I MD

280 beschriebene Blatt
k.

C.W.G.V.N.

Annotatiões in pharmacopeam et
aliquot morboȝ curandoȝ praxes

Morbi qui ... tractantur

1 Epilepsia 19.
2 Vteri Procidentia 24.
3 Chiragra et Podagra 26.
4 Crpsalalgia 28.
5 Apoplexia 36. 81.
6 Pleuritis 43. et 75.
7 Angina 49.
8 Dysenteria 55.
9 Quartana Febris 60.
10 Hydrops 65 et 76.
11 Phthisis 69.
12 Affectus Lexus 74.
13 Cachexia et Hepatici 77.
14 Scotoma 78.
15 Vnula casus 79.
16 Ad memoriam 80.

Hipp. epla 16 ad Cratevam

Et ferrum ... ad duos fines ... alterum ... alterum ... alter ... determinatis. ... in utrisque ... forma. B

Quod ... [illegible]

Aus der Cistg oder Clestir ist es der beste.

Ad Folium: 1:

Pharmacopoeia etc. à Galeno

Mare-foeminina est

Agaricus Lärchenschwam. Pituitam purgat, Trochiscatur &

Aristolochia est quadruplex — optima: Rotunda — stillet mutter; Longa — purgiert mutter

Ad Pharmacopoeia consule Galenum in libro. 1. Antidota. II. De simplicibus. III. De compositione Pharmacorum

Petroselinum Macedonicum kompt nostrum vnnd in Thracorum.

Si Galanga non esset, in eius loco

Seseli ex Creta.

Acorus adsibretur, Aut calamus Aromaticus. Galeni libre

rotae, sed Galeni non est

Instrumenta Mortaria, area, ligna, ... Sondir Trenta ...

damitt man profunditatem Vulnerum explorando ...

Vesalij Anatomica.

An: vorum ...

... Marck das wasser lauffe

... ad Tympanite ... vnnd ...

... mitt ...

Emplastrum et charta exiccat Vulnera.

B

... Nux Cupressi ...

... Conum Cyparissi. Auton: Messa. ...

Commutat et ... omnia propitio.

Tabolae quid. — Tabolae sein warum man die Radices in ... vnd ...

zu Arrsburg.

Mel arcinum. In Vngern ... Zuccharum primo decoctionis.

Canare ex Insula Canaria ... decoctionis.

Vnnes Vocarunt Zucharum 1 2 3 4 decoctionis — Melis ... : ex Meli Insula ... Zucker ... oder ... Zucharum ... vulgo ... quarte decoctionis

Fol: apud Galenum

... insistent ... particulae

sed Mercurio ... instituti parui.

Longissima Aristologia accipitur à nostris pro longa

... Sagittariae Aristologiae

... hoc est maxima vis ...

... Pillulas ... damit man

die ...

Sailuca lex — Plato in Timaeo: (est Mos Veluti) Assyrum non ...

... Coronarum ...

Corenati ... sed in ...

Crafft

Pagina: 4:

Attila vixit sub Justiano

Visegradum est Plindenburg in Ungern, ist slavonicum vocabulum, von Visegrad, heist wi est Alta arx, darauff vorzeitte der Pauli Eremita gewanett hatt, da wechst viel Ingwer, und bey Plindenburg in Ungern.

Ben apud Galenum non est. Auicenna Galenum est liber apud illum et ex simplicibus, et compositio pharmacorum. Pannonicum Du libre bey Petronella. Visegradum Plindenburg. Potentiana Attilas Hunnorum rex transtulit, vetus Viana [illegible] est.

Zaunrebe hatt ein kraut wie Tormentill.

Centaurium Maius ist unser Reubarbara, die die Muscha habe. Vide Paulus Æginetam pag. 372.

Cyclaminum. ἐλατήριον est succus Cucumeris A: greste quod expellit humores.

Pag: 5:

Der Apoteker nennets Mafferstern.

Eryngium wechst bey Lebus &c. afferre [illegible] der Apoteker müsse es den [illegible] alle der [illegible] magen. Amarus est χαμαιπίτυς ἔρεως ist [illegible] Auricula forte legendum est χαμαιδρύος ἔρεων, Rinsusse [illegible] apud Atticos saepe mutantur. Rilling. [illegible] Andere [illegible] fefellit [illegible] apud Galenum [illegible] ingenium. Sola legitur in Aëtio [illegible] Scribonius Largus citatur à Galeno. [illegible]

B. Pag. 6 pillula ex Hermodactylis Minori / Minori ist [illegible]. Die Kreiser [illegible]

In der Wassersucht haben sie auch viel [illegible]

Polonis Charmes, apud Serapionem Germes forte est. Wirt [illegible] mit den Bluren geferbt. Hic Carmesin.

Nuchi pessum. Paparina alii.

Rasten sunt Masser

Mandragorae Cortex zustoss, [illegible] in essig und lege ad tempora so schlefft der Krancke, das pflegt [illegible] zu brauchen.

Pag: 6

Polypodium quercinum, quod nascitur sub quercu, purgat Melancholiam nigram. Betulanum polypodium est [illegible]

De Rhabarbaro vide apud Manardi. Rha fluminis de Wolga à Polonis, Nostrum Reubarbarum est planta eadem [illegible] quod [illegible] Ponticum. Nescio an sit Rha. Romanum apud Plinium. Die Erbisider.

Meister Ulrichs hatt ein Bruder von Tannenstellesi [illegible] [illegible] hatt man [illegible] und [illegible] [illegible] et confert splenicis. Man [illegible]

mitt Tamarisken holtz, darumb schmecke sie voll.

[illegible] [illegible] Pillulae de Mezereon [illegible] faciunt syncopen. adfert obstructionem hepatis. tollit aquam.

Radix Paeonia valet contra Epilepsiam

ist man er werdrek.

Pag: 7.

Treckuno Zingebro oberhalp mit rottenstein, gibt viel zum der wage, die Veterer haben ihr auch so oberhalp sonder ex altro Treidenitz verraipettur.

Vientubils marcent politum.

Aëtius fuit Theologus et Medicus sub Juliano. Epiphanius describit Aetij Vita, fuit Arrianus Aetius.

Grana paradisi pfeffert sehr woll,

Pag: 8

Coltanella haim gurgel wasser der frantzosen bruckmans.

Pag: 10:

> Dysuria.

Agrimonia Cocta, et Imposita Epistio vel Vreina in Dysuria. Sar ita utitur Saganensis Barbitonsor, et Valet multum.

Pag: 11

Millefolium hg magna Virtute exiccandi, heist wundkraut,

Pag: 12.

Agenta est pars Massiri uolk in Vrsimia. Inde So der Zaffran. Cymmat vom Adler ist der beste.

Raskefasa ist der graniguo Zaffran

ich halde es frey ex Moravia

Pag: 13:

ἔλαιον ἴρινον, apud Plinium Joron. falsum. Philippus Bunzlaumer habet scriptum Plinium. Magnus Medicus magis Chirurgus quam Medicus, hg extra multi Docti Consulunt

Manacorbo de Autsara

Pag: 14.

Hodie scribitur Stirades Arabice.

15.

~~Paradise Korner~~ Quando ero Mauri intellige Aurennam et Aurinum ibus. Doctor Erstfelt der zeit Medicus Cracoviensis fragt hatt den Aurennam Arabice, und Ferdinandus Ferdinandinus Siculus Doctor Romae ist auch Medicus Cracoviensis Regis. darnach Alexander Benedicti Silesius Eschreidnitzensis. Da haben sie eynen Arabem, der leret sie Arabice, ob sie den Aurennam andere Doktoren vertieren.

> Pulmo.

Rasis hg 3 pulmo. Scribit fur in rubrculo infunde Sanguinum Sicanum, in hg dilatatur adhaeret pulmones.

Mellerij

Starke est Storax liquida

Pag: 17.

> Apoplexia.

Confectio Anacardina est in Pharmacopolio. Vide Actuarium ad Apoplexiam est optimum. mit rosenwasser, emissio sanguinis. In der zyt

Myra.

Myrabolani Plinius nulli hodie habemus.

Nucis Cupressi, ꝗ podagra, wenn man ein fussbadt darauss macht, wenn du [illegible] nicht [illegible] [illegible] est [illegible], ꝗ [illegible] Vim Asstringendi. Sobrietas est optimum Remedium. Hinc Mulieres [illegible] sunt podagri, ꝗ non sobrie Viunt, Hipocrates ꝗ̃ in Aph: scripsit eas nō laborare podagra, ꝗ sui temporis sobrie vivebant.

Quoddam Confect διακυδονιον debet fieri ex formineis oblongis Cotoneis.

Die Rinde Citrij würde eingemacht ist ein Cotrinatt, est Principium der morgen wer die bose lufft.

Arabia est pars Persiae. Arantium hinc Pomarantia.

Cassia fistula extracta. Sussius Vocat Cassiam Catartheca purgat ist gutt den Kindern schwangern frawen.

Pag. 20.

διὰ τριῶν πιπέρεων, Confectio ex duobus Tribus piperib:

Apud [illegible] Rhu: [illegible] ossoria. — Magnerij obsoniorum, Veteres Tulo hoc Rho pro sale vsi. Coriarijs sum Die Kreussblogen sollen wrich mitt gerdacht.

Rob: vulgo ὀπός [illegible] Succus. Rob de Ribes. id est Succus de Ribes.

Ad Pag: 21.

~~Antonius~~ Patricius Rhomanus: scripsit Tractum Judicium; is schreibt Lignum Aloes. & Lignum

c̄ Petrus Martyr de Babylonica [illegible] — is schreibt Aloes, de novo orbe invento. is etiam schreibt de Aloe

Alfonsus Neapolitanus retentior etiam de ligno Guaiaco.

Gerardus ꝗ Veteitem [illegible] Crassos humores. Buckelhang [illegible] Artheitidem in ligno Guaiaco, & Tinni [illegible].

Compositio διὰ τριῶν σανταλῶν est in Pharmacopolio, est Remedium Epaticum in febribus, & Pearhoden abbate.

? febris:

Ad Pag: 22.

Der Alte Keiser. Athenodius [illegible] Fuessus Arac Marre & Marre esse id, [illegible] apsrep [illegible] quendam. — est sub Caesare Maximiliano [illegible]

So pflegt man zu verküssen den Mogde [illegible] Henrici. Sinibi Galenus dicit Cinnamomum antiquitus Cortila fuisse sub regibus & dicit Cinnamomum: Antonini. etc. Et obseruarunt illud durasse usque ad [illegible] Annos. sic quod est Mussum.

Ad 23.

Antonius Musa et Eximius Simplicium

ὀπὸς extractus ὀπὸς succus. sunt tum extracti succi e Cortice

Molle. Mussilago. Schwimpt oben man geust

etwas wasser auff die semina oder kreuter. Lesst es stehn. darnach das feiste oben, hebt man ab. und ist Mussilago

prokopon in Georgii Joseri.

Gebrantes mehl, ist nichts gesundt, und man brent ihm also man thut ihn in ein schüssel biss ihn heiss werdt, darnach wirfft man ein brennendes papier hinein, so brent es gar ~~[illegible]~~ : clero, fest ihn ander kalt werdt. so ist er fein klein

Zuccarum Tabarzeth, est Arabum Zuccarum, optimus hodie scribitur. Manardi epist. de Saccaro. Marbath ist Versus in Deum.

Ad 24.

Manna, Rollen Thuris Graecorum est Manna et der Viertur in emplastris.

Manna { Arabum, est μετέωρον Rorlang in Meteoris Vers.
hz crum expurganti.
Graecorum, differt toto ab Arabum Manna.

Manna Trochiscatum, est albissimum.

Alterum latius, Graecorum Hyoscyamodes.

unser Schlesischt thut eben soviel als Veterum Arabum.

Calamint magis laudat aloen non lotam quam lotam ad Ventris expurganti. Sed lota Aloe magis confirmat Ventrem et minus expurgat. Vis purgatoria lotionem perit,

Elaterion auffn nabel gelegt, purgat. positum ad Ventriculum parit Vomitum.

Syrupus ex Caprifolio fecimus bey Luxemburg zu Vim Astringendi.

id 26.

Dibba ist polnisch.

Griechisch pech in Vistulae litore wirt weit gefurt

Mastix quod Vulgo &c. in verbo esse Mastichen. Nam Masticare thue den rinden wirreck heissen sie Mastix.

Larix Vater est Terpentinos. Terpentin ex pinis. rinnt nahe auss der Schlesie vom Reichstein

27.

Sirupium, Vulgo Syrupus. Julepum est Julebb.

Fremdstein ist Bohemstein

Pag. 28

Aq. ... strandt ... die ... und das Spiritus ... Zephyro ... in ...

Scola Florentina, elegantes aquas, aliquando Caponis.

... apud Galenum est ... Mariae.

Darumb ... nitt mit Westeren in Alga Spira, ... Zephyro aut collaterali Vento ...

Ein pfaff hatt 10 ... am strande (welche ... proprie scolaticam ...) hatt ein Büchlein geschrieben, quod Succinum sit Metallum, scribit enim quod saepe tranquillo mari ... ad littus et viderit hoc ... ex Terra.

Sed Contra ... Basilius ... Medicus, si esset Metallum, tunc esset ... et Malleabile. Huic ... respondit ille Sacerdos.

Ad 29.

Sexto ... de ... Animalia

In Rhenano ... Vinum, in Hungaria ... der polnische König ... hatt ... im Thiergarten

Ad 30.

~~Descriptio apud~~ Caesarem ... Elende

Tarandt, ... Tarandus et Aristoteles.

... Sanguis Draconis

Fel Taurinum ...

... curat.

caput ... ist ... die Darmgicht, ... habet ... die würde

In Vino ...

Sordes Aurium ...

Contra Cholera ... am Hals ...

Sed ego non comperi.

Ad 31.

... Curtianz ... contra Morsi rabidi Canis.

Ad 32.

Bolus Armeni et ... wirdt ... das blutt ...

Ettliche lasse ... allest ... einem Eisen ... schlagen ... das ... wirdt er ...

Margin notes:

... Aristo ... tis ... hanc Ambiguitatem

Est Titulus ... libelli ...

Vdaning ... apud ... posse ...

Alces Elende ... Ego credo esse Elendt. Veterum ... wie ein Esell.

... Schindt

yr, Marckgraff Jorgen der | fac. 34 | Ckkolz
sauff

Tarnoff bey oppolu. ... Okkoffe in poln
... quod est Mirifium

Rocsa de Karsa
Alcune Plime
Janvii

Differunt
λευκη ακανθα, et Leucacantha. Vulgo spina alba et alba spina scribunt ad Differentiam, sed male. Nam Sequenda est potius Graecorum scriptio.

35
Ex Marobodeo multa possent corrigi in plinio.

36
ex Cynolea Terra cum fella Taurino ... mixta fit Emplastrum, quod ad Hydropsin appositum Valde est optimum

39
Triplex est probatio Eius Cinhorns. I man ... streicht daruntt einen riddel auffen tisch aus dem ... eine spynne nicht ... wie woll das ... auch wan man ... mitt ... streicht. II wenn man Einhorn ... Vinum III Tercia ... omnium optima. ... den Einhorn ... Cylindrodes und ist das ... (welches ... ist) gleich ... wie die Horas ... Cylinder stein ... Linea ...

Schiwan ... | Musteinis filii Turcae.
Man sagt das der Turck soll eine prophetey haben, es solle einer ... der ... Reich ablegen

Ad Paginam 40.
wie man grosse ... machen ... Nurmberg ... Christall ... stosse ... stoss dadurch ein ... das es aber ... perle, so ... olio lini, polires so ... Eine schone perle, quam Vulgus ... Lubineamus, sed nescio se ita esse decepta

IIII Quarta probatio optima, wenn mans ... vnd ... nicht ... nit es ... so ... Nam de rerum ... Experio

zu Zurich
Gesnerus de historia plantarum scripsit non ita intelligetur.
Dragacantha cum Albumine ovi streicht ... seiden gewandt, wenn mans daraniet ... aber ...

Aromatopolia:
pastilli Tres fiunt ad ferventam Theriacam. primus est pastillus Theriacus. und ist das fleisch ex Vipera, wenn man ... den Halss und den schwantz weg streicht

loci illius — Pag: 41 — in præscriptione dicti

Der gressse vom Hydert. Hue Girbing des 14 S^m
Diagridij. daram sich der Herle hatte todt purgiert. Adparatur Pharmacopola ad Principem, is dicit insolitu esse Dosin Diagridij 14 S^m [Der Blasius ist hier apotecker gewest.]
Blasius aut Medicus qui adhuc ubi est limitat, et dictat sufficere 4 zum Diagridij illoti. Veru loti Diagridij posse dari 14 S^m
nam atque ita saluarunt Erbichium.
Die Thin Krafftmehl die Kinder, das zufelt die feuchten wegen
drumb halt sie den Kinder in den stuben das er nicht zufalle.
Altera caussa warumb sie Ihn in den stuben halten ist, das er den
warmen gehalten Hitze neigt. Ad Secundam Tertiam Partem:

Pag. 42.

Analogia, secundum Καταχρηστικῶς ... κατ' ἐξοχήν, Antidotaria
Theo ... Vt Quandoque scribitur Thus. non debet
arripi Masculu quod est optimu.

[redacted]
R. S. P: Quando simpliciter ponitur — in hoc verb. non naturalis
Omdig de Medicamentis faciet et De Remediis Humoris
— est alius ab eo qui scripsit de natura verum animalium.
Plinius secundus. hatt Remedia ad omnes morbos a capite usque ad
calcem, ist der Apuleius de Herbis dar zu getruckt
zu Basel, et ona posuit Simpliciter. et ex hoc Plinio multi
inventa Recepta. et nesciunt illum ona posuisse simpliciter
et multi confect hac nosse ad illum.
Auicenna in 1 Canone dialecticè ona et optime scripsit. et
Canonis iornuit recte Methodu. Electio est sur-
rogatio aliorum medicamentorum, si alia non habentur.
Error: Agricola zu Kamsilh. Nauius den Dorheit
tall todt nach

ἀντιβαλλόμενα est titulus apud Galenum. et paulum
Ægineta.

Cassia et Casia scribitur.
ὀνὰ δηνάριον, ad Verbum de operariis in Vinea
In Vinea — Pag. 69.
Matthej capite 20 in Euangelio
Hoc omisit. Rheubarbarum

Ex Italica in hoc Rhei barbari in Rheubarbarum hier ist basis.

Turbith ʒ I.
Rheubarbari ʒ I. S.
Spice ℈ 4
Hæc emendat Turbith.

6

In Tertiana Febri, recens ... [illegible] gebraucht ... [illegible]
liceat Tertiani

Sufficientia Vis
Cum multo Vis.

Ad Pag: 72 Lenitium Vini[illegible]

Scammonium et Helleborus sein ... [illegible] purgatio[illegible].
Nos ponimus Diagridium, ... [illegible]

Paulus Aegineta est Vater meum Sed Oribasius ... [illegible] Galeni ... [illegible] probatum est.

Sal alcali est ex ... herba
Menstrua sistit

... [illegible] Pag: 82.

Fiat pulvis ut Alcool. vulgo ... [illegible], quod Latini dicimus Terra ... in pollinem.

ex Rasi. Tartarus, fex Vini. / Calx Vina / Sanguis Vespertilionis — ... [illegible]

Meister ... [illegible]

De ... 3 ... [illegible]

oxosaccharum.

Farina ~~...~~ est pulveris[illegible].

Maturatiu[m]

R Semen Lini
radicis Malvae praeparatum Ana ℥ 1.
Farinae foenugraeci.
Farinae Tritici Ana ℥ s.
Rasurae ... Albori ℥ ij.
Florum Chamomillae
Melliloti Ana ℈ ij.
Adde pinguedinis Gallinarum ℥ ij.
olei Amygdalarum Dulcium ℥ 1
Cum Cera q. s.

fiat Emplastrum. ... [illegible]

10.

Aliud Maturatium

℞ Malvae sylv.
Caulis
Violaria. ana p. j.
Seminu lini
foenugraeci ana ʒ ij.
Hyssopi summitat ʒ ij S.
~~Ficuum~~
Caricaru pinguiu Nu: VI.
Olei Chamomillae
Butyri ana ℥ I S

Cum Cera q. s.

Mollificatorium

℞ Ceri
Cinamomi interioris (crassi) ana ℥ s.
Mastiche
Galbani ana ℈ ij.
Radicu Althee praeparataru ʒ I.
Litharegyri ʒ
Cerussae Ana ℈ I
Butyri non saliti.
Adipis Porcini
Medullae Cervinae Ana ℥ s
Mussilaginis Psilly ℥ I S

Cum Cera fiat Unguentu
Linimentu et Dum Ungitur
et Dextr.

Aperitium ad oppilatione Splenis (Decoctu ...
omnia

℞ Corticu Capparis
~~Colu~~ Sambuci Medianaru (ex Medio) Ana ʒ I.
Costrutee
Scolopendriae
Chamaepitys
Chamaedrios ana M. S
eo fortiter, — Absynthiu p. I
Calaminti p. ij.
Radicu Raphani ℥ ij.
Cinnamomi ʒ I

propter Melancholiam quae est in splene.

Cu addi-
tione Syrup
de epithymo,
℥ ij. De fumi
terrae ℥ I. Com-
ponatur forte Po-
tio. melius esse Vsq ad ...

Decoquantur aqua fontana (pluviali) q. s. Clarifi-
ceas. Colentur. expressa, cu Albumine Oui
fiat. Dulcorentur Sacharo optimo. Fiat Decoctio

Ad. Pag. 104

διαχωρητου Emplasten in engl. Linaders Ulcerib. apud Galenu Contradi. similim.

Vergi pastoris soll ain feber vertreiben ... und trag inn ein ...

non ... darauß ...

Ad Pagina 105

> febris.

sed illae sublatae ad modu periculosae fuerunt ...

Dysenteria est quadruplex:
- Pituitosa, ex stomacho ist weiß
- Biliosa ex Vesica belis
- Sanguinea ex Hepate
- Atrabilaria ex Splene est lethalis, ... schwarz Plumbt.

Wallwurtz ... gepulvert ..., hilfft nicht allein.
Plantago Radix hilfft dysenteria

> Dysenteria

Pro Dysenteria pituitosa Asslenggelun

℞ Nuci Cupressi
Gallarum solidarum ana ʒ 5
Hematites
Coralli ana ℈ ij.
Semen plantaginis ʒ 1. Basis
Mastiche ℈ 1.
Pulveres Comis... ... Zuckar ... fiat Tragea
Diacydoniten (quitte) Compositi ℥ ij.
Cum Mica Cydoniorum q. s. fiat Electuarium

Eine Trisenet
Tragea

: Directiua sunt ... addere ex Appropriatis Medicinis

Directiua propter Velocitatem ad dysenteriam ... lesam

Mica est succus expressus

... es soll ... hitzige ...
Terrae sigillatae
Boli Armeni ana ʒ 1.
Myrtillorum
Sumach ana ʒ 5

Si in hepate esset dysenteria, ... Mastiche acciperet. ... Gallarum in aceto coctarum.

Vis emplastrum ex his facere, sic facis
Si aut ℞ Nuci Cupressi
Gallarum solidarum ana ʒ 5
Hematites
Coralli ana ℈ ij.
Semen plantaginis ʒ 1.
Mastiche ℈ 1
Thuris ʒ 5
Acatiae ʒ 1
Hypocystidis
Balaustiae ana ℈ ij.
oleum Myrtinum ℥ ij.
Tragacanthi ʒ ij.
Cum Cera alba. q. s. fiat Emplastrum

12 D. Menstrua

Ad profluuium Menstruorum. Restringentia

℞ Rosarum Rubrarum
Nucis Cupressi
Gallarum [illegible] ana ʒ 15
folia Cupressi ʒ 5
Plantaginis Seibit. ℈ 1
Balaustia ʒ 1
Sorba ʒ 1 ana
Coralli ℈ 4
Myrtillorum ʒ 1
Tutiae ℈ 5
Sanguis Columbae ℥ 4
Olei Myrtini ℥ [illegible]
Omphacini ana ℥ 15.

Aut Applica experimentum ad Mammas q. illam habent Venam ex Matrice.

Cum Cera q. s. fiat Emplastrum, Applicetur Umbilico, qui habet Venam ex Matrice [illegible] uterum.

Pivessio wenn mans verbraucht, die [illegible] rib auff die ander seite braucht

Somnifera

Ad pagina: 107:

℞ Corticis Mandragorae ʒ 1.
Seminis Cucurbitae
papaveris albi
Lactucae
hyoscyami ana ʒ 5.
Pulverisentur. cum Lacte Mulieris lactantis quae est foeminae puellam. et oleo Violarum ana ℥ 4 cum parva Cera alba. fiat Emplastrum. et Applicetur ad Utrasque tempora.

Opium brauch ich auswendig nicht, ich schwärlich denn inwendig. Sed in Mania facio Opiatum aliquid, quod odoretur.

Pleuresis est Duplex (Ex flatibus / Ex humoribus)

Aut ex his pulveribus fiat Massa cum aqua Rosarum, quae applicetur Temporibus Utrisque. Si hoc [illegible] minuit addatur Opium. Aut panniculus infundatur, et folia Salviae spargantur ubi et stratum in Tenebroso loco.

Pleuresis ex humoribus:

eyn Schweinen flasche mit warmem wasser gehalden ad pectus hilfft [illegible]

Das stechen an der seyte ist oftmals nicht Pleuresis, sed flatus [illegible] in pectore. hier die flatuosa Pleuritis. [illegible] rüste ich ihn eyn [illegible] und [illegible] saltz eyn wenig, et [illegible] in principio pleuritis. si extra [illegible] solvitur flatus Pleuriticus, [illegible] Pleuritis ex humoribus.

Non [illegible] est propter [illegible] Cum nisi [illegible] noeis.

Colon, ileum, sunt flatuosi Morbi.
Item caput in hydropisi ... Non Generalia
Ægritudo est particularis, 9 libro Kasis.

Nicolaus
Nicolaus Florentinus est omni Practicus
Si quis (ut Hippocrates in Epidemijs) conscriberet experimenta
et Historias rerum quas curavit. quod fecit Antonius Be-
nivenius de Abditis morbis. ... sic conscripsit.
Campegy Symphorianus colliget ... Historiam Galeni ex dictis
scriptis illius

L: Johannes Morsilius Regius doctor ... libello.
Bryonia ... soll ...

D: ... ist in Italia ...
veritas.
Garrotira: Maturatiua. sunt calidiora Maturatiua ...
esse maior quam ... est.
Coniunctur aut) Naturali
aut Calore.) Aut 2 praeternaturali
Aut 3 utroque

Abstersoria. collectas et fortiter adhaerentes,
sunt quae mouent humiditates tenaces à meatib. ipsius cutis et
membri. Ut sunt omnia amara.

Mundificatoria sunt sequentia abstersorijs:
Sunt quae humiditates tenaces sed minus fortiter adhaerentes ab-
stergunt à membris.

Mollificatoria Raro fuerunt calidiora,
quae emolliunt duritiem alicuius partis. Et habent
commixta calidatatem et humiditatem, Caliditas
relaxat humiditates partis collectas, humiditas autem facit ut
resolutae humiditates diffluant et tactum cedant.

Aperitiua
Sunt quae obstructiones remouent à quocunque meatu.
Sunt omnia sunt calida, acuta, omnia subtilia. omnia acetosa

Corrosiua, Ulceratiua, excoriatiua, Adustiua
... excoriant ...
Ista Sunt Calida, plus minus. Corrosiua debent esse ... subti-
lioris et minoris caliditate. Ulceratiua sunt quae ... cutem.
et ... est crassior quam caro. Ergo ... sunt calidiora et sicci-
ora quam aliqui sunt corrosiua. Adustiua sunt summe
calida et sicca in crassiore ...

Attractoria

quae ex imo loco malos humores attrahunt. hic est Sub-
tilitas sola, et sunt Calida. in Attractione aut
sunt gradus quanto plus attrahunt quam Minus.

Quae Carnem Generant cicatrisantia

Cinis Tamarisci
Mel
Plumbum
Cerussa
Symphytum
Litharagirum
Arnoglossa

Mastix
Thus
Myrrha
Asphaltum
Semen Atriplicis
Orobus
Iris
Aloe lota.

Rx Mastiche
Myrrae
Thuris ana S.
Cum Vitello ovi: fit linimentum.

mit Eyerweiss
tregt man dem
das Holz fleisch: Hoc fortiter generat carnem, sed prius oportet
praecedere mundificatoria:

Causa est. quia ea sarcotica aequant complexionem ei membri.
et habet virtutem congulandi et exsiccandi.

Sigillativa, Consolidativa

Sicut literas obsignantur, sic carnem ulcera etiam hujusmodi
citius cute. Qualitate sunt Sicca
Sunt ea mordicativa, et habent aequalitatem in calidi- in temperamento.
tate et frigiditate.

Der Arztlicher aldt Mutter geht ... Conglutinativa
bein gebrochen do Sunt Sicca cum parva humiditate Tenaci. Nam
nimpt er Bein, illa humiditas tenax adhaeret, et obstruit ut,
welle und ... pulver stosst und alues.
Kirbe braucht, und
gibts ... resolvirt
in Anum.

Dolorem Sedantia

Sunt complexione aequali cum complexione corporis
ea sunt calida in primo gradu. Etiam hic ex-
gratia frigus, quod sedat dolorem calidum ex ni-
mia caliditate.

Narcotica sunt crassioris sbae

Que sunt frigida et sicca vim spiritui, qui defertur ad membrum aliquod obstruunt.

Oppilativa

Omnia sunt sicca et crassa, et glutinosa. Terres- trea. Tenacia.

Repercussiva. Que repellunt a membro humores affluentem.

Sunt contraria Attenuantibus. Sunt omnia frigida et terrestria. Styptica astringentia.

Astringentia

fluxum restringunt. Ventris sanguinis hemorrhoida- rum. frigida sunt et sicca. Styptica.

Induratiua.

Sunt contraria mollificatorijs. Maxime sua fri- giditate claudunt.

Urrotica

Omnia sunt frigida et humida, et non nisi obstru- gentia. Lenitiua

Que leniunt Ventrem. Apta in caliditate et frigi- ditate. proxime ad primum gradum caliditate et frigiditate.

Carminatiua.

Sunt subtiliores sbam et Resolutoria Ratione caliditate et siccitate.

Exhuriatoria, Attenuatoria

que attenuant partes, et reliquum in Vaporem Re- soluunt. Subtiliativa sunt que faciunt sbam humoris subtiliorem. Calida et sicca.

Abstersoria

Donantur vel humores Tenaces. Calida et sicca. plurimum conueniunt cum Aperitiuis et abstersi- uis.

Quae Rarifaciunt.

Nascitur a Caliditate in primo gradu. Sunt sub-
tiliori substantia et vim aperiendi.

Diaphoretica.

Omnia sunt calida. calidiora sunt quam rarificantia. sed
sunt calida in secundo gradu, et sicca in secun-
do gradu. Quia humores in fumum dissol-
vunt.

Quae lapidem confringunt

Λιθοντριπτικά.

Omnia sunt Ter-
tiae facultatis.

Omnia sunt attenuativa. Incisoria. dissolutoria ex
tertia facultate. Hec reducuntur ad calida ex
prima quae sunt calida et sicca.

secundi facultatis

Diuretica

Quae dissolvunt crassos humores. Aperiunt Meatus
quae autem trahunt ad renes pertinent ad quartam
facultatem, ubi non potest dari ratio.

[illegible]

Quae provocant haemorrhoides

Omnia sunt fortiora quam ea quae provocant menstrua
aperiunt attrahunt dissolvunt, subtiliant magis
Calidiora et sicca sunt in tertio fere gradu

Quae sistunt sanguinem

Indurativa sunt Incrassant, Repercutiunt Obstru-
unt, non mordacia. ex secundo. Sed ex pri-
ma sunt stiptica in frigiditate et siccitate
primo gradu. aut in caliditate et siccitate in
secundo. Videlicet omnis prima nota.

Quae Multiplicant lac. Spermaque

Omnia quae iuvant concoctionem et sanguinem multiplicant.
Haec non sunt frigida, neque admodum calida
sed temperate calida et humida. quae temperant ... ...

Nomina Lumbricorum

Sunt Abstergentia. Acuta. Incisoria. ex sectis Sand...
... Ex primis calida et sicca salsa amara acuta et arida.

Ad paginam 122:

Contra pediculos. i: medio modo.

nascuntur ex crasso humore et sordido.

Ex sectis ... Aut faciunt hoc pediculi quia iuvant concoctionem in toto corpore. Quae subtiliant sanguinem et reddunt ... transpirabilem. Aut Diverte. ex Virtute adurendi sunt in ...

Digestiva

Sunt Cottoria. Contra naturalis Vis sunt Volenti.
In Galeno est: an flava bilis possit concoqui? Est enim
quia sit admodum subtilis. quae non habet opus concoctione ap...
pud Galenum: Est Aphorismus. Concocta medi...
cari oportet. Man soll den purgationem ...
es soll vor eyne digestion geschen.

i: incrassare

Arabes ... ea quae flavam bilem concoquunt. Nam
Arabes incrassando et ... frigidis concoquunt flavam bilem. In-
crassant flavam bilem ne sic ... fluat in cor-
pore. Sunt ergo hic frigida et humida.

Graeci non sic

Sed hoc improprie est Concoctio.
Hic enim colligitur, ut deinde melius evacuetur flava bilis. In febribus.

In tertiana febre Curatio.

Tertiana febris exquisita ... Vera sollt ... ... ubi est flava bilis venosa. In ... febribus mittor? primum sanguinem. ... non do Digestivam. Et ... potionem ex his frigidis. ut ... corpus. ut fervor extinguatur. Deinde evacuo flavam bilem. et postea iterum do alterativa ...

... pellantur evacuantur flavam bilem.

Concoctio est iusta preparatio ad evacuationem. Item naturalis. Contra naturalis: ut sanies generatur.

Phlegmate Naturalis.

Vt in febre quotidiana. ubi tertianus phlegma [illegible] hoc [illegible]. & [illegible] calida. Dissipant [illegible].

Melancholia Naturalis.

Hec [illegible] administrentur Cordialia. ut buglossa

Digestiua Composita.

pag. 125. a:
Man seut erstlich Zucker mit wasser. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Eine Decoctio gemacht ex simplicibus: ist [illegible] [illegible]
also ein Compositum Syrupus. etc.

128. digestiua composita phlegmate [illegible] etc.
Expurgantia [illegible] id est [illegible]. [illegible] id est [illegible] phlegm[illegible]

Tabula simplicium Medicamentorum q[uae] apud Dioscoridem Galenum & Plinium [illegible]
Per Johannem Dantzium Astensem Medicum. Basilee apud Henri[cum] [illegible]

Iodocus in Hist. de sacro morbo valde diligenter hoc tractavit folio 263.

Consensu. Nō ēa sensorum, ut capite et ventriculo, & Cataleps. faciit

Epilepsia:

Exm̄ Domini Cancellarij Johan. [illegible]: I laborabat in Ventriculo. Vomebat sed tamen faciebat hunc vomitū offerri. Sendet Ihm nichts II darauß wirt ein Ohnmacht. In den Hälsen & aqua ex [illegible] et Bulangij [illegible] experimur ex nimia repletione. qū membra conclusūtur ad principia ig^r nō fit, nec capiti id est ad cerebrum. III Cur os spumat? qz sanguis est Caussa Cerebrū nimis repletū est humorib: ideo contrahuntur Epilepsiæ. sed tū nervi, & mordent tū primā linguā. & in phlegma, seu Melancholia. sed illa cōtractionē nervorū ex primuntur ex Ventriculo cerebri sed Cancellarius ꝑ totā morbo. inde spumat epilepsia.

Hoc dicit meliter agnoscere et Hipporon: 126. 37:

Syrupū habuit Catharr: seu: & Vomitu Ventriculi, ig^r habuit Epilepsiā ꝑ se. deinde [illegible] ex consensu qz: Et ex cruditatem ventriculi.

Dicitur ig^r illi Medicamentū Concoctorum Phlegmatis primū. sed ipse Cancellarius dicebat se habere Contrā phlegma.

ex caussa. Triplex est üra ordine partiū Galen. de loc. affectis octavo die ante morbum.

- Caussa in Capite. tū est morbus ꝑ se: Epilepsia à veteribus dicta propria
- In Ventriculo: tū est morbus ꝑ consensū Analepsia à veteribus dicta
- In Inferioribus ptib: in externa manū vel digitis pedū, tū fit ꝑ consensū. Catalepsia à veteribus dicta

basis. qz capiti plurima patiebatur

℞. Syr: de Sticados. (capite) ℥ ij

de Absinthio (& capite & Ventriculo) ℥ j s

de Menta s ℥ ij

propter amaritudine[m] minor ig^r dosis est

Aquarū. Maioranæ (capite)

Calaminthi (ventriculi)

Salviæ (capite et Ventriculo)

Betonicæ. ana ℥ iiij

Omnia Clarificata cū albumine oui

Digestiua. Phlegmatis Pontici ex tabulis pag: 129. & aqua in textu ex tabula in diff. expectabor crasia frigida capitis: pag. 145: et ex Tabula in Dyscrasia frigida stomachi pag: 152.

Appropriata. Visum quærimus. Cranium hominis mulieris Ignari [illegible] Cornu Cervi
Dein dec [illegible] de Mithridat. ℈ j. cū Syrupo de Betonica vel Stœchados.

Digestione Facta Solutivum solet semper dari:

℞ — *ut est purgatium.* Solutivum Capitis et Ventriculi pill: aggregative (Ventriculo capiti)

De Agarico trochis: (capiti) ana ℈ j.

ex Tabulis 145. et 152.

rato

Aloepangine pro his accipia (capiti)

In Materia crassa: Hiera picra Galeni Composita (haec mitius purgat) ℨ s. — *alio dosis est Maior.*

Cum Aqua hyssopi q. s. formentur pillulae.

In Vna hora habuit duos pa: roxysmos.

Post digestium, Dir nacht darfür ehe er diß pilluls sollt nemmen fiel er dem Epilepsiam.

Christoph Dr. illi stimulatorem. sed in creatione debent praecedere generalia: Deinde fiat fectione ara: pite dorsum, quae bona est.

Dem der wyle wirdt nott, vnd ist dieß er auch selbs — *alio Humorem alio dirigeret*

Primum fring ἀποφλεγματισμόν. Darnoch ein Sternutatorium. Dem sontag macht wir Jhm ein Suppositorium (ex solutivis Matricis. et vela digestiua) ℞ Melles — *Requiratur ad suppositorium ex tabula 152. pag.*

Hiera simplex Galeni seu Virtute incidendi. *pag 152.*

De Agarico.

Ex his factum est suppositorium.

Da gieng häuffig von Jhm. Deinde κλυσμα κλυστηρ (ablutio) nach essens vnd dreij. anfieng bedes in Capite.

℞. hyssopi
Maioranae
Rutam
Rorismarini.
Calaminthi
Salviam. ana M. s.
Foeniculi
Anisi ana ℨ j.

appropriata sunt tamen ad caput et Ventriculum.

— *Solutivum Ventositatis*

Fiat decoctio usque ad tertias ex eo Colatura

℞ lbij ℥. Cui Commisceatur

Sg ut 2/3 aut Marum

(De Vetrerolo. Hieralogodion ℥ 5.
Diaspinioronis ℥ 15.

Hecq sunt ad Clysterium. Olea Camomillini
Anethini ana ℥ j.
Salis gemme ʒ j. excitat evacuat.

Commisceantur fiat Enema, das Clistier hatt man hora Tertia applicirt, und ist so stuhl erfolgt, et tum recepit Vesperi si colligere. Tantum operatum Hieralogodion.

Postridie accepit Pillulas supra descriptas

Diaeta Epilepticae. Diaeta. Vide apud Alexandrum Trallianum.

Vinum non bibat. quia nocet oib. nervis
Avicula Narrat arenitum
Arobolata Torrissimus [illegible] in patella
Assata. Torrissimus.
Hydromell Mi praparaming Sic

Eunporatum oia debet cavere. hoc multa ex Emapora. Rx Mell ℔ 5.
Aqua ℔ 5 } In dupla proportione.
Radice amoracia Videtur

Propter Ventriculi ingerabiliter [illegible] iuvandum fecimus Aqua Cinnamomi. Ventriculis non enim Decocta Cinnamomi sed non debet [illegible] dit cum ventriculo, sed ego facio per infusionem: Sic: ad extinguendum calorem.

Rx. Aqua Lib. ij.
Zuccharo ℥ j.

Hanc aquam Cynnamomi multum bibit mea Elector in expeditior Turcica: so schaf wir muß was Ihm gestanden hatt.

Haec coqua, ut aqua consumatur media, est enim causa multorum pedicula. Schabe mitt eym messer ab spumam ut despumetur Zuccarum.

Cinnamomi ℥ j. De Aqua Traject.

Saliniorum Cortice nehmen ich noch: und das ander zu Bergs ich Im wasser. Stet quoque 12 horas, und wirt fein Kolt wie wein
Minutissima fenestra mixtichi.

Sed Schieratius dissuasit, Et probabat sua sententia Experientia. quod Noverit quendam epilepticum, qui quotiescunque edisset petroselinum, acceptus illico fuisset Epileptico paroxysmo. oder da dritten ... 6. gefallt

Diaeta.
Amaracaria. edat
Petroselinum tum illi praescriptum. quod

Petroselinum dissolvit flatus. und mit Urina. so offt als eym

Virum ex ratio nulla est.
— Bertramius Imprimis probat Petroselinum.

D. Christophorus autem Dicebat quod Meminisset Fellerer in Academia: qui prohiberet epileptice Petroselinum. ... vide An sit ...

Tertio Dentur illi Confortativum.

℞ Conservae florum Rorismarini Dianthos (in capite)

℞ Conservae Dianthos ℥ 4.
Boraginis ℥ 4.

Laetificans est duplex { Almansoris / Galeni } Specierum Dianthos / laetificantis Galeni } In capite eiusdem tituli.

Diamargaritonis ana ʒ 15.

Seminis Paeoniae
Sisileos
Cranii humani masculi ana ℈ 4.

Haec sunt appropriata Medicamenta Epilepsiae.

Cum Syrupo de Sticados q. s. fiat Electuarium. Hoc ei dedimus ad Confortandum.

Sed ut haberet diversam formam, nos etiam fecimus quod in Morsellas quas sumit mane. Electuarium pro vespere.

Deinde fecimus illi Gargarismum qui extraheret ex capite humores

℞ Maioranam
Hyssopum
Salviam
Betonicam
Rutam. ~~Dare~~ ana M. j.
aqua sufficienti decoquantur ad alterum tertiam. addetur
Mellis rosati colati vel phlegma
Diamoron ana ℥ j.
Commisceantur fiat Gargarismus

und der Zerbusse Zung, so er ulcerata sanat.

(Drinke haben wir Ihm ein schlaffge gemacht.

Maiorane
Hissopi
Stecados Arabici
Rorismarini
Salviae
Origani. Hec contundimus. und

ist Ihm dan die schlaffge gemacht, die mucht
helt er des Morgens auff.

Sed Negociū illi oportet postea habere

Vomitus. (Deinde laboravit ex stomacho et quotidie vomebat aliquot horis à cibo, exhibebant [illegible] illi oleū nucis moschatae (preparati in officina Francfordiana) quod semper [illegible] adhibebat naribus. postea curabatur calculo et stranguria, in hoc symptomate Calculis usus est. et [illegible] qui lapidem contererent

Sed vulgo de ... praecipitationem Matricis

Est Mulier ... propriam Uteri

Hic morbus non fit aequaliter. Interdum procidit in sinistrum, interdum in dextrum, et impeditur [illegible] Interdum procidit intra sinum muliebrem. Interdum etiam extra. quando ligamenta plus iusto sunt laxata.

et coniecturam ... [illegible] ... calidum esse.

Primum quaerebam et audiebam esse factum primum in partu. et obstetrix [illegible] ut extraheret secundas.

Ar. quod procidit adhuc sit sanum, nec putre factum, etiam quaerebam. Nam si esset putridum mea curatio esset nulla. sed tum opus esset cauterio

quas vulgo Intentiones vocant.

Intentiones tres sunt

Quantitas prolapsi uteri: Maior sicut ovum strutionati; Minor, ... sicut pomum ... nisi esset sicut pomum.

Prima Intentio. Curatio debet fieri [illegible] et restituat Uterum in suum locum

Intentio I hoc quod procidit ex Utero, quia non durum ideo, est mollificandum

Intentio II Deinde mollificatum, ... duos digitos restituatur ab obstetrice

Intentio. III Volo ingestum restringere, ut maneat in suo loco.

Mollificatoria. primum applicabo fomentum

ex Tabula pag. 94

℞ Altheam
Chamomillam
Melilotum
Se: foenigraeci
Se: Lini
Malvam
Mucilaginem psillij
Decoquantur, ... [illegible] ... et applicabit calidum.

Ad Tertiam Indicationem. — Adstringentia — fiat fomentum

℞ balaustia
folia Cupressi
Nucis seu pillulae Cupressi
Hypoquistidos
Myrtillorum
Plantaginis.

Decoquatur. seu fiat Decoctum. Aut ℞ spongiam ad magnitudinem [illegible]
vel ℞ pessum accommodabo. ℞ bombacem [illegible] erectiores
schwefel pin) — [illegible] sapiena. [illegible] / [illegible]

aloe
Die goltern, Dysenteria, vom [illegible] ex unius Menstruo [illegible] fit praeprecedentia
cipitantia Matricis. Ibi phlegma est [illegible]
propter menstruum. albumin [illegible] [illegible] [illegible]
man [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
I Morbus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
II Caussa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
III Signa sed signa tum sumit ad cognoscendas caussas.
Ex his triobus sunt Indicationes.

Krimisch der — Si abscinderetur Utero [illegible] nihil novi ad Vetam.
Kreschner hatt ey:
ne fraw: der war Uterus verschlossen, und hatten es [illegible] zu [illegible] abgeschni-
tenn, so verschriebe war zu, das sie nicht woll
pissenn kunde, da zogen sie zum bischoff hinaus
und wolldenn sich lassenn scheidenn.

III Multu bibit Rhenanu vinu.
IIII Juit in balneum
V ex Cholera est morbg ...

26) Jorge weyss laborat Chiragra & Podagra. Et Cholericus natura
II Et ... est ... qui ... biliosy humor

hz dolore pungitiuu, Rubet: Haec autem est quadruplex ex quadruplici humoris. san guinea, pituitosa. Atrabilaria. Biliosa.

Articuli dolentes ... ... Hippo 57.20: 18
Podagra est biliosa sed ad, mixtum est flegma salsum.

Arthritis
Jorge weyss
Chiragra est biliosa, tota

Sanguinea si est. tum rubet loci, & fit magnus II tumor, sed nullus est dolor lacerativus, sed saltem gravati III uus. IIII & calet loci.

Pituitosa si est. tum albet loci. Magnus II tumor. Dolor gravativus III instar plumbi.

In petib est gravativus dolor Georgio Weisso:

Atrabilaria. tum tumor Magnus nigrescit. dolor gravativus. & lacerat
Biliosa dolet pungit, Rubet.

Primum misit Sanguinem, Epaticam. Dic ... ... dre.

Vinum non bibat
Calefacta non edat.

Hic non dedi Digestiuu. quia bilis non coquuntur. pillulas ... ... Evacuativas

℞ pill: de Hiera picra Galeni basis ʒ5.
Aggregativarum
De Appropriatis in Discrasia calida Hepatis Hermodactylis minorib: ana ∂j.
Cum ... Syrupo de Bizantijs.
Simul ... pille ... ... lingere ... magnam. Post omnia remedia ... est ... his pilulis:
℞ pill De Hiera composita ʒ5:
De Hermodactylis Minoribus ∂j
Cum aqua Kusentae q.s. fiant pilulae Num. XVII
Vel Sirup de Bizantijs:

Lenientia dolores ex sua tabula Specialia. ex oleo Amygdalino.

facta Linimenta. Lenienta Emplastra. Malagmata.

℞ seminum Caprinum

Hic addit sedativa dolori ex tabul. II. vel Dus Vitella ovi

Narcotica vero accipiam quia non est tantus dolor in pedibus

semina lini ex Mollificativis. 94. pag.

Addo Archium quod defert hac ad Iuturiores partes

foenugraeci

Iusquiami ʒ 4. hoc tamen est Narcoticum.

Mica similaginis panis

Conmisceantur. fiat Emplastrum. Vt eo modo possit fieri emplastrum.

III Indicatio.

Postea Confirmato articulos (ex debilitate articuli sed arthritis)

Hic dantur Alterantia et Confortantia simul

et hoc sunt Assstrigentia ℞ per Assstringentia Nucces cupressi

et faciam decoctionem vini Album dure aceto lasse

oleum de castoreo usurpatur in [illegible]

ʒ aq. et tamen nisi lopore

Conforta[l]ium basis

basis

Pall. Coctus Extremum pituita

Agnini ʒ 5. Vel ani

De officina Pharmacopolarum scripsit Symphorianus.

P: V: pondere Vectoriali

Scribonius Largus.

Sedantia Dolorum. Lenientia.

℞ Flor: Cham[aemeli] Dolorum:

[illegible]

Semi. lini

foenugraeci

Vitellum ovorum duo

~~Pa~~

Lactum.

fiat emplastrum.

ποτάγωγα — φλεγμάγωγα

Pillu... — Pillularum Dosis

Expurtatoria

Petunt — f. B: — M: * — Mir Marin

Antonius Musa de pillulis: Ex Jecinore

Ex Capite

M. Joachim ... Chrism.

~~Logidion~~ ~~Logadion~~ fuit Author Pillularum.

Musa de pillulis docet praeparationem.

Pillulae. — Aqua ... est serosa humiditas.

Pilularum Cantharidis Est author, sed nimium nisi...

pilulas De Agarico. et Alephangines: ... aquam.

Vide ...

CEPHALALGIA

Vulgo Zocta dicitur.

Cephalalgia: Materialis ~~...~~ Vicarii humoris ... — Immaterialis, ... est ... alteratione, si est ex nimia siccitate humoris ea quae fuerit ... vel ex nimia caliditate, si quis sub sole aperto capite toto die incessisset.

ubi est Virum ... vel nimia humiditas siccitas vel

febris Ephemera Diaria. est triplex iuxta triplicem spiritum — Animalis, obstructa et nimis calefacta, hinc fit Cephalalgia — Spiritalis — Naturalis, in hepate.

Ubi cognatio est febris Ephemerae cum Cephalalgia

Primum ubi accipio epithemata, in fronte, circa ... tempora lini. Aqua rosarum Violarum Nymphaeae an ℥ iij. in linteolo ... ponc fronti

Si Ver ... Camphorae gra: ij: Spermi ... Diatragacanthi seminis frigidi rosarum Aceti ℥ ij. Olei rosarum ℥ j

Darvon ... rosen ~~...~~

Darnach ... Commisceatur fiat epithema ad extinguendum feruorem, qui est in spiritu animali.

Hemicrania in parte

est in toto capite

Cephalalgia [materialis] est quadruplex iuxta humores:
- Sanguinea — curatur missione Cephalicae Venae. ubi cum est nimia plenitudo: rubent in facie, aquantur oculos [illegible] meret.
- Biliosa
- Atrabilaria
- Pituitosa

DE BILIOSA Cephalalgia.

Eusebius in Compendio contra [illegible]:

Biliosa habet sua signa, pungit longius acutius. usque certis horis. Nam singulis horis movetur humores. quilibet humor movetur sex horis. a 9 diei usque ad 3 movetur bilis (Aestas). (Cum tum incipit cephalalgia) a 3 usque ad 9 noctis movetur Atra bilis (Autumnus). eo igitur tempore Quartanarii incipiunt dolere. a 9 noctis usque ad 3 (Hyems) est pituita. a 3 noctis usque ad 9 diei est (Ver) sanguis.

[illegible] de [illegible] sellatis.

In Curatione praemittuntur Generalia

ut I Phlebotomia

II Deinde Digestiva [illegible]

III Deinde Cathartica (Purgatoria)

Cassia fistula utitur Bertrucius. sed nihil facit quia non est appropriata.

sed Bertrucius Digerit vide [illegible] — Tamen Non Consulo ut Ipsa fiat Digestiva in Cholera Naturali. Verum in non naturali posset [illegible]. Sic [illegible] in practica.

pag: 125 ℞ Iulep Violarum
Rosarum
Syr. de acetositate Citri ana ℥ iij
Aquarum Lactucae
Violae
Acetosae ana ℥ vj.

Aut fiat decoctio ex simplicibus pag 122

Purgatoria [illegible]: Pilularis ut in capite, potionibus, Bolis, Electuariis, quibuscunque

Ad superiores oras ubi oportet esse longiores et solidas ut sunt pilulae. Bolus.

Ad inferiores oras ubi sunt in Minori Mole et in Liquido ut sunt Electuaria

℞ pill. secundum aut De Hiera simplici aut Composita quod melius est ʒ 5. — expurgat caput
Auream
Aggregativarum ana ʒ j.
Aquarum Betonicae
Syr. de Stoechados q.s. — expurgat caput
Formentur pill: Num: XVII — nota radicata

Numerus Impar [illegible] Pythagoreos

Hae movent bilem ex capite.

Der ist grosß und dem langen ligt, darumb dienlts ad Caput woll.

Aut fiat Bolus, wann mans will

℞ de terra reposita ℥ s.
Zuccaru ℈ ij.

Informetur cu Zuccaro fiat bolus, den schlingt er auff ein neaßt weg. Si vis addere Aromata, adde vel Macis, Zingiberis, notwendig aber, cu Zuccaro.

Solutiua.

Potio fit + Infusione Reubarbari

Haec ne commoueat capiti, quia citius abeunt ex stomacho, et ne ascendunt ad caput.

℞ Rhabar: ℥ ij.
Spice ℈ .j. vel ℥: ij:
Stet per hor. in Aqua Betonice vel Saluiae, post expressione fiat potio. Addatur Zuccaru q. s. cum Cinamo vel omittatur Zuccaru.

Aut fiat Electuarium. vt habes in Tabulis:

Nunc sequuntur Specialia
Communia In Biliosa Cephalalgia

1 Apophlegmatismi habent duo. Gargarisma & Masticatoria: extrahit bilem.
Fiunt globuli tum trochisci. der druckt man einige: Sed apophlegmatismis hic non est opus.

Deinde sunt II Errhina Nasalia
IIIa Epithemata
IIII Cucurbita Ventosa
IIIII Ptarmica sternutatoria.
VI Hypnotica somnifera. Narcotica.

Epithema

℞ aquarum Lactucae
Solatri
Violarum ana ℥ iiij
Aceti rosarii ℥ ij
Camphorae gra: ij.
Fiat Epithema.

Sed yn Mutter
patiuntur suffocatio:
bus Matrice non
debet dari Cam:
phora: Nam que est tanquam animal
Matrix trahit ad
se odores. Da
brennen sie denn
teuffelsdreck,
und rothenfeß:
[illegible]. Vero
per inferiora suffu:
[illegible] bonos
odores.

Enchrisma

℞ olei Violarum
Nymphaeae
Rosarum ana ℥ ij.
Sporae: Trasandalorum
ex Tab: Sem. Lactucae — ex Tab. 12.
II: frig: Jusquiami
Da. papaueris Nigri ana ʒ 5
Sem. lini
foenugreci ana ℈ ij.

Unguenta Mollia fiunt

Cera q. s. fiat aut linimentum (ist dünner)
aut Unguentum (da kompt mehr wachs zu)
Hoc Unguento liniantur tempora et frontem re:
ra cuvaturas seu suturas: synonima
unde handvoll

So schlaffen sie wol:

Papaver album. in Aceto. vel Rosa aqua
Nuchti per siccum. Das mische sie und
thun es an ein tuch, und lege uff die
stirn:

si essel ex phlegmate
vel aceto

Ein gerost brott, und aquam Vitae darauff ge:
gossen, legt der Bügeleist auff, darmit
schlaffte er, sed non in ocb: rusch: factum.

Diuresis: Clister
Krämsseio Lotio pectus

32. Postremo fit Diversio, seu Derivatio humorum per Clysterem aut Lotionem pedum.

Sequitur Clyster.

℞ Salviae
Betonicae
Maiorana ana M. j.

Decoquantur aqua sufficienti ad tertias ex cuius colatura recipiatur libra. Cui admisceantur

Hiera Logadii
Diacatholicon composita ana ℥ s.
Olei Chamomillini
Rutacei ana ℥ j.
Salis Communis ʒ ij.

Das mach das das Clystier nicht zhu lange bleibt

Commisceantur fiat Enema:

Pro lotione pedum.

℞ Flores Chamomillae
Folia Vitis.
pampini. Capita papaverum Numero: 8. vel 12.
Lactucae
Rosarum ana M. j.

Darnach muss er stieg niderwerts waschen ... die revulsionem.

Generalia premittuntur.

Missio sanguinis hic non est necessaria nisi corpus Plethoricum sit.

In Cephalalgia Pituitosa
Vitrea.
Digestivum. pag. 128:

℞ Mellis Rosati colati
Syr. acetosi. de duab: Radicib. Et prius ij radicum
Oxymel compositi ana ℥ iij. } sunt ℥ 13.
ad caput purgan: Syr: de Stoechados ℥ iiij.
cum Melle hic recipi
Aquarum debent in duplo acetosi simpli: Aquarum Salviae
accipi ad omnes et ...
Cuhaminde
liquores Varias. Hyssopi ana ℥ ... 12. } sunt ℥. 27. ... duplum ...
Commisceantur fiat potio clarificata. ... , sed ... non semper ... darnach er ... drey dosis oder drey ... oder starck.

Aliud Digestiuum, si in Apotheca nihil est boni pag: 123. & 169:

Decoctum apozema vel ἀπόζημα

℞ Calamintae
Maioranae
Saluiae
Menthae
Satureiae
Hyssopi. ana M: 5:

Decoquantur aqua fontana (simplici) usque ad al-terat. Ex cuius colatura post expressionem Recipiantur ℥ 2: Cui Commisceantur

Oxymel. composit.
Syr: de Calamint. ana ℥ j. ex pag: 126

Clarificentur & dulcorentur. auff [illegible] oder [illegible] zwey [illegible] mane & Vesperi, auff ein [illegible] Leerig [illegible]

[illegible] axiomata sint Dejectionis, sed ad caput parum proficiunt.

Purgatoria ex 136 pag.

pag. 187: ℞ pillularum sine quibus esse nolo ℨ 5:
Aggregatiuarum ℈ j.
Cum syrupo de calamintho. q. s. fiant pilulae Numero XV: Conspergantur Zingibere so [illegible] sie [illegible] sie [illegible]

Sequuntur [illegible]
Apophlegmatismi. { Gargarismi
Masticatorum

Gargarismus

℞ Betonicae
Maioranae
Hyssopi
Satureiae
Pulegii
Stoechados Arabicae ana p: j.

ex pag: 169.

Decoquantur aqua sufficienti! ex cuius colatura recipiantur lib: 15:

pag: 128.: Mellis Rosati colati ℥ 15
Syr: de prassio ℥ 1.

Modice ebulliant fiat Gargarismus. Quo [illegible] ante prandium

Masticatorium

℞ Cubebarum
Baccarum Lauri
Piperis Longi
Nigri
Acori ana ℈ ij.
Nucis Muscatae ℈ j.
Zinziberis ℈ s. vel ʒ s.

Masticatorium hic affert Brelinus, sed nihil facit ad caput: Fluxus quod sua viscositate reliqua retinebit.

Formentur cum Syrupo de Sticados. Masticatoria: Das kewt er, so wirt Ihm der mundt so gefferig, und muss Immer ausspeyen.

Nasale

℞ piperis Nigri
Longi
foliorum Maioranae
Coriandri ana ʒ j.
Cum cera fiant Nasalia.

Mihi sinapi ana M. j: salis ein Tigel geröst, dimittit flegma in faucibus sursum caput.

Sternutatorium

℞ Coriandri: aliqui latine Sabucum
Nigellae
foliorum Maioranae ana ℈ ij.
Comisceantur pulueres. Das zeuch er für sich auff.

Hypnoticis in Pituitosa Cephalalgia non est opus. praeter nimium dormiunt!

Unguentum ex Hisfor
Olei Laurini
Absinthiaci. ana ℥ j.
Piperis longi
Acori
Zinziberis ana ℈ ij:
Cum cera fiat Unguentum.

Merkzeichen

Hic Primum Videtur Digest: ...nis Melancholici.

Cephalagia Atrabilaria, seu Melancholica, est ipse Morbus Melancholia. Idem est morbus eadem ratio.

Embrocatio nunc non est in Usu. Sed facile posset revocari in Usum. Dieser müste haben ein Handtrasb, als wenn man das Decoctum den Handtrasb güsse. Darnach hieß ich uns ein Handtrasb güsse. Aufs Kopff trüffe. In Siltura capite.

πυρίαν

Ich würde nennen für Embrocationem wenn ich einen Stein hinein würfe, und hin auff einen stein hinein würfe, und wider entweiche, sed graece ..., und wider πυρίαν.

℞ πυρίαν. Purgatium ad Melancholicam Cephalalgiam.

℞ pillulas Indas
℞ De lapide Armeno an. ℈ j.
aut aqua Betonicae. Cum Syr. de Stoechados: fiant pilulae in crasso ..., die purgiren ...

Dilutum semper vocat Infusionem Fuchsius.
Electuarium de Psillio. Item ℞ Electuarium Indi.
Diagridij est j gran ... ad Dosim.
Sal fossile saxeum. Vocat Sal Gemmae
Carpesia sunt Cubebae
Siler montanum. vulgo Siseli ℞.

Apoplexia
Syncope
Pleuritis
Febres
Spasmus.
Menstrua
Phthysis.
Dysenteria
Colica.
Jctericia
Hydropisis
Calculus renum et Vesicae.

Composita quae alia in alia mutantur.
sunt plures

Ulcera Maligna
Sive fistulosa
Sive non fistulosa
Dysenteria
Diarrhoea

Experimenta in promovendo partu

Electuaria plerumque scribuntur per Uncias.

Gatinaria habet intentiones omnium morborum.

~~πλήσσω~~ APOPLEXIA est hic morbus repente

ab ἀπὸ et πλήττειν percutere: Attoniti autem proprie si non sunt. sed ἐμβρόντητοι sunt, id est, subinde in ti... si proprie sunt Attoniti. Vulgo dicunt, quod Drey sind Gutter ...

von den Drib: Ventriculis Cerebri. et Gutter nihil aliud est quam Copia humorum. quando Vnus Ventriculus est. Sic Arabes semper guttam Acceperunt.

obstructus tum est Semiplexia, so Quando, wann Drei ... oder tres Ventriculi obstruuntur fit Vera Apoplexia.

Agrotatio der Hirnschwerentum von den flüssen

Die parlis est παράλυσις: Drey troppen vorfalle

In Epilepsia ventriculi Cerebri constringuntur. In Apoplexia vero impleantur.

Caussa:

Est Obstructio Ventriculorum Cerebri. Obstruentia autem sunt crassa, Tenacia, frigida.

Ex 4 humoribus fit Quadruplex Apoplexia: non est Sanguinea, sed ex sola Cholera seu flaua ... ... quamquam difficilimo ... fieri Apoplexia, sed quae ... est mixta Cholera. Virum ex Composita humoris ... Pituitosa est. Melancholica est Rarissima, ita prius quam ascendat ad caput Vertitur in Maniam.

frequentissima

propter crassitiem et multitudinem

Tum rubent in facie.

Composita ex Cholera et pituita facile est curabilis.

Aphoris. li. 2: Apoplexiam fortem soluere est Impossibile. Debilis autem cito abit in paralysin.

Tum pallent, et Spumat os: et Tussiunt, non sentiunt punctionem.

Apoplexia
Tres Gradus ex Motis Spirandi
Intervallo et Mensura ex anhelitu

obstructae in Cerebro

Spiritus Animales ~~Motus~~ qui Motum Sensum administrant.

I Tardissimus. Ut si ... sextantem horae ... semel spiraueit. Da ist periculosissima Apoplexia. et est Incurabilis. Viden est, an sit mortuus nec ne: so soll man ... Dilgen ... halt ... vor die nase, denn apoplectici ... ... auffwerffe, ... ein becher wasser auff die brust auffsetzen: so Mouetur vel ... Hippocrates in Tabulis ... ... Apoplectici intra 72 Horas non sepeliantur. Eines schreibers ... ... Mann ein licht ... ...

Vrebat Calignosos, ... quam crassior ... Spiritus ... caput ... ... Galen. li. 3. ... 18 ... et ... 4 Aphor. 17.

II Gradus. Anhelitus adest, sed non tam longo Interuallo, als lange als einer ... ...

III Quando Minimum est Interuallum Anhelationis.

ex menstruis [illegible]

Materialis ex sanguine: praecautionem [illegible] Ut si quis aperto capite in [illegible] frigido [illegible]

Immaterialis, ut ex nimia frigiditate. Unde fit [illegible] Sijmr. ex sola causa [illegible]

Generalia primum Praemittantur

Opus est primum expurgare Ventriculos Cerebri.

Qui aut non possit Movere, sc. Sentire, non loqui. [illegible]

primum Generale — Secundum Generale

[illegible] Individuales

I. Ut Missio Sanguinis ex his Venis quae pertinent ad caput. Cephalica, [illegible] Humeraria apud Veteres. Si Magna est obstructio mittatur in Utroque brachio ut cum 1 et 2 Gradu Apoplexia. In collo sunt Venae dictae Carotides [illegible] Sphagitides et Apoplecticae. Sed has Venas non [illegible] [illegible] periculum, quia collum est [illegible] quasi strangularetur quis (Unde etiam [illegible] dicuntur) Nam aliqui illas Venas non possent Videri, Deinde etiam hae Venae facile non possent obstrui, sed fluit [illegible] quod etiam est periculosum.

II Revulsio, seu Diversio. Haec fit 6 Modis.

I Missione scilicet Sanguinis iuxta Talum. Venas Sa[phenas] [illegible] die frawen [illegible]

II Suppositoriis: seu Glandibus. Haec debent fieri

℞ Euphorbii
Pyrethri ana ʒ5.
Hellebori albi ℈j.

Cum melle exceptum fiat suppositorium. Si Vis addere Aloen potes. Sed [illegible] loco est Euphorbium [illegible] Helleborum.

III est Clyster.
Capitulum Calidum.
℞ Maiorana
Salviae
Calaminthae
Hyssopi
Puleyi
Stoechados ana M.5.

pag: 169

Cum aqua sufficienti fiat decoctio, usque ad [illegible] dispatio. (Das ist Arzt) Ex qua colatura Recipiantur Unciae [illegible]
Cui addatur Diaphoenicon ℥15.
Hellebori albi ʒ5.
[illegible]
Lauri ana ℥5
Salis gemmae ʒj

pag: 169:

Cum misceantur fiat Enema

Attenuata Viscosos [illegible]

Margin notes (left):

[illegible] Apoplexia [illegible]
[illegible] Mithridatium [illegible] et Nostratis [illegible]
Confectio Anacardi: [illegible] oder Mithridat [illegible] Missionem Sanguinis [illegible]
[illegible]
Unde etiam Magis [illegible] replebatur caput.
℞ Anacard. ʒ5. [illegible] ℈15. [illegible] ʒ1 [illegible]
[illegible] Aristolochiae [illegible] ana ʒj [illegible] ℞ pulv.

Das der Clyster nicht [illegible]

Alius Clyster

℞ Betonicae — Radicum Arori
vor ayn [illegible] Aristolochiae — Peoniae utriusque ana ℥ j.
Meliloti
Hyssopi ana M. j.
Se Baccarum lauri
Cubebarum ana ℥ j.
Flores Camomillae.
Meliloti ana ℥ 5.
Castorij ℥ 15.
Decoquantur aqua fontana sufficienti, ex qua Colatura Recipiantur ℥ xv (Cuius libra ist [illegible] grossen [illegible], als der Cantor müste wol [illegible] leben.) Cuius Colatura addantur.

Evacuatoria
Olea
Sal.
Expellentia

Huiatur pereat
pag: 145: Heraclagodij ana ℥ j.
Oleorum. Rutae
Camomillae ana ℥ j.
Salis gemmae ℥ 15. : Salis ana Communis ℥ ij.
Sive est Summa Dosis salis gemmae.

Je mehr man salz nimpt, je durchzer es dreyhen [illegible].

Commisceantur fiat Enema.

IIII Diversio fit per Religationes, mitt Binden [illegible] man [illegible] die arm, die fusse, [illegible] starck. quod omnis dolor attrahit, fit in forti ligatione est dolor, qui deinde ex capite attrahit humores.

V Frictio ab humerio per spinam dorsi, mitt [illegible] [illegible] [illegible].

VI Ventosae. Cucurbitula. [illegible] in scapulas [illegible] [illegible] scarificatione si opus est.

Haec sunt Generalia die [illegible] alle dem [illegible] [illegible] [illegible].

Particularia

Specialia sequuntur.

I Fomentum Graece πυρία, cum. Dem es muss warm seyn, Aut est Aridum aut humidum.

[margin: ... Hippocrates vocat καταντλησιν ... hominum exantlationem: περὶ εὐσχημοσύνης pag: 6. Vers: 4:]

fomentum humidum nihil aliud est quam Decoctum:

℞ Saluiae Vtriusque
Rutae Vtriusque
Lauendulae
Hyssopi.
Calaminthae Vtriusque

Decoquantur in aqua usque ad alteras, Nym ein schwa[m], oder eyne schlappe mitt ~~[illegible]~~ [illegible] seyn und legts Jhm auffn kopf: hoc opus est [illegible] caput:

Fomentum Aridum heist: Jnn der apotecken Sacculus, Do wirt eyne schlappe gemacht

Stoechados Vtriusque.
Calabarum
Hyssopi
Pulegij
foliorum Lauri ana ℥ iij aut ij
flores Rorismarini
Spicanardi ana ℥ 5.

Vulgo [illegible]: Ex Linteolo Vel serico holtze [illegible] (Rotte) fiat [illegible] sacculus capitalis diligenter interpositus. ἐπιτιθέσθαι est superponere proprie. Durchsteppe: Die schlappe setzet auffn kopff

II Embrocatio ἐμβροχή. fit per decoctum.

℞ Hyssopi.
Rutae Vtriusque — wirt eyn grosse Decoctum.
Aristolochiam
[illegible] ana M. ij.

Cum aqua sufficienti fiat decoctum usque ad alteras, supra [illegible] capite, lest mans fein warm [illegible] [illegible] [illegible] des [illegible].

III. Intercutaneus humor commotus est vesica. adeo Vlcerata est Sinapismo, quia ita dicitur quod Sinapis ingrediatur: Vlcerum aut Sinapismo fovemtur in Emplastro.

Latini Vocant Cutis Exulcerationem, in qua ingreditur Sinapis: Practici Vocant Emplastrum Rubifacus.

quod Volunt ex profundo Vel alto humor extrahi et in Vlcerum Sinapismo, ut quod quis est Ischiadicus: ut ex Cotylis et amplabulis extrahatur humor in superficiem. Das wirdt für glunder Sinapismum

Drinde Juniperinum olio Rosarum: ℞ Sinapis ℥ ij.
Euphorbij
Castorij ana ℥ j. Juvans hoc est:
Aceti ℥ s:
Cum oleo Euphorbij aut cum Cera, fiat Emplastrum. Das streich auff ein tuch vnd legs zu nachst Kopff, vnd las es ligen bis es Jhn woll erschüdert, vnd wenns rott wirdt, darnach so las es weg nehmen, daraus wirdt püstle:
Doctor fischler hatt Einem ein Juden pleuritico einen Sinapismum auff die brust gemacht, da hatt Jhm der Sinapismus die bein gar abgefressen das man Jhm die ribben gesehen hatt, vnd er ist auch gestorben.

Der Jude wirdt Corrosiua darzu genommen haben

Alius Sinapismus Fortior
℞ Euphorbij
Piperis
Hyssopi humidi
Ammoniaci / das Gummi.
Costi
Castorei ana ℥ s.
Sinapis ℥ ij.
Opopanace ℥ j. Addit Terebinthi ℥ s.
Cum Cera q. s.

Aliud [illegible] Forasti[illegible] [illegible] 41

℞ Galbani
Sinapis
Opponacl ana ℥ ij.
Euphorbij
Castory.
Trium genera piperis
Sulphuris ℥ 15.
Terebinthinae ℥ ij:

Vulgo in Apotecken das Emplastrum Rubificans.

Das wirt gross, der Ischyadicl.

fiat Ceratum. Addatur oleum de castoreo de Euphorbio.

IIII Odoramenta. vel [illegible] pomum odoratum
Moschus
Ambra
Cinnamomum.
Cubebe.

V Sternutamenta foliorum Maiorane
Nigelle
Caudisi ana ℈ ij.
pulveres [illegible]. Hec sternutamenta ego plurimum [illegible]:

VI Nasalia. Dioscorides in Chelidonio. [illegible]
vel [illegible]. In Nicolao est Infusio in Narres.
Accipiatur Aqua Maiorane
Salvie
Hyssopi. giess dan die hand
und zieh dan die nase, oder giess es
eyenn durch eyne feder dan die Nase.

Postea wenn der Apotecker [illegible] sich [illegible]
est Purgandus Digestiuis Phlegmate primis
℞ oximelis Compositi seu Squillitici
Syr. Eupatorij
Sticados.
Hyssopi ana ℥ iij:
Aquarum Maiorane
Salvie
Rute ana ℥ vj. Clarificata Coni[illegible]
readitur fiat potio.

Digestiua.
Phlegmate
Deinde purgatione:

Purgatio.

℞ pill: foetidarum
De Serapino ana ʒ s.

Solutiua phlegmatis. Cum Syrupo de Stechadio fiant pillul.

Weß man aber hette pillulas de Euphorbio inn der Apotecke, die nymmet man darfür

Apophlegmatismus { Gargarismus / Masticatorium

Gargarismus. ℞ Betonicae
Hyssopi
Calaminthae
Saluiae ana M. s.
Baccarum lauri ~~ana M. s.~~ ʒ ij.
Cubebarum ℥ s.

Decoquantur usque ad alteras. ex ea colatura recipiatur libra: Huic adde Diamoron, Dianucum
Mellis Rosati colati ana ℥ j.

Fiat Gargarismus, der zeucht das phlegma außem kopffe:

Masticatorium

℞ Acori ʒ ij.
Cubebarum Tert. ʒ.
Pyrethri ʒ ij.
Baccar: lauri ʒ s.
Nuc. Muscatae ʒ 1 s.
Zinzeberis
Serpentariae ana ʒ s.

Cum cera fiant Masticatoria.

Das haben von franckforde mit ihm der Jeckel Schlappendorff und manche bedt.

Posterius quum sequitur Confortatio Capitis sedi: Oleum Nuc. Muscatae (bene liquidum) per expressionem. einem grossen herren, der thu es inn ein blechin dinglein, darauff ein klein lochlin gehe, das schmecke er, und zie es inn die nase hinauff.

Aut fiat Electuarium — confortativum
℞ Conserue Anthos ℥ i.
Boraginis ℥ s.
Specierum Diambra
Diamusci dulcis ana ʒ s.
Specierum Dianthos ʒ i.
Cum Syrupo de Sticha.

Vel fiat Morsellus. Dos q. s. fiat electuarium. Vel Tabulae.

Arterias in Archim [illegible] 55. in maiore dolore. Vena [illegible] [illegible] latere interna.

℞ Specierum Diambra
Diamusci dulcis ana ʒ i.
Dianthos ℈ i.

Cum Zuccaro in aqua Salviae q. s. dissoluto fiant Morselli. Vel fiant Tabulae.

Proportio in Tabulis: Zuckeri et Specierum

Denn die Tabulas gehött allzeitt mehr Zucker denn speties. Denn die Morsellas gehören mehr speties denn Zucker.

[illegible] altera quam [illegible] [illegible] [illegible] vocatur posse primum dico

Pleuritis

πλευρῖτις. ideo. 75.

1. Dolor pungitivus
2. Febris Acuta.
3. Difficultas Anhelitus.
4. Pulsus serratus.
5. Tussis.

Pleuresis corrupte: In utroque latere pleuritis est duplex: Dextra, Sinistra. Haec est periculosior. I. propter vicinitatem cordis. II. quia remotior est via a bronchiis pulmonum. Nam in bronchiis oportet dirigi ulcus seu humorem.

[illegible] Febrium 138:

[illegible] Expectorant [illegible] [illegible] [illegible] Per Excretionem. Per excretionem sanies. plerumque in pueris [illegible]. ℈ alioqui spuere non possunt.

Avicenna putat humorem pulmonum posse destillari per diaphragma, per illius poros. Et in [illegible] posse deferri. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] educatur sanies [illegible], tum in altera [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in adulte [illegible] in somno:

Contra

Nihil potest excerni per diaphragma: est enim crassissima membrana. II. In medio septi transversi est admodum altus profundus et crassus musculus. Igitur nihil potest percolari. Ex his non potest subtilissimus humor percolari, multum saniei crassissima. III. Demum per diaphragma aliquid percolare, tum illud prolatum non potest ad intestina venire. IIII. Igitur fluit in Mesenterium, ubi fiet novum ulcus sed hoc in nullo Pleuritide invenimus.

Matthaeus de Gradi. [illegible] 216 super Rasim scripserunt

Hincke Hans der Barbierer simil habebat Pleuritin notham. Quartana Practici diaphragmatum. et Hydropisin. sed Hydropisis facile curari velit, si saltem alia.

Hic volunt adhiberi Clysteres propter Diversiones. Sed nihil est dubitati id. Flatus propter obstructionem ventris est adhiberi.

Pleuritis { Vera
{ Non Vera. Notha — Dolor hic est est punctiis — Amatus Comm. 3. cur. 68: Jo. Amatus.

Halt er, In dextro lateris, so Dam. er In sinistro nicht liget.

Vera est Apostema intra membranam succingentem et costas. Vel etiam inter musculos intercostales interiores. Curatur sicut alia Apostemata externa. et periculosa.

Ein Pleurit oder halbe runde, und ahn der fuerschla. Denn Membrana ist periculosa.

Notha est abscessus, factus in musculis, super costalibus, in musculis intercostalibus exterioribus. aut in, Cavitate pectoris est aliquis humor. Nam humor ille reducta ostendit membranam succingentem. Hic fit dolor. ist auswendig geschwollen, bre no periculosa, tussiunt et pulsatoriis non punctius.

Humor plenitudo. aperit Venam oppositi lateris, sed 3 vel 4 die Venam eiusdem lateris in quo dolor est.

Ethmoides dicit et in eius latere in quo dolor est mittendi sanguinem ex axillari venam. interdum postridie a prima phlebotomia iterum esse phlebotomiam ex saphena eiusdem lateris in quo dolor est.

Et duplex { Flatulentus Causa / Spiritus } In Cavitate pectoris { Ventosa
{ Humor

Flatus autem non consistunt recte in loco. interdum se sistit, interdum excurrit. Nam flatus in uno loco non manent. Hic non opus est phlebotomia.

Mihora sunt praemittenda Flatus sic discutiuntur

Tabula 19: ℞ Milium. Milium rubrum Simapi Furfures Sal Se: Rutae Veteris

Torrentur fiat sacculos, Tosta inspergatur Sale. legt auff die seyte, da er Krank ist. Der het Hart gastruntrein Dampts offt ahn.

In uinis ex furfure plurimum geistig. Ist stets ist strekhin Salz der ander, Furfures Cumminum. Avena auch alist verschlet, Calidi et miter.

Fomentum humidum: ℞ Marathri Aneti Absinthij Calamenti Prassij. ana M. s. Baccarum Lauri ℥ 4. Se: Rutae Veteris ana ℥ 1 ; Cumini ℥ 15. Si vis Grana Juniperi Adde.

Si. Supr. naturali Vis Et Trallianus 81. — Sanguis: Milium, Sugitur, et Saltum, in siccitate et non valde calefacit. — Biliosa: Spongia ex aqua calida in Summitate. — Et Pituita ℞: Sal. folia lauri, rumitorij; Terfacia, Lana olei anisi; vel in oleo. — Melancholica: Furfures in decoctum et mali decocti.

Si vis fortig. Decoquantur aqua sufficienti usque alteras est fierdi, usque ad Tertias ist nicht starck.

De lateris Dolo: ex: 1: Pleuritide — Mit Spongien tunckt man jnn decoctu, vnd legts auff die seyte, oder geust das decoctum jnn ey: Hippocrates: ne schweinssblase, die machst ... vnd ... lib: 2: De Ratione Victus jnn Morbis acut: — Gern mitt, wegen ..., oder ... geiss ... auff gesetzt, das es nicht transpirirt, oder geuss es jn eyne glesene flasche.

Vbi Hippocrates habet fomenta humida et Arida:

Non Excern- sanguis sine ... cum sputis.	Spinosum Rubrum
Excern- cum ... et exspuunt	Biliosum Nigrum

Galen: 2. ... fi: 12. mite 5:

Ex Humore Quadruplici:
- Pituita. Oedema. Spumosum sputum.
- Flaua bile. Erysipelas. Pallidum seu croceum sputum.
- Sanguine. Phlegmone. Rubrum sputum. hic fit ... Sicut pituita sputa ... Iniecta ... sanguis ... Fluxus Sic Sic ...
- Atra bile. Scirrus. Nigrum sputum ... Raro ... ubi ... Incisos ... costa lateralem. ... lauerbam.

Pituita: Salsa est. Vim penetrandi. Dulcis admodum est crassa haec non penetrat.

Sanguinis: Tenuior. hinc fit Pleuritis:

Atrabilaria Pleuritis rarissima est. propter crassitudinem humoris non est in confluere:

Interdum fit ex commixtis humoribus. Vt Erysipelas Oedematodes. Vbi flaua bilis dominatur, sed mixta est pituita. Oedema Erysipelatodes Vbi Pituita dominatur sed mixta est bilis. etc: Haec differentia in ... Vtrarum obseruatur.

Cognitio. Pleuritis est ex Duobus.

I

Ex Reiectatis sputis.

~~Pituita~~ Sputis	Album spumosum. ex. Pituita	
	Rubrum	Sanguis
	Nigrum	Melancholia
	Flauum	Bilis.

II

Ex sensu doloris Galenus lib: 2 De loc: affect: est ... de ... affectum. Cognos admodum ... vel ...

III

Et ex Sapore

Hippocrates. lib: 2 Prorrhetic: Aphoris: 43: ... ad 51: ... grauiter ... Sinistrum latus est Pleuritis dexter, si ... in ... est Dolor. ... Sinistra ... volu: 3:

- Aggrauans. Plenitudo. — Pituitosa.
- Pungens — Bilis.
- Aggrauans et pungens. — Sanguis
- Magis aggrauans et Rarius sicut pungens. — Atrabilaris

In Pleuritide cur faciem ... Hipp: 7 Aphor 55: ... 3. Circa 66 ... ...

Quando Pleuritis Epidemica est. tum incipit à febre et capitis dolore, nicht ... brenghe, et est contagiosa. ut 1550 in Pomerania fuit. ... lateru. sed quum ... occlusio narium, et in ... Spiritu ... ... in ... ... dolore.

De Curatione: Verae Pleuritidis

vel Epatica | Sectione Venae {Ex opposito fit ad parte Dimensione: vel dicitur κατ' ἴξιν E directo {vel Evacuatione

Ex Basilica tantum Venam. Usque ad deliquium Animae.

Hoc conveniat primum fiens in corpore Plethorico. Sed residuo post posse in eodem latere mittere e Directo illa parte Evacuat... usque ad deliquium animae si ita res postulat.

Practici asserunt si Epatica non sit in manu secandam esse Medianam aut Cephalicam. Nam hac aperta sanguis in venis cubiti alternibus in earum unam transfertur. Fuchs. Corp. 115.6.11: nisi ita magno [illegible]

II Postea laxatio Ventris conveniat, Ubi Clystere Utendum erit

III Leniendo dolorem. Sp. n. dolor attrahit, nisi cito... pestrative, plus subinde humoris affluat.

Tabula: ℞ Flores Chamomillae — Lenitiv Doloris.
Meliloti
Aneti ana ℥ ij.
Radices Altheae praeparatae cum frusto... ℥ iij.
Se. foenugraeci
Lini ana ℥ 15.

Si est biliaria. Rosarum
Violarum ana ℥ j.
Se. Lactucae ℥ 15.
vel Nymphea.
Oleorum Chamomillae ℥ 15.
Anethini ana ℥ j.

Cum cera quantum sufficit fiat Emplastrum

Tres sunt Termini omnium Apostematum ἐξόδιοι:

Mollientia
Maturantia
Aperitiva
Mundificativa.
Abstersoria
Sarcotica
Agglutinantia vel sigillantia

Tabula: Tertia.

Resolutio (διάλυσις) II Suppuratio (ἐμπύησις) III Induratio (σκλήρωσις)
via Resolutionis dum est optima si res est Incrementi fiet... ...

℞ Rad. Altheae praeparatarum — Rubra interea... Resolutiva
Se. Lini
Malvae
Apii
foenugraeci ana ℥ j.
Mucilaginis [illegible]
Olei liliorum ana ℥ j.
Cum cera fiat Unguentum

...[illegible] in genere Alvus Clausa. Hipp. in 2 de ratione victus in acutis, In pleuritide, aut ... inflammationem in pleura sinistra costas, cum in ... dolore ... ad Syncopen ... per inferiora purgando. ... aut ad ... phlebotomia ... Hipp. 4 Aphorismo 18:
Ut ... in ... ... costas ... ... restituta est.

wenn nicht will zur Resolution weg gehen, Tunc fit Suppuratio:

Maturativum Tab: 1:

Suppuratio [illegible] ... Nonnulla: [illegible] 299.

℞ Chamomillae
Meliloti ana ℥ ij.
Farina Tritici
Hordei ana ℥ j:
Rad. liliorum alb: ℥ ß
Se: Lini
foenugraeci ana ℥ j.
Lupinorum
Fabarum ana ℥ ij.
Passularum Enucleatarum
Caricarum pinguium ana ℥ j.
Oleorum Chamomillae
Aneti ana ℥ j.
Oesypus humidus

Cum Cera q. s. fiat Emplastrum.

Aperitivum

Si est notha Pleuritis aut [illegible] [illegible] tunc fit Aperitivum 2 Tab. Pleuritis
Sed si est Vera Tunc Melam 4:

... utatur tum Aere, et nunquam ipse aliquid [illegible]
... Vrater. Si externus fuerit aperiatur [illegible] Deinde Resolvant. Resolutivum

Abstersivum

℞ Liquiritiae Rasae ℥ ij:
Vuarum passularum Enucleatarum ℥ j
Caricarum pinguium.
Se: Urticae.
Carui
Anisi
Ceparum ana ℥ j.
Rutae ℥ ß.

Si est Viscosa Pituita.

Cum aqua sufficienti fiat decoctum usque ad alteram. Deinde ... post expressionem et colaturam. Clarificetur. Soll man Ihm offt zu trincken geben ...

Aliud Resolutivum et Abstersivum.

℞ Loch. de pulmone Vulpis
de pinu ana ℥ s.
Specierum Dia Hyssopi

In phlegmate — Diatragacanthi frigidi. et si vis
In Erisipelate — Diapenidionis — de aliquod
Diatrionis Salomonis ana ʒ s. — Melle.

Mel despumatum maxime est vim abstergendi — Cum succo Liquiritiae. Vide Appropriata Thoracica
In fine Tabularum.
Sigillantia Dan man Incorrendis nicht
haben:

Quibus et Sebestena habent vim Astringenti et causam calorem. Extra sunt qui sine discrimine ijsdem Utuntur. — sondern aufbrecendis — et suppurationem / et Indurationem

Quando admodum Schirrosum est tum Inciditur per Chirurgum Apostema. Intra septimam aut octavam Costam plerumque est, ubi tum admittitur Diaphragma. ubi .... Inciditur cultello tonsorio, Et applicatur ℞ Emmoll... quod proveniunt: Deinde Attramenta

In Chirurgia Vegetii Imp... nius. ... Quos ita Curavit Sedeng in Silesia. magister ... das man ... gegen ... Dan:

Malvae altheae fol... liliorum. Mundificantia. Absterseria et Sarcotica etc.

℞ Radic Glyzyrrhizae.
Sem. Anisi.
fenicoli
Carvi.
Et hoc expurgat Balsam.
Urticae. ana
Calaminti. Pulegij. Hyssopi.

Decoquantur usque ad ..., fiat Colatura. huius sume ℥ y. In quibus Macerentur ℥ y. Reubarbari. Spicae ʒ s. Stet per 12 Horas.

Si Vis expurgare Pituitam Accipe Agaricum Trochiscatum loco Reubarbari, quod tamen omitt...

Hippocrates περὶ παθῶν. dicit quod ex Destillatione alia fiat Pleuritis. Sed habet molestas Curationes.

Corona Chirurgorum est Iugum 12 libre

Basilica sub ... — Dextro — ubi iacet Super
Hepatica — ist — Splatter — brachij cubito.
Liquaria — Sinistra — ubi iacet lien.

Si in principio sic morbus non bene curatur Intra 14 dies, fit peripneumonia. ultra 12 autem dies pervenit ad bronchos pulmonis et ... remanet Deinde fit Phthisis.

ANGINA

Squinantia Vulg: Arabes angina guttur: Hippocrates κυνάγχην vocat, alij συνάγχην:

I Vera: In intimis faucibus oris: Duas species: Apostema intra os, precipue juxta: συνάγχη, strangulatio. Vulgo preparacula. Nam fere quarta die extinguit.

II Notha: In exterioris, ut in Musculis: Sunt Anginae: Apostema ex os in Collo: est παρασυνάγχη, ut est ulcer modum per ulcera ex genere apostematis.

Anginam ex loco: & Galeno, sunt 4 species: Celsus Tres.

Vera: Nam Intra os est duplex: In faucibus, συνάγχη. In Gutture: κυνάγχη. Sic locutula distinguit, Ag…

Notha: Extra os: Sub: Fauces: παρασυνάγχη. Gutture: παρακυνάγχη.

Ex loco petita est hac Divisio: sed Galenus ex genere Apostematis divisit: ubi est pungitiva, est geblich.

Celsus: I Synanche, II Parasynanche, III Cynanche.

Hic Rursus 4 genera Apostematis Reperiuntur: Biliosum Erysipelas. Pituitosum Oedema, cum magnitudine, gravitudine, et dolore. Atrabiliarium σκίρρος Est nigrum graviter. Sanguinem Phlegmone, Rubet et tumet. ut est Tumor doloris pungens. Cum tumore aggravativum dolorem, ut pungitivum.

Omnis Angina fit ex destillatione capitis. quae si est pituitosa, fit Angina pituitosa.

Dis Agrosyn… surgit: Sive recto Squinantia dicta est. Saepe commiscetur pituita cum flava bile: Oedema Erysipelatodes: ubi plus est pituitae. Erysipelas oedematodes. Ubi bilis plus est.

… Paroltiftis. … aliud genus Morbi.

Curatio

Generalis

Termini apostematum sunt Tres: Resolutoria Termini. Das is vorsichtigist das Beste. Suppuratorius, est tolerabilis sed alienior. Induratoriis. hoc raro fit.

Resolutoria Curatio. Generalis.

extra in situ, et humorales a ... / Beÿ winckeln außen ... / ... auff der Seyte ...

I Missio sanguinis cito fiat. Ex Cephalica vel mediana quantitibus mittatur. et In radice Dent[is] incidantur [?] Ranine Vene, que sunt sub lingua. Si potest os aperire. Sin Minus relinquendum est.

II Jam debeaemus Coroquere. sed tempus periculi non patitur dilationem Digestionis. si autem Angina est exigua, ut possit permitti Digestio. περὶ τῶν Coroquendum ... seu pituita ex capite. Deinde fiat ... idest purgatio. Sed hoc fieri non potest, propter periculum nisi esset parasynanche.

III Diversio per ligationes, et frictiones. ligentur extreme partes. et caveantur ligationes dolorose. Nam dolor attrahit. [iuxta Hippocratem] si non dolet ligatio nihil Valet. Circa talum. aut circa Cubitum. circa post brachiale.

IIII Cucurbitule, quibus os latum est. et sint Ventricose. Vide Hippocratem. sed hec non debent fieri ... seu Scarificatio. sed cucurbitule tum adhibeantur, et primum imponantur prima Vertebre colli. ... humeris ...

IIII Vide an laxus sit Venter. Ideo fiat Clyster ex herbis capitalibus: fiat decoctum addatur ... composita. Logiadion ana ℥ j. Olea et ... Nam Clyster etiam facit ad diversionem.

Hec omnia fieri debent Vno in die. primo ... sup... igitur adhuc 3 Dies. Nam quarto Die fieri solet Crisis.

Curatio Particularis: Specialis.

T Repercussoria. Semp. Incipe à Minorib
℞. Aqua plantaginis.
Aut fiat potissimu decoctu ex Repercutientibus. In bilioso Angina
ex lib: 14.
Aut ℞ succi lactucæ
plantaginis
barbæ hirci
Vel: Rob: de Citoniys:
de Agresta. omphacini
de Ribes.
de papaveris.
Commisceatur cu aqua plantaginis Vel lactucæ. fiat Gargarismus.
Aut ℞: Rosaru Rubraru M. j:
Myrtillorum.
balaustioru.
Psidiæ
Sumach: Rhus. ana ℥ 5.
fiat Decoctio sive aceti, de cuius colatura recipiatur lib: 15: In quib: dissolvantur. Rob: minimum.
forsan ℥ 5: vel Diamoru lib: 5. Misceatur fiat Gargarismus ad Materiam calidam seu biliosam Anginæ.

Ad Materia frigida.
℞ Thuris
Mastiches
Aceti
Hypoquistidos ana ℥ j.
Nucis Cupressi ℥. iij.
fiat decoctio aqua sufficienti: usque ad alterius. et in colatura recipiatur lb: j: In qua Dissolvantur Oximellis simplex ℥. iij. Aut si Tenax humor fuerit Oximellis Squillitici. Diamoron ana ℥ 15.
Misceantur fiat Gargarismus.

Aliud Repressorum: In Deliratis.

℞ Dactylorum Nu: x.
Caricarum. Nu: xiij.
passularum. ℥ j.
Liquiritiae ℥ j.

Contundenda contundantur. Incidenda Inciduntur, fiat decoctio secundum artem. De qua Colatura Recipientur lib: j. In qua dissoluatur Syrupi violacei ℥ j. Diamoron. ℥ 15. Misce fiat Gargarismus.

11 Dolorem Mitigantia. Tab: 11:

℞ florum Chamomillae:
Verbasci
Anethi
Se: ~~Lini~~:
~~foenugraeci~~.
Farina ordei & Cera q: s:
Cum Oleo Communi vel Amygdalarum dulcium fiat. Emplastrum. & applicetur Collo:

Resolutoria. In remissa Rebelatorum. Mitig.
℞ Oleorum ~~Liliorum~~
~~Liliorum~~ Chamomillae ana ℥ j.
Hissopi humidae ℥ vj.

Cum lana succida Apponantur gutturi. in remissa bullosa:

In remissa aut frigida fortior sit:

℞ Vng. de Althaea.
Arragon
Marciaton.
Agrippae.

℞. Axungiae Anatum. Aliud
Gallinarum ana ℥ 5.
oleorum Liliorum
Amygdalarum dulcium ana ℥ j.
Caricarum pinguium Nu: vj.
Furfuris Cocti in Vino dulci: pugillum 5

Fiat Emplastrum.

Aliud fortius Resolutorium

℞ Radic Althee Ppara
Liliorum ana ℥ 15.
Caricarum
Passularum an. No. xy:
Oleorum Liliorum
Chamomillae ana ℥ j.
Vitelli ovi No. j:
Croci ʒ 5.
Butyri non saliti ℥ x5.
Farinae foenugreci
Fabarum
Lupinorum ana ℥ iy.

ist starck

Fiat Emplastrum. extra supra Guttur. Illanat [illegible]
[illegible] non interim

Interior [illegible] scalpro aperienda [illegible]

Suppuratoria
Inwendig [illegible] Sic fiant Gargarismi ad Interiora
[illegible] Anginam.

[illegible] Chirurgia [illegible] Medicamentum [illegible]

I Apertura. Licet ante Aperturam deberet fieri
Maturatio: sed tempus [illegible] non patitur.
aber man muss den [illegible] vor sich [illegible], das
das Blut nicht In asperam arteriam fliesse.
[illegible] er aber das [illegible] nicht auff thün so
mach den gargarismum vestium. qui sequitur.

℞ Borrac ℥ y
Semi: Citrulae ℥ 5.
Myrrha
Sinapis ana ℥ 15:
Stercorum hirundinis
Canis qui rodit ossa. [illegible]
Anseris ana ℥ 5:

i proprietate [illegible] apud Galenum [illegible]

Fiat Decoctio. De cuius colatura Recipe lib. 15. in qua dissolvantur aceti squillitici. ℥ y. Diamoron. Mellis in [illegible] Colati ana ℥ 15. Misceantur fiat Gargarismus

Mundificatoria:
Item praeterea Gargarismus Mundificans
Erit adsibe quoque
Lavatiuum.

Rx. ordei excorticati
Rosar: Rub, ana ℥ j.
Fiat Decoctio. ex qua Colatura Rx lib j. In qua
dissolvatur Zuchari ℥ 5. Mellis Rosati colati
℥ iij. Fiat Gargarismus.

Ausserendo: Paracynancie:
I Adhibe primum Maturantia.
Mundificatoria
Gargarisma wenn ein groß Loch ist.
Sigillantia.

Alexander Benedictus ex varijs Authoribus sua colligit
[illegible] Semper. in Curationem non probo in Angina
Vera. ubi nulla est [illegible] Sedes Salutis. [illegible]
ut fiat foramen; In extra [illegible] Gurgulionis. [illegible]
est admodum periculosum.

Cum Angina [illegible] est. febricula [illegible]. [illegible]
Epiglossum.
Angina ist nicht die Breune.

Vena Cubiti { Interior: Basilica. Jecoraria.
Media Mediana
Exterior est Cephalica [illegible] in medio [illegible]
[illegible] mitti, si [illegible], [illegible]
[illegible] in Manu.

Album Graecum [illegible]. Nam apud Homerum [illegible] canes
esse [illegible] albos: [illegible] album Graecum dici.

Artificialis Medicinae Christophori Heyll ... Medicinae.

DYSENTERIA.

Difficultas Intestinorum.

Causa

Ex quoli: ord humori sed non quolibet, imo cui humori erodens Materia adspirerit	Prima	Pituitosa.	Salsa.
	Bilis	Biliosa.	est Frequentissima nisi fuerit acris humor.
	Atrabilis	Melancholica ex flaua bile	nisi fuerit acris humor.
	Sanguis	Sanguinea.	est Rarissima, non fit nisi ex acrissione al...
	Atrij acris humoris		

Item ex Pituita dulci Non fit dysenteria.

Signa et Spumosa

Ex Colore humorum	Pituitosa.	Alba: wie puttermilch
	Biliosa.	grüen vnd gel. Eruginosa.
	Sanguinea.	Rott geliefert blutt.
iuxta Aphorismum 24 Hippocratis:	Atrabilaria:	schwartz wie ther. Et hec si incipit fit est lethalis. In principio non credendum esse lethalem.

Nam species Dysenteriae saepe mutantur. ex Pituitosa fit saepe Biliosa ex hac Atrabilaria. et haec successione est lethalis.

Gradus in Dysenteria

Quatuor Morborum	Principium	Colliquatio pinguedinis, Vna cum humore erodente
	Incrementum	post colliquationem venit erosio Tunicae. Carnosae sunt ea excrementa.
	Status	wenn pellicula mitt gehett, do ist nicht
	Declinatio	vnd rotth. wenn aber externe stukh beinig mitt gehett, dan niemandt enhaldt (?).

versus horum ... vnquodque alias quam ... e superiori vel ... tinatio 53 — Principium, Incrementum, Status, Declinatio.

Si fit in	Tenuibus superioribus. Graciliis pinguedinis	Minimas habent pelles intestinorum, vbi est magna copia pinguedinis: wenn aber schmidt
	sed paucis vbi est pinguedo.	
	Tenuibus crassioribus. Inferius.	Maiores habent pelles intestinorum. et vbi multa est pinguedo

yma ex Plumbeis malebus generat dysentericum.

aber dernoch ist zu merckhe das Colon vnd den ventriculum wird hie gesagt, ut hoc nobis imponat.

Hoc 1544 Anno erat frequens Dysenteria	Eclypsis in ... indicat humiditatem.	Et modo acrissime est acris humor
	Humida sunt corpora.	In aliquibus loc... est accedere peste, cum tertiana febris.
	Cerasa sunt Morbosa ex hydrocalido	

Dysenteria non est Contagiosa.

Praeservant autem Pillulae De Hiera composita:

Hiera Galeni

Aloe lota, das ist dorch aus gewa... ra composita

Singulis Mensibus ʒ j. vel ʒ s.

Aruisior Vnumpol. Anguilla Pessum.

Rosa est Malagata
Rosa galmularum.

Esus obsoniorum est humorum.

Impurk mise asperiguut.

Aqua stagnaria ex Glandibus et Cupulis earum Vsualis potio est pro pauperibus:

Curatio.

In Principio mag man wol klystier adstringiren. Contra Vulgi opinionem. Idem etiam fit saepe in febribus. Wiewol die gressen sagt: das man dem feber nicht gallen soll vertreiben. Sed falso: Dieweil wyssen das die drey weiß frawen: Fluxus Hepaticus est Velut Colliquatio. Sunt tum Fluxio Cum Dysenteria. Sed non proprie.

In Superiorib. In Inferiorib. } In Intestinis sunt varia ob Medicamenta: et administratio varia.

In Superiorib. sunt Medicamina per os: In Inferiorib. sunt per Clysterem

I Indicatio

Ablutio Humoris acris et Eroduntis. Solo In Superiorib. Intestinis. Supra. adhibetur Decoctum ex lacte Caprino usque ad Tertias. Si Vis addere Virtutem adstrictoriam adde Candens ferrum seu Chalybem qui extinguatur in lacte man muß die milch sieden.

In Inferiorib. Intestinis Infra fit Clyster abluens.

℞ Aquae Hordeatae
Mellis Rosarij ana ℥ v.

Misceantur fiat Enema. Hic non adhibetur Sal: quia acris erosio ante excellit. Et Clyster saepius adhiberi Vaco in die Ter, Mane Meridie Vespere eo quod flexuosa sunt Intestina.

Superiorum } Cura fit } potione
Inferiorum } per } Clysterem

II Indicatio

Adstrictoria Que de adhibentur ex Tab. 15.

fiat Clyster Adstringens ad Inferiora Intestina
Decoctio adstringens ad Superiora

Ad Superiora Intestina ℞ Syrupi de Ribes Josimus tráubeln
Citoniorum
Rosarum
Myrtillorum
Oxyzacchari

Commisceantur. In aqua extincti Chalybis tandem: fiat potio:

Lamprete müß adstringit

Adstringens

℞ Granorum Granatorum
Sem: ossium Myrabolanorum assatorum
Granorum Berberis
Boli armeniae
Coralli Rubri ana ʒ i.
Pulverisentur. Detur aegroto in poti:

Adstringens Alium, quo Vtitur Dodoneus.
Das ist gar linde. ℞ Diarytoniten simplicis ex Aromatib:
Diarytoniten Compositi ana ℥ i.
optimum adstrictorum — Semi: Plantaginis
Vehementer attrahit. Nucum Cupressi ana ʒ i.
Zinzibris tosti ℈ ii.
Hoc adsibetur si sint spiritus Cumini assati et tosti.
osi flatus in Venter, Cum Micis Cydoniorum. q. s. fiat Electuarium will
das man sterckt haben Adde Boli armeni
so Durch vnd Terrae sigillatae ana ij.
Mertt, alioqui potest Haematitis ana ℈ i
omitti. Acatiam ʒ i: ad gratiam ... ...

Ad Inferiora Intestina

℞ Succi Plantaginis
Succi Virgae pastoris ana lib. s.
Adipis Hircinae vel Caprinae ℥ ij.
Das Clistir solle; simidum huius ... Hic dissolutis et liquefactis adiclatur pulueris sequentis.
... einen tag ... ℞ Boli armeniae ʒ ij.
vnd der Dysenteria Terrae sigillatae
vnd die kraft ... Hypoquistidos ana ʒ i
... Misceantur fiat Enema

Aliud Clystere: Das Clystier weis ich nicht
Bald ... Denn dis fett gerint

℞ Succi Arnoglossae.
Succi Plantaginis
Succi Virgae pastoris ana ℥ ij.
Aquae Rosarum ℥ ij.
Olei Rosarii ℥ i
Adipis Hircini dissoluti ℥ s:
Vitellorum ouorum tostorum in aceto numero ij:
Quib: Dissolutis sequens pulvis Addatur

℞ Gummi Arabici
Terrae sigillatae ana ʒ ij.
Hypoquistidos
Acaciae
Sanguinis Draconis ana ℈ j.
Misceantur fiat Enema. Das ist streder dem Das verige.

Si autem Erosio aliqua in Membranis et Tunicis facta esset, adiuncta erunt Sarcotica, glutinantia carni.
III Indicatio.
Clyster generans Carnem Ad Inferiora sive ad superiora fiat Potio.
℞ Aquarum Plantaginis
Virgae pastoris
Arnoglossae
Rosarum ana ℥ iij.
Conchiliorum Marinorum adustorum ℥ j.
Thuris
Mastiches
Sanguinis Draconis
Boli armeniae.
Cerussae
Terrae sigillatae
Hypoquistidos.
Acaciae ana ℈ j.
Pulverisentur omnia et in aquis praedictis commisceantur fiat Enema.
IIII Indicatio.

An Purgatio sit Adhibenda.

Quando phlegma salsum est tunc etiam adhibetur purgatio. Sic
℞ Myrabolanorum Kebuli
Citrini. fiat nunc adhibentur pillulae. Verum in Potione seu Infusione
℞ Rosarum Rub.
florum Violarum ana ℥ s.
Unica fervore ebulliant Deinde colentur, et in colaturam infunde Corticum Myrabolanorum Citrinorum ℥ j Diagrauidii. ʒ ij. Stet Infusio octo vel decem horis. et facta expressione fiat potus.

V Indicatio.
Ad sedandum dolorem extrinsecus fiat Unguentum Myrtillorum.

℞ Oleorum Cotoniorum
Mastiches ana ℥ j.
Mastiches
Se: Plantaginis
Nuc: Cupressi ana ℈ ij.
Cum cera fiat Unguentum

Ad Superiora Indicationem
... marginem.

Clyster Generans Carnem. Galeni.
℞ Cineris Chartae ℥ j.
Aluminis scissi ℥ s.
Sandaracae ℥ iij.
Trochiscorum Arsenici ℥ ʒ j.
Vini Rubri austeri. fiat Enema.

... ad Tertiam Indicationem.

Aliud.
℞ Cineris papyri combustae
Gummi Arabici ana ℥ j.
Vitellorum ovorum assatorum Nu: iij.
Olei Rosacei ℥ iij.
Aquae plantaginis q. s. fiat Enema.

Aliud.
℞ Panici excorticati
Lenticulum excorticatorum
Rosarum siccarum
Balaustiorum
Cupularum Glandium ana M. j.
Decoquantur omnia Tribus libris Aquae Donec ad Vitam redeant. Deinde colentur, et in Macolatura
Dissolue Cineris papyri combustae.
Boli Armeniae ana ℥ j.
Vitellorum ovorum assatorum Nu: j.
Olei Rosacei ℥ s.
Misceantur fiat Enema. ... idem Galeni.

QVARTANA FEBRIS.

Constat ex Atra Bile
Quartana fit, ex Melancholia: Naturali
Praeternaturali. ex adusta Cholera plerumque, ex phlegmate. aut sanguine adusto. seu Commistione humorum et tunc fit Notha.

Quartana est duplex: Exquisita, est Typica. περιοδική. seu suas ambitus certos servans. ακριβής, Exacta. Vera.
Notha, non servat suum Typum seu Ambitum. ubi fit Anticipatio. vel postpositio. et haec fit ex commistione alterius humoris. quae quidem est humor commixtus.

Melancholia innaturalis
Melancholicus humor est crassissimus: Primum igitur Concoquitur. Deinde purgatur, praemissis tamen generalibus.
Quartana est Morbus Chronicus. Aestiuae Quartanae breues. Autumnales longae. Hippocrates in 2 aphoris. 25
Obserua in qua parte peccat Melancholia, in lienem aut est dominium atrae bilis.

Generalis Curatio.

I Indicatio est Expurgatio Melancholiae.

1 Missio sanguinis ex lienaria, quae est in sinistro. Sinistra in dextro est iecoraria. Si autem lienaria non potest inueniri accipitur Media. et fiat foramen Magnum lato scalpello. ut crassitudo atrae bilis possit effluere. Si flauus sanguis et Ruber est, non multum sanguinis emittatur, si niger est contra hic multus Mittatur

2 πεπτικά. Hic obserua in quo membro peccat Melancholia, quae si intra Venas est praeter sibi fit Quartana continua, ubi semper ralertur et ardet, sed quarto die semper acrior fit paroxysmus quo Agnoscitur Quartana. Aut est extra Venas. et tunc putrescit in hypochondriis. Capite. et Tunc fit Quartana Intermittens vel in tubis vel simplex generatione

pollinta, Intermittens. Non continua. Disrupta.
est in type.

de Quartana ... Quartana est. { Simplex, qui tm 4° die recta, sc primum cum est simplex. Sed quarta pomeridiana hora redit.
{ Duplex
{ Triplex, cum quotidie venit, ante vel postmeridie quotidiana febris. Vide Galenum ad Andromachum. Ubi gloriatur se curasse triplicem Melancoliam.

Ubi diligentur causa dictum est. Sed quo disperguntur Melancolia in varia membra. Est multiplex. ... recht seu typo, quod si etiam assidens in stomacho ... est duplex in capite, hoc etiam recht seu typo: ... quartam ...

Ribe habuit primum Quartanam simplicem. Deinde Duplicem ... vor mittag ... wolbat de capite.

Signa partis affectae. { Capite Congerentur caput
{ Stomacho Vomieret
{ lyene. ... In sinistro latere ... et Dolor est circa hypochondrium sinistrum.

... post simplicem, duplicem. Tertio etiam Triplicem. ante vel quotidie laborare. Sed unquodque genus habet suam periodum.

Simplex Quartana ... ... nach ... abendt. Darnach postridie ... antemeridiana ... wider nach Hora:
purgatio ca: { Capite Darnach ... ... quarto
vestigia In. { Ventriculo ... wider nach hora sic
{ lyene continue laborat.

D 4
♂ 7
☿ 12
♃ 4
♀ 7
♄ 12

Deinde ... Et ... absente ... tum Tertianam notham. postea ... Centauriae. sed non liberabatur.

Hic omnibus diebus laborat, et est Triplex Quartana: ... duplex ... et disperguntur Melancholicus humor.

Vide Crenitum in [illegible] Galeni

Digestiua.

Accipe Digestiuam Melancholiae Naturalis. 126: Si est in Splene adde aquas Diureticas in exemplo [illegible] xxporti. sic fit si est in Capite. seu Ventriculo.

Man muß ettwan tag oder drey Contrageriren [illegible] vnd attendis, quod Crassus est humor.

Purgatiua.

Ad Caput Accipe ex [illegible] pilulas. Pillulis de [illegible] liquido [illegible] [Spanien [illegible] apud Galenum.] lebulam Utor. ℈ ij. [illegible] De fumo terre ʒ s: Cum aqua fumi terre. seu cum Syrupo de epithymo: In curandis Melancholicis

Varios aut Monstra non possunt curari. Sed Alteris ingeniosus ad [illegible] cura [illegible].

Vide ut prouocet illum ad Vomitum.

wenn sich rigor in Calore schreiden oder brechen will, so brechen sie sich auch. oder [illegible]

℞ Helleborum nigrum [illegible] zu [illegible] vnd Ihm den [illegible] zu trincken, so bricht er die Melancholei [illegible] Sed ego non Utor Helleboro, quod periculosum est: [illegible] Vomitum. Mein [illegible]

℞ [illegible] Rapsani. das trinckt sie, so [illegible] dem [illegible] Catharticum [illegible]

℞ Grana Catapuciae expurgata. Grana: v: aut vj: — Lathyridis expurgatum apud [illegible]

Zingiberis

Caryophyllorum. ana grana. ij.

Das gab ich der Stadtschmidin, als sie [illegible] wunde richten.

wenn es [illegible] mit fedder [illegible] schmeiset [illegible] hinein, sic provocatur Vomitus.

man braucht. auß zweifache [illegible] humorem aufert.

expurgat [illegible] humorem. [illegible]

Qui hic Augustin [illegible] Molestat Vomitus.

Deinde Confortantur. In dieta vitat Smirpi. Masti-
cig. Gewurtze olandtze wein. Acida, Salsa:
(marginal: qz sic est Confor, ... est sic forist gewis) gute Kreutz; Propter Virtutem inciduenti.
Capperu. (qz sunt sylvestres) p Vnu mensem sic
fieri.
Altero Mense, non libentur etiam verbo ad repurga-
tionis. Ppter fastidium regrotoru. Vlor tu fieri ipso
sed in aliud formam.
Fano et sacculu Rx. flores Buglossae
Boraginis ana M. j.
Polypodii quercini
Epithymi
Fumiterrae ana M. s.
Folliculoru Senn ℥ ij.
Contrahantur, et fiat pecia ex Syndone, ich lass
Ihm eyn klein Sekhen, sine Aromatis, darein
lasst ich das Kreütlin Kreutz. Fano utercki
Tres pecias. mache auch eine das sie
nur Trinckte Kreutz.
si febris adhuc est in statu et no in declinatione
Tertio Mense. Detur post decoctionem expurga-
tiua Melancholiae in Electuario
Rx Diacatholiconis
Elect. Hameck ana ℥
℥ j.
Specierum Diasene ʒ ij.
Cum Syrupo de epithymo fiat Electuarium, das
ist Lacktig kl. lattwergen,
Confortentur aut Membra principalia. Ventri-
culu. Splenem. Hepar: Ham Mali Cura.
In quartana abit in Hydropisin.
Confortatium
(marginal: ~~...~~ est confortativum stomachi.) Rx Conserva Boraginis
Buglossae. ana ℥ s.
Specierum Aromatici Rosati:
(marginal: In hepate confortando) Diatrionsantalon
Diacalaminthe. ana ʒ ij. Krolosi dicit.
(marginal: In splene confortando) Cum Syrupo De epithymo: sive Ceterach
fiat Electuarium,

Aliud Confortativum

℞ Spec̄ Diarhodon abbatis
Diatrionsantalon
Rhei Vnt[illegible] Dia[illegible] ana ʒ j.
Cum Zuchare quantu[m] sufficit. in aqua [illegible]
dissoluto, fiat Morsellae, seu Tabellae.

wo er lenger weret. [illegible]
si est in Declinatione, Vtere [illegible].

Si Tertiana abit in Quartanam. [illegible] Vtere
Medicamentis pro Melancholia [illegible] ex Co-
lera adusta.

Principi [illegible] Manna [illegible]
[illegible] [illegible] Sene

wo sie nicht [illegible], muss man aussen
wendig emplastra stomachalia, vnd vnguenta machen.

Fuchs in Quartanam Primu[m] Confortat. Deinde Expurgat
[illegible] Male [illegible]
Dioscoridis.
Cynnitts [illegible] ad Quartanam.
Radix [illegible] Christi [illegible]

Vbi fit Mentio Quintanae Vel Sextanae febris. Ibi Intellige
de quinta Vel Sexta accessione Quartanae Vel Tertianae febris.

HYDROPS

Hydrops Ptisis . quartana . sunt Medicorum scandala Trium.
In principio omnes Hydropis sunt curabiles.
Hydropisim confirmatum ne ledentur curo

Hic est plus aque quam Vaporis. — Hydrops est Triplex: Asitis, humor primo in Utriculo, deinde Venit humor in partes . et ex his rursus ascendet in Ultriculo.
II Tympanites . Ubi plus est Venti quam aque . Ubi aque est ubi Vapor est . apud Aristoteologos
III Anasarca fit ex phlegmatice . Leuco phlegmatia

ex mala concoctione hoc hepatis.

ex mala concoctione in Venis

Caussa. in toto corpore humor fit :
ut Asitis et Tympanites

Ex Vicio Ultime concoctionis . que fit in hepate et in Venis omnium partium . Ideo Hydropici sunt hepatici.
ut Anasarca tantum.

Tympanites confirmatus , non potest Curari.
In principio est Curabilis: Asitis potest curari , sed Anasarca melius curatur.

Generalia :

I phlebotomia conducit aliquando eurytie . nisi obstant consistentia moris hepatis .

II Purgatio est hic Utilis : ℞. pill. de Mezereon , habent ex Tithymale & Elaterio ~~~~ vehementem expultricem aque.

III Confortanda sunt membra concoctionis: in Ventre et in medicamentibus . ut cum confortata natura ipsa potest . . . . . ex . sic post longam quartanam nisi membra bene confirmata fuerint . accidit hydropisis. Est cum quartana morbus Transitorius metastaticos.
Ut Ventriculus et hepar et reliqua Naturalia membra.

Prognostica Sudorum.

per balnea artificialia . seu per Medicamenta
Sir nehmen eyn vass , daraus eyner mag den Kopff . . . . rauss recken , und nehmen Salvey oder Kreuter , und begeust die steyne mitt wasser oder weyn , so schwitzet er , aber gar schwerlich , Deinde ex herbis fit decoctio ad illud balneum . ℞ Calamenti Absinthii pulegii Absinthii Chamomillae
als Ein Ubergestürtzt [?] Vass accipiatur Vinum.

Coque , et pone in fundo labri , und der patient

ligt außwen [illegible] darunter, und uns zu [illegible]
Deinde in lecto [illegible] et reponat
Medicamenta Cordialia et [illegible]
& sudorem prouocantia:

~~Ingluuies~~ 1 Unge Elect.
Cornu, [illegible]
~~[illegible] pulverisat~~. gibs zu Trincken ich
[illegible]
Frictiones auffm bauche, [illegible] insensibilis [illegible]
poratio Hoc est Cura In [illegible] in [illegible]

In primis ex Vitro [illegible] ex calidit. hepatis. Trinket [illegible] Urina [illegible] nicht.

De Tympanite

außwendig mitt Emplastris zusterigirenden

R Terra Cymolam.
Stercus Columbini.
Fel Taurinum. [illegible] Vini [illegible] stringe

fiat Emplastrum imponatur Ventri, [illegible] bauch
per [illegible] educat aquositatem
Chirurgia in Tympanite. παρακενθησις
in Tympanite ist der bauch sehr harte. aber In
ascite ist er nicht so gar hart. [illegible] Mundinus:
[illegible] die haut [illegible], und [illegible]
peritoneum, [illegible]
3 cyathos ein [illegible], nicht mehr [illegible]
[illegible] Vasis [illegible] Sic obturatur foramen
[illegible] darnach die haut [illegible] wider [illegible]
[illegible] abends [illegible] wider [illegible]
[illegible] und nicht auff [illegible]
[illegible] ich [illegible] nicht παρακενθησιν
[illegible] habe gebraucht In [illegible]

ex frigiditate hepatis est curabilis. sed ex calididate hepatis [illegible] hydropisis [illegible] curatur. [illegible] est hydropisis adiuncta febris: febris [illegible] frigida hydrops [illegible] calida. sic [illegible] debentur [illegible] quod alibi corrigitur alibi corrumpitur.

Idem Observat Hippocrates in [illegible] Empyi Thoracis [illegible] fol. 1511. Vbi [illegible] Hippocrates. Si [illegible] sola [illegible] profuit, [illegible] Hippocr. 36. Versu 27.

Doctor [illegible] hatte den [illegible] [illegible] und zu balde [illegible] das er sterben muste.

Di Uretim

R. Lanceolam. [illegible]
Experimentum [illegible] in [illegible]
[illegible] hydropisi: [illegible]
R Corticem interiorem seu Mediam Sambuci.
[illegible] in [illegible] [illegible] morgens [illegible]
[illegible] abends. Hoc Curata est [illegible] das [illegible]
[illegible] frau.

Si Hydrops est ex hepate so sticht man auff, [illegible] finger [illegible] nabel [illegible] der rechten seit. Si ex [illegible], so sticht man auff [illegible] finger [illegible] nabell auff der lincken seitten.

Ad Tympanitem [illegible] per Emplastr

In Ascite & Anasarca:

Hic sunt potus Vini [illegible] confirmo partes contrahentis. Es[t] [illegible] Mense 4
Vini [illegible] παρακελευθησιν 150 [illegible] Vsurpo.

Der Alisthen man hatt Anasarca, die Schenkel war[en] das erst [illegible] braucht ich nicht Durch-
[illegible] weise, [illegible]
ra:

Curatio Chirurgica

Apud Artum, nicht weyt vonn Tale vnd Beyn in virgis pedis so optimum est
Blase, vbi est Tumor, Da drenckt man ein
[illegible] röhrlein mit der [illegible] hinein, vnd das
röhrlein muss nicht [illegible] bleiben, nym ryne [illegible]
van [illegible] wolle, [illegible] vnd leg ein pflaster
daruber, oder nym ryne [illegible] [illegible]
wie ryne [illegible], Darvan wirt das röhrlein
[illegible], denn die [illegible] quilt, vnd nym
das pflaster drey mahl des tags [illegible] vnd
[illegible] ihn also drey mahl des tags,
darnach leitt Tumor Schenkel hinunder [illegible]
Beyne. Scortum est [illegible] sinistrum vnd
dextrum. sub [illegible] mach ich aber ein loch
per scalpellum sed in [illegible], so [illegible]
hinweg, schlag ein pflaster daruber, [illegible]
tamen confirmo partes principuas. ex [illegible] ex [illegible]
postea bene fuerit confirmatus, tunc [illegible] Vni balneo.
Ich liess dem Albrecht [illegible] die füss [illegible]
[illegible], Über [illegible] [illegible]
[illegible] propter Alumen sulphur.
Ettlichen In principio hydropisis [illegible]
[illegible] die nacht [illegible] auff der brust, vnd
des tags [illegible] die Beyne. est Cachexia
est principium hydropisis. [illegible] In prin-
cipio mitt der παρακελευθησι [illegible] den [illegible].

Das es nicht [illegible] ex [illegible] humoribus [illegible] wirt [illegible] inflammatio.

[illegible] Doctoris [illegible] Meyster [illegible] [illegible] weitt vonn [illegible]

auff das lochten. / dem pflaster

Aber man muß hinauff legen, leniendi dolorem. oleum Rosarum etc.

Das lochlen lest nur auff, denn es heilt selber zu, Ein viertell Jar muß man auffen halten, denn es heilt selbs zu,

Tympanites in Principio

℞ De Hiera picra. gib jm das treibt serosum humorem hinwegk.

Vomica dem peripneumonia ist mari: Vnd vomica lauffet von Eyner stell zu der andern, wie ein vomica in Metallis.

Ein peripleur hatt die peripneumoniam.

Celsus si bona evenerit ut provocetur sudorem dem heisse[?] schwitz, in lecto calidiorib:

Kapsa[?] movet Vrinam. wenn man stercks ist. vnd wol durchschlagen. Cantharides. Etlich nehmen Cantharides, vnd schneiden sie, vnd legt es vnder eyn[?] vnd halb, binden es auff, wo bleyben sie alsso, das eyner blasen werde, die ist denn voll wasser.

also rote[?] cantharides[?] ... exhibuit ... diuretica ... vnd ... hatt ... multi Vrinam reddidit

Der Herzhütter hatt ein geschwollen ... Eigenaus[?] Anasarca. Exhibuit illi ... diuretica et pulverem Diureticum hoc modo.

℞. Radic. Petroselini
Apii ana ℥ 1 5.
~~Pimpinell~~ ana ℥ 1
Rhaponticii[?]
~~Ffenugr~~ foeniculi
Mezereon ana ℥ 5.

Decoquuntur in aqua sufficienti usque ad alteras[?] fer... pota[?] ...

℞ pulveris Diuretici ℥ 4.
Pulveris lumbricorum terrestrium.

Herbaria Trotschendorffij

rerum voluitur. ~~atque~~ quæ in hac brevi episto-
la perscribi nequeunt. Cum itaque de
hys deliberandis necessitas conventum om-
nium vestrum expetat, et nos ex æquo
inclinatæ Academiæ rebus opem et consilium
conferre deceat, pro officii mei ratione
Vestras excellentias in conclavem hodie
ad horam primam a meridie in se-
naculum nostrum habendum voco et
[illegible]
accerso. ut negocia illa maturrimo
[illegible]
nostro consilio expediatis.

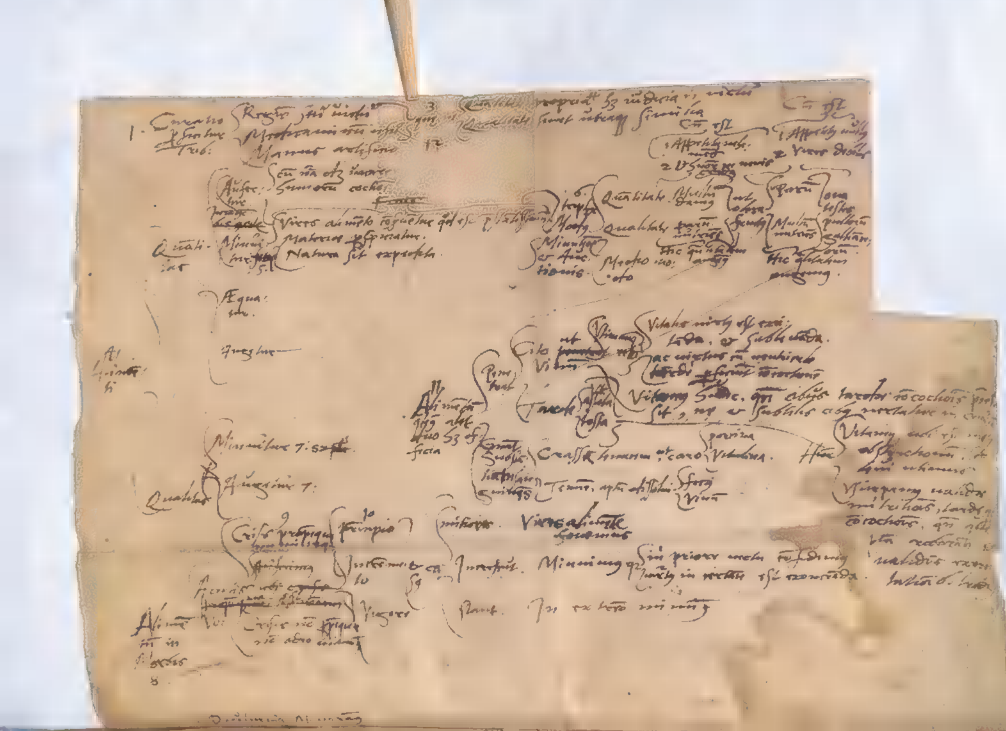

1. Generatio [illegible] Regio [illegible] Materiam [illegible]

Quanti-tas [illegible] Natura sit exposita

Aequa-lia

Inaequalia

Qualitas

Crassa humor et caro [illegible] Tenuis [illegible]

Interfecit. Minimum [illegible]

8

Est in oculis et alys morbis
vel proprie in pulmone:

instrumentalis:

PHTHISIS

ex humore acri vel
flucto mala. 69
Rex in[illegible]

Tabes dicta ab effectu quia pulmones non tabescit sed aliq[uid]
totum corpus tabescit: Est pulmonum exulceratio.
est Morbus Chronicus, 2 oder iij Jar, [illegible] [illegible] mit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Causa

Materialis
Vide Tabulas
[illegible]

in [illegible]
[illegible] Fluor [illegible]

Alteratio [illegible] materiale Morbus.

An sit [illegible] Consensu, an proprio affectu

Ex destillatione capitis fit Phthisis. Vel destillat [illegible]
ex bilis. Vel phlegma salsum quod [illegible] [illegible]

Lang ist gewiß
In Medicamentis.

Man kan sie nicht Curiren, ist [illegible] [illegible]
[illegible] gloriatur se curasse phthisin. Sed [illegible]
[illegible] fuit, quod potest curari, quia [illegible] est in pulmonibus
Sed in cavitate pectoris. Ubi [illegible] [illegible]

Segna Veræ Phthiseos habeo: Duo
[illegible]

[illegible] corpus est dispositum
zur phthisin, die do
mit [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible]
[illegible] nolare
[illegible]. Die [illegible]
[illegible] [illegible],

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] es auf ein [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] nicht. Sed est falsi[ssimum].
[illegible]issimum. Licet hoc laudat Hippocrates

I. Hippocrate de morbis acutis. Vide Simile an sit
[illegible] [illegible], [illegible] es [illegible] so ist [illegible]
[illegible] ([illegible] [illegible]) [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible]. Est quidem verum, sed [illegible]
[illegible]. [illegible] est Virus: quod dissolvit.
II. [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible], oder [illegible]
[illegible] [illegible], Verissimum est phthisis signum:

Corpora quae facile [illegible] facile etiam emaciantur. Die
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] phthisisci.

Praeservativa Phthiseos est evacuare Phlegma salsum potius acrosum (quod
lapsu in pulmones eos corrodit)

Denn so wenn man eyn gesthaster, zu mißig, trigt, so desskimirt [illegible] auff eym [illegible]
[illegible], und dempt — Die magst
auff dat ander. — an dem zu folget — Crena sequa.

Phthisis cleibt — Pulsa pollice est [illegible] zu weg.
auff eyner seite, — Longen zalo — Facies Hippocratica &c.

Peripneumonia — Scapulae extantes. [illegible]

[illegible] — Tempora collabuntur

Vomitus [illegible] — Oculi concavi. — Ex Vrina nō facile Victoriā
macht ein loch, und

[illegible] sinen Vrina — Vrina in Phthisicorum est sicut Iumentorum: iuxta Hippocratem
hineyn, so wirdt er [illegible], sed est falsum.

[illegible], so sicht — Quibus caput est gravedinosum. Die steyn zerstiße
man etc., [illegible] — Baptista Leo qui transtulit
beyden sein pulmone — Varii vulgis. — Dixit, qui nunquam lectiores esset. — Dixit, quoties ager
℞ Loch, das Actuarius, — 10 Doctis nō [illegible]. Itaque sanis
eyn [illegible] sine. — Sicut mortuus est.
Vetere — [illegible]. — 16 Experimentū habet, quod habet

Ægineta est mir — Avicenna, & Garbisius & [illegible] habebat.
[illegible] — Hoc gloriabatur Baptista Leo se quendam curasse
[illegible], id est, probatum est.

Nam si confirmata fuerit
Desistendum Curatione.

Cum Incipientes. sunt in principio

Man muss sie [illegible] die medicamenten
In Arteriam hin
eyn fliesse. das
[illegible] ist vorz
[illegible], ist beste
[illegible] in pulmones.

I Correctio causarum. Imo bene destillationis.
℞ Mastichen, thyn zyn [illegible], lass
den roch hinzyn, er [illegible] destilantz.
post purgationem. — Vide practicus &c.
Destillationem venandi — Sed prandere deventi
Digestiva & Purgativa
generalia

II Prohibitio impressionis: Ne afferant Materia
Imprimatur in pulmones — per Confortativa
pulmonum: — [illegible] pulmone [illegible].
Sani & Expurg. Die [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

III Mundificatio, per abstersoria
ist [illegible]

Et Remedia spūs[illegible] — ℞ Hydromeli
Vel Mel rosaceum Despumatum allergi[illegible]
Aut Iulep fiat. — Abstersorium.
℞ Aquarum — Vngulae Caballinae
Buglossi
Capilli Veneris ana lib. 5
Sacchari penidiarum
Vel Sacchari Candidi ana ℥ 4
[illegible] — Commisceantur fiat Iulep: — Sacchari Fabri [illegible] finissimi

[illegible]

Abstersiui ~~Crocus~~

℞ Syrupi De Marrubio quod p̄rassiū est.
~~Prassia~~

IIII Consolidatio. Sigillatiua. ansewendung per Vn-
guenta seu Emplastra.

Cerfolotabuum ad Interiora
℞ bolū armenū
Terra sigillata

Dragea in aqua solagiatrice. Vel plantagenis et
Zuccharo quantū sufficit.

V Correctio Accidentiū. Emaciatio totius cor-
poris: II Nam subitius superat remissio, id est
Tumor pedū

Sic est, Diaeta ubi bona et facilis nutrimenti.
In Phthisi laudatur lac recens mulieris. und
wann, ein stunde darnach musse sie nicht
mehr esse, ne putresceret lac. Vlcera phthisis
und fistula est causa lepra, die nit mehr weltig
Contra flux. alvi fiat
multi nutrimenti, et Tardig frequenter, item
prosunt phthisici. Sed temperaties norruit
ergo temperatio curanda est. Ablutio pedum.

Tumor pedū: curatur ℞ Folia Vitis. Ch. pin.
marzt man dormis, ist Cinis sarmentis
maxima Vim penetrandi. Flor. Chamomillae.
et Roschardt. Macht ein fuss badt. item

Omnis phthisis sub occasū solis incipiunt Tussire, et
Usque ad 1 hora seu secundam nocte. et vigent phthi-
Defluxiū capillorū fit propter immanitatem stercora-
tum
Lacowaū balneum ein schweiss badt.

Pistoria est Fisher.

In der Cuttellischen Regimen ~~[illegible]~~ Sanitate ist ein buchlein, sed in Justicie
est legendus
Ex Hippocrate der vill Aromata hatt ist dem phthisici nit.
Vide Georgiū Joton.

Gurgarismū Regia- sanū.
Vide die Fürspilen.

Electuariū passioni vitiū est Besser
denn die Morsellen die Fürspilge
zum practicū hatt.

Nam in hoc mulla est inspicias.

Zung nicht Trinckt Viū nicht recentis, Contra... est Crimanoc.

Nürti gienng frisch M. Meisterr.
Erstes Gewindt M. Meister

Signū Hecticorū sic ... tertis

sanguinis incipit mala multa
Fluxus pro quo. hie scimodg.

Hippocras: Vtheri.
Ist Sarrata Vina:
Cercid. Salviatte. mitt.

Cura Phthisicos. Rx Rosam et Polypodium, coque cum vino bono, et bibe sero et mane. Jacob. Schell: Argumentis in fasciculo Medicinæ 94.a.

Experimentum loci [illegible] phthisi. Remedia [illegible] qui [illegible] et phthisi, [illegible]

Digestivum

D. gl. huius Phlegmatis salsi Imprimis, Deinde ponticci et acetosi, postremo Vitrei et crudi Atque Choleram adustam:

Directum sit ad Caput et pulmones seu Hepar Cephalicum, digestivum. lasis.

Rx Syrup Acetositatis Citri
De Endivia
Acetosi composit de duobus radicibus:
Mellis Rosati solati
Acetosi simplex.

et Vitrei et crudi: Pontici et Acetosi: Syrup. de Eupatorio. Syrupo acetoso simplici.
De fumo terrae
De Isopo.
Aquarum: Endiviae
Fumiterrae
~~Foeniculi~~
Lactucae ~~Capitis~~ Capitis digestivi
Acetosae Pulmonis Colubi digest.
Epaticae
Plantag. ...

Pulmone Vitreo

Dosis Syruporum ac quorumcumque non tussiverint ℥iij s.

Catharticum ...

Rx Electuarium Hamech
Pillularum fumi terrae
Aggregativarum ℈ s.

Cassiae extractae ℥ iij
℥ ij. ~~Absinthii~~

Rx pill. de Hiera composita ℈ ij.
Aurearum
Aggregativarum ana ℈ j.
Cum aqua Betonicae seu Cassilag.
fiant pillulae XV.

~~Stoij~~ ... Sedes.

Dispensarum Cordi... Valerij
Electuarij Hamech
Dosis ... ij ℥ ℈ ss ad ... ij:
... Syrupo de Bizantijs q. s.

Rx Syr. De Bizantijs.
De ligalia ana ℥ j.
Mellis rosati co.
de fumoterrae ana ℥ s
Aquarum Maioranae
Hyssopi
~~fumiterrae~~ ana
~~Cerefolii~~ ℥ ij.
Cassilag.

Epatis ...

Quomodo calidi et sicci victu, balneis uti maxime debeant Vide Galen. de cibis boni et mali succi. To. 2. col. 322 Vers. 17

DE ODORATU SEU OLFACTU

Olfactus laeditur a temperatura errore aut:
- Frigida, signa:
  1. offenditur similibus frigidis
  2. Calidis delectatur
  3. Foetidis
  4. vel calidis acutis
- Calida, signa:
  1. laeditur odoratus calidis
  2. Juvatur frigidis
  3. sentit narium ardorem et siccitatem.

Cura Caliditatis. 1. Succo aquae rosarum [illegible] in quorum utroque camphora sit dissoluta.
2. Aut succis aquae in qua rosae, Coriandri et Psyllium
3. Suffitus aceti infusi candenti ferro seu lapidi.

Cura Frigiditatis. 1. Succo veteris vini. 2. Succo ex Salviae, calamentha, sampsuchi, calami odorati [illegible] Rosmarini, Florum Chamomillae.

Laeditur odoratus ex obstructione [illegible] et Ethmoidis [illegible] in sita pituita

Signa ex oppilatione Ethmoidis. 1. κεφαλαλγία seu Hemicrania. 2. Nullus pituitae seu muci defluxus. 3 Transpirandi per nares difficultas.

Coriza: Est morbi narium singuli plus minus sunt. Ut ulcera, σαρκώματα, πολύπους et quae γλύκεα dicuntur, αἱμορραγία quae singularem suam curationem exigit.

Cura oppilationis narium. 1. prodest πταρμικόν [illegible] potione aut contemperato. 2. Mox καθαρτικά succedat. 3 πταρμικόν postremo dominabitur. 4 Lotione ex lixivio ex cinere sarmentorum parato additis floribus chamomillae et Calaminthae.

Rx Herbarum quae poros seu meatus [illegible] et aperiunt. Hic suffitus ex Thure, Nigella, ligno aloes, Antidoto aliptae Muscatae Nuc: seu coriandro in qua est Moschus.

Obstructionis causa, [illegible] obstructionis est in succo [illegible] ut bucca sit aquis plena, idque [illegible] ad reliqua [illegible] propter morbos, [illegible]

ex morbis oblatus q̃s fuitur esse ut odoratus cõstituitur et inter singnatis magis supinus fit q̃z prono, itaq; inethorei prestructa o? est.
Aut odoratus laeditur extrinsecus, Casu, plagis, maxie ossa seu cartilaginis inflam . . .
Signa patent ab mente . . .

PLEVRITIS

ut 1.78 est de ventositate.

Apostema est in membrana costas tegente.
Materia, fit ex sanguine, utraq; bile, pituita, tum ab vitiosis humoris, quos calor seu . . .
Signa cognoscitur ex doloris genere et colore atq; etiam ex Urina sponte depraehenditur.

Divisio. I. Sanguinea. In Vere, cum sanguineum apostema exit ex sanguine ubi abundante.
II. Pituitosa. In Hyeme, in senib. ex destillation. . . . pituitosum.
III. Biliosa. In Æstate, in iuvenib. ex . . . bilis.
IIII. Atrabiliosa, in Autumno, in . . . ex aggregatione atrae bilis. Atrabiliosam. Fit tn̄ . . .

Tempora I. Principium . . . siccam. nihil . . . , . . .
II Augmentum. Subcoctum . . .
III. Status . . .
IIII. Festinatio . . .

Differt πλευρῖτις ab Apostemate Epatis. 2. peripneumonia. Ventosus pulsus, 3. A dolore . . .

Translatio Pleuritidis

1 Ad cor
2 Ad cerebrum
3 Ad pulmonem
4 Ad . . .
5 Secundum . . .
6 Secundum alias partes

fit

Syncope
phrenitis
peripneumonia
Spasmus
Abscessus

Natura Apostematis

1 Aut resolvitur; Bonum est
2 Aut suppuratur. ἐμπύημα. Malum est.
3 Aut indurat. Mors est

1. Resolvat medicus si . . . Sin minus . . . Aut . . . solidum accedat.

CURA

1. Alvus exoneratur vel clystere vel glande.
2. Absorbatur humiditas quae renes effluit, dissolvit.
3. Phlebotomia, quae fiat cucurbitre
Primo ex saphena pedis vinculis lateris
Secundo ex basilica quae curlior, aut ex cephalica aut
4. Topica.
In sanguinea sit sacculus ex Melo
Grumpi et
Sale
In Cholera Vesica bovis frigidi aqua plena
In pilea et Melancholia
Rx Orobi, Fornicarii, farfaris ana, Condrilla, saccone
facta, acete percocta. Deinde renibus tepefacta. Imponatur
E pelsanna. Vel mel etiam per impositum ex eo albinatur
nisalis Naturae, Cimini, Carui, Anethi, Apij Vicinorum
sa calida et illo formicula imponatur
5 Unctio ex rebotis olis
6. Emplastrum fit. Rx Rad. Ebimalue seilicet ℥ iij. Violarum
Florum Chamomillae. Seminis lini ana ℥ ij. farinae
orobi ℥ iiij. Cum olis Chamomillae, Violarum q. s.
equntur.
7. Sit potio matricalina, Rx ficus siccos pingues No
et passularum ℥ ij. Rad. liquiritiae ℥ ij. Grossorum
ana inde ℥ ij. Procoquatur in lib. iij aquae ad
mediam usque partem, colatum educoretur in lib. j. Succi
pl. aceti in phlegmatico Ysopi, Mellis ana ℥ j
Sirup. de Hyssopo. De liquiritia ana ℥ j.
8. Electuarium fit Rx Radicis brusci, Asparagi, Graminis
ana ℥ iij. Eneficiae Sinolae ana ℥ ij. Capillorum
Seminum sorbeti ana lib. 5. Quatuor frigidorum
maiorum et minorum. Semen papa. alb. Alq
℥ iij Zuccari lib. j: Rx grumpus, fiat post coctum
tionem lib. 15 seposit. In frigiditate aut morbi et
et lenitatem spina accedant. Mellis ℥ iij. Radic
Hyssopi. Apij ana ℥ 5

Auctorium.

Melioramen
Rx fiat pappamco
omnis parum
et Acto fac Em-
plastrum, quod impo-
ne pedi, sic Al. Ha-
mo maximu fanf,
fiet abundantia usc.
minus a fieno.

Emplastrum
Rx Rad. Maluavisci, farinae fenugraeci,
Seminis lini, Anethi, Flori Chamomillae
ana ℥ j. Farinae sorbeti ℥ iiij. Incorporetur in
olio Chamomilino et Anethino q. s. In ofikiis
Renum ex calido In maturatione, Resolutione
mollificatum reducit

II De suppuratis

Cum proxima nisi sit profectus suppurationis sic curabis. 1. Vinctio in caliditate. Rx olei papaverini, Butyri recentis salsi. Axungiae Anatis. Olei violacei. Cerae albae q.s. fiat emplastrum. Verissimum aut.

II Sive sibi incertam suscitabam ingressa.

Rx Radicum Malvavisci, Orobi, foenugraeci, farinae lini. Mastiches. Seminis foenugraeci Ammoniaci. Terebinthinae, Gummi Arabici, Sandaracae, Ficuum ana ℥j. Contundantur in aqua et trita fiat Emplastrum oleis chamomelino, Anethino, Irino.

Aliud ex Orobo. Rx Orobi, foenugraeci, Seminis lini. Stercoris columbini. Opopanacis: pollice prius aut alia simul Echymosi inter pectus.

Tres vero quandam durities si sint parum consumenda fuerint. Rx Vesicam cum et sinapi Hyssopus pressiumer maturata subinguentur. Interim fit remedium ut ferri linis dissipatur.

Chirurgia.

1. Phlebotomia initialiter apostemata, 2 Aut cauteria inter scapulas et septimam costam. 3 Cucurbitulae appositae in afflictis partibus inter spatulas.

III De Schirelira

HYDROPS

Causae. Febris si adfuerit prius curanda, si non, Hydrops curabitur. II. Exercitia, Fabrica Sudor fricatio ipsius Ventris. III Cataplasma ex ... similiter Myrrha. IIII Cibus ex ... V. Potus Transferantur vero diuretica. VI Vinum subtile et Austerum. VII VIII.

Cautera. Sinapi ... posita. ... cadentia.

Diuretica

Rosarum folia	Cyperi .1. Junci qua.	Cinnamomum Cassia Myrrha
Acorum	...	Balsamum. Galbanum
Amara ...	... semen	... Panacis
...	Iris	Carpobalsamum
Storax	Nardus	Abrotanum
Costum	Crocus	Cupressi semen
	Amomum	Staphisagria
		Abrotanum

Plurimum, ex succo Cucumeris Asinini ... in ... Cerris. Una semper ... et postea ℥ .ij. Vini decoctionis ... potu.

Decoctio fiat ex ... Radices feniculi. Convenit ... In condimentis utatur ... Sinapi, allium. ... allio. Allium carnibus misceatur. ... iubet Cubebas.

Diuretica potio.

℞ pulveris diuretici ℥ .j. ... Specierum ... Juniperi ana ʒ .5. Cantaridum sine alis ... ʒ .j. ... misceantur ad ... Vi-num.

In Morbo notanda

1. σημειωτικά.
2. αἰτιολογικά.
3. διαιτητικά.
4. χειρουργικά.
5. φαρμακευτικά.

Καχεξίας Signa Communia.

1 Habitus {Faciei / Manuum / pedum} tumidus. 2 Color faciei mixtus {Albo / Citrino}

3 Diminutio Caloris. 4 Inflatio testiculorum.

5 Pruritus cum ardore sicco et asperitate. [illegible]

6 Instantia Vigiliarum.

7 Appetitus fortis salinis [illegible]

8 Prostratio cum siti quae [illegible]

9 Ex difficili [illegible].

Ex Calido.

1. Sitis inseparabilis cum anorexia. 2. Calefactio singularis membrorum exteriorum. 3 Siccitas Urinae, [illegible]. 4. Rubedo Urinae et spissitudo. 5 [illegible] palmae. 6. Cum multa febris, cum [illegible] et urina subtili, [illegible] propter opilationem et dolorem sub costis dextris.

Ex frigido.

Solutio Ventris
Mollities corporis.
Corruptio coloris.
Tumiditas faciei maxime palpebrarum.
Paucitas appetitus et digestionis.

Urina {Alba / Rara / Lactea / Spissa} [illegible]
Ex opilatione [illegible].

Urina {Sublimis / Aquosa / Frigida}
Ex dolore [illegible].

Hepatici ἀτονικοί sunt.

1. Vitiata ἑλκτική. Nota λογική, nota σημειωτική.

Defectionis autem ... succulentior legatur, Nulla .n. fit ἀνάδοσις, ideo remanet chylus.

ἀκολουθικὴ nota

Excrementum aqueum in quo est caro recens macerata, abluta.

II Temperatura calida

Nota.

1. Flava bilis φλέβειν ἐν τῇ σφενδόνῃ.
2. Urina citrina lutea rubra, sublimis in ἐμφράξει, crassa sine illa.
3. πολυδιψία. 4. Os solet. lingua salebrosa. 5 Excrementa viscosa odore.

αἰτιολογικὰ nota.

Causa sic est δυσκρασίας et intemperies.

Ex physiognomonica.

Corpus gracilentum, siccum. Capillitium hispidum, crispatum.

III. Frigidi intemperiei notae.

1. pallida facies, squallida, livida.
2. Pinguefactio.
3. Extensio sub nothis costis dextris.
4. Urina alba clara sublimis.
5. Oris acidus sapor.
6. Vomitus fit in eodem sapore.
7. Excrementa magis biliosa, magis granulosa, ἰχῶρος ἄνευ, sed sunt sanguinea confusione, sublivida.

Ex physiognomonica.

Corpus pingue, laxum, [illegible].

IIII. Aridi intemperiei notae.

1 βουπείνα permanens fames.
2. Difficile pinguescere.

Ex physiognomonica:

Corpus aridum gracilentum

V. Humidi intemperiei nota ἀδιψία sine linguae ariditate. liquidior alvus.

Ex physiognomonica:

Habitus corporis decorus. Venustus color. Vultus sanguineus. Humiditas praeter cum in facie tum in corpore.

VI. Calidi et Humidi.

praeter priora indicia calidi intemperiei haec accidunt.

Vomitus rerum { Lactearum, Amararum, Sublimium }

Urina { Lutea, Rubra, Sublimis in obstructis, Crassa sine obstructione }

VII. Frigidi et Humidi ex gibbosa parte hepatis.

Ex gibba { Urina lutea, [illegible]. Crassa, nisi in praesenti obstructa vena. }

Ex cōs causa hepatis { Difficile [illegible]. Deest .n. ἑλκτική, ideo succus desidet }

VIII. Resolutio hepatis generales notae.

Ἀνορεξία. Ἀνόρεκτοι. Corporis attenuatio. Excrementa non dissimilia aquae ex ablutione carnis recens mactatae impurae.

Contra ventositatem membrorum 70

ventositatem membrorum in plenitudine notata. Vide post ... ventositatem ventriculi in loco suo:

[illegible] utatur carminantib.

℞ cinnamomi. Diamusci. Diaciminipiperon. Cum vino albo.
- Sacculus ex milio salso potest fieri, exiccatis.
- Emplastrum. ℞ Absinthii. foeniculi, Carui, Cymini. fabris. Sisileos.
- Fomentatio fit ex vino optimo
℞ Saccharum lauri palmae. Cymini. furfuris. Cum vino rubeo fit decoctum. et in pannis lineis applicabitur ante coitum.
- Unctio fit ex oleo de lilio
Anetino calidis
- Dieta q[uod] sit in cibo, potagia; sorat carnes ovinas cum petrosilino. foeniculo, Aniso aut eorum seminib: plus sit vinum parum vetus, si non [illegible] febris. Alioquin [illegible] quibus Anetos Anisi. Ameos; [illegible], foeniculi frequentur.
Sacculus ad ventositatem
℞ Sisileos, Cumini Rutae, [illegible] Carui ana M. j. Cuminis foeniculi, A. [illegible] Petrosilini ana M. iij. fiat sacculus et omnia in sartagine absque perfectione et apponatur sacculo, et [illegible] potest saepius ponatur.

DE SCOTOMATE EX VAPORIBVS

intestinorum ascendentibus, primo ac si Vide-
retur ἐναλληγία σκοτωματώδης similia passa.
Neque hic scotomaticus est, sed leniter, causa est multitudo
vaporum ab imo ventre ad cerebrum ascendentium, qui
caput dilatat et nervos, et ~~pene~~ afficit ut nullum
membrorum prorsus suum faciat officium. Unde ingl-
uvies oppletissime sentit. A quo per arterias in
peritoneo seu Myrach cum intestinis in splenicis
venis humor hic evaporat, praeterea quia ad sto-
machum meat. Atque extra ἐναλληγία σκοτωματικῶν
discernere videri possit, si lectura, si sputum adsit,
et alia signa ab antiquis medicis recensita, Vapor
autem hic frigidus est, Nam si calidi et capitis
dolorem calore et ardore terminerent. Est autem ex
humore phlegmatico non admodum crasso, alioqui
nausiam provocaret, alioqui constiparet, Quae symp-
tomata hoc in casu non adsunt, Unde colligitur
sicut et apud Avicennam. Et intelligo ea non admo-
dum assimilibus sed Galenicis, nisi quod in hac sensibus
magis obtenebrantur et paroxysmi obeuntur et cessant
Quam primum autem vapor ventris fieri post tertiam co-
ctionem ut hypostasis urinae moveat, sublimatur et
caput offendit suum caligine nervosque obtundit, ut
in iusto sunt officio. Iterum cum continue motu sen-
serit qualiscumque intestinorum commotionis atque calefa-
ciente, Haec paucis dicta sint de morbo causis
et signis.

De Cura Scotomae.

Nunc de cura quae primo Medicamentis perficitur,
Quibus causa morbi ut fecit ventris ingluvies auferenda
Exhibeamus sacculus calefacientibus imponitur loco
affecto. ℞ Milii, Sinapi, Nasturcii ana ℥ij
Salis p. ij. Vel simul plura pro ut capacitas
sacculi exigit praeparatur. Illa autem primus torrefiant
lapide ignito et aceto conspersa, quae in loco calida ap-
plicentur. Aut adsit fascia macerata in vino in qua ebul-
lierint, quantum horum decocta sit ut ℞ Florum Chamomillae,
Anisi, Carui, Cymini ana M. j. Iterum et pediluvio

erat errrhinum quod est. ℞ Ireos (?) liui

Mastichim, Myrrhae ana ℥ j. Granorum lauri

℥ ij. Cyperi, Cassiae ana ℥ 5. pilulas ... q. s.

ad interperandum.

Intrinsecus vero primum Clysterem subdes. ℞ Colocynthid.

Agarici ana ℥ 5. Centaurei minoris. Rutae. Calamen-

thi, Origani. Satureiae ana M. j. Polypody ℥ j. Car-

vi, Cymini. Anisi, Anethi ana ℥ 5. Decoquantur in

lib. iij. aquae fontanae ad medietatem consumptionis, post

colaturam aut ... Olei rutacei Laurini

ana ℥ 15. ... ℥ j. Salis ʒ ij. stercoris ...

et tepide iniciatur.

... ut hoc decubat ad

... ... qualitatem ... castoreum in vino cocto ... pro

... ... aut electuarium ... baccis lauri in

... Franckfordensia Electuaria.

Pharmacopolio ... Vide Franckfordensia Electuaria.

Diaeta.

Decumbat et quid ... Seolumnaricus

... abstineat ... fructibus ...

... ut Melonibus, prunis et persicis. ... Styphtis ut

... Cydoniis, ... etc. Cibus

vero sit ... flegmina ... ...

... sit ... ... Aromatibus. ...

Zinzibere Cinnamomo, pipere Cardamomo, Macere

Croco. Mel ... ... Spiri-

... ... cibos ...

... ut ... Allium etc. Bibat e ...

... in quo decoquitur ... Carui, Cymini,

piperis longi, Origani, Vinum dulce, ...

... non sit ... Et ... ...

... ... et Vigilanti...

... animi affectibus. Capitis ... ...

... ... ex ... ... in quo ...

... Stibii ut Malva ... etc.

... ...

... ... ℞ pulueris Rutae ℥ 5. ...

... ʒ ij. ... ʒ 15. ... pro-

... ʒ ij. ... ...

VVA MORBVS in gutture Graecis κιονίς.

Si κιονὶς ex sanguine fuerit fiat phlebotomia Cephalicae brachio sinistro, aut Ventosatio in spatulis et in collo. Gargarismata. ℞ Succi duorum granatorum. Pulveris balaustiorum ana ℥ ij. Aluminis zamij ʒ j. Croci, Camphorae ana ℈ j. fiat pulvis subtilissimus et diluatur cum diamoron et aceto.

Gargarismus in calida causa Uvae. ℞ Cinnamomi, Zinziberis, Pyrethri, Balaustiorum, Cochinni granatorum, Foliorum rosarum, Semi. caulium ana ℈ j fiat pulvis ut primo.

Venturi casus sed κιονὶς aut ex sanguine, si rubet, si tumet, si saliva dulcis. Aut ex phlegmate si saliva redundat si albicat, si humor et fauces et longior aqua fuerit. Gargarismata repercussiva.

Quando diamoron in aqua rosarum vel aceto diluitur aut in aqua in qua galla Balaustia Rosae decocta sint et aceto. Resolutiva et Repercussiva.

Cum aceto et melle rosarum in sanguine, sed in pituita ex melle squillitico.

Resolutiva tum. In sanguine cum oxymelle composito in aqua calida In pituitoso cum oxymelle squillitico. Vel referatur sic in phlegmate in otrechi ... ℞ Aluminis zamij sed scissilis, Salis Armoniaci, Pyrethri, Sinapis, Myrrhae ana ℥ 15 Oxymellis compositi ℥ ij. Misceantur et diluatur aqua decoctionis rosarum vel Balaustiorum. fiat gargarisma

Ad Memoriam.

Iodoci Willichy ex sua manu. quā 53 ...
℞ florū buglossi. borraginis. lavandulae ... rorismarini anā p. ij. stoechados Arabicae p. j. betonicae. saluiae maioranae Euphrasiae. basiliconis seu ocymi anā M. j. Se. anisi. feniculi Carui siluris montani anā ℥ j. Cubebarū. Iuniperorū. Mac. anā ʒ 5. Haec in optimo vino macerentur septem dies aut amplius destillabuntur ex duplici vase.

Est et apolio manus, frontis cyatho.
Et Vngem circa tpa et occiput, item post frictionem asperā.
Aut cocchiarum, si exhillatio per capitellū caecū facta fuerit.
Hactenus Iodocus.

Ad memoriā augendam et refirmādam.

℞ Aquarū melissae ℥ct. j. Maioranae Rorismarini. anā ℥ct. 5: Violarū citrinarū. buglossi. Borrag. anā ℥t 5. Melilotī. lily conuall. anā. nosell. 5. Betonicae. Basiliconis. anā. 5 nosell. Aquis his imbibe species sequentes miscendo ℞ Se. anisi. fenicli. Carui. siluris montani anā ℥ j: cubebarū. galangae. Mac. cinām. cariofil. anā ʒ 5. Iuniperi ℥ 15. Spicae nardi ʒ ij. florum saluiae. lauandulae. anā ʒ iij. stoechados calamintae. Thuris albi. mastic anā ʒ ij. Vltimo Musci ambrae anā ℈ iij. fiat prima circulatio ... 7. secunda exhillatio fiat arte per balneū mariae etc.

(Left margin notes:)
... lissae
... benedicti
... ϸϸali
... amomi.
... ori.
... grana paradisi.
... Musci. Ambrae anā
... ℈ j:
... ab. et nuce,
... septem

Ad Memoriam.

Experimentum si a materia frigida et sic,
mista laesa fuerit.

℞ Cubebar. Calamenti. Mastic. Nucis muscat.
garyophyllorum ana ʒ i. Ambrae orientalis ℈ s. Mus-
ci gr. v. Formentur pilulae in succo maiora-
nae, de quib. singulis dieb. patiens deglutiat
unam, et cubitum vadit, sic aurora incipiat duas et
cum cubitum vadit,
incipiat horas quattuor.
Aliud. ℞ Conser. Anacardinae ʒ i. cum pulvere
maioranae fiant pilulae usus earum est ut supra dictum,
Melius aut erit si cum confectionis ʒ s in sero
lactis. Melius aut erit si ... ʒ i. cum ʒ i. sublimatoris
ante somnum pulvis.
Rosmarini Stoechados Origani Anisi Amomi ana
Aliud. ℞ Stoechados Origani Anisi Amomi ana ʒ v.
ʒ ij. Cubebarum Calamenti Caryophyllorum ana ʒ i. Fiat
pulvis. Flores Rosmarini Salviae ana ʒ i. Fiat
pulvis non admodum tenuis, formi-
dum pro se pulvis cum ... capite posteriore tegimus,
tres sacculos totam partem capitis posterioris tegimus,
qui semper in nocte teneatur in loco. Exigit n. et
corroborat potenter memoriam. Myrobalani
chebuli aut Kebuli conditum singulis
diebus vespri ante somnum sumptum mirabiliter
conferunt Expertum est.
Aliud. ℞ Mithridati ... antiqui ʒ i. Caryophyl-
locum ʒ ij. ... Commisceantur simul cum ... li-
mentum fiat quod posteriori ventriculo capitis appo-
natur, prius diligenter confricando.
Tochrisma ad memoriam confortandam. ℞ Sem. Amomi.
Anisi Apij Petroselini. Levistici ana ʒ s. Thymi.
Epithymi Hyssopi Origani ana ʒ s. Spicae Celticae
Cinnamomi, Pyrethri, Piperis longi. ana ʒ i. Cy-
mini usti, Carui. Seminis Rutae ana ʒ ij. Piperis

musaeum Canonici Ecclesiae cantuariensis in Anglia et collegii sacrae Theologiae et iuris Doctoris. 1618 accepit 18 Aprilis, a Petro [illegible] Baptista. [illegible] Amorum [illegible]

in 79. pag. simile [illegible] illud aperit Assinina [illegible] argutissima ad rectum; [illegible]. Totam Bibliam. totum Decretum. [illegible] Nota sibi [illegible]

Ioannis de Toleto

albi et longi. Chelidoniae ana ʒ15. Myrobalanorum omnium ʒij. Salis gemmae. Chamaedryos Centaurii Maioris et Minoris, Marrubii ana ʒij. Cum pauco Zucchero q.s. fiat Tragea.

Experimentum. Hoc probat

℞ Hyperici, Origani, Galangae. Cinnamomi. Gra[na] Coreani. Cumini. Plantaginis. Sinapi ana partes aequales. Haec omnia simul cum radicibus et herbis in mortario pistata atque contusa pone in ollam novam et superinfunde 3 quartaria aquae, ollamque pone ad bulliendum super ignem et bene cooperias ne quid evaporatio fiat. Postea cum bullit appone vini optimi et Veteris cocleare medium, coquantur omnia simul ad consumptionem [illegible], postea cum satis fuerit ollam depone ab igne et decoctionem refrigera, quae optime valet ad purgandum caput. Cum hac aqua tepida [illegible] ad gargarismus simul in naribus [illegible] [illegible] in cancro [illegible] vel [illegible]. Retin[e]atur aut haec aqua calida diu in ore ut hac [illegible] venas aperitur.

Ad Caput purgandum postea. ℞ Zin Zebreis ʒj. Piperis longi ʒj. granatha. Galangae. Caryophyllorum. Cubebarum ana ʒ15. Nucis muscatae [illegible] ʒ15. Omnia simul contundes pulverisata bene, ipsumque pulverem pone in sacculo lineo [illegible] ex Vino optimo lib 7. ponasque in ollam novam invitreatam super ignem ad bulliendum, inpositoque sacculo cum [illegible] ollam diligenter obstrua, ne respiret [illegible] per materiam. Postea cum fuerit decoctio ista facta, permitte eam stare, ut vinum clarum fiat, et [illegible] ante in [illegible] ieiuno stomacho Vini boni haustum ex eo [illegible]

similiter facias cum hora qua madis cubitum. Quia hoc
unum potens est cum superfluitates capitis nocivas extra-
here. Deinde cum hoc feceris manus usque ad [illegible]
vel genu si fuerit homo et caput obligabis eius
[illegible], ut aperiant si pori eius corporis ex-
halant. Ipsumque caput lava cum aqua Rutae simpli-
ci non composita. Postea accipe competentem quanti[tatem]
vini optimi et impone tres bucellas panis, quas
masticatas manducare, ipsumque bibe vinum et de-
mandas illaque ad inspirium, nihil amplius [illegible]
cor, verum sit moderata et somnus quietus et suf-
ficiens singulis [illegible] hoc similiter, et tertio quoque.
ut caput omnino purgetur ab humoribus sup[er]-
fluis, et cum vero capitis ex [illegible] calefacta
fuerit, tunc Unguento memoria et temporali-
bus, Unguentum [illegible] hoc conficitur.
R/ florum camillae, Lilij, Aloe, Melissae cum floribus ana
Quae simul in pectore contusa, omnia ponantur in vase
vitreo cum oleo olivae [illegible], ut tamen prius [illegible]
[illegible] [illegible] et cocta, postea [illegible] 8
porcos [illegible] [illegible], et deinde omnia simul
commisceantur. Deinde.
R/ optimi vini ardentis ad minus quater distil-
lati unc. iij. Aquae rosaceae unc. iiij. Aquae
buglossae unc. ij. Aquae rutae. Salviae. [illegible]
cochl. ij. Vini albi veteris unc. j. Omnibus simul
commixtis fiat colatura stamineo, et ista colatura
bulliatur super [illegible] [illegible] et flamma. Postea
vero cum [illegible] fuerit reponatur in vas vitreum,
(Postremoque) aqua infrigidata fuerit, et ad [illegible] re-
[illegible] [illegible] aliquot ut calore in [illegible] [illegible]
tatur. Hoc Unguentum sit paratum priusque incipiat
purgationem capitis, paratique [illegible] in vi-
gore virtute suo [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]

ad aquas colligendas sunt in solstitio aestivali. Quae
tunc sunt in vigore virtutis suae. Tunc vero mox de-
stillandae sunt aquae ipsae & conservandae. Unguentum para-
dum. Quo sic completo praemissa purgatione per dictam
praescripta vel etiam longiore si necesse est. Cum dicto
unguento inunge tempora capitis collum memoriae
& occipitium & suppone undique de corio mollem &
duplicatum vel manicas calidas & quietas donec
unguentum operiat ad intra sanguinis & cerebellum sub-
bibuntur. Hoc modo facto & post prius non
omittas salvia confortationem nostrandam & sic manicas
calidas & quietas usque ad vesperam. Postea la-
va caput cum optimo vino vetere albo super ignem
calefacto. Absinthia tua sint delavata & facta
digestionis. Potus sit mostrealis scil. & haec
facias in principio per dies 4. Postea vero per
gratiam in duob. mensibus lunaris semel tantum pro
duorum aut trium vel plurium explorato
& dicitur quod est dies clarus ad auditum. Finito
primo anno non fiat hoc inunctio nisi trib. mensib.
lunarib. semel. In 3 autem Anno non fiat hoc
necessaria nisi semel in Anno; quandiu vixeris
sufficit inunctio semel hyemalis. Sed te oro quicunque
hoc experimentum legeris, tenens secretum.

& hoc sine dubio est fortuna vescit.

Aliud Unguentum. Rx Radicis acori, rutae, buglossi. radicis Valerianae, Ga-
ana. ℥ iij. Scrofulariae. Deinde Rx succi Euphrasiae, Ca-
lendulae. Verbenae ana. ℥ iiij. coluntur. deinde Rx Am-
mosci ℥ j. Serpentis. linguae canis. ana. ℥ 15: pulveri-
sentur et misce cum pinguedine mel primo lapsi
et incorporentur. Rx Unguentum ad memoriam.
Odoramentum ad memoriam. Rx Radicum ireos ℥ ij. N-
Rx nigellae ℥ j. Menthae siccae ℥ j. Thuris calamenti
ana. ℥ j. ligni aloes ℥ 5. lavandulae. q. s. fiat pomum
Haec Joannes de Tabilo D. Magn.

Olea benedicta; Rx.

Welemnirskij

AD METHODVM FVCHSII

1550. Cornarij editi fol. 331. 6.

Nonnunquam ut Antidotorum insuavitas reluctatur flores sacchare conditi potissimum qui conditi sunt familiares illis adijciuntur ad ℥ ij Antidoti florum ℥ j.

Sunt qui antidotos adiecta bolo Armenia aut terra si- gillata et aquis convenientibus exhibent, ita ut ℥ j Anti- dotorum vinis vel decocti boli Armeniae ℥ s. Vel etiam terrae sigillatae aquarum vero ℥ ij.

Plurimum iuvabit si unum aut plura ex ijs quae Theriacam Diatessaron constituunt Gentiana Myrrha Aristolochia Bacci lauri admisceantur. Ita ut ad ℥ ij Antidotorum ℥ j ex supradictorum pulveribus adij- ciatur.

In Mensium suppressione mirifice confert potentiorum Antidotorum exhibitione ut sunt plura sua alia Medica- menta eius facultate. Ita ut vij ℥ Antidotorum ... sunt plura ℥ j admisceantur pastillorum eius facultatis ℥ s.

Antidoti quia plus ad correctionem ... Ita tamen ut ... ℥ j aut ... ℥ ... admisceantur.

D. ~~...~~

Antidota quae recent mala ex nitij calore ...

fol. 32. 6.

1. Νεφριτικά
2. Ἡπατικά
3. Ἀνώδυνα
4. Roborantia
5. Κεφαλικά

Horum opiata sunt

Νεφριτικά:

Diadibaranum	Requies Nicolai
Musa Aenea	Athanasia
Philonium Romanum	Diarrhodon Mesue
Philonium Mesue	Diarrhodon Actuarij
Philonium Persicum	

Usus Narcoticorum fol. 333. b.

Usus eorum solus est in cerebrinis sola, citra aliorum medicamentorum admixtione periculosus. Ita tamen ut si aliquid eorum quod violentiam eorum significat commisceantur. Ut drachmae [illegible] Antidotorum simplicium recipientium grana iij adjiciantur vel ana ʒ j.

Interdum quoque Antidotis purgantibus illos adjiciuntur composita, ~~[illegible]~~ ut ita non solum dolorem sedent Verum etiam humores noxios utrosque affectum ipsum adferunt. commisceantur aut V ʒ iij Antidotorum simplicium praefatorum. Unius sive plurium purgantium ʒ iij s ingerantur.

Usus quoque obtinuit quod in sistendo sanguine aut alio profluvio superfluo medicamentalia pastilla et alia eius generis astrictoria medicamenta commisceant sirupis et liquoribus convenientibus. excipit [illegible] ita ut ʒ j Narcoticorum pastillorum ʒ iij Unius vel aliorum simplicium vero ʒ j commisceantur. Dantur magna ex parte ℈ ij, Vel ad summum ʒ j, sive per se sive commixta in [illegible] [illegible] [illegible] dantur.

fol. 336. a. Compositae: Requies Nicolai; Philonium Persicum; Diacodion

Usus Hypnoticorum.

Horum Usus est in magnis doloribus et Vigiliis. Item quando in tussi insensibili continuatur. Ut contingit in sanguinis eruptione et diffusis ~~[illegible]~~ distillationibus accidere solet. Porriguntur aut ut ʒ s Antidotorum somniferorum. Harum similia [illegible], electuarii ʒ iij Succorum herbarum simil[illegible]

ante ʒ iii sive vinis sive pluribus Dosis à ʒ i
ad ʒ iii vel sufficit ʒ i.

Decoctiones et confectiones quae ex simplicibus et aliis speciebus et aquis distillatis componuntur sumi possunt ante gratiam, et fiunt aut potiones aut unguenta. In potionibus plerumque ʒ iii specierum aquarum ʒ iiii5. commiscentur. Unguentorum quae ab extra applicantur non est tanta circumspectio. Omnia vero species rubefacientes ... et applicantur.

Aromatica et Roborantia fol. 337. a.

Antidota Aromatica pura non habentur, sed sunt in eo quod sunt Aromatica ... efficiunt ... Constant n. non ex puris primi ordinis calefacientibus. Itaque ad antidota roborantia seu confortativa aromatica ...

Antidota Aromatica et Roborantia

Diamargaritina confectio
Aromaticum rosatum
Aromaticum Caryophyllatum
Dia Anthos
Diaarom
Diamosca
Diamusca.

Duris Electuarium.

Electuarium de Bacciolauri
Duris
De Gemmis
Justinum
Letificans Galeni
Letificante Rasis
Plires Arcontici
Rosarum plium

Confectio Cordialis
Confectio Anacardina
Diarasticon
Diacaminon
Diacalamintha
Diacymini
Diacinnamomi Nicolai
Diacinnamomi Mesue
Diarosth
Diamoschum
Confectio Liberale

De Gemmis Electuarium
Diagalanga

Dia Hyssopi
Justinum Electuarium
Diairis Salomonis

Filonium Nicolai
Ierha Galeni
Lethiferum Rasis
Dialacca

Mirleta
Diamargariton frig.
Diamargariton cali.
Diamoscum dulce.
Manus Christi plat.

Diaprunis
Diapassum
Pliris arcoticon
Diapeonias.

Diarrhodon Abbatis
Rosata novella
Resumptiuum Elect.

Diasatyrion

Triphera minor
Sarracenica
Persica.
Theriaca Diatessaron
Diatragacanthi frig.
Calidi.
Diatrion santalon
Diatrion pipereon

Diaxyloaloes

Diazinziberis.

DE ANTIDOTIS ROBORANTIB
SOLIDIS: fol. 338. 6.

Haec forma Componitur magna parte i species multorum Antidotorum atrictis quibusdam nominis et vocibus. Quae singula mirabiliter ... Zucchero in stillatis liquoribus. dissolutis ad ... formam redacta ita ut ʒ iij. aut [illegible] ʒ iij s speciem Antidotorum ... roborantium specierum aliorum simplicium ʒ v adjungantur Zuccari. q.s.
Pastilli pro sic adjungantur ʒ iij species. Antidotorum ... fortantium ʒ s. ... adjunguntur. Reliquorum pro simplicium ʒ iij s. Zuccari et liquoris ... q.s.

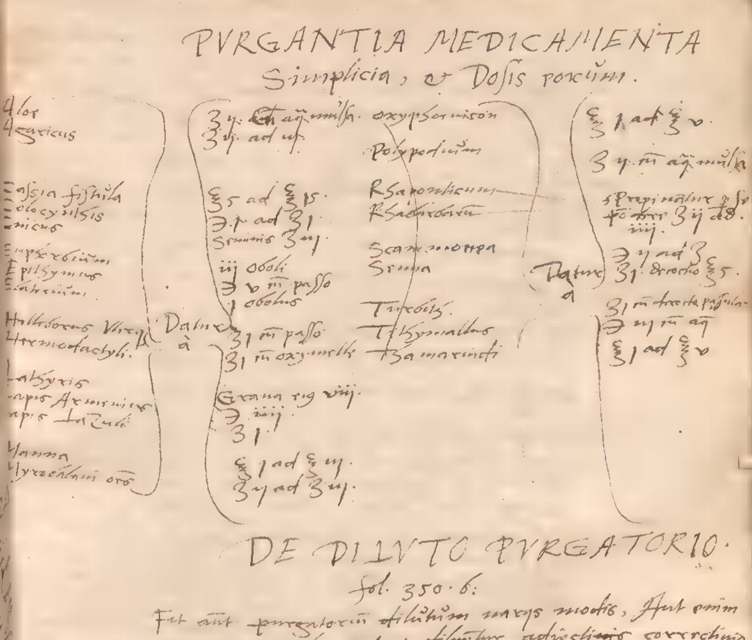

PVRGANTIA MEDICAMENTA
Simplicia, & Dosis eorum.

Medicamentum	Datur à
Aloe Agaricus	ʒ ij. cum aq. mulsa. ʒ iij. ad iiij.
Cassia fistula Colocynthis Cnicus	℥ 5 ad ℥ 15. ℈ .ß. ad ʒ 1 Seminis ʒ iij.
Empetrium Epithymus Euphorbium	iij oboli ℈ v in passo 1 obolus
Helleborus Niger Hermodactyli.	ʒ 1 in passo ʒ 1 in oxymelle
Lathyris Lapis Armenius Lapis Lazuli	Grana nig viij. ℈ iiij. ʒ 1
Manna Myrobalani oro	℥ 1 ad ℥ iij. ʒ ij ad ʒ iij.

Medicamentum	Datur à
Oxypsoranison	℥ ß ad ℥ v.
Polypodium	ʒ ij. in aq. mulsa
R. Saponaria R. Sachirodarum	Propinatur q. so.. ... ʒ ij ad. iiij.
Scammonea Sena	℈ ij ad ʒ ʒ 1. decocto ℥ 5.
Turbith. Tithymallus Tamarindi	ʒ 1 in decocto passularum ℈ iiij in aq. ℥ 1 ad ℥ v

DE DILVTO PVRGATORIO.

fol. 350. b.

Fit autem purgatorium dilutum varijs modis, Aut enim purgantia duo aut 1 diluuntur adiectione correctiuis in aquis conuenientibus, Aut uino aut aquis, Aut uino per se, Aut decoctis simplicium non purgantium. ita ut ʒ iij aut ʒ iij ß medicamentorum purgantium correctiuorum ʒ iij adijciantur. Aquarum uero aut alterius conuenientis liquoris ℥ iij. Sirupi Violarum aut plurium post expressionem ℥ 5 adijciantur. Et in hunc modum plerumque macerantur horis 12. aut paulo plus.

Vel expresso diluto Antidota purgantia liquida adijcian-
tur, et tunc purgantia simplicia minori quantitate
applicantur simul et correctiua ipsorum. Liquorum uel a-
quarum aut Vini quantitas maior, Ita ut purgan-
medicamentorum ℨ ij aut paulo minus correctiuorum
ℨ s aut ℈ ij. Aquarum uero uel liquorum ℥ iiij aut
℥ iiij s. Antidotorum uero unius aut plurium ℨ ij
componantur. Adijciuntur aut antidota et Sirupi post
expressionem in hanc formam plerumque sortis 8 ma-
creantur. Sit tamen ut reliqua res in Medici
arbitrio.

Hi aut modi de R. Sabarbara et Agarico (Hom-
ni sequentibus infunduntur) intelligi debent.

Sirupi uero si adduntur, uero ℥ s transferuntur in uino
diluto

Turpethum si diluitur etiam solum ℨ j s non transferuntur. Va-
lentius n. purgat cui correctiuum sum adhibetur a
℈ j ad ℈ ij. liquoris communis ℥ ij antidotorum ℨ ij
Sirupo aut Mellis alicuius simplicis ℥ s.

Infunduntur et Myrobalani quae debiliores sunt pl-
tum flaui quae Mesue ad ℨ x usque dantur infusio
ipsorum Antidotorum ℨ x adijciuntur aut ℥ x s Aqua-
rum aut decocti ℥ iij Sirupi ℥ s.

Possunt simili ratione alia simplicia purgantia infun-
derentur tamen eorum qualitas, quorum [illegible] non est ratio.
Verum quae in usu eorum infusio non est, aut certa
ratio ad regulas supra scriptas facile si conferan-
tur sine errore dilui aut infundi possunt.

DE ECLEGMATIS SEU LOCH. fol. 361. a.

Interdum quos pastilli Bechici admiscentur, Zaccara quoque non raro adhibentur. Ita ut ad ℥ unam Eclegmatis volutae. Deprehensionis vel similium ℥ j. adjiciatur, Specierum pro ʒ j. Si pro pastilli Bechici adhibentur sufficit ad hanc dosim ʒ iij eorum adiecisse et succi communis ʒ 15. Simplicium ʒ j. Si pro Eclegmata sola inter se commiscentur sufficit ad ℥ j eorum ʒ j. Specierum adiecisse, ex Scylla ℈ ij sufficiunt.
Si autem Saccara adhibentur plerumque ad ℥ ij ipsorum Re-
bularum ℥ j Eclegmatis ʒ iij Specierum ʒ 15 sufficient simul adiecto Syrupo communi q. s.

Loch et Specierum pectoralium Vsitatiori Catalogus.

- Loch
  - Sanum et expertum
  - De pino
  - De pulmone Vulpis
  - De Scylla
  - De papavere
- Dia
  - Abrosinatum
  - Hyssopi
  - Ireos simplex
  - Ireos Salomonis
  - Penidiorum
  - Prasion
  - Tragacanthi calidi
  - Tragacanthi frigidi
- Trochiscorum
  - Bechici albi
  - Bechici nigri
- Simplicia quae addi solent Bechica sunt.

DE COLLYRIIS. fol. 379

Simplicia si adduntur sufficit ad ℥ j simplicium.
380 b.
Colliriorum predictorum Rasis si multum intrauiserint pr
qualitas aquarum maior esse ad ℥ j simplicium pr
pue in abstersiuis & restrictiuis aquarum ℥ iiij.
Vinum si adijcitur ad ℥ j specierum ℥ j aut ℥ ß sub
at . & haec de humidis.

Arida vero in ℥ iij aut iiij cinerum commixta re
fricantur, quibus similiter opium si adijcitur ℥ iiij
non excedat. In restrictiuis & conglutinatiuis C
cuiusdam in rosarum aqua saepius tota principium c
tineat. Vel Collirium e Glaucio quod tandem con
habet species alias continet in qualitate. Ex
ponuntur tamen si quae arida in pharmacopolijs.
teruntur succo aliquo conuenienti. & ad usus re
seruantur & in tota lingula stillatitio liquore in
quo dosi supra praescripta aut instillantur aut p
aquarum commixta in forma ... illinuntur
Hoc admonet Vesalius Rasis collirium aut minus ℥ ij
specierum seu simplicium conuenientium iij aut mi
adiicitur. Vnguentum Aegyptiacum si
adiicitur ad dosim praescriptam ℥ ß sufficit pung
etiamsi aliquis ℥ j aut ℥ ß sufficit gutta Vn

DE GARGARISMIS. fol. 381.

Hi vino ex decoctis herbis nunc ex aquis destillatis
pro affectus uarietate componuntur, quibus cum aut
reprimenti aut detergenti abstergenti conglutin
andi necessitas obstat minime.
Et sunt nihil aliud nisi oris collutiones ad gut
tur usque protractae quae gargarisantur, non autem deglu
tiuntur sed expuuntur.

Horum pondus est ut Diamoron ℥ j plus minusve,
aut ℥ ß adijciatur ad ℥ vj aut vij aquarum.
Rob vero unius aut plurium non simplicis ℥ ß.
aut ℥ ij. Succus pro unius aut pluris ad-
duntur ab ℥ ij. ad iiij sufficiat.
Alumen si addatur (addatur aut cum experimento
necessitas adest) raro ʒ j transcendat.
Acetum ab ℥ ß ad ℥ j addatur
Mel rosatum ab ℥ j ad ℥ ß adijciatur, ubi ne-
cessitas postulat et exigit.
In decoctionib. vel Gargarismis decoctis ad
℥ vj sufficit ℥ j. aliarum specierum pro gradibus
ipsorum partibus.
Radices quum adijciuntur ℥ j sufficit.
Carpesium, piper, Pyrethrum, Zinziber et cetera grana
alia tertio ordine calida raro ʒ iiij transcendat
omnia.
Hiera picra si addatur ad ℥ liquorum vj. sufficit ℥ ß.
Oxymel squilliticum ab ℥ ij. ad ℥ iiij commisceri potest.
Hi nunc ad alteras ad tertias cum iusta aquae
quantitate decoquuntur. Colaturae Rob et Syrupi
post expressionem adijciuntur, Sinapi et Hiera picra.
Usus gargarismorum sit hic ut calide sive tepide
B. applicentur excepto iis qui in destillatione tenui;
imum humorum ex capite applicantur.

DE CLYSTERIBUS.

In his ℞ quantitas lib. iij. aut iiij. Aquae in qua bulliant vel decoctionis medicinalia. fere 3 partes his mollificando et leniendo.

Mollificativa et lenitiva. ℞ Malvae, Altheae (Ebisci. Malvavisci) Brancae ursi[na] Atriplice. Sem. lini. Psyllii. foenugraeci.

Incisiva et alterativa.

℞ Violae. lactucae. Portulacae. Spinachium.

In Abstersivis

℞ Urticae [?]. Hordei. Mercuriale. Furfure.

In Subtiliativis.

℞ Capilli Veneris. Lupuli. Calcitrapae. Parietariae. Meliloti. Chamaedryos. Chamaepityos. Scolopendrii. Rad. brusci. feniculi. Sparagi. Seminum Anisi. foenic. Petroselini.

Resolutiva Ventositatum.

℞ Chamomillae. Meliloti. Anethi. Rutae. Seminum Anisi. Carvi. Ammios. Cumini.

Constrictiva.

℞ Corrigiolae. Plantag. Bursae pastoris. Cupulae glandium. ~~Corticis~~ Corticis malogranati. Rhamni [?]. Equisetum. Seminum acetosae. Portulacae. etc.

De laxativis.

Dosis laxativorum est ab ℥ iij. usque 8 ℥.

De laxativis hac necessitati similia ℥ j. vel ʒ ß.

Cholericis. Cassia fistulae. Diaprunis. Diacatholicon. } Melancholicis.

Phlegmaticis. Benedicta laxativa. Diacarthami. Diaphoenicon.

Exemplum componendi clysterium ad ...

Lenitiva. ℞ Malvae. Altheae. Mercuriale. — Bulliant in lib. iij. aquae usque ad consumptionem medietatis. Deinde colaturae adde: Olei. rosacei. — Incisiv. — violacei. — Alterat. — Anethi. — Carminat. ... In febribus ad ...

Carminativa Ventositati. Chamomill. Meliloti. Rutae ana M. ß. Baccarum lauri ʒ ij. — Mellis ros. col. ana ℥ ij. Diaphoenicon ʒ vj. Hierae simplicis ʒ j. Salis ℈ ij. Vitellos ovorum num. ij. — In ... ℞ Clyster

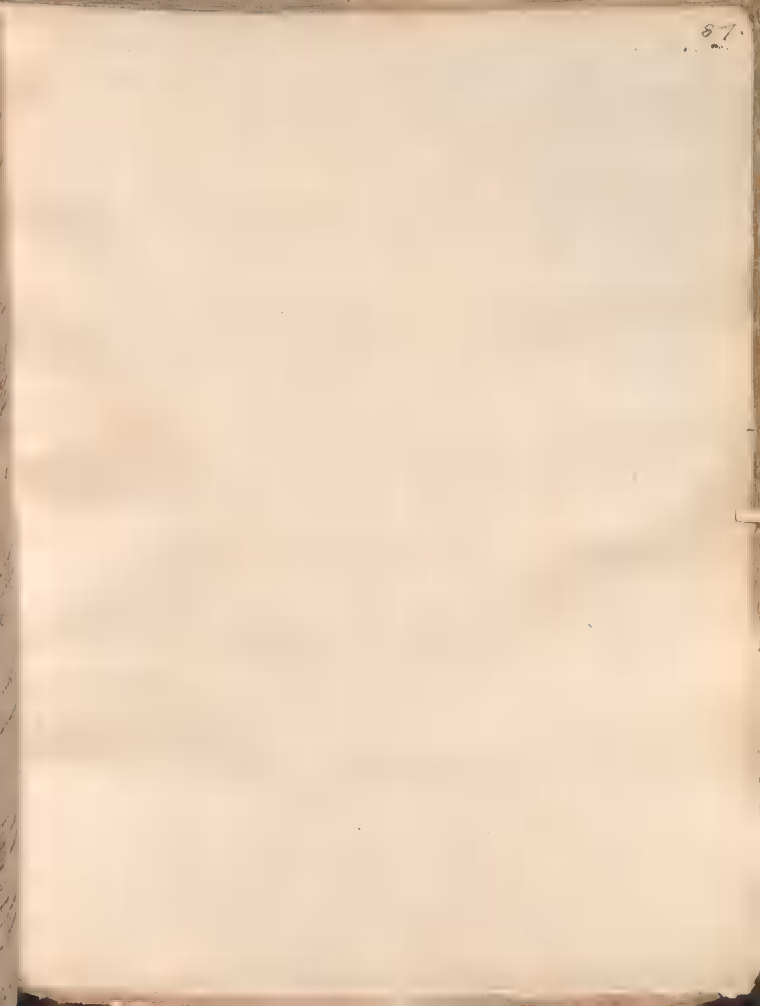

Regimen Medicinale preservativum apoplexie.

Erstlich soll man meiden alle hitzige getrencke und speysen, sonderlich den sommer, derhalben starcken wein, und da viel ingwer innen ist, oder kreuter ist, und most,

So ist auch der pfeffer schedlich, zu scharpf gewurtz-[illegible], auch scharpf gesaltzens, desgleichen alle speyss die hitzig geblüt ~~macht~~, oder hitzige und boese dünste ins haupt steigen macht, als knoblauch, rohe zibollen, Erbis, bohnen, sauerkraut etc.

[illegible] sich vor spat essen, nicht stopffende speiss, als dürr geraucht rindtfleisch, kese und [illegible]brott,

Nach dem essen abends und morgens Rx funf oder 6 Coriander Corlyn ubergezogen, oder anders gezogen, dann es wert sonderlich den dünsten so ins haupt steigen,

Des abends bade und wasche er die fusse dan diesem fussbadt Rx Camillen blumen, [illegible], [illegible], Rosmarin, feldkümel, Betonica, Odermenig, dole wegerich, [illegible] Tille, wermut, pappeln, schlehe ein wenig gesotten in wasser, halten fussbad, dises bade zeucht hinweg alle boese dünste die aus dem magen und leibe ins haupt steigen macht woll ruhen und schlaffen,

Volget De Purgatione und Oderlasse

In Meyen und herbste soll man zur Oder lassen, doch nicht zu viel auff ein mahl, Doch vor der oderlassung soll man purgieren, mitt diesen Rx Electuarii de succo rosarum [illegible] Tabules ʒ [illegible]. Zu treiben in [illegible] oder borragen wasser oder lavendelwasser

[illegible] leber oder [illegible] Krifften am [illegible]
die median [illegible] lincken arm,
[illegible] Cholera ʒ
[illegible] flegma [illegible]
[illegible] Kraben:
[illegible]

Pulvis Utilissimus ad stomachum den schyppen
des morgens offt, auff eyn mahll als
eyn halbs nussschals voll. Rx frysch Cinamo-
mi, Wachandelbere, Maioran, Lavendel blütt
oder kraütt, bereitten Coriander, fenchel oder Enis
ana ij lot, weissen Ingwer, frysche Cubebin iglichs
ein lott, Hüttzucker halbs so schwere als das
alles wigett gestossen und gemischett alles durch
eynander.

Ad Paralysim membra sy Morbi.

Rx gueten gebranten weyns j quart.
gestossen Wachandelbere ij lott.
Salbeyen bletter }
Lavendel } yglichs j lott,
weyssen ingwer ij lott.
Bertram }
Langpfeffer } yglichs j lott. Den eyn glaß gethan und
fest zugestopfft, darnach mitt eynem Claren tüch-
len sich wol reiben die glider.

Item eyn Nießpulver

das soll man die woche zweier oder dreymal
eyn messerspitze dem die nase ziehen,
Rx Isop, Maioran, Betonica, Sternutes Arabic, ...
..., Lavendell, ana, weyß nießwurtz ha-
so viel als die alles wegett, stoß es kleyn
und misch es durch eynander.

Volgt wie man sich in der grossen
nott halten soll

So die kranckheyt uberhandt nehme, soll man
baldt trincke dießen nachvolgenden tranck
Rx Mithridati ℥ j.
Confectionis Anacardinae ʒ s.
Aquarum Salvier
Lavendulae ana ℥ j misce fiat ...
Darnach die beschedigten glider gegen dem fewr
oder offen, oder in eyner badstuben schwitzen las-
alle tage. Volgt die salbe.

℞ Olei Costini
Vulpini ana ℥ 1ß.
Olei Spicae
Olei de Euforbio ana ʒ ij.
Pulveris Pyrethri
Castorei
Salviae ana ʒ j.
Piperis longi et nigri ana ʒ ß. Misce fiat
Unguentum secundum artem.
Wenn der obgeschriebene kranck gesterckt ist,
und wyll man sich mitt dem ungent schmierr
soll man die selben tage oder, alle tage vom
nachfolgenden pillen eyne vergleich mitt
eynem lavendell wasser, eyn stunde vor dem
abende essen, sequentes pilulas
℞ Castorei
Pyrethri ana ʒ ß.
Salviae siccae
Euphorbij ana ʒ iij.
Mastic
Rosmarini ana ʒ iij.
Maiorane ʒ ij.
Galangae ℈ ß. fiant pilulae ad
quantitatem fabarum.

Practica Serenissimi Stiricensis excerpta:

Aetius

Apoplecticus morbus nomen habet ab effectu. Nam ἀποπλήττω est malo percutio, attonitus unde ἀποπληξίας .i. percussio vehementior: quia isto morbo laborantes velut vehementer percussi cadunt.

Et est duplex Universalis in qua totum corpus resolvitur cum laesione principum facultatum ut dicit Galen: lib: 3 et 5 de symp: et morb: et de ista apoplexia praedicto defuncto Avicen: 1 tertij tracta: 5 ca 11 Serapio sic istam apoplexiam describit. Apoplexia accidit quando laeditur origo nervorum et laeduntur cum ea membra corporis omnia. Quoniam destruuntur motus eorum et sensus et cum nocumento operationum membrorum principalium. Et Avicenna lib: 3 ca: 8 dicit. Quando quaevis omnium nervorum origo atque principium afficitur, ac laeditur atque inde ex nunc universi corporis partes sensu simul et motu spoliantur morbus emergit quem nostri nunc attonitum nunc syderationem Graeci apoplexiam vocant et [illegible] omnes principales actiones noxam insignem consequuntur. Alia est particularis apoplexia quando malum alteram tantum partem dextram sive sinistram. aut alterius partis particulam cum scilicet vel brachium occupat quam multi hemiplegiam vel paraplegiam .i. resolutionem vocant dicit et Avicenna talis quae sunt quod fit in altera tantum parte, puta quando in dextra vel sinistra obprehensio [illegible] hemiplegiam .i. dimidiatam Apoplexiam atque paralysim vocant. Quod si autem in alterius brachio aut pede [illegible] violentia [illegible] partis affectis tantum. Graecis [illegible] Hippocrati quando a

accidebat pro eo quod erat resoluta pertinent.
Fit ergo universalis apoplexia obstructionem ventriculorum cerebri. q ne
spiritus animalis ad inferiores partis descendere nequit. Ex quorum
obstructione venarum capitis et arteriarum [illegible] ex [illegible]
ex corde ad cerebrum. Quamquam q talis obstructio partis fieri
pt. Ideo causa et post apoplexie. Auctor Gal. li 3. de locis af-
fectis cap: 7 [illegible] [illegible] per eundem partibus Apho: [illegible]
fieri Apoplexiam solum fieri ab humore crasso diffuso aut
inflammationis cerebri. Fit tamen frequentissime a phlegmate
humiditate subito replente cerebri ventriculos et venas et arterias
et a nimia sanguinis copia. Sed etiam ab humore melan: fieri
scripta illud Hipp: 7 aph: 41. Si lingua repente [illegible]
fiat aut aliqua pars corporis, clangunt tale et melancho-
liam. Item lib 6 Epid: [illegible]. Nam et Comitialis et Apo-
ab humore melancholico fieri possunt. Ergo q Apoplexia
subito fiat etiam ab humore crasso frigido hoc ideo
q quando humor, aut calore dissolvitur aut frigore
exprimitur. aut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], dilatat, et
subito obstructionem facit. [illegible] Hipp: lib de morbo
Comitiali: Morbus comitialis sicut Apoplexia accidit
caput [illegible] et sole calefiat sicut [illegible] cerebrum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] caloris [illegible]: et [illegible]
cerebri liquidi consistentia, et frigoris [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] haec [illegible] causa est
et sit. [illegible] vero cum post [illegible] Apo-
plexia fiat. [illegible] cerebrumque [illegible]
[illegible], dissolvit humiditas [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] fiat. Item. post pauca dicit sicut. [illegible]
[illegible]. Cum [illegible]: [illegible] caput cerebrumque
fieri

cales fuerint [illegible] frigidi potent, eandem sc. [illegible]
aut apoplexiam patiuntur. Item experientia testatur multos
ex ira factos esse Apoplecticos. Item ira [illegible]
[illegible] et [illegible] aut [illegible] Avicen. 3 tertij tract. 5 cap. 11 [illegible]
de esse apoplexiam loquitur. Quae est sine [illegible] quod
etiam frequenter [illegible] solet. Aut est in cerebro [illegible]
[illegible] propinquitate sua in [illegible] [illegible] ad cerebrum
est illa quae est in [illegible]. [illegible] ex cerebro. aut est
humor sanguineus effusus ad ventriculos cerebri
subito, aut est humor phlegmaticus abundans [illegible].
Illa autem quae in [illegible] ad cerebrum [illegible]
[illegible] arteriae et venae et [illegible] [illegible]
et multitudinis sanguinis et spiritus habere transitum.
Quare non moratur usque [illegible] [illegible]. Accidit etiam
aliquando Apoplexia quando coarctatur cerebrum
a cranio casu aut ictu [illegible] [illegible] ab [illegible],
[illegible] [illegible] de [illegible] Hipp. parte [illegible] [illegible] in capitis
[illegible] ob suppressionem et [illegible].

περὶ σημείων καὶ προγνωστικῶν
τῆς ἀποπληξίας.

Et [illegible] in Apoplexia omnia membra sensu et motu priventur [illegible]
[illegible] quod [illegible] ad membra venire non potest. Respirabilia
[illegible]. Et quia magnitudo Apoplexiae [illegible] ex magnitu-
dine [illegible] [illegible] Hip. 2 Aphor. 42 et [illegible] in Gal. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] de Apoplexia
[illegible] [illegible] fortissima [illegible] Apoplexia [illegible]
[illegible] ex magnitudine causae. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]. [illegible] quod [illegible]
[illegible] in magna [illegible] fortis illis adest apoplexia

Sed magis congrua est ratio, nisi [illegible] [illegible] hos ordine in
aequalem [illegible] in ordinatam et intermittentem habent anhelitum.
Sed in [illegible] aegrotis [illegible] [illegible] febris est [illegible] eis
[illegible] quam necessaria esse curatio. ut dicit Gal. lib. 3
cap: 13 In Apoplecticis nisi observatur exiguam quandam respi-
rationem. quae [illegible] plurimum valetum aliorum [illegible]
necessitas [illegible] reddunt afflictorum. In vero paulum [illegible]
tum imperfecte est exiguam [illegible] [illegible]. [illegible] enim pri-
ma spiratio [illegible] [illegible] et intermittit et magna cum
violentia trahitur. Ex istis manifeste apparet, quod Apoplecti
moriuntur propter privationem anhelitus et ex ipsa suffocatione
moriuntur. Dicit n: Gal: loco praeallegato [illegible]
magna enim ex parte [illegible] non admittit propter ne-
cessitatem respirationis. Et hinc [illegible] loco praeallegato dicit
si multos Apoplecticos [illegible] in quibus nullus erat anheli-
tus [illegible] [illegible]. Cum tamen [illegible] fuit respiratio. Sed illi
[illegible] casus raro accidentes. Quare etiam [illegible] causa est ni-
[illegible] [illegible] spatio Apoplecticos [illegible] et similiter [illegible]
[illegible]. [illegible] Gal. 42 Comm: 2 par: Apho. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] caruerit in apoplexia. Illi
quod thoracis attollendi gravamine difficiliter moventur [illegible]
[illegible] respirandi [illegible] necessitatem. quod cerebrum [illegible] ad
respirationem et ob hanc ipsam causam [illegible] [illegible] Apo-
plecticus operans thoracis movendo etsi non [illegible] operabantur
quemadmodum in vehementibus exercitiis quando anhelitus
[illegible] est necessarius. Dicit n: in Apoplexijs non [illegible] quod ad-
[illegible] [illegible] necessitas respirationis. Sed [illegible] [illegible] est [illegible]
ob hanc ipsam causam [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] effectu signum ex [illegible] operationis [illegible]

[illegible].

Περὶ σημείων προγνωστικῶν
τῆς ἀποπληξίας

Et quae magnum signum futurae Apoplexiae afferunt: difficultas absque manifesta causa in pectore vel in pulmone vel hepate. Sic etiam dolor capitis gravativus, pulsatio venarum colli et vertigo sive scotomia et tremor, stridor dentium in somno, capitis et totius corporis gravitas, pigritia in motibus corporis voluntariis, urina livida, nigra, obscura, crassa cum multa spuma, similiter aetas et complexio frigida et humida. Et quia facilius est praeservare ab apoplexia quam Apoplexiam curare, quare diligenter ista signa prognostica scienda et observanda sunt ne apoplexia facile corripiat. Nam dicit Rasis 9 almansoris cap. 4. Cum aliquis gravatur somno iacet et stertit et dentibus stringit non sanus, timenda est Apoplexia.

Περὶ διαφορᾶς ἀποπληξίας καὶ τῶν
ἄλλων συγγενῶν νοσημάτων οἷον
ληθάργου καρώσεως κατοχῆς
ἐπιληψίας.

Et quia magna est similitudo Apoplexiae cum sopore morbo lethargico, Epilepsia, Stupore, et congelatione, quia omnes isti morbi conveniunt ex parte subiecti, quia in omnibus cerebrum laeditur, Sed quia in sopore, stupore, congelatione non est laesio anhelitus sicut est in Apoplexia. Item morbo lethargico febris est, in apoplexia minime. Similiter in Epilepsia est spasmus. Cognoscitur etiam Apoplexia ex syncope. Quia in syncope signum est sicut mortis, cum sudore et deficiunt anhelitus et pulsus. Sic etiam Apoplexia differt a suffocatione matricis. Adsunt operationes sensuum interiorum ut audit et sentit, quia omnia in

Apoplexiam vero terminatur perfecte quia laesa sunt. Itero
sive esto imperfecta. nisi in paralysin particularem
Apoplexiam transire et desit au Gal: lib: 3 de locis affectis
cap: 2 et Rasis in praeallegato loco supra

Προφυλακτικη θεραπεια

De praeservatione et curatione Apoplexiae:

Cum Apoplexia fiat propter obstructionem Ventriculorum Venarum et Arte
riarum cerebri. Quae obstructio fit ratione a nimia re
pletione superflui humoris phlegmatici et sanguinei fiat.
Praeservatio ab apoplexia in evacuatione sive minutione
repletionis et in caloris naturalis non confortatione consistit.
Minuuntur vero abundantes humores non solum per evacuationem
quae fiunt per pharmaca et Venae incisionem. Verum
etiam abstinentia et exercitio. Exercitium enim non solum
superfluitates corporis consumit. Sed etiam calorem
naturalem excitat cuius excitatione omnes operationes fiunt
meliores. Animi enim repletione, otio, quiete, a somno ni
mio, calor naturalis opprimitur et debilitatur. Sed per victus tem
perantiam et moderato exercitio et vigiliis modum non
excedentibus confortatur et excitatur calor naturalis. Evacuationes
autem quae per pharmaca aut per Venae incisionem fiunt per
tempus in initio Veris fieri debent. Juxta Hippo: comment:
ad 6 aph: 47 et 7 aph: 34 ubi Gal: in quibusdam dicit
se multos ab apoplexia et morbo comitiali praeservasse per
huiusmodi evacuationes. Idem dicit ~~lib.~~ de sanguinis
missione per venae incisionem. Et Avic: 2 primi cap. 6
et 3 primi cap 4. Et quemadmodum evacuationem

hij a morbis p̄servant calidis in fine Veris fieri debet
per evacuationes. q̄ a morbis frigidis p̄servant in initio
Veris fieri debent. Juxta illud Gal. 9 megat: 4a sexta
parte Apho: Quidam aliquo tempore estivo semper febribus
tertianis corripiebatur. Sed multos iam annos a febri
evasit quoniam a nobis purgata erat in fine Veris
vel ffebotomia intercepit. Hic: n: melius est zelus sua
tiare. Similiter illos q̄ in morbo Comitiali: Apoplexia spas
lancolia vel arthritica vel aliis passionibus q̄ ex teressis me
mensibus patiuntur. Preterea unica nobis iniuria evacua
ne fit q̄. P. est sermo de nobis scriptum est in illo tracta
tu q̄ inscribitur de his q̄ vere tempori agunt evacua
tionis. In dispositis q̄ ad apoplexiam hoc sanguinis
abundantia ante sanguinis tamen extractionem in primo
verno Veris Vomitus et fiat ad evomitum faciliter. Vomitus
lenis ventris solutio facienda est. Hi namque hoc
abundantia ~~q̄ per vomitum~~ sanguinis tamen plerumque etiam
crudilatibus et phlegmatis abundant, q̄ per vomitum vel
solutionem ventris vel p solutivi ventres lavari
ante sanguinis extractionem postea sunt evacu
andi. Sed post sanguinis extractionem corpus lib
ris per pharmaca est expurgandum: Et. pot materia
per vomitum reducendo ad expulsionem superiori.
tamen oximelle simplici vel composito vel similibus per
aliquot dies. Vomitus simplex ubi provocandus est
vomitus materia per venis evacuanda est vel
in diaphraemone vel in hora de agarico vel similibus
et postea sanguinis extrahendus est, vel post sanguinis
extractionem predicta pharmaca vel potiona danda.

sunt humore multum, nempe phlegma sanguis
non ex expectoratione sed tale pharmacum in initio [illegible]
exhibendum ex praemisso [illegible] si [illegible]
seu facilis.

℞ Herbarum [illegible] — Rad: liquiritiae
Bethonicae — Rosae ana ℥ i
hyssopi — Foeniculi ℥ ß
Marrubii — Acori ʒ iij
Iuae arthriticae — [illegible]
Salviae — Agarici in [illegible] ana ʒ ij
Stoechados citrinae ana M. 1 — Coquantur in q. s. aquae ad
Folliculorum Senae ℥ i — medietatem [illegible] exprimantur
[illegible] ʒ — Similiter colaturae addes
Sem. anisi — Syrupi hyssopi
Foeniculi ana ℥ i — Stoechados
Carthami excorticati ℥ ß — Mellis rosati colati ana ℥ ij Item
[illegible]
[illegible] ana ʒ j [illegible]
Misce [illegible] De hac
Dosis sit ℥ iiij pro necessitate [illegible]

[illegible] tale pharmacum non satis purgaverit in hanc materiam
possunt [illegible] ʒ ij [illegible]. Item si tales evacuationes in
autumno [illegible] apoplexia [illegible] qui
purgari solent frequenter apoplexia solet accidere. Item
[illegible] sanguinis extractio in autumno non fiat, [illegible]
[illegible] copia sanguinis. Frequens namque sanguinis missio
dispositis ad apoplexiam nocet. Imo ipsam apoplexiam
causat ut dicit Avicenna. Illis autem qui nullam [illegible]
[illegible] servant, [illegible]
[illegible] pill. [illegible]
necessitate [illegible].

℞ [illegible] [illegible]
[illegible] an: ʒj
[illegible] Alhandali ʒß
[illegible] ℥ v
[illegible] q: s: formentur

pill: [illegible]

Item omnia capitis [illegible] Ut [illegible] album [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] post [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible]

Ad Apo: [illegible]

℞ Herbarum maioranae
Rorismarini
Betonicae
Salviae an. M. j
Sem: Anisi
Foeniculi an: ʒ ij
[illegible] ʒ ij
Rad: Apij
Asparagi
Bruscj an: ℥ ß
Rad: peoniae
Granorum peoniae an: ʒ j
[illegible] ℥ ß
Amigdalarum [illegible] ʒ ij
[illegible] n° 8
Coquantur [illegible] in aquae ad [illegible],
[illegible] colaturae addas
Syrup: de [illegible] ℥ ij
de hisopo
Mellis [illegible] an: ℥ j
Saccharum albi: q: s: fiat [illegible]
[illegible] [illegible], ℞

pill: [illegible]
[illegible]
de [illegible] an: ʒ j
[illegible]

Incepti sunt hi quinque libri Anno Christi 1552. In ipso die Divi Laurentij, qui est 10 Augusti: post Meridiem hora 4-17:

Auditores.

M. Bartholomaeus Kalckreuter, qui hunc librum scribit.

M. Georgius Lorst.

M. Wolfgangus Jobst.

M. Johannes Knolberg

M. Bartholomaeus Pistor

M. Wenceslaus von Bomeniglo

M. Johannes Chaus.

M. Elias Camerarius Weissenburg.

B. Henricus Husser

M. Caspar Hofman de Lebental.

Galenus scripsit medicamenta Euporista: i. quae
facilia paratu sunt, eaque ex simplicibus.
Ad sic adsuefaciendi sunt adolescentes.

LIBER PRIMVS

Materia primi libri per sectiones dis-
tincta

Argumentum sectionum libri primi

1 Materia Medica.
2 Facultatum enumeratio per gradus. pag. 25: I. 25: II. 30. III. 97. IIII. 129.
3 Propria membrorum remedia. Directiua. Appropriata p. 153.
4 Aliquot compositorum remediorum praecepta. p. 187.

Prima sectio

1 Quemadmodum nemo domum aptissimam probe construeret, nisi ligna lapides et caementa in promptu haberet. Ita nemo medicamenta feliciter componeret, nisi materiam medicam paratam haberet. 2 Deinde prudentiae Architectonicae est bene in extructionibus singulorum facultates iuxta quosdam gradus et ordines nosse, ut pro recto habeatur quid et quantum quaeque maxime possit et operetur. 3 Postea nisi Remedia ad certa membra male affecta destinata et dedicata forent, ipsa Medicatio cum compositorum notitia;

mentorum ratio potissimum inservit parum fructus fert

· 4 · Postremo modus requiritur, quo gra-
dus et virtutis in reb. propositis exploratur. ut recte
et non sine insigni utilitate tum simandum humanitati
inveniantur. Sit igr compositoris remediorum lo-
cus rei Medicae Epigraphe primum Generalis,
deinde Specialis.

Materia autem Medica complectitur omnia medica-
menta simplicia vel ex Radicib. vel ex Herbis, vel
ex florib. et ex alijs ut praesens tabula velut in
tanto compendio ostendit. Et Dioscoridi est ὕλη ἰατρ
τική. Sed et hic licet agnoscere quantum materiae Diosco-
ridi et veteribus medicis accesserit

TABULA GENERALIS [18]

Materia medica sumitur vel a [1] plantis et earum partib.
Ab [2] animalib. et eorum partibus (Mumia) organicis et similar-
ibus. Ab [3] Animalium vel excrementis vel ceu excremen-
tis. A [4] terreis corporib. Marinis. terra varia, lapi-
dib. Metallis. Ex [5] partibus plantarum, ut Radi-
cib. floribus. Stipite. Ramis. Surculis. folijs. comis. fru-
ctibus. Seminib. corticib. succis. liquorib. resinis.

Tabula 1 Generalis

Materia medica sumitur a

- I Plantis et earum partib.
  - Gummi. resinis.
  - Comis, Comis, Corticib., floribus, folijs, fructib.
  - Gummi liquorib.
  - Tuxionibus ut pilulis et so: mis expressis.
  - Tabula II a partibus plantarum: Radicib. Ramis Resinis Stipite Surculis Succis
- II Animalib. eorumq. ~~partibus~~
  - Partib.: Organicis, Similaribus
  - Excrementis vel ceu excrementis
- III Terreis corpib.
  - Terra varia. 20.
  - Lapidibus 20
  - Metallis } Metallica fumi
  - Marinis

Succus
lux. Cor. ἐπιθύμιον
tes

Prima Tabula Specialis de Radicibus medicamentosis.

(T. 140. Sedes purgatae radices.

Acorus
Agaricus iuxta Diosc. et Galenum
Ebiscus. Althaea.
Apium satiuum
Aron
Aristolochia utraque
Asarum
Asphodelus
Asparagus

Bryonia
Behen Serapion
~~[illegible]~~ (noua Cardani)
Sarsa Parilla T. 22.

Calamus aromaticus
Capparis radix
Centaurij magni
Cyperis
Cyclaminum vulgo panis porcinus, quod porcis gratus sit
Costus
Cucumeris agrestis
. Cyna uel China (Vesalij)

Daucus
Dictamnus
Doronicum Serapionis. Actuarij καρναβάδιον.
Dracunculus

Elenium
Ellebori utriusque
Eryngium
Esula seu Pityusa { Minor est Tithymallus παράλιος / Magna. Tithy. platyphyllos }

Foeniculus
Filicis

Galanga Arabum est Cyperus Babylonius
Gentiana
Glycyrrhiza
Gramen

Hermodactyli

Iridis

Mandragora
Meum

Nardi Spica et radix

Oenanthes

Petroselinum
Pyrethrum
Peonia
Peucedani
Phu. Valeriana
Polypodij
Pentaphylli

Rha ponticum
Rubia Satiua

Saxifragium
Scylla
Sarsa Parilia. zz. a:

Tamarix
Thymela
Turbith

Zingiber
Zedoaria Actuarius
Ζούδαρ, Ζάδουαρ & Ζάδερα.

Regula: Omnes herbae, quarum radices recipiunt medicinae, tunc debent colligi quando ceciderunt flores (sed perfecti semini) (Platearius in Aristolochia) quod innuit, humiditas colligitur circa radices.

Reg: Perf. Radices {Feniculi, Petroselini, Apii} ex recepto corde exponuntur. Nic. Ma: in radic.

Tabula II. Herbae Medicamentosae.

Absinthium	Acetosa	Fumus terrae fortasse in Hac bellide et Sonitell.
Abrotanum	Alkakengi	
Acantha	Alleluia.	
Adianthum	Aristo. longa.	
Agnos	Artemisia	
Alyssos	Azarum	
Anisum	Agrimonia	

Betonica	Boraginis
Beta	Brunella
Blitum	Basilicon
Brassica	
Buglossus	

Carduus	Carcofolam̄
Cichoreum	Centinodij.
	Cuscuta
Chondrilla. hic est Seris, Seriola, unde Scariola	
Calaminthe	Centaurea
Chamaedrys	Creta marina
Chamaepitys	Capillus Veneris
Cicuta.	Chelidonia
	Cerefolium.

Herbæ et folia.

Francofordy in Sac [illegible]

Eupatorium	Endivia
Eufragia	Edera arborea
	Epithymum
	Ellebori Nigri
	Ebulus
Fumaria	fœniculus
	Fragaria
Gallitricum	
Hyoscyamus	Hedera arborea
Hyssopum	Hypericon
Lauri folia	Lupinaria
Lapathum	Lupulus
	Lactuca
	Morsus Gallinæ.
Marrubium	Morsus diaboli
Malabatrum	Mercurialis
Maron	Melilotum
Maiorana	Menta crispa
Melyssophyllon	Malua
Myriophyllon.	Matricaria
	Nasturtium aquaticum.

Origanum

Plantago — Pomis mali

Portulaca

Populus

Ruta

Rosmarinus

Salvia

Scordium

Scolopendrium

Sticados

Thymum

Verbascum

Verbena

Regula. Folia omnium Herbarum debent colligi in tempore pro:
ductionis florum (nondum existentum) quia tunc humiditas
trahitur ad superficiem. Plateareus in Aristolochia.

Tabula III Flores medicamentis purgatorios habes f. 141.

Balaustium
Buphthalmi

Caryophyllum iuxta Paulum. Aetio & Simeoni fructus
Crocus

Epithymum
Erica

Genistae

Ἴον, Viola

Melilotum

Nymphaea

Periclymenum vulgo aut Caprifolium matresylva

Rosa

Σχοῖνος iuncus odoratus rotundus. Vulgo Σχοινανθος apud Ae[tium] arcum

Στοιχάς

Absinthij
Buglossi utriusque
Chamaedryos
Rosmarini & Stoechadum.

Tabula IIII. Semina medicamētosa

Amomum.
Ameos
Anisi
Anansa Louce

Bombacis
Basilici

Cucumeris esculenti
Carei
Coriandrum
Carotamini, id est nasturcii
Cardamomum Serapionis
Cnici
Cymini
Coccus baphica, tinctoria. vulgo Kermes & Alkermes aut Chermes cuius frutex pimpinellae similis radice cauata Chermesinus color tingitur non cocco, cum alumine, galla, & alijs vide Musam & Sylviū. fol. 58:

Eruca
Eruum. Orobus
Erysimi

foeniugraecum

Ligusticum
Linospermum
Lithospermon
Lens

Melanthion

Ocymum

Psyllium
Papaveris genera sex

Seseli
Staphys agria
Sinapi

Thlaspi

Urtica

Tabula V. Fructus Medica, Myrepsi.

Quingentesimo Sabro T. 141.

Amygdala { amara / Dulcia

Anacardus

Balanus Myrepsica. Glans

Coni. nostra Coccali et Strobyli. Sodir nux pinea

Cupressi pillulae. Coni κωνοὶ.

Cydonia. Cotonea apud Catonem

Citrium vel Citrulum

Colocynthis, id est cucurbita satiua.

Cucumeris agrestis et satiui

Carpobalsamum

Cassia fistula, apud Actuarium Cassia Syringodes, id est, fistulacea, aut nigra cassia, apud recentiores κασσία μέλαινα.

Cubebas

Ficus

Galla

Iuniperi
Iuiuba - Zizipha

Malum Granatum vel punicum triplex
Myxae. Myxa. Myxaria.
+ Myrti utriusque
Myrica
Morum album et nigrum

Nux Iuglans vel Regia
Nux tenuis, quae adnotat Ponto. Praenestae et Auellis. Pontica dicitur Praenestina et Auellana.
Nux Indica Actuario

Oliuae Salmacides aut Colymbades
Oxyacanthi baccula

Persicis
Pistacium
Pruna Syria
Pruna damascena, Hispana aut Iberica laudat Galenus, vulgo Augusta a mense Augusto.

Rhus Culinarius. sumach
34 Coriarius. 4

Ribes Arabum
Rubi aut Sentis
Semina Serapioni, vulgo Sene. vetteribus ignota.
Uva sativa. vitis
passa seu uvae acra eximiatur, grecides

Herbarum Mandragora
Cucurbita
Pepones
Cucumeris utriusque
ἀγγούριον Arthagurus o Brasi.

44

Tabula VI Ligna

Medicamentosa

Agallochum - Aspalathum T.22.6.

Brasilium. Verzinium

Guaiacum T.22.9: Habes totam eius medicatione.

Ligni scobs. rasura. vulgo Alisa.

Santalum

Xylobalsamum

Xylocinnamomum

Xylocassia

Tabula VII Corticeo Medica-
mentosi

Cinnamomum
Casia
Macer
Macer Arabum

Co

Et fructuum Arantij
Citri
Granati

Radicum arborũ Fraxini
Capparis

Herbarum radicũ et Ebuli.

Aromata pretiosa et sumptuosa.
Haec sunt simplicia.

Nardus Indica
Gallica

σχοίνου ἄνθος
Casia
Amomum
Cinnamomum
Costus
Spica nardi
Calamus aromaticus
Iris
Ladanum
Malobathri folium
Styrax
Bdellium
Opobalsamum
Xylobalsamum
Aspalathus :1: Xyloaloë. fol. 59. facie. 10.
Crocus
Macer
Opus Cyrenaicus

Aromata

His addunt Recentiores. Ambram

Vngu͂ odoratum

Capsicam

Cubebas

Doronicu͂m

Galangam

Caryophylla.

Moschum

Macis.

Nucem Moschatam

Santalum triplex

Cornu͂ Monocerotis

Zedoaria

Aromata Pauperum et Commu-
nia

Meum

Dictamnus

Acorum

Cardamomum.

Gale. li. 6 et 8.
de cõposi. phar.

Aromata Composita.

Alipta Moscata
Gallia Moscata
Pulveres Aromatici
Electuaria. f. 172.

Tabula. VIII. Succus.

Liquidus	Per se servatur	Vinum
		Acetum
	Misto sale	Omphacium
		Olivum
	Superfuso p[er] sialae cote	Rosarum
		Granatorum
		Limonum
		Cydoniorum
		Sambuci
		Ebuli etc..

Succi

Siccatus { Vetustate / Sole } ut { Glycyrrhizae / Opius Cyrenaicum / Scammonium.

Coctus { Igne in melle Sirapia. Hypocistidis / aut Barbaro.

Acronchi. Mel arrum

Cera lutea
fusca
Alba.
Stacte .i. Stillaticia.

Oxymanuse

Brassicae

Pomorum Mandragorae

Acacia

Aloë

Glaucium

Elaterium

Lycium

Tabula IX. ὀποὶ liquoris, vel siccati

ὀποὶ. ex arboribus, re crassi et lenti effluunt. radice in cisa ῥιζίας Vel caulis καυλίας

- Cyrenaicus ut
- Medicus
- Syriacus
- Meconium aut succus papaveris
- Opium. ὄπιον κατ᾽ ἐξοχὴν notatur.
- Opobalsamum
- Opopanax
- Cedrinus
- Euphorbium
- Galbanum
- Hammoniacum
- Sagapenum
- Scammonia
- Thapsia

Tabula X.

T. 141. Sales purgatorias.

Lachryma δάκρυα. humores ex plantis
sponte defluentes, aut in resinam liquescentes
aut in Gummi concrescentes

Pix liquida ex resinosis arboribus coquitur.
Seu quod supernatat pissanthinon.
Pisselaeum pix liquida oleo mista,
Pissasphaltus. Mumia Serapionis
Palimpissa iterum cocta pix siccissima
Resina lentiscina vel est Masticsi

Τερεβινθίνη Terebinthina
Laricea
Abietina
Cypressina
Picea
Strobilina
Pinea :i: pityina. proprie est quae;
otticum

aut siccata
humidissima.

Tabula XI. Gummi lachry-
ma congelata est magis aquea sub-
stantia, sicut resina oleagina.
Illud in igni crepitat, hoc flammā
concipit

Acacia
Amygdala amara
Cancamum vulgo larsa. κάγκαμον
Capsirra
Cerasi
Ex Elaea .i. olea Æthiopica vulgo gūmi [illegible]
Ex Hedera
ex pruno
ex Iunipero
Gummi armoniacū aptū marcatū e [illegible] emplastrali [illegible]
[illegible].

Myrrha

Myrrha stacte vulgo Styrax liquidus, cuius fex rubra est Styrax Arabibus

Bdellium

Styrax

Sarcocolla

Succinum Ambarum

ἄμπαρ seu ἄμβαρ Arabum Aet. Simp.

Thus

Tragacantha

Animalibus

Tabula XII

Animalib. totis Medic. carnentosis

- Vulpe
- Hirundine, cinis eorum est ... in ...
- Motacilla
- Galerita
- Limacibus
- Cuculis
- Cantharidib.
- Cancris fluviatilib. Asellis
- Ostreis
- Buccinis
- Purpuris
- Lumbricis
- Trica. T. 35 est Chrysocolla.

Tabula XIII. Partib: Animalium: similarib.

E partibus Animalium: similaribus.

- Sanguine
  - Hircino
  - Vulpino
  - Caprino
  - Ceruino
  - Leporino
  - Sanguine draconum Veterib. ignoto.
- Adipe et pinguedine
  - Leonino
  - Porcino
  - Ursino
  - Taurino
  - Suillo
  - Caprino
  - Hircino
  - Vulpino
  - Canino
  - Melino
  - Felino
  - Cuniculino
  - Camelino
  - Equino
  - Ursino
  - Vitulino
  - Anserino
  - Humano
- Medulla
  - Ceruina. Renum.
  - Vitulina. Vetusta
  - Taurina
  - Hircina
- Ossibus
  - Humanis
    - Articulorum. Arthriticis. sexus observatur.
    - bregmatos. cranii. Epilepticis.
  - à corde cerui, quod Actuarius et Arabes agnoscunt
  - Sepiae
  - Ebore, dente
- Cornu
  - Ceruino. Caprino
  - Rhinocerotis unicornis elendtklohen.
- Cerebro
  - Passerum
  - leporis
- Unguibus
  - Caprorum
  - Asinorum

Staudt nennens die Kotze und sieht wie vestgeblisen, das helt man zu die sicht gelkrett das sie ersehe.

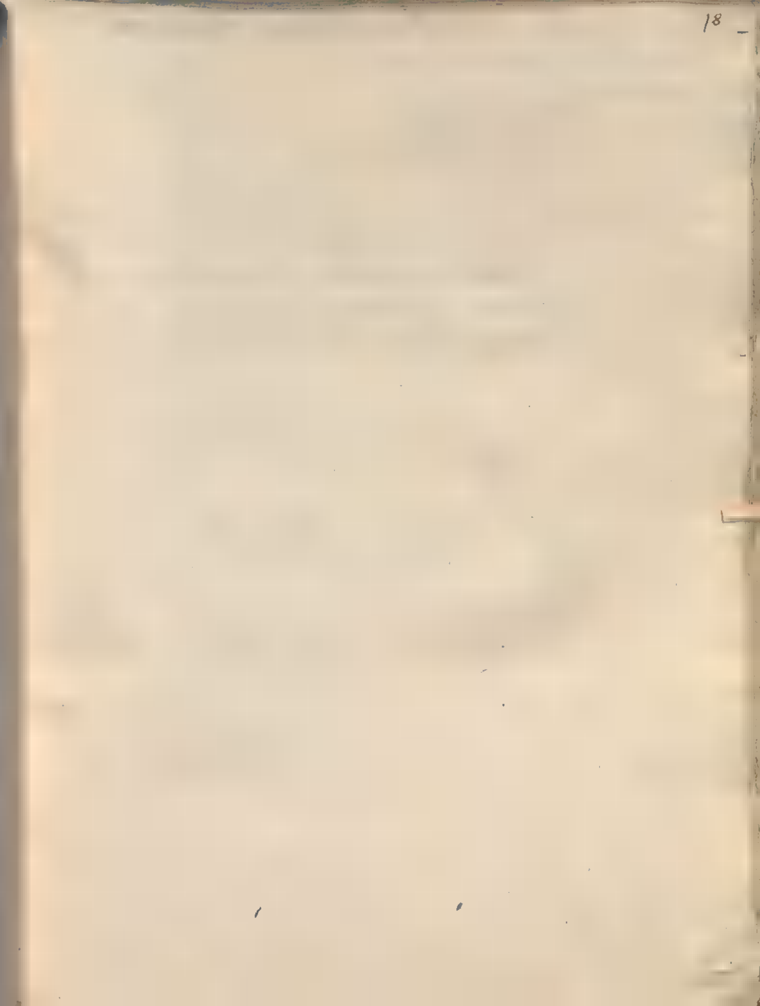

Partib: animalium Similarib:

…mila, …ribus

Membrana. Tunica interior ventriculi

Glutino tauri

1 Cinere [illegible]

2 Margaritis aut Unionib. qui ex mytulorum con-
chis extrahuntur.

3 [illegible] frequentis

Βλάττος et βλάττιον [illegible] Arturoneo est

Cornu [illegible]

Unguento odorato vel Aromatico.

Tabula . XIIII . Partib. Animalium organicis.

ecinore Lupino
Vulpino

Splene Onagri
Equi sylvestris

...ribus Animalium Organicis .

Pulmone uulpino
Renibus Scincorum, de quo Actuarius et ea scincum.
Crocodilorum terrestrium.
Castoreo aut testibus Castoris
Felle piscium, de quo Liber Tobiae
et animalium aliorum
Corpore uiperae, praeter caudam, caput, pellem et
interranea.
Asini Renib. 120.
T. Testiculo. 135.
Vrsi Testiculi T. 135.
Apri uesica T. 121.

*

Tabula XV.

Excrementis Animalium.

- Stercori:
  - Canino
  - Lupino
  - Porcini
  - Bubalo
  - Caprino
  - Columbino
- Felle piscium
  - et aliorum animalium, ut Tauri
- Urina
- Pilus leporinus
- Saliua
- Lana succida, cuius pinguitudo est Oesypum apud Paulum ὄσυπον aut ὄσυπον ὑγρὸν legitur
- Lana sordida
- Lana lota
- Lana usta
- Sordes aurium κυψέλιδες
  - Gymnasiorum] nam sic colliguntur
  - Balneorum]
- Moschus Dioscoridi et Galeno ignotus
- Sericum crudum à bombicibus
  - Gossipium. bombax. quod arboribus nascitur.

Excrementis Animalium

Qui ex excrementis.

- Ouum
- Lacte et lacticinijs ex quib. vide Aeginetam
- Coagulum]43
- Mel
- Cera, quae est stillatitia

Lapides

In Spongijs reperti lapides
Jaspis
Sapphirus
Judaicus
Gagates
Magnes
Haematites
Schistus
Smiris
Pyrites
Cotis Naxos, Armeniaca
Pyropus :i: Rubinus.
Eranus. Succina.
Corallium Actuario est λιθόδενδρον
Aëtites
Ammochrysos. Ellychnium inextinguibile.
Asteites ...
Pumex
Armenius
Dentalus. aut dens piscis.
Calx { Viva
extincta

Terra
T. 141. Sabis purgatorij:
ae

Lemnia
Cimolia
Cretica
Armenia
Asphaltum bitumen est Judaicum ex mari mortuo. stagno salso in Coelesyria

Gypsum

Metal.

Aurum cum suis bracteolis, quae soluta sunt chartis in-
volutum.

Argentum { Solutum
{ Solutum et potabile

Argentum vivum a colore argenti, quod inglui vivum, a co[n]
et Graecis fungitiis et Graecis
sistentia ὑδράργυρος dicitur.

Facticium ex Minio

Minerale per se in metallis inventum, aut in aere
si facti ... conversum.

Sublimatum ex Gebero

1 Lithargyri { ex plumbo Molybditis aut Molybdaena
{ ex argento ἀργυρῖτις
ros est ma... { ex auro χρυσῖτις, optima solum
teria frequens
...entis spumae { simpliciter posita intelligitur χρυσῖτις

Arsenicum est auripigmentum in squamas tenuiores
sectas fissile   Ustum
Non ustum.

Sandaraca

Aes ustum

aeris squama

Aeris flos.

Diphryges. bis tostum aes. est faex perfecti aeris co-
...ferens in ... fornacum ...

Aerugo est aeris vel ... rubigo, vulgo viride aeris

Scoria est Metallorum spurcicia et excrementum.

Chalcanthus

Sori.

talli,

Chalcitis
Missy
Cadmia — Emplastrum ex chartha 310 Cornar.
Pompholyx
Spodos seu Spodium
Plumbum
Molybdaena
Cerussa vi aceris aceti ex plumbo soluta.
Sulphur ἄπυρον id est ignem expertum
Alumen i. liquidum Placites et Phintsites dictum á crustae et lateris forma.
2. Strongylon et astragalotes, rotundum in astragali modum.
3 Schiston scissile non in fila sed digitis scis=sabile.

...lica

Nitrum — fornicium
Spuma nitri
Aphronitrum
Sal — fossilius ut sal gemmae
Marinus
Armeniacus
Hammoniacus
Stimmi. i: Stibium Antimonium est.
Chrysocolla est Metallica et facticia
Cyaneus lapis laZuli. Stellatus lapis. Nam in eius fractura stellae veluti aureae videntur.

...metera ...
...ylarum est ... apud Oribasium.

Mitiora. Haec non ornantur

Ablutione in aloë

Formatione in Trochiscos. in Agarico. Colocynthide. Sagapeno.

Infusione in myrobalanis omnibus

Coctione in malo cydonio et

Maza in scammonio

in Euphorbio

Mistis aromatibus, ut spica nardi

Turpethi, Zingiber vel Mastiche. in

Specie

Assatione aut siccatione in sole

in Squilla

Iure capi vel galli veteris, vel vino

misto. in Senna polypodio.

Sorbitione alicuius [illegible]

ris reliquias detergente et extrudente

ut in fructu [illegible]. [illegible]. aqua [illegible]

mollita vel saccharata. vino. oleo. in

[illegible] agarici e scammoniatis

Vehementiora et Maleficia haec mitigantur vel corriguntur

[illegible] 155

Ἐγκρι[illegible], ἐκκοπτ[illegible]: ὑφαι[illegible]

Purgatoria

Sunt autem

DE VSV Materiae Medicae

Ante omnia constat ut medicamenta sint magis atque magis
per hominum industriam, atque experientiam, ἀυτοψίαν aut
aucta sicut multa remedia accesserunt post Galenum ab
ipso Avenroe (Averroi) Corduberisi enumerata, Cuiusmodi sunt
Anacardium. Anacardium confertur valde in principio Epilepsiae

Ambra
Moschus
Alcoli
Besen {Album / Nigrum}
Calamus aromaticus
Camphora {1. Ruffa. Gymnamoj: / 2. Fistula / 3. καρφιοτική}
Cassia fistula
Caryophyllus et flos et Aromaticus
Chermes
Cybeba
Mumia, quae hodie creditur esse Pissasphaltum.
Cussuta.
Bruunella
Cubeba (cuius est καρπήσιον) Fursis:

Et Multa alia.
Atque hodie inter paucissimos annos Radicibus accessit.
Atque hodie inter paucissimos annos Radicibus accessit
Atque hodie inter paucissimos annos Radicibus accessit.

Hec inter ipsa ligna. Aspalathum numeratur etiam utrius non ignoti (quod Agallochum est) quod in loco Agallochi: in ligni aloes usurpamus. Quare hec ut materia Medica numquam potest esse hec absoluta, in nō adderentur quippiam. & hinc verum est illud [illegible] ferunt hic maxime recte. Inventis semper aliquid addere licet.

DE ORDINE

Dioscoridis ordinem [illegible] positio.

Deinde alius est ordo eandem materiam tractandi. Dioscoridi consilium fuit eandem conscribere, ut cognata [illegible] genera coniungerentur. Quare iuxta sua συγγένη

i ex in primo libro odoramenta (Aromata) tractat [illegible] ole[illegible] rum unguentorum arborum liquorum lachrymarum & fructuum differentias (Haec in li. 1.) [illegible]

ii Hec in secundo animalia medicamentosa complectitur [illegible] lacte & adipe omni, quibus adiecit frumentaceae (cerealia) olera, & Botanica acria [illegible] sunt. Cepe allia

iii & sinapi. Hec in tertio radices succos. herbas semina & domestica & medicamentosa disserit.

iiii Hec in quarto reliquas & herbas & radices absolvit

v Hec in Quinto Vina & Metallica & quae his cognata sunt explanat.

vi Hec denique in sexto venena (ubi est totus Nicander, Theriaca) & Alexipharmaca, plana facit, utque facit in [illegible] ἡ συζευχθῇ τῶν ὁμογενῶν ἡ δύναμις (Verba Dioscor. in prin. li. 1.)

Ad hunc Modum Serapion Homogenias in[illegible] preparatas coniunxit.

Galenus vero & post hunc Aegineta. Aetius & his
iuniores Zelzi. Sic inter Arabes Avicenna & Rhazes
ordinem Alphabeticum retinuerunt

MYROPOLIORVM DISPOSITIO.

Postea & Myropolia ex hac vita disponerentur & offi-
cinae pararentur sic instructa, ut tempus & locum con-
genialem in collectione attenderent. Tempus quidem
Collectio est cum temperies rei medicae decerpuntur &
colliguntur. est enim in singulis accurati, quo integra
aetas absoluta est. Nam sunt quae naturali pro-
Selectionis prietate (Theophrastus est planior Dioscoride) per hye-
mem flores & folia proferunt. sunt quae bis per
annum florent. Requiritur quoque in collectione serenitas;

Locus vero est quo tanquam genio quaelibet res gaudet.
efficaciores enim sunt locis montanis & celsis quam quae in
campestribus, uliginosis, umbrosis & ventis non perflatis
Neque vero in conservatione
decerpta sunt. medicae διακονία (Dioscor.) i. conser-
Duratio. vare materias medicas negligenda est, multa enim sunt, quorum vis in-
tegra negligenda est, multa enim sunt, quorum vis in
multos annos durat ut veratrum candidum & ni-
grum, e contra sunt, quarum virtus cito evanes-
cit & sunt medicamenta evanida. Poste-
rius & sunt medicamenta ... ratio non est posthabenda, quorum enim
mo nascentium ratio non est posthabenda, quorum enim
granulosa conservantur, & radices puros in serra
loca reponuntur, lutosa autem primo abluunt, flo-
res & odoramenta deferuntur in Cistis, id est
Scriniolis, vel tiliaginis, vel aliis suavioribus non
imbuendis. prodest quoque Chartis & foliis involvisse
se.

ad seminum in illis conservationem. Liquidis medicamentis
bus ~~Lonis~~ sunt aptior in vasis argenteis, vitre
is, corneis, aut etiam buxeis. Sic collyria sicca
rum atque emplastra melius in aeneis vasculis, ut
in stanneis atque e metallo conservantur, sicut pri
mus Dioscor. observasse videtur, neque Arabes inter
quos est Mesues eosque neglexerunt.

Porro neque quempiam moveat cur totus eadem res excerp
ta sit, nam non omnes partes unius in unum locum congeri
commodum est. Sunt igitur semina inter semina, Radices
inter radices, et sic alia aptius in suo loco collocantur.
Hic cavendum est in observatione herbarum, ne cui id eve
niret quod de Negro Dioscorides scriptum reliquit,
ἀλλὰ ὅμοια πλεῖστα παρὰ τὴν ἀλήθειαν ἐκτίθεται
~~…~~ ψευδῶς, ὅπερ ἐστὶ τεκμήρια οὐκ αὐτοψίας,
ἀλλὰ τῆς ἐκ παρακουσμάτων ἱστορίας. h. e. Niger
docuit non ex praesenti inspectione ~~tamquam~~ oculatus index
sed ex historia et traditione aliorum. Quare laudan
dus est Dioscorides, qui a prima aetate studio
indefesso, vel sub signis Romanis peragrata medica
cognoscere satagit. Vnde et Plinius li. 26. c. 2. Medicos sug
gillat, quod ipsi Herophili potius in scholis historias
explicarent quam irent ad solitudines et montes et
alias herbas aliis anni diebus quaererent. Singulis
singulis plantis Modo est ἐγκάρπην μέλλουσα in fructum iturae,
minatio. Modo ἀρχομένη ~~adolescentia~~ pueritia, Modo ἡβάζουσα Adolescentia
virilis aetas,
gressio Modo ἀκμάζουσα. Videlicet cum
germinant, cum incipiunt, cum progrediuntur,
cum vigeant. Sunt .n. tempora observanda in plan
tarum observatione germinatio, incipio, progrediens

Dioscorides Negro

li. 3 cap. loco

Vegius. Audiendus igitur est Galenus,
Bonus inquit medicus omnium medicamentorum
materiam cognoscant, ipsam inspiciendo non semel
aut bis sed frequenter, quia sensibilium rerum cogni
tio sedula aspectione confirmatur, itaque herbarum
fruticum et arborum materiam priusquam a terra eximatur
contemplari pulcherrimum est dum frutices vel
futuri[1] sunt :1: dum germinant. dum[2] robusta
dum augescunt[3], dum vigent[4]. Hoc siquidem conti
nua speculatio docebit te, quo potissimum ipsos tem
pore modo decerpas et alia quae sequuntur.

Impressiones Generum Quatuor. Aven. 224. col. 4.

I. Alterat corpus.	Sensibiliter	Post frequentem applicationem	Sine lesione operationum.	
II Alterat corpus	Non manifeste	In prima obviatione	Sine nocumento operationum	
III Alterat corpus	Manifeste	Prima obviatione	Cum lesione operationis	absque [illegible]
IIII Alterat corpus.	Manifeste	Prima obviatione	Cum lesione operationis	Cum [illegible]

...ualitatibus primis... Sectio 2ae Vide
... Philippi: 99.
...ostea folio. 115: 2ae:

SECTIO SECUNDA.

DE FACULTATIBUS MEDICINARUM.

Hipp: de Humoribus:
... usu humidorum.
... de sto Amato. colu. 32. 2ae.
...or. 53 ... c3. ...
...facultate.
...millanus. 234:
Prima.
Secunda. pag: 32
Tertia. pag: 97.
Quarta

Iam vero necesse est et in singulis uirtutes exquirere et exquisitas adnotare, sed in harum exploratione pleriq; ore distinctas doctores quatuor constituerunt classes, quarum prima est in primis qualitatibus. Caliditate. Frigiditate: Humiditate et Siccitate apre quosdam gradus, qui sunt et ordines et absque quosdam gradus, qui sunt et ordines et ab... nescessus atq; iuxta hos uirium ratio qaterata est, ne... Sessus atq; iuxta hos uirium ratio ... est ... luti caliditatis est excalefactio cuius hos sunt Actiones.

...ltati ordines ...scentur et ... ...educitur ab ...orib: ex eius... ...ti humani ...ectus f. 129: ...fferenter ...nt ...es differenti... ...nt.

1 Calor crassa attenuat
2 liquida crassa in uaporem resoluit
3 Omnia coquit
Concreta à frigido uel pauco ut niuem uel multo ut
4 cristallum diffundit et colliquat
5 Obstructa liberat
6 Fundendo semen et ... Venerem excitat,
7 Fundit sanguinem,
8 Obstructos meatus dilatat.
9 Sudores
10 Vrinas
11 Menses
12 Hemorrhoides prouocat
13 Laxat tensa et rigida
14 Digerit et
15 Euacuat
16 Exiccat et
17 exiccando ... causa est
18 Densa rarefacit et
19 Cruda concoquit . ut in ...
20 Si calor admotus fuerit foras trahit, si simplex ... quorat

21. Homogenia cogit, Heterogenia separat

Sic frigiditatis est Refrigeratio cuius munera ma[...]
peculia haec sunt.

1. Frigus condensat, Crassioremque reddit substantiam.
2. Gelat et conglaciat
3. Glaciando impinguat
4. Repellit et intro protrudit :1: Repercutit. admotum, sup[...]
tum aut foras provocat
5. Compresso cerebro (per frigus externum) gravedines ex[...]
citat.
6. Et ciborum et humorum coctionem impedit.
7. Porum ob imbecilli calore difficit
8. Inimicum est cerebro, Medullae, et omnibus nervis et
partibus nervosis.

Sic siccitatis est Exiccatio
1 Siccitas indurat
2 Siccitate vero fiunt rigida et inflexibilia

Sic Humiditatis est Humectatio

1 Emollit
2 Dilatat &
3 Laxat p̄sertim si modica caliditas accesserit

Secundae facultates.

Ex his porro nascuntur secundae virtutes tanquam ex fontibus. Itaque ratione harum explicationis subinde opus est ut ad primarum qualitatum naturam recurrant. Primae .n. harum causae sunt: Nam

1 ex caliditate prodit Coctio, ex 3·19· ustione caloris s̄
2 Mundificatio :5·15:
3 Abstersio 16·
4 Attenuatio 18·
5 Resolutio 13·
6 Corrosio ·3·14·
7 Eductio ·ix 20·
8 Rarefactio ·8·13·14·
9 Incisio · & alia ·4:

1 Eodem modo ex frigore nascitur congelatio ex 2 actio nis
2 Astrictio .7.
3 Inspissatio .5.
4 Induratio .7.
5 Mortificatio denique .6:

DE TERTIA FACVLTATE in .97 pag.
DE QVARTA FACVLTATE pag. 129.

Atque ita nonnulla ex contrariis qualitatibus alia expri;
dunt munera praesertim si uariatos situs aut tenu;
15 aut crassos accesserit, prius rationem arbitro
secundum earum facultatum subeundam censeat. Quare per
tabulas singulas facultates cum suis qualitatibus
iuxta suos ordines adnotavimus.

Eiusmodi tabulas 10 permittit Corn. Celsus li. 5. in prin.

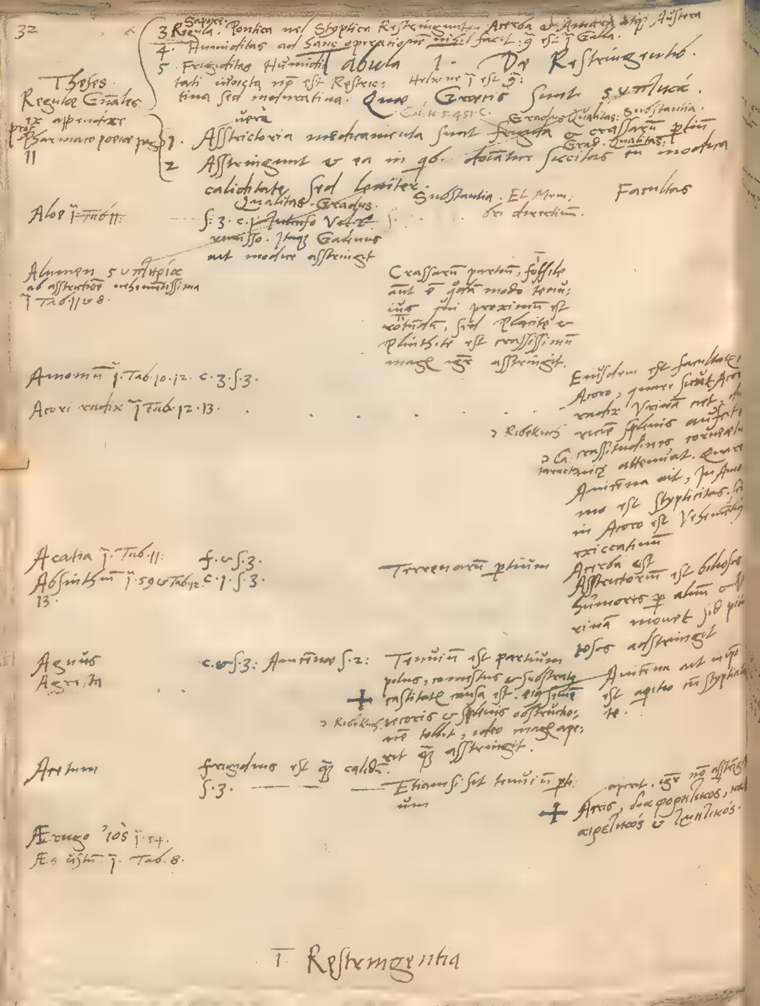

Theses Regulae Generales

3 Regula. Saporae. Pontica vel Styptica Restringunt. Acerba et Austera atque Austera
4. Humiditas aut Sanie operationem nihil facit. q. est ī Galla.
5. Frigiditas Humiditati [...] tati adiuncta non est Restrictiva sed [...] Helxine ī est 5.

Tabula 1. De Restringentibus.

Quae Graecis sunt στυπτικά.

[...] appendix Pharmacopoeiae pag. 11

Gal. 11. 5. 451. C. — Gradus. Qualitas: Substantia.

1. Astrictoria medicamenta sunt frigida et crassarum partium. Grad. Qualitas.
2. Astringunt et ea in quibus dotatur siccitas in moderata calididate, sed leniter. Qualitas. Gradus. — Substantia. — Facultas

Aloe ī Tab. 11. — 3. c. 1. Vetere [...] remisso. Itaque Galenus aut modice astringit.

Alumen στυπτηρία ab astrictione vehementissima. ī Tab. 11. 8.

Crassarum partium, fossile aut in quem modo terrae; unde sui proximum est consistentia, sed Planta et plantarum est crassissimum magis igitur astringit.

Amomum ī Tab. 10. 12. c. 3. 3.

Acori radix ī Tab. 12. 13. ....

Eiusdem est facultatis Acoro, quam sunt Aro radix. Urina [...] Ribelius [...] spleniis [...] crassitudinis [...] attenuat. Quam Austera aut, [...] Styptica, [...] in Acoro est [...] Acerba est.

Acatia ī Tab. 11. f. c. 3.

Absinthium ī 59. Tab. 12. 13. c. 1. 3. — Terrenarum partium — Astrictorium est biliosos humores [...] non movet sed [...] astringit.

Agnus Agrestis — c. 3. Amaritudo 2. — Tenuium est partium [...] consistentia substantiae [...] causa est [...] Ribelius [...] obstructiones [...] astringit. — Austera aut [...] est [...] Styptica. +

Aristum — frigidius est quam calidum 3. — Etiamsi sit tenuium partium. — [...] igitur non astringit. + Aris, [...] αἰρετικός & [...]

Aerugo ī 54.

Aes ustum ī Tab. 8.

T. Restringentia

Restringentia. Gradus Substantia Facultas: 33

[illegible] j. Tab. 12. | Substantia [illegible] o Terrea + | [illegible] [illegible] ist mix astringit

[illegible] quarta [illegible] A: calefacit et [illegible] [illegible] j. Tab. 9 et 10: [illegible] [illegible] + ist mix adstringit — — — Sed Avicenna Stypticitatem tenuit [illegible] [illegible]. Adiecit potius [illegible] vi adstringit.

Arsenicum j. Tab. 8. c. 3. f. 2. [illegible]

Canones Practici

[illegible] Adstringentia [illegible] ut [illegible] Brass. [illegible] [illegible] [illegible].

1. [illegible] [illegible] [illegible] ponimus resolventia, styptica et expre[illegible]. [illegible] fol. 9. 1. 9:

2. Omnia Adstringentia [illegible] [illegible] [illegible] 82: Utilia [illegible] sunt [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]

3 Adstringentia [illegible] [illegible] habent [illegible] Gal. 6 [illegible] l. [illegible] 107: { Tenues, facile in profundum penetrant et [illegible] in principio inflammationis ut succus [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible], et [illegible] adstring: Crassiores in progressu [illegible] et [illegible] superficiem.

4 ~~Adstr~~ Siccantia et frigefacientia adstringunt, et adstringentia mordent, igitur [illegible], qui multo [illegible] [illegible] est, [illegible] [illegible], sed ea [illegible] vi, qua [illegible] [illegible] adstringunt. [illegible] sunt ex [illegible] [illegible]. Hinc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], ad quod oportet operantur.

ex Gal: 9 [illegible]: loc. 6. [illegible]

1. Restringentia

34.[1] Adstringentia: Gradus — Substantia — Facultas

Balaustium, Malicorii: frigida et sicca valde; nia flos 3. Tab. 11.

Valde astringit. Dys- latione cohibet. [illegible] fluxib. alui profluuijs, dysenteria, rheumat., sanguinis rejectioni. Diarrhaeis et pestilentialib. morbis opitulatur. [illegible] febricit. in aqua [illegible] bibere. No[n] febricitantes in vino. [illegible] apud Romanos [illegible] suo tempore et nostro monet. [illegible]

2. Bolus Armenia In summo exiccat 3. Tab. 11. —

Bursa Pastoria sit c. 3. 4. ut reddit Fuchsius Thlaspi. +

V. Adstrictio corpora cogit, constringit et corroborat. Gal. 1. 2. simp. 8.

T. Restringentia

	Gradus	Substantia	Facultas
... quod [illegible] alud. Balaustium est flos [illegible] sativi Kappre, ... j. 75. ... Tab. 8:	c. & s. 4 iuxta Avic.		Valde Adstringit pp: ter siccitatem & adunit. propter utraqz caliditatem.
[illegible] j. Tab. 9. Gal. 6 ... c. 1: fol. 80:	c. 2. s. 1.		[illegible] :1: adstringit
...nstanea	c. 3. s. in princip. 2. secundum [illegible]	In hac est crassa [illegible] [illegible] & glutinositas q in ... [illegible] ... tenuior plus.	Adstrictiorem plurimum hoc [illegible] parum [illegible] vel [illegible] vel [illegible].
...ipress est Juncus ... [illegible]	calefacit & adstringit.		Adstringit parum.
...crallinum. j. Tab. 11.	f. 1. s. 2.		Adstringit & [illegible] fluxum sanguinis, [illegible] in dysenteriis & aliis fluxibus.
...cameos. Brassica. ... est [illegible]	c. 1. s. 2.		Magis [illegible] coctam quae in [illegible] prima aqua effusa est, tunc magis adstringit. Brassica [illegible].
... j. 75. ... Tab. 8. Chrysocolla, apud Avi: ... est ... fossilis [illegible] artificiale. ... Borax. 3. fol. 16. 6:	siccioris est naturae & calidae		Ferrumina auri [illegible] ... quasi [illegible] auri. apud Avi: [illegible] Capistrum Auri.
... j. Tab. 11: ... vulgo Ch... ... est ... Arenosa ... :1: glebosa ... [illegible]		Arenosa est crassarum plus. glebosa tenuium.	Utraqz vehementer [illegible] est glebosa & Arenosa.
... expositum		Est Tenuium plus	Adstringit obstructiones [illegible] & [illegible] calculosos [illegible] ... Igitur non adstringit

+

T Restringentia

36. I. Adstringentia	Gradus	Substantia	Facultas
Crystallus	Nimie frigidus.	Crassae substantiae	Adstringit valde
Cinnabaris { Naturalis / Factitia			Asperae facultatis est quippe adstrictorie
Cornus. κρανία	Vehementer exiccat	~~Lapidosa~~ ……	~~Acerbi~~ saporis. et Vir-gulae sunt lapidosa me-na.
Cotonea.	temperamenti frigidi, natura Avic. f. in fine 1. et s. in princip. 2.	et terrestrium plus.	
Cypressus i. Tab. 9. Cytini	Vim habet exiccandi, astringen-di facit manifeste. Ipse asserunt autem galbuli et ~~Turiones~~. Coquuntur in pilulae. in officinis Nuces cupressi. Galbuli ac vulgo similiter dic-[illegible].		
Cortex Thuris (Φλοιός)	Siccat absolute in 2. Aegineta.		Manifeste adstringit [illegible]

Cornu cervi. sic Fuchs in fractura. 294. 295.

Dactyli i. palmulae

I Restringentia

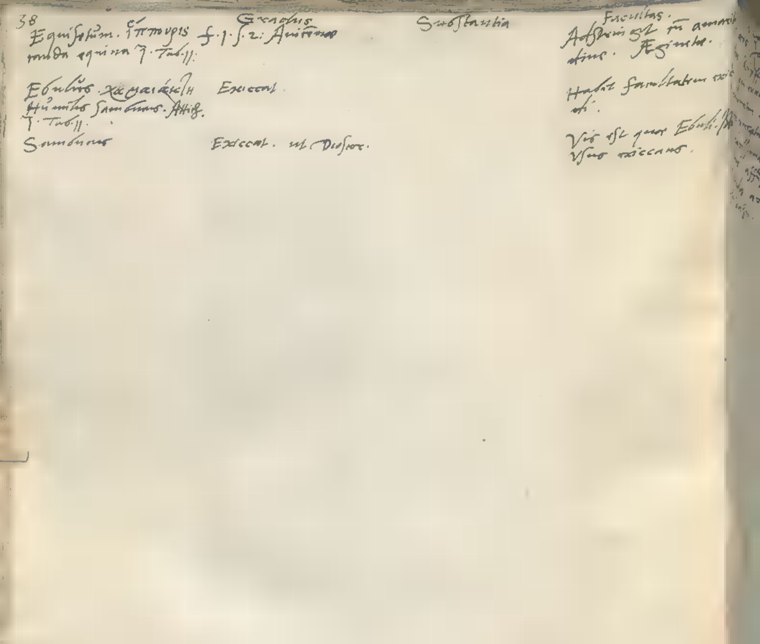

	Gradus	Substantia	Facultas.
Equisetum. ἵππουρις cauda equina 7. Tab. 11.	f. 1. s. 2. Avicenna		Adstringit cum amaritudine. Ægineta.
Ebulus. χαμαιάκτη Humilis Sambucus. Attic. 7. Tab. 11.	Exiccat.		Habet similitatem cum eo.
Sambucus	Exiccat. ut Diosc.		Vis est quae Ebuli. Usus exiccans.

s Galiopsis est aliud.
-los oris. Γάλλιον
-ιον ver. Kreützerblüh;
-nen. qui exerit cum
-s colligantur in forma;
-, quae exemplarium ex
-ma clarissima quae
-iunctas affusa. non
-it Vocatur avis vel
fruhenspatzen.

49

Glans Austera est f.1.S.2. Austera · I · Adstringentia.

I Tab. ll

Galla Vel est f.1.S.2. totaq[ue] [illegible]

I Omphacitis Immatura. ob siccitatem
& f.2.S.3. Gale:
Aegin.

II Altera est Matura flava minus est in exiccatione

Granum Tinctorium leniter siccat. Aeg.
Coccus Baphicus

Gentiana I Tab. ll Austera. c.3.S.2.

Gramen siccat. & modice ex: Ulcera tenuis sola frigerat

Gramen [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] 82.

Vas [illegible] adstringit
Austera
assatum astringit,
fluxiones expellit &
laxa stringit.
Minus est in adstrictione. quam [illegible]
& arcte constricta sanguinis
excretatque [illegible].
& fluxeros compescit.
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
Propter excoctionem [illegible]
[illegible] est [illegible].
Efferax in [illegible]
purgando. abstergendo
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] adstringendo
Austera est aperitiva
& [illegible] [illegible]
(Sic sunt duo [illegible])
Et subacerba [illegible]
conglutinat

Hypocisthis	f. 1. S. 3. Serapio. Adstringentia	
[Hy]drea	Refrigerat et adstringit Æg.	Adstringit
[Hel]xine. Parietaria . 62:	Est sic Humiditas . Subfrigida. Cum 5 [illegible]	Leniter adstringit.
[Plan]taginis maius [illegible]	Refrigerat	Modice substringit. Diosc.
[Ha]ematites 1. 68:	Abunde exiccat Æg.	Adstringit

42 Intybum

Admota Refrigerat et humectat. Æs (vide 5. Regulam)

T. Adstringetia. Habet vim manifest. adstrictionis.

Adstringit

Juglandum calix pul. verisatus. Vide T. Tab. 12.

Zalinca

...urifolia. — Siccant et calefaciunt fructus eius et folia multo magis

...xinum. 1. Tab. 11. — Calcita tenuis sub[stan]tia. Consistat diversis substa[ntiis]: siccata tenui, crassa, mixta, tenuissima, tenui. nitor adstringit.

Siccat. 5. 2. cerf. [illegible] mediocriter — Excellenter adstringit

...simarsium. Vel ...rupescens. Vel ...ordeacea. Vel ...ffi. Aureu. ...rhodinus.

Præparatio

...itriolum. Assinium hoc Exiccat

...oris coagulum — Exiccat. Gal. 11. [illegible] eius coagulu calida, et siccitate igneu. Ani: ...mia.

...storiarse inveniuntur ...nt. leporis Sed ... Sicut ... — 2. Comitiales sanat cu... cerebro poto. Sicut ... leporis exceptu ... vate ... ex rubro ... Dysenteria ... et Aurea Libitaly.

...ns — Æqualiter siccat et calefacit. Gal.

...itsargyrou. Arg: siccat mediocriter ...ipsu ma. 1. Tab. 11. abstergit — Abstergit et adstringit Æg:

...olaum. 1. 2. 9. 14. c. 2. — Natura tenuis ... 1. Reggio. — Habet nitro adstrin... ... quid. defluxos capillos cohibet. (Hydromel ... capillos ...)

...stisci succus. Gal. ...mp. ... 1. fol. 103:

Adstringentia

Mellilotu est grecu: la Campana. 1.56. | c c s. 2. Auic. | Adstringit. adsrubit. Coniungit.

Myrrha. q. Tab. 11. | c c s. 2. Auic.

Myrthus. q. Tab. 11. | Quae Valentie sicut. In eo dixitur terrestre sed multo sic est frigiditas myrtilla. appendix ad: nata Myrtho. Med: tu qui possunt Murta: 1: Baccae Myrti. vulgo Myrtilli. | Adstringit et Exiccat.

Menta. | c. 3. | Acerba, vero cui est apte acerbu sapore Moderatam sed adstr[ingentem], Maior est si nondu maturus fuerit.

Morus | | Eius fructus est ... acerbus vel ... exsiccatus, ... net.

Mespilus. Tricoc: cus. quasi Tricoccus

Malum. | f. 1. s. 2. | Vehementer adstringit ... ... Eorum ... acini vel magis efferunt

Mala Punica | f c s. | Et adstringit.

Malicorium, quod Magis exiccat est et Sidium, vulgo, Psidium corrupte, ... Citinus. Gal. et Aeg.

Mala acerba

Mastice. | | Vim adstringit sed Diosc. sed Math. ... ... Sic et ... ... adstringit

T. Adstringentia. 45

...nchi arinorum, ...n den worgenbreu. ...nt sijmpte	§. 2. f. j. Maximum si multa fuerint

...ux Muscata	c. s. §. 2. Extenso.

40
Oxalis Sauerampf. f.1.S.2. · I. Adstringentia

ii.71.
Oxyacantha. Berberis,
Totum potest quod py-
rum sylvestre. minus
fructus baccis Myrti
constat

Oriza

Omphacium, vulgo f.3.
Agresta. Succus est V-
vae immaturae

Quanto adstrictoriu
minus praestat. Vehementer adstringit
fluxus assectus et
sedat.

T. Adstringentia.

[illegible]lygónon. Sanguinaria. [illegible] vulgo corrigiola. [illegible] — Frigiditas aquea. Aquea frigiditas in 2° intenso. & exiccat.

[illegible] fructus [illegible] — Longe magis adstringunt fructus quam aliae plantae partes.

[illegible] psyllon — f. 3. Æg.

[illegible] ob frigiditatem & siccitatem — Adstringit.

[illegible] aqua: c. 2: alias c. & f. 3. — Adstringit.

[illegible] Mumia. Graec. [illegible] [illegible] Sylvestri [illegible] [illegible]. pag. 46. — [illegible] quae [illegible] erat aloe Myrrha & Balsamo in sepulchris.

[illegible] semen — f. 2. [illegible] in siccando & [illegible]

[illegible]antago Maior } [illegible]antago Minor } — f. f. 2. Ægin. Aeti.

[illegible] — f. 3. f. 2.

[illegible] strangulatoria — Exiccat. [illegible] — Trixostica sunt [illegible] Gal: propter [illegible] [illegible] — [illegible] Dioscor. Adstringit, quae in [illegible] exiccat. Alia sunt [illegible] [illegible] adstringunt & [illegible] sed succus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] propter ablatam humiditatem.

[illegible] acerba — f. 2. f. 1 Avic. [illegible]

[illegible] 79. — Refrigerat & [illegible]. — Substantia est humida a frigore [illegible]

[illegible] Brasavol. [illegible] 83. [illegible] cortex. Galen. 6 [illegible] c. 7. [illegible] 102:

T. Adstringentia

Quercus folia — Exiccat

Membrana ambiens
carnem Statis [illegible]
o, continens adstringit.

T. Adstringentia

Aquosa ... habent

... Ag
... Sylvestris. c. f. 4. Sativa. c. f. 3. ...

... f. 2. f. 3.
... Sumach ...

... Coriaria f. 3. f. 2. Gal.

... esse Centaurij ... nostrale.

... flos,
adstringentem ... magis ... adstringit ... desiccat.

adstringit

Simpreiuum o Mag o Ming T. 69. f. 3. S. Molcorcitr

Salix ~~exiec~~ exiccat citra erosione

Santala f. 3. S 2. Auic. — Absq dubio valent
Rubrum autem est frigidius Albo o Citrino. o Sec drum hoc frigiditas, siccitas o Stypticitas. Serapio. aut nobis non sunt vera Santala +

Sal bz nim Vesinum ... secca

Sambucus 5. 38.

Sanguis Draconis est 4a species Sydrotidis apud Diosc. in Tab. II. Humectat multu: sed Auicena f. S. 2:

Succinu . . . . .

Spodiu, Cinerula Auic. f. 2. S. 3. Epati.

Spongia c. 1. S 2. Auic. . . . .

Stercus quodlibet 1. 71. 57. Exiccat ~~~~ Asininu

Sumach Vide 3. R... obsoniorum.

Spica . . Epati. Sauanora. fol. 8. col. 3. fol. 44.

Adstringit. Diosc. Gal.
Et non nisi adstringit.
Eius cortex est siccior
nec ideo ... exiccat.

o adstringit.trer. Vide
... quid in corpo. ...
... est ... dep...
Reliquum adstrictor ...
... o ...
Sic Æg.
Et purum adstringit. ...
Adsultra Sydrotidis ...
frigendo ... est.
Stomachi o alui ...
Sanguinis fluxiones ...
... sistit. Æg. Gal.
Idem est quod ...
x. ... vulgo.
... adseret o adstringit
at.
Sanguinis ... reuplicos
... sistit.

Thus j. Tab. 10:11.   c. 2. §1.   §2.
Thuris cortex:

Terra Lemnia, uel.   Siccat mediocriter
seu Sigillata. Sybra;
16. j. Tab. 11.

Tragacantha   §3 virtute exiccandi
Tragi phus Barbatus j. V.

Habet et Mordicam
quandam uim adstri-
genti. Eius cortex
Manifeste adstringit
Siccatq in 2o absolu-
te.
Adstringit mediocri-
ter
Conglutinandi. San-
guin.

Vngtandum. Tapsus barbatus vulg. Eius folia nimis exiccativa sunt.

Vitex s. Agnus

Vitis

Viticulum. vide s. Salicaria in hac Tabula.

Mentorites adstringentia

Nomisol adstringit. fo. Sylvestris q. labrusca est. q. Sativa.

Xyloaloe c. s. 2. Avicen. 4

CANONES DE ADSTRINGENTIBUS.

Adstringentia sunt triplicia. Quanta Siccitas ex Moiano et Chara risimis fr. brevi fol. 46.

I Maior est adstrictione, Haec quidem constrictant, sed etiam [illegible] Haec [illegible] sunt. quae magis exiccant, [illegible] magis aperiunt, Haec in [illegible] sunt excellentissima, ut Rosae, [illegible] Sandali, terra sigillata, bolus Armenia, [illegible] [illegible] de [illegible] de Euphrasia. De [illegible]

II Minor est Adstrictione, et haec obstruunt. Haec duo [illegible] sunt in [illegible]

III Aequalis est Adstrictioni

TABULA SECUNDA DE RAREFACIENTIB. quae Graecis sunt

Ἀραιωτικά, quae & disjunctiva sunt. quae propria sunt Διαφορητικά & Χαλαστικά quae discutiunt & laxant. Aut sunt radij aut recte illas ita proxima ut non satis distinguatur. Rarefactiva aut sunt quae nimium restrant. Quae vero vasorum ora aperiunt ἀναστομωτικά sunt etc.

quae propria sunt vide Fuchs. [illegible] 168:

Thesis. 1. Rarefaciunt et discutiunt moderate calida & sicca, & sunt tenuium partium.

Sapore. 2 Amara, Acria, Digestionem promovent, sic & Anodyna.

3 Rarificatio medicinae sunt calidae in 9. in subtilitate & [illegible] [illegible] poros

4 Diaphoretica sunt calida et sicca in 2. Per poros apertos, humores in fumum extenuatos evaporare faciunt.

Abrotanum j. 59. 76. c. f. 3. — discutit et laxat
Althea. Ebiscus est j. Tab. 10. 9: 11 14.
vulgo Malvaviscus j. 76.
Anethum. j. Tab. 12. c. 2. Intensa. f. paulo
13. remissius
Adiantum Exiccat — Et attenuat. discus-
sorie moderatius.
Aristolochia oro. j. 59. Calida
et lo. bert. Tab. 11. — Tenuium partium — Amara et subacris
Atriplex j. 59 et Tab. 12. H. 2. f. 1. — Sed quia humoris nimi-
sit, adstringit
Vim habet discussoriam
et abstersoriam, humo-
ris est calidior et te-
nuior ~~et tenuium~~ et tenu-
ium partium
Asphodeli Radix j. 59.
Ærugo ios. 5. 32.

Brassicae folia Exiccatoriae facultatis.
Bdellium j. 77 Tab. 11. 135 f. f. Avic. — Habet mixtam discussi-
Butyrum Tab. 10. — likhn et πεπτικήν
Bryonia Æg. Tab. 10: calefacit — Dura resolvit Medi-
Radix j. 3. — ocriter adstringit subti-
liat. Gal. Avic. Serap.

alaminta.
apparet ī ·03:

Extergunt, incidunt et discutiunt sine ama-ritudine sine acrimo-nia.

Sanamunda ī 570 · c·§·1· Tab·12·13.

Huius Urbis est Tunis

Discussoria · laxant.

Jamii semen ī·Tab·12· Valde calidū Gal. ·13.

Discutit.

ixum ī 60 et Tab·11·12· c·1·§·2·

Amarum, quare incidit · extergit obstructa apud Æg·

inesse

Eandem uim sortitur Erua

Foenogrecum ī·77·et c·2·§·1· ·10·12·

Discutiendo persanat

Galbanū. Chalbani · c·3·§·2· ·71·77.

ordeū ī 71·et Tab·11· §·1· Eius farina sicci-ore est. ·Dispnos.

Lini semen ꝑ.78. & Tab. c.7. Mediocriter exiccat maxime si frictu fuerit
10.12.

Ladanum ꝑ.78. Tab.9. c.2. Tenuium partium — Mediocriter emollit. discutit
9.14. Antispergolum

Lacsa, Alabre aquosissima aut esse calidam & siccam — Mirifice extenuat & discutit, & obstructa liberat.

Lilij folia & Radix. Siccant — Astringunt & discutiunt mediocriter
ꝑ.78. & Tab.10.9.

Malua sylvestris — Mediocriter discutit & emollit. Sed fortius imbecillior. Semen ...

Menta, c.3: apud Auic. c & s.2: Tenuis — Acris & subamara

Mercuriales — Illita discutit ...

Melilotum ... quos:94.

Nigella ꝑ.78. Tab.13. c. & s.3. — Tenuis ... Magis extenuat & discutit

Nitrum extenuat siccitate ... Iunctum extenuat
ꝑ.82.

Origanum ꝑ.13. s.c.3. — atque ita uirtute discutiva

Pinguedo bouina Calore superat & Tenuitate

Anserina calida est Et tenuium partium

Pix arida s.2. Minus calefacit — quo tamen astringit discutit & acris est
ꝑ.71.79 & Tab.10.14 Contrarium facit liquida

...apre. j. 68. 71. ...ni... — calefacit et exiccat. — Sed albu est ...nius nigro

...ina Omnis ... j. 77: calefacit et exiccat
... 173. 53. Terebinthina penetrandi obtinet. Tenuis — — discutientis ... et emolliendi ...
... loco ... : ...
... Horrena. Et si ...
... Arcus ... ...
... discutit.
... Sylvestris c. ∫. 4.
Sativa j. Tab. 12. c. ∫. 3:

... j. 66. Tab. 10. 14: — Aperit extergit ...
...apa.

... prima vitis ... — c. ∫. 3. — Tenuis ... — et Discussivus
... — ... — Emollit et ...
...rax j. Tab. 10. 14. c.
...lphure c. . . . . . . Tenuis ...
...ngapinu. Strabu. c — Tenuis
Terebinthinus c. 2. Vrcetis ∫ 1. Ardu... in 2. — Vacuatis

...ras de quo 6. 50.
... j. 71: ...
... — Mediocriter calefacit

...rsinthus
... Synsia
... Synus

Regula Practica
Si materia est crassa subtilitatem, Si viscosa ... ... medicinam. ... fol. 8. ... 3. ... 10.

1.68

TAB: III DE ABSTERGE-

tibus quos sunt ῥυπτικά (purgantia) & Expurga-
toria. Illa quidem sunt extergentia, quae in superfic[ie]
σμηκτικά. sordes auferunt, sive in cute sive in ulceribus.
Sed obstructa (obstructos poros) non liberant, quae sunt amaris imbecil-
πόροι lioria. Haec vero poros expurgant Emphraxisis ~~[illegible]~~ (1.86), ut
est, infarctis (Vena Syluij. 79. Fol. 47:). Quare posteriora ἐκφρ-
ακτικά & ἐκκαθαρτικά dicuntur.

Thesis. I Abstergunt [1 Sapor] Nitrosa & [2 Substantia] subtilia, ut est subtilium portio.
II Ecphractica sunt [1] calida & [2] tenuium partium.
III Omnia amara [1 Sapor] & Nitrosa [2] extergunt & expurgant. Nam
quaedam vel purgandos [illegible] meatus valere certum est
vel cuti [externe] apposita sine opus efficiunt in abstersio-
[ne] interna corporis simplicia etiam si non nisi obstructiones ac
sunt tam magnos meatus in venis abstergunt &
purgant.

mygdala ꝑfectiui
Amara ī 55. Calida 3 subtili

Detergunt et expurgant
Esculenta detergunt et aperiunt
sed nō expurgant
et insuaviter laborant
Dulcia sunt q̄ modi:
ca amaritudine
secut cu dulcedo
excepto ꝯtra dulcis
ꝯtinēte moderatam
lediam.

ī Tab.
...agallus, gauch Nomisil valet
...il Cū flore et rad:
...lus Bleus. aut pur:
...reo

Extergentes est facul
tatis. minus extrahē
de .3. q̄ corpi infixa
...ssis Medicin sunt. Euos sunt de
pergunt m... de causa.
Abstergunt et digerunt
magis q̄ longi. pu
terdiens sanat sordi
du ulcera dispergat
...

ī. 54 et Tab. 11.
...istolochia ꝑfectiui
rotunda ī 55.

...rotanum ī. 54.
...rum c.ſ.i. Radix valde ...
sparagus calore et frigiditate me;
...ens

Abstergit. Juvat obstr
uctiones et renes ...
... ꝑfectiui ... ra
dix.

...phnos. Ceterach Non valedus habt vrentes tenuis ✚
...lag.
...hodeli Radix ī. 54.
...iplex ꝑfectiui 49
...men. ī. 54. ... Tab. 12
...inthium ī. 32 et Tab. 12. 13.

Beta

Nitrosum cum ea 53. qua abstergit. dissoluit et nervos expurgat. Alba aut[em] efficacior mobius dissoluit.
Amarus abstergit

Bulbus esculentus

Cornu Cervinum p[raeparatum]: Sectionis ustum

Abstergit et ulcera intestinorum purgat

Chamaepitys c. 2. S 3.

Quadratum purgat et abstergit.

Capparis cortex et Radix 5.55

Extergit probe purgat dissoluit.

Cassuta c. 7. S. 2.
Cassytha ō sic Ἀψίνθος.

Abstergit. aperit obstructiones mitra. Purgat Venas ad haemorrhoidas crassis. Bremp.

Ervum 5.55 et Tab. 12: et 2. 11:

Ervus vero est abstersoriae facultatis.

Faba

Fimus caprinus Acrior est.
Foenum graecum Gal. 4 top: Sec. loc. cap. 7. 9 per. fo. fiunt.

Acrior est sed remissius valentius abstergit et extenuat.

...orofimm 3.55 Tab. 10.
...alliderus utrumque. c. f. 3. Arie et abstersorius.

...s q. Tab. 11. affatim calefacit Tenuis solve Extergit. maturat.

...achos fruti Gal. 4. to. loc. 9. 5. antepenult. in fine.
...empiri no efrutili
...fed amari. q. Tab. 11. contrarium + in Emplastris exprimunt Abstergit dissipant et sinu morsu destruunt. Viscera purgant cum ructa et piper et. potum ratio vina extergit, ... Ren ...
...rsin. uulgo Epas Moderatior exiccat Exterendo purgat a petra cui adeusori tur abstergat. Diosc.

...l. q. Tab. 11. c. f. 2. ... abstergit ... deter...

...mer... c. 2. Amplius exiccat. ... extergit ... a extersoria ... soria in potibus.

...astirbe q. Tab. 10. 11. c. f. 1.
...ris ... extergit
...s ... ex ... Detergit ... nigredine ex ...

Nitrum 5. 56. Nitrum. 5.

Porcelacia. 5. 41			Abstergit
Propolis 7. 71.	c. 2.	Tenuis naturae	Abstergit mediocri- / ter tenuis est & / meatuum apertiva.
Ros.			Eandem vim habet quam / Hordeum Gallicum
Staphysagria	calid. = prius actu; / ...		Valde acuta, magis / mentem abstergit.
Salicis folia	Exiccat citra mordaci- / tatem. quorum cortex ma- / xime exiccat.	c. [illegible]	Exiccat. formicas / Clavos & Myrme- / cias extra- / hit cinis.
Sapo			Abstergit. Vendit etiam / ...
Serum lactis ...			Abstergit. Vendit et / alvum subducit.
Scylla	c. s. 2.		Vehementer abstergit
Sagapenum	c.	Tenuis	

[illegible] c. 4.

Tragacantha [illegible]

Terebinthina. s. 57. 72.

Porchirepo [illegible] Valde amaritudine.

[illegible] alba. s. 54 Bryonia

[illegible] semen Exiccat

El [illegible] Vitilire [illegible]

TAB. IIII DE ANASTOMŌTI-cis quae Vasorum ora aperiunt.

Thesis. 1 Anastomotica sunt calida.

Acria
Mordacia
Crassorum et Terrenarum partium

Allium. Tab. 8:13. c. f. 4.

Sapore Mordacibus Acris est.

Cepa ... c. 4. ... oblonga.

Cyclaminus, vulgo Panis porcinus

... ⊃ Ratio ... apposita aperit. Gal ... extrahit

⊃ Extergit Aperit ... ora ... abdomini ... pituita ...

~~...~~

Mouet ... ros Dess

Tamarindi

Vrinam provocant et ari monias.

ingredit. Jericho

Amaracum

Æg. li. 7. c. 20.

REGVLÆ PRACTICÆ

I Aperitiva Hepatis sola per se dantur, Splenis cum aceto, Pectoris cum aqua mellis vel aqua ordei vel dulci[3] cinna. Hassenet Iatrom. 64. a:

II. Materia si fuerit multa et grossa, in principio non debent ex(h)iberi fortia subtiliativa et aperitiva. ex Avic. Ratione vide in Sanmonii fol. 8. col. 3. pos. 19.

TAB. V. DE TENVANTIBVS

Quae genus sunt λεπτύνοντα. Hic Magna §. 53. est cognatio cum Rarefacientib. & abstergentibus, §. 58.

Thesis I. Nominant quae sua caliditate & tenui substa crassa tenuant.

II Attenuant quae sunt sapore acido, amaro & acri

Artemisia Vtraque c. 2. §. 1:

Amygdala amara §. 59.

Aristolochia utraque c. in ea Tabula §. 54: & Tab. 11.

Tenuis adeo substa ut Renu calculos tenuia ut Extenuant.

v. TENVANTIA

Cinnamomum. j. 77. Tab. 13. c. 3. Exiccat valde. Eius vis est summe Tenuis.

Cardamomum. 3. Tabula 2. 55. 13.

Cassia calefacit et exiccat in 3. Tenuis

Hyssopum calefacit et sic. 3. Tenuis subst.

Illirica. j. Tab. 12. affatim calefacit Tenuis substantie Extergit, Maturat, attenuat.

Iuniperus. j. 12. 13. c. s. 3: Eius fructus baccae est c. 3. s. 1:

v TENVANTIA

Larsa ȝ. Tab. 2.56.

Lapis Sarmaticus ȝ. Tab. 1.41.

✠ Mixtae extenuant
Adstringit et abstergit
exiccat

Piper utrumque. Nigrum Desiccat et calefacit
et album ȝ. 71. ȝ. 57 Tab. 12.13.

Pulegium ȝ. 70. utrumque calefacit

Ergo extenuat

Et extenuat insigniter, unde si illinatur, ruborem excitat. Crassos et viscosos humores in thorace et pulmone emollitur

Sterbas. ȝ. Tab. 2.57. et Tab. 10.
Squama aeris Vehementius exiccat.

Et extenuat

TAB: VI DE INCRASSANTIBUS. σκληρύνοντα Gal.

Thesis I Crassantia sunt temperamento humido et frigido crassiorum partium.

II Quib. est sapor austerus acerbus et salsus incrassant.

...ticula... palustris h. f. 2.

...tulaca f. 3. h. 2. In fluxiones repellet

...llium, psilium, ... Ems semen est f. 2. mediocriter et h. in humiditate
...a. l. 79.

...mpervivum utrumq. f. 3.
...ramus et ... h. 50.
...plantain f. 2. Adstringit quodammodo ... quod est hum... et ... ...

TAB. VII. DE ATTRAHENTIB.

Quae sunt Graecis ἕλκοντα. Attractiva vulgo

Ea sunt quae ex alto vehementer extrahunt, sicut Repercutientia succos in altum occurrentes expellunt.

Thesis. I Attrahentium essentia est tenuium partium et calida. Repellentibus prorsus contraria.

II Quae sunt acria acerba et salsa attrahunt

Anagallis utraque v. in Tab. 3. 59.

Aristolochia. v. Tab. 3. 59 et 58.

Cyclaminus. v. Tab. 4. 54.

Dictamnus. Idem pt quod pulegium v. 68.

Virtute tenuius est dictamno.

Fermentum

Ad extrahendum ex alto habet idoneum.

Genista. Spartium est.

Quo vites ligant.

galbanū. s. 55: in Tab. 2:
77.

xyametis radix s. 45.

x p̄ fricium arida et
Zaqissa amlos pix
annlos. s. 56. Tab. 2:

xopolis. s. 52. Tab. 3.

rruum

ipre s. 58. Tab. 12. 13.

trnus quodlibet. s. 50. 57.
toria Argenti ualde exiccat et ideo Tinniis ?? Euocat
siulosme

Aris succi est. Va; nat et extremiat.

VII ATTRAHENTIA

Thapsia — Calefacit Æg.

Aetio: ex alio lege(n)dum, sit insigniter, attame(n) p(ro)pter tandem discutit

Terebinthina ·5 ·57:63:

Viscum T·79· — calefacit cu(m) acrimonia

Hic more ex alio ual de eluit, & Thapsia modo discutit.

TAB. VIII DE ADVRENTIBVS

Vulgo Corrosiva sunt καυστικά Vrentia

Quod si fuerint vehementiora ἐσχαρωτικά id est
quae ἐσχάρας seu crustas vim cauterii cōficiunt.
Est autem hic ordo servandus, Nam quae citra mo-
lestiam excalefaciunt, ea sola sunt rarefacientia
Sin vero non modo calida fuerint, sed etiam,
consistentia crassa, si vehementia sunt καυστικά,
cum ignis instar corpus colliquant et ἐσχα-
ρωτικά .i. crustas non secus atque cauteria effi-
Thesis I ciunt. Porro si debiliora sint quam ut urere
possint et calefaciunt ἀναστομωτικὴν vim obti-
nent.
II Ἐσχαρωτικά, id est, Crustifera calida et sicca in 4 gradu.
Crassior substantiae sed καυστικά sunt aliquanto miti-
ora

VIII. Adurentia, Caustica,

Allium. v. Tab. 4. 13.

Æs ustum seu crematum . . . . Habet magnam acrimoniam; et propter astrictionis.

Alumen. v. Tab. 1. c. 5. 3:

Auripigmentum est Arsenicum v. Tab. 1: . . . . Sed ustum tenuius creditur. Caninus iis est Caustica

antharides inis	Pro materie combust. adustae	Habent vim exedendi et urentem. difficilia, ... magis, adurit
alx Viva		Ita adurit ut crustam inducat, sed restinctam quae est subito crustificat
halcanthum. ℥.35. Chrysocolla non metallica sed praeparata quae siccior est, ℥ 35 ... Tab. 1.		... rosionem ...
Mercurius praecipitatus ... adimmerit vero ...		Erodit sed leni dolore.
ithsci radix	Acutissimum vim occupat.	Parte stuporem ... adhibita.
inapi	c. S. usque ad 4:	

TAB. IX. EMOLLIENTIA SVNT

i. 80.

μαλάττοντα differunt à suppurantib. Nam illa calidi-
ora sunt & moderate exsiccant in quib. praeter statum hu-
miditatem. Haec vero calorem similem corporis & humidi-
talem conservant. Gal. 7. c. 2. & 7. de simplicium facultatib.

I Moderate calida & humida emolliunt

II Oleosa & dulcia moderate calida quae laxant & emolliunt.

i. Tab. 10 & s. Tab. 1.

Adipes omnes, quorum humectant & calefaci-
endo pro diversi sunt.
[illegible]
[illegible]. Suillus enim humidissimus est
Caprinus siccior
Anserinus calidior.

Corpus humanum

Ammoniacum. liquor
est i. 70.

Tanta mollities inest [illegible]
[illegible] potius ut [illegible]
[illegible] & corpus dissoluat

Atriplex s. Tab. 2. 54 & 59.

Althaeae radix. s. 54. Tab. 11. 90.

·IX· Emollientia

dellicum · s. 54. +
Tab. 13, 11.
nigrum. s Tab. 28. 9.
15.

Naturali emollit ... degree mediocriter

emollit

...reaTab. 90. calida quidam ... moderata
...cussa + Refrigerat ... Et illita opilet.

...innamonum · s. 67.
Tab. 13.
...eteris s. Tab. 7. c. 2. s. 1. +
...mpressus. s. Tab. 7. +
...lopsonia Resina
...
Serapioni s. 57.

...rnogreum · s. 55. c. 2. s. 1.
Tab. 10.

Emollit quidem sed parum.

...albanum. s. 55. 71. +

IX Emollientia:

Laurus - Eius folia siccant & calefaciunt moderate.

Lilij flos. 8.56. Temperamento mixto est, parte aquosa [illegible] Tenuis parte [illegible] Itaque cum oleo digerit et emollit

Linum et eius semen 6.56. & Tab. 10.12.14.

Lithargyron. Mediocriter exiccat. inter Metallica est unus atque optimus.

Ladanum 5. tab. 2. 56. Tab. 14.

Malva Sylvestris digerit & emollit

Medulla cervina & Vitulina

Nigella 5. tab. 2. 56. Tab. 13.

Opopanax cum Ammoniaco. 5.76. nam [illegible] prius rad[icis] retinet. 3. Tab. 12.

Oesypus est [illegible] calefacit & humectat lanarum pinguitudo est. 3. Tab. 10.14

IX. Emollientia

e liquida. s. 56. 71: Tab. 10.
yllium. s. Tab. 8. 69:
umbi ustum s. Tab. 7:
7:

ssina omnino. s. 57:

orax

sium. s. 72.

Nomenclatur. 235. vol. 2: S. 76. T. 95.

TAB. X. DE SUPPURANTIB.

Suppurantia Graecis sunt ἐμπυΐσκοντα quae humores humectantem et carnem contusam in pus vertunt.

Thesis I. Sunt calida, quantum pars suppuranda, ita ut efficacem caloris augeant, qualitatem non introducant, neque obtundant.

II Sunt et humida, ita tamen ut nec augeant nec minuant humiditati compl. affectae naturalem, sunt Emplastica S. 58: i: quae poros obstruunt et effectum caloris augent

> pori

III. Suppurantia non excedat calidatate primi gradus, et si materia rebellis fuerit non excedat secundum. Montan. 9 Rsp. 267. a:

Amomum. v. tab. 1. 12.

Althea. v. tab. 2. 9. 11.

Adeps porcinus et vitulinus tab. 9.

Butyrum. v. tab. 2. 9.

Bryoniae radix v. tab. 2.

X. Suppurantia

c. 2. §. 1.

...corus
...ra - Ægin. Tab. 9. 14. Tempata est

...apita bulbori albori s.
Tab. 2. 9.

...osnogrorum. s. ...
4.
...

...rotei ... Tab. 2. 3:

...olij farina ... Tab. 11: calore et siccitate ad ... ...
... ordine plus;

...ini ... Tab. 2:

Astringit et ... Reliquorum ... matrem ... est, quae ... abstergit. ... ...

X Suppuratia

Mastiche. ē Tab. 3.
Manna thuris Bac:
cavillus. 676:

Oesypus ē Tab. 9. 14.

Pix ē. Tab. 2: 7: 9: 14.

Resina ē. Tab. 2.

Styrax: ē. Tab. 2. 14.
Stercus ē. Tab. 5. 14.
Smyrnion est Ang: c. f. 3.
hra.

Sudore [illegible] quod
fibres [illegible]
in pelle

Thus. ē. Tab. 1. 10.

TAB: XI: DE CONGLVTINANTIBVS ET INCARNANTIBVS

tiuis & cicatricem obducentibus, Glutinatiua
sunt κολλητικά: i: conglutinantia carnis in ulcere
aliqui σαρκωτικά sunt quae carnem gignunt
in ulcere cavo.

Theses I. Haec (Sarcotica) sicca sunt ad 1 gradum. mediocriter
detergentia; et sine morsu non adstringentia.
ut Hordei farina. Thus. Mastiche. Myrrha. Sarcocolla.

II Sed Collutica sunt sicciora sarcoticis adstringunt non
detergunt, ut omnia sunt acerba et austera. Sigillata.

III His accedunt ἐπουλωτικά vel συνουλωτικά, Siccant
ut est quae praeterea ulceri inducunt, Siccant
et adstringunt magis quam Collutica nec detergunt. ut
in [illegible] carnes est [illegible] [illegible]. Sic in Mellis est
[illegible] Malicorii, siccum, [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] Mesue
ut pulvis tenuissimus Calcis [illegible] . 80. 29.

Conglutinantium Theses
I. Sicca et Adstringentia proprie conglutinant,
II Et quaedam subfrigida idem efficiunt
III Acerba et Austera subacida quoque conglutinant

XI. Conglutinantia, Incarnativa,

Aloe. 5 Tab. 1.
Alumen. 5 Tab. 1.
Amyli uis est refrigerandi moderate et siccandi . . . . propter vim adstrictoriam conglutinat. Et hirundis arcia

Aristolochia 5 Tab. 2. 3. 5.
Althea. 5 Tab. 2. 10. 9.
Amaranthus. 5 Tab. 3.
Æs ustum. 5. tab. 8. +
Antimonium 7. 87.

Bolus Armenia 5 Tab. 1.
Balaustia. 5. Tab. 1.
Bdellium. 5. Tab. 2. 9. 13

Centaurium maius / minus (7. Tab. 12.) calida . . . et terrea adstrictionis copos . . . Vulnera conglutinant sed. Maioris radix . . . Minoris radix adstringit[illegible] est

Chamaepitys 7. Tab. 12. c. 2. s. 3. . . . . Magna vulnera glutinat

Chamaedrys latinis c. s. 3. Trixago . . . Uterum obstructionis pur[illegible] gat.
Corallium. 5. Tab. 1: siccandi uim ualidam 33. . . . Adstringendi aut mediocrem.

Cadmia utraque siccat sed tormenta magis desiccant. 5. Tab. 1. . . . Abstergit et caua ulcera explet.
Cathopetherom pulvis 5. 83.
Consolida. 7. sic. in S.

Dracunculus, mi[illegible]
Dracuntea [illegible]
[illegible]

Ebuo radix [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sinum est [illegible]

Equisetum. Hipparis. 5. Tab. 1.

Eupatorium
Ebulus. 5. Tab. 1.
Ervum. 3. tab. 2. 3.

c. f. 2. Avic. Sicca est facultate [illegible] . . . Suosta est Tr[illegible], [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] et conglutinat.

Fragaria.

[illegible] Arabica. tab. 1.
Glans. 5. tab. 1.
[illegible]. 5. tab. 1.
Gypsum . . . Exiccat . . . . Et applicatum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Hordei farina. 5. 83.
Iris Illyrica. 5. tab. 3
[illegible]
Isatis. Guadum [illegible]. . Siccat et adstringit [illegible] . . . Quae magna [illegible] [illegible] [illegible] corpib. glutinat et [illegible] [illegible] [illegible]

XI. Conglutinantia, Incarnativa

Lotum 5. tab. 2. 10:

Lithospermon. tab. 7.

Lycium. tab. 7.

Lupinus. tab. 3. 14.

Malacorium siccum 83.

Mastiche. 5. 83. et tab. 3.

Mel coctum. tab. 3.

Myrthus. tab. 7.

Myrrha. tab. 7. et pag. 83:

Acerus est

Plantago — Refrigerat et desiccat 2. gradu. — Temperata est aquea et terrestri substantia — Cui etiam suo nihil adstrictionis adest, quo sordidis ad malignis ulceribus ad fluxioris adversa ad putredinis apta est ut Galen.

Palmulas Dactilos. tab. 7.

Pentaphyllon. Pes spericus est Tormentilla. 7. Hic

Pumex

Plumbum lotum — siccat sine morsione

Perforata ὑπέρικον,

Pag. mus ægyptia. ustu — siccat modo absterget cremata

Congeritur in medicamenta quæ carni addenda ... apta sunt. Et maleficis ulceribus ... ... est remedium. Huius semen ... ... cum ... obd...

Symphyton. consolida — Contrahendi vim habet, sed Symphytum maius habet quiddam nitrosum.

Sandaraca — + Adurendi est facultate quemadmodum auripigmentum

Sanguis Draconis tab. 1.

Sarcocolla c. 83. Tab. 14. Citra morsionem siccandi — et Opplendi vim habet atque adeo vulnerum conglutinatrix est accommodata. Et adstrictionis habet.

Stimmi vel Stibi: Exiccat. f. 1. s. 2. Avic: cum περιφλασ vulgo Antimonium

Salicis folia. ß. Tab. 3:

Spongia. — Si cum aqua aut vino aut posca imponatur vulnera conglutinat recentia

Terra lemnia ß. tab. 1.

Thus. c. 83. et Tab. 1. et 10.

Tormentilla. prima: s. 3. calida ♃ Tenuium partium Aeris

Psylli Species

Testa ovi — siccitate et — Terrestri sola — conglutinat, sistit at; tenuitate sola

Verbenaca — adeo desiccat — et adstringit ut vulnerum glutinandorum apta sit, et reprimit sanguinem sistat

TAB. XII: DE LENIENTIB.

Et mitigantib. Dolorem. ἀνώδυνα

dolorem sedantia et παρηγορικά quae leniunt et
mitigant dolorē. Fe[r]. ex Sumitate [illegible] 9 R[illegible]. 200.a:

Thesis I Ea vero sunt calida, in primo et secundo [illegible] gradu.
Sec-n. Ratio doloris causa [illegible]. Vero
Veru ναρκωτικά: i: stupefactiva sunt ἀνώδυνα non
[illegible] [illegible], Nam stupefactio dolorē lenit
II Ea sunt frigidissima et Crassissima ut Opiū. Mandrag-
ra. Papaver. Hyoscyamus, Itaq; sunt abusive ἀ-
νώδυνα. cum suo [illegible] stupefaciant sine quo non est
dolor, Contra ὀδυνηρά dolorifera sunt quae vel
Rarefactiva. de alterant aut [illegible] solent.
III. Mitigātia dolorē in dicem. casib. [illegible] [illegible]: Baro
nellus. 676:

Anethum. tab. 2. 13.
Absinthiū. tab. 1. et 3. 13.
Amomū 5 Tab. 1. et 10. — Maturat [illegible]
— et dolorem lenit
Acorus tab. 1. 13.
Agallochū. 5 Tab. 1. c. f. Juxta Rasim — Valde resolvit
xylaloes
Agaricū. 5. Tab. 1. — Digerit et incidit
crassos humores
Asclepias vulgo c. f. — Tenuiūs [illegible]
Vincetoxicū
Agrimonia [illegible]
Atriplex 5. 4. S. 2. f. 1.
Tab. 2. 3.

[Ab]rotanum	c. s. 2.		Resoluit
[Ab]rotanum mas Tab. 2. 5. 13.			
Castoreum ? 13	c. s.		Cu extenuandi virtute insignis
Cuminum	c. 3.		✝ Flatus propter dissoluit et attenuat.
Calamintha	c. 3. sicca 2 parte	Tenuis.	Arcet, ex alto attrahit toxarum dolores soluit.
Centaurium maius s. Tab. 11.			
Chamaepitys. Tab. 11.			
[Ch]amus est duplex salinus utrumque valet et sylvestris. s. Tab. 2. 13:			Resoluit, attenuat.
[Ch]amaepitys? s. Tab. 13. calefaciunt non manifesto siccitate haud obscura est gratia.			
[Fi]cum. s. Tab. 2. 3. 11:			
[Fo]enugraecum. Tab. 2. 9. 10:			
[Fi]cus arida	sicca 2 fere:		Pinguis aut durabilia morbo magis maturant. Acriores detergunt et dissoluunt
Hyoscyamus s			Leniunt dolorem stupefaciunt

Iris Illyrica 2. Tab. 5.

Juniperus 2. Tab. 5. 13. c. f. 3. Fructus calefa: cit 48. Sed 1 gradu siccat

Juglandum calyx pulvis natus astringit, Intri: us putamen exciculum (Siu Sgale) ustum

Nucleus Vetustus . . . . . Natura oleosum est quodam extenuat ex viscera; siccat, extenuat & discutit

Linum 2. Tab. 2. 9. 10. Eius semen est cal. 1. Mediter autem Sicca: tum & siccatum.

Libysticum + Eius radix & semen autro calefacit et

Lupus Salictarius. c. 1. f. 1.

Majorana 1. Sampsuchum sic Tab. 13.

Milium. f. 1. f. 2.

Opopanax 2. Tab. 9.

Piper 2. Tab. + 7. 5. 13.

Panicum, Idem effect quod Milium Sic.

Peucedanum + c. f. 3. . . . . Discutit & extenuat

Petroselini semen. + c. f. 3. . . . . Incidit flatusque dissipat

Tab. 13.

Meusses vocant, flatus probe discutiat. Arcis est & quadam in adstrictoria est. Greg. c. de Volubili.

Mediocriter autem extenuat, et est. In exterioribus ad fortiorem adhibitum fit adsicatum.

Rosmarinus

Ruta sativa: 3: 4. c. s. 3.
Tab. 2.

Extrahit, mundificat, discutit et emollit
incidit, dissipat, attenuat, flatus discutit.

Sisymbrium, ist Wassermüntz; Aquaticum. c. s. 1.
in aquaticum. Bey uns: Hennimintz, aut in .2.
dorf dem gründe

Serpillum
calefacit

Urinam menses movet;

Sampsuchus. Maio: c. s. 1.
rana. j. Tab. 13.

Tenuis natura est et discussoria

[illegible]stellae

Sua tenuitate mollit dolorem levat.

TAB · XIII · DE DISCVTIEN:

Nobus Flatus

Quos vero flatus discutiunt ἄερωσα Graecis sunt, vulgo carminativa. ad 3ᵘᵐ usq gradum.

Thesis I Haec sunt calida et sicca moderate cum acrimonia et amarore

II Incisoria, attenuantia, discutientia eidem plus minus possunt

Anisum. ã. –
Absinthium ã. Tab. 3. 12.
Anethum Tab. 12. 2.
Acorus. ã Tab. 12.
Allium. ã. 4. 8.
Agallochum Tab. Xylaloes. et 12:
Apium + Tanti caloris est ut Vrinas et Menses cieat

Flatus discutit prae: [illegible] semen.

Bdellium ã Tab. 2. 9. 11.

Scirrhos emollit
Arabum Vrinam mov
calculos feminarum
Acres et Amarae.

Bacca lauri

...stus	calefaciens & aeremi(n)gli: latiu(m) . c.3.§.2 Auic.	Habet modera(m) Amari tudinem, Venter co(n)mass(?) excitat, rufa brat quid d(i)ci flatu(m) locuti.
...storeu(m) 3. Tab.12.	c.3.§.2. Auic.	Attenuat, flatus re solut
...minu(m) 3.	c.3.	Vrina(m) mouet & flatus discutit
...ampsuchu(m) Tab.12.2.5. 14. ...ii, namenti 3.5.9.		
...arum. Caru(m).	c.3. est semen;	Flatus digerit Vrina(m) mouet
...ocuabadiun. Arti. ...mo. Zelsi. est nomen. ...rapioni est Doroni; ...ic Vulgo nominatur. ...n ad Auic.	c.§.3.	
...aucus. 3. tab.12.e.2: ...orcum. 3 sic Carminas ...tu(m).		
...pithyma ...ryngion. Tab.12. ...rula. Sic i(n) ferula.	c.§.3.	
Formenta	c.3.§.1.	
...alanga, nomen.	c.§.3.	Flatus discutit

 XIII. Carminativa, ζέφυσα

Juniperus Tab. 12. 5.

Inula. Enula campana c. s. cum Excrementi; cca Sumiditate.

Lauri Baccae. ʒ ss; in 8:

Maiorana. Tab. 12.

Nigella. Tab. 2. 9.

Nux muscata c. s. 3. — Expellit flatus Simplo.

Origanum. ʒ. Tab 2. s. c. 3. — Incidit extenuat

Petroselinum. Tab. 12.

Piper. 5. 7. 12.

Ruta ʒ. 12.

Spicanardi c. s. 2. — Areis et [illegible]

Smyrnion. Angli. c. et s. 3.

Siseli et eius semen, Valde calefaciunt Tenuis [illegible] — Vrina [illegible]

TAB. XIIII. DE MATURANTIBUS.

Haec πεπαντικά sunt. calida et mediocrem concoquendi atque congregandi habent.

gua trypiota
rehum
lthaea radix et eius
semen. ℥.2:
tipos coto. Tab.1.9.10:

Butyrum. 2.9.

aules
era. ℥.10.9.
Chamaemelum. 13.
Frumentum cum parvo
oleo
Farina Tritici cum
oleo et aqua cocta. ℥.10.
Fabacea farina
Ficus. 10.
Farina Seminis Lini
℥.9.19. Sfr.
Fermentum. 10.

~~Ladanum. 2. 9.~~
~~Lupini 3. 3. 11.~~
Liliorū alborū Radix.

Malua seu Ibiscus
Melilotum

Oleū seminis lini
Oleū dulce e maturiū
Oesypus bdelliū.

Oesypus vulgo Hysso;
quo summitur 3. Tab
9. 10.

Pix 3. 2. 7. 9. 10.
Passulae

Radix liliorū alborū

Sarcocolla. 11.
Sordicies balneorū
Saliua hoīs ieiuni
Succus sambuci
Stercus. 10. 5.
Sudor hominis
Styrax. 2. 10.

Et si haec parum aut nihil à superioribus (s. 80.) differant,
itaque Galenus non separat & alij qui illum imitantur.
Tamen docendi gratia seiunxi, & Polybius (apud
Hipp.) πεπαντικά appellauit, ut in usus possit
quotidianos sint pluraque in promptu.

DE TERTIA FACULTA-TE.

Quemadmodum secundarum Virium ratio ex primis qualitati-
bus petitur, Ita Tertiarum ex secundis. (tab. i.) Et sane is-
tic ratio astrictoriae est facultatis, in Acacia, quia fri-
gida & sicca est. Frigiditatis quod maxime proprium est constri-
git, siccitatis uero leniter & modice in constrictione
socia. Deinde & sapor amarus non parum iuuat.
Eodem modo & Abrotanum (tab. xi.), quod attenuantia sunt uires,
facit, tum quia calidum & siccum est, ex hoc. n. quali-
tatis caliditas rerum nascitur, Tum quia amari-
tudo & acre est, itaque discutit & rarefacit. Ita pergen-
dum per totam materiam nostram hactenus enumeratam
esse Vires inueniemus. Neque uero alia est ra-
Ratio Tertiarum facultatum: tio in Tertijs facultatibus. quae non aliunde quam ex se-
cundis petuntur. Et rursus ex secundis ad pri-
mas recurritur.

TAB. I. DE MENSES PROVO

cantib.

Thesis I. ex Calida et Sicca usque ad tertium Gradum ad modos primis qualitatibus menses apta sunt.

II. ex Attenuantia, s. Tab. 5. Reserantia, s. Tab. 2. Anastomotica, s. Tab. 4. Abstergentia s. Tab. 3. sortis famil. et Attrahentia s. Tab. 7. menses provocant.

Asarum c. et s. 3.
Assa foetida. Sic. I. Inspicient.
Agnus. I. Sic. in V.
Angelica I. In. S.
Abrotanum s. Tab. 2.

Membris expulsioni resecat (Amici) Venam et menses movet.

Allium s. Tab. 4.
Agaricum. Tab. 12.
Aristolochia omnis. c. ~~longa aut~~ ~~Tenuis~~ minus calida est quam rotunda.

Abstergens, Amar. et sudoris.

Adiantum, capillus Veneris.
Acorus. s.
Amomum.
Absinthium
Artemisia utraque c. 2. s. 1. Tenuis aeris sortis est
Angelica sic I. in S.

Siccat extenuat, mod. et obstruct.

Vt renum calculos terat, minuat, Vteri foemina recte accommodatur.

Anisi semen c. s. 3. — Acrius est, Hinc Vrinã mouet, flatus dissipat, mẽses ciet.

Alisma est species plãtaginis, nõ aquatice ut vulgus credit.

Asphodelus præsertim masculus

Ammi c. 3 v eos exiccat Tenuis — Discutiens cũ alias Vrinã et mẽses. esse fi[illegible]. Sed eius semen longe efficacissimũ est.

Brassica sativa

Bryoniæ radix.

Betonica

Brusius .i. sic Ruscus. — Vtilior qz est eius radix

Cyperi radix — maxima[illegible] vim hz[illegible] incidendi, adeo calculos comminuit, Vrinã et mẽses promouet

Cassia c. s. fere in 3. Tenuis — Acris incidit discutit et mẽses mouet

Cinnamomum. c. s. 3. Tenuis — Vrinã et mẽses ducit

Costus

Calamus odoratus. c. s. 2. Tenuis — Itaqz Vrinã et mẽses mouet

Cortex bacci Cassiæ fistulæ ʒs vel j. — Valde fortiter pellit, vinã

Exponatur velis Lindenari. — secundinã et fœtũ.

Castoreum. Fibri. c.f. vulgo chrati est Castoreum in latio		Extenuat, incid. et tenues prosternit, et ... ctas expellit.
Capparis radix		Extergit purgat ... det, absoluit tum amar... sudore tum acrimonia
Carex	Valentis est materia	Varium mouet menses ... eliat
Centaureum Vtrumque		
Chamaemalum		
Calamintha		
Chamaedrys		
Cassuta		
Cyclaminus		
Capillus Veneris quod Adiantum sic.		
Clematis		
Cerefolium		
Dictamnus	Tenuior	Vrab. pulegio ...
Daucus		
Daphnoides est Clematis		
Enula q. sic Helenion.		
Eryngion		
Foeniculi ... semen ...		
Gingidion vulgo Cerefolium Kerbel, Kraut	Tenuius,	Amarius ... aut ... menses ...
Galbanum		

Helenion. Enula
Helleborus utrumque
Hypericon
Heliochrysos, hoc est
Amaranthus, vulgo
Stoechas citrina,

Menses educit. Gal.
Eius coma pota
menses adducit

[illegible] Picra.

Juniperus odoratus
vulgo Sagimanthus,
Stoechas anthos
Eius flos calefacit. Tenuis

Iris Urinam movet
et Menses trahit. In
fomentis obstructa aper-
it. Gal.

Iris

Lilij radix — Excitat

Leucoion. dic[illegible]
[illegible]

Abstergit discutit et
menses procurat.
Abstergit et extenuat,
suavis. Eius flores
magis menses stimu-
lant.

Laserpitium, assa foe-
tida, alius Silphi-
on — probe calefacit.

Lapathum. Rumex

Mediocriter discutit.
Hic quartum prodest. Acuta
rumex (oxylapathum).

T. Menses Prouocantia.

Maiorana
Marrubium vel Prassium
Myrrha, ut supra
Melissophyllum

Nasturtium — Cuius semen non secus ac sinapi — Crassos humores secat.

Nigella

Opopanax
Oreoselinum vel Apium Montanum
Origanon
Ocymon. — c. 2. — Iulius asseruit esse in ... discutit ...

Pastinaca 3. sic in S.
Pulegium — calefacit — et extenuat, crassos et viscosos humores incidit

Piper
Polium — c. s. 3 — Magis lavat ... viscosa ...

Petroselinum, maxime eius semen.

Peonia radix

Pastinaca sic. 1. in S. — Acris et leniter subamara, siccat, Quapropter menses cient

Ruscus, sylvestris est Myrthus, vulgo Bruscus, Breusselbeerbaum. — Eius folia et baccae in Vino potae Vrinam cient, menses pellunt, Vesicae calculos frangunt. Diosc.

Radix, vel Radicula. Rettich

Raphanus.

Ruta

Rubia tinctorum Erythrodanum, Romanis est Rubia passiva — Rötkrut. — Eius radix est acerba et amara, lienis vicia et renes ita purgat, ut retulla q. per Vrinam et menses [illegible] prouocet.

Rosmarinus

Smyrnium, Angelica.

Salvia

Sabina c. s. 3. — Tenuium est plus — Sanguinem per Vrinam elicit, partus apposita extrahit, idem suffitu praestat

Stoechas citrina 3. sic Helichrysos.

Squinanthum 3. sic Juncus odoratus.

Sagapinum, vulgo Serapinum Valde ducit menses.

Seseli

Serpillum

Staphylinus est pastinaca . . . . . . Urinas movet et menses provocat, [illegible] semen et radix. Est amarum, [illegible] urinas [illegible] [illegible] tentat

Stratiotes, Trixago palustris

Styrax c. . . . . . . Emollit, [illegible], menses bene potus [illegible] [illegible] extracta. Gal. et Dios.

Thlaspi Mercurius . . . Eius semen [illegible] urinas et menses provocat. Aegin.

Thymus

Trifolium odoratum . . . . . Eius semen [illegible] aquam pota menses [illegible]

[illegible]

Vitex. [illegible] Agnus

Urtica

Valeriana

Zedoaria

TAB. II. DE MOVENTIB: VRINAM

I. Vrtica vel diuretica sunt quae mouent urinam, ex earum genere, Calida et sicca, sed in mensura proportione aliquanto validiora requiruntur, sunt tamen multa [illegible] rota, et eisdem de causis. Teste Galeno li: 5. c. 27. simplicium.

Apium et eius semen
Anisum et eius semen
Asarum
Amygdala amara
Acorus
Allium
Asphodelus
Aristolochia
Ammi
Anethum
Apro [illegible]
Abrotanum
Amomum
Asparagus

Betonica

Cautiones REGVLÆ PRACTICÆ

I. Cum medicinis Diureticis admiscemus capsanum, qui volumus ut in Epate longo tempore remaneant in praesentem opilationem. Hassfurt Iacobus 64. a:

II. Cyminum Thymus et Azarum quae minimi lissimum tenuiora, sic et alia, mouent urinam, alioqui aliam ducerent. Dissert. Huel. l. 1. c. 7. in pri.

III. Diureticis necesse debilitata facultas sanguinis et segregatio. Ex Galeno Altomarus in opusculis. 59. 6:

II Mouentia Vrinam

Cepa cum suo semine
Caryon
Ciracter
Calaminthia
Costus
Cubebe
Cyperus
Cassuta
Cantharides
Cerefolium
Cicris ius

Daucus

Eupatorium Agrimonia

Foeniculum et eius semen
Fumaria
Folium

Gramen
Glycyrrhiza
Gingidion vulgo Cerefolium.

Iuniperi baccae
Ius Cicris

Labystium et eius semen
yt storck

Meum

Nasturcium
Nigella

Petroselinum
Pentaphyllon
Psium
Peucedanum
Polium
Porrum et eius semen

Ruscus

[illegible]
Smyrnium, Angelica.
Spica
Seseli

Thapsia
Tribulus

Xylocasia

TAB: III. DE HIS QVÆ MENSES SISTUNT

I. Restringentia quae menses sistunt

Acatia
Anthera, est compositum medicamentum ex semine rosis et aliis, vulgus accipit, sed male, pro semine rosarum (quod etiam Astringit), Graeco est ἄνθηρον. pluralis numeri.

Berberis. Oxyacantha
Balaustia
Bursa pastoris

Cyminum S. 89. 93. 4. Reverfarotka.
Cornu Cervinum 4) S. 60.
Coagulum leporinum
Consolida 7. Sic. in. S.

Fragaria
Glandium calicuti (cupulae vulgo)

Hypocistis
Hyoscyamus

Lycium
Lapis haematites
Limonium
Lysimachium

Myrthus

Nymphaea lutea,
vulgo Nenuphar.

Paeoniae semen

Rubus

Ramorum Rubi decoctum

Vim hz fructu et astrigente; Ramorum decoctum potu album sistit et foeminarum [illegible] fluxum Dioscor.

Sempervivum.
Symphytum utrumque
vulgo consolida
Solanum. vulgo So:
latrum

III Menses Sistentia.

Thus

Vua passa uitiis
non excepta (Si.n.
asstringunt)

quātosichiare uscire
voiemmo nichts ci
mi inferno.

TAB · IIII · DE HIS QVÆ

Gignunt semen seu sperma

Quaedam dicuntur semen gignere σπερματογενῆ vel ..., et ut generant quae procreant quae antea non erant, ut provocant quae in alto delituerant, ita extinguunt quae corrumpunt, ita supprimunt quae in alto retinent. Quae autem semen

I Thesis de semen extinguentib. extinguunt et corrumpunt, Refrigerant et exiccant totius substantiae contraria, ~~ut Nymphaea~~, sed

II Thesis ex Galeni Melsoto. pag. 80. 53: Ruta et Agnus [vitex] sua calidiate seminis totam absumunt, ita semen supprimunt frigida aliunde et medicamenta tam sumpta quam admota, ut Lactuca, Blitum, Atriplex, Cucurbita. Haec n. semen incrassant stabiliaque reddunt.

Thesis I — Cibi bene nutrientes et flatuosi totiusque substantiae familiares semen generant

II — Medicamenta calida et flatuosa semini prosunt, ratione sunt quae ἀφροδισιαστικά quae Venerem concitant ... flatuosa, ut Castaneae, Napi ...

corus

ubi; Martialis. Cum sit anus coniux, et sint tibi mortua membra
Nil aliud bulbis quam satur esse potes
Columella in Horto
Quaeque viros acuunt armantque puellas
Iam Megaris veniunt genitalia semina bulbi

Cxxx

IIII Semen Gignentia

Eruca. Cibus et Me-
dicamentum est. Haec
cruda Venerem lac-
essit nec torrida
Quidem

Martialis.
Et Venerem revocans Eruca morantem
Columella
Excitet ut Veneri tardos Eruca maritos

Eiusque semen idem
efficit

Faba
Ficus

Galanga

Lini semen

Nuclei pinei
Nux Indica optima.

IIII Semen Genitura

Jeminium

Scharmes
Satyrion

TAB. V. DE HIS QVAE LAC Gignunt

Hec Rarius à proximis divellitur, Quare multe
plurimi una Tabula enumerare. Et sunt [illegible]
in Medicamentose partim in Alimentose. Medica-
Thesis I menta sunt quae in succos pituitosos excalfaciunt et in
sanguinem vertunt. Alimenta sunt quae solius lactis
II similitudinem vel ubi sunt boni succi, humida
et tepidi calida non aliter ac ipsum lac

Anisum
Anethi semen
Avellana
Asparagus

Cicer
Cytonium [illegible]
Costus dulcis
Castanea
Cerebella avium
Testiculi passerum
Cepa
Cancer fluviatilis

Dactyla

Eruca
Eryngium

Faba

Granum Ulmi. Arabes.
Galanga

Lactis genera
Lingua avis, Aben Mesuai est apud Serapionem 128. num. 2.
Lactuca +

Quod provocet Urinam semen adaugeat et libidinem confirmet

Maratrum

Nux Indica
Nuclei Pinei

116

V Lac Gignentia

Ouis Vbera
Oriza
Oua auium

Porru
Papaueris semen +
Pinei nuclei
Phaseoli
Piper longum

Satyrion
Sicarol. Auicen.

Testiculi ualui

Vitella ouorum
Vinum dulce
Vua

Zinziberi conditum

Ita lac gignitur ex sanguine aut primo qui virtute Ca[lidus]
ex Sylvij — lactu humidum et plenior erit, aut secundo pituitoso qui ea q[uod] sit [illegible]
Meth[odo]. 80. 44 — calida in quibus 2 gradum, quae non exiccat ut Erucam.
Anethum foeniculum Urtica. Aut tertio biliosi quae [illegible]
pugnant qui virtute calidum et humidum

TABVLA VI. De Lithontrypticis

idest de his quae calculos comminunt

Galeno.

Tabulas adauxere f. 128.

Recentiores quasdam tabulas adauxerunt vel ab effectu vel a qualitate. Ex his sunt alia medicamenta [admixtis Galeno] Cephalica, alia Cardiaca, alia Splenica et alia de quib. in tertia sectione haud multo post dicetur. Illa vero sunt quaedam enumerata eiusmodi sunt Soterotica [s. 83.] Colletica [83.] Epulotica [Sigillata 83.] et alia id genus, sic adderentur Bechica [f. 158.] quae tam tussientes sedant quam habentur Bechicas Hypoglottides [Sylvii 81. 74.] (das man under die Zungen legt zu gehen) [ut Bechicas pilulas] [Sylvii 81.] Sunt et Ecstatica mentem alienantia, [3 praesumere alienat duos] ut est magna copia Croci. Solanum Maniacum. Hyoscyamus, Corrumpentia fortium et extrahentia. [Sylvii 81. 52.] Quae Χοιράδας [Sinuum] dissolvunt. Quae medentur morbo Comitiali. Convulsioni. Alijs atque alijs morbis.

Hypoglottides

Ecstasis

Sed cum istiusmodi in morborum explicatione commodius recenseantur tamque in suo loco, Hanc tamen quasdam tabulas docendi gratia adnotabimus.

Veluti quae calculos comminunt in Lithiasi alias commemorata. Huc sunt referenda Diuretica.

I Aperitiva, Incisoria, Attenuantia et Discussoria calculos comminunt.

II Item faciunt amara et acria, sunt plerumque calida et sicca. Horum Summitates hic tamen incidentur et assignandum esse censerent.

Asparagus
Ammi
Allium Sylvestre
Allium Anguinum
Amygdalae amarae

Lithontryptica

Adianthum
Ammoniaca gutta
Abrotanum

Bdellium
Baccae lauri

Chamaepitys
Cinis scorpionum
et eorum oleum
Cinis pilorum leporis,
noctū
Caro leporis
Crista Galli
Cinis testarum Limacum
Cornu cervi usti
Cicadae siccae
Creta marina
Cancri adusti
Cuminum
Cymices exiccati
Cyperus
Cortex ligni Cassiae fist.

Grana solis
Gramen & eius Radix . . . . Hoc utebatur Strenus(?) in suo calculo.

Hyssopus
Hermodactylus
Hircinus sanguis . . . . . . praeparatum, si hircus
antea alatur Petros
cum herba radicibus

Jus Citri
Iris
Juniperi baccae et
Vinum Juniperinum

Lignum Ebuli
Libysticum
Lupinus
Lapis spongiae
Lapis Lincis
Lapis bovis calculosi
Lapis in Ventriculo
Gallinarum repertus
Lapis repertus in
capitibus Limacum
Lapis Judaicus qui
est Θηκω Tecolithos
Lapis inventus in
ventre apri
Lapis inventus in . . . . Da halich sie woll
vesica porci van
Lapis Regulus in felle
Vaccae

Lithontriptica

Marathrum

Nitrum
Nigella

Polium
Pulegium

Radix Peoniae
Renes Asini
Rhaphani Radix
et eius semen

Saxifragum
Sisymbrium
Scylla
Schoenuanthos
Salvia
Scolopendrion

Lithontryptica

Vitrum ustum
Vesica apri extrac-
ta cum Vrina e-
ius furno exiccata

TAB. VIII. DE AMBVSTIS

Igne vel aqua calida vel cum
pustulas vel sine pustulis.

Ægi: li. 4. c. 12
Graecis sunt πυρίκαυτα sunt quae ab igne ex-
usta sunt.

Thesis I Ambusta igne curantur Abstergentibus, non admodum
neque calefacientibus, neque refrigerantibus.

Adeps suillus
Althaea
Acacia ♃
Asphodelus
Atramentum scriptorium
Alumen scissile
tritum cum aceto
illinitur.
Antimonium

Bulbi { Hyacinthi / Liliorum alborum / Narcissi } Triti cum rosaceo et in sordium spissitudinem coacto illinuntur.
Beta S

Corium ustum
Cynoglossum
Cinnabaris nativa.
Cimolia terra

Ebulus
Ericium

Fel Taurinum cum aqua
rosacea [illegible] colliquatum;
ungatur.

Galbanum
Gummi Arabicum

Hedera
Hypericon
Helxine

Ius Conditorum brassicarum capitatarum (Capitatorum) [illegible] Germanis usitatum [illegible], Dein
de illinitur oleum [illegible]

Lenticula cocta vel
Trita
Lactuca sylvestris
Lixivium stillatitium
Suffusum garo aut
Muria. Item in pustulas [illegible] [illegible] cum Calce Viva [illegible] [illegible]

Malua
Morus

Ovum crudum integrum
statim impositum
lana molli exceptum etenim Refrigerat
leniter et ultra vesicam
exiccat

Olivarum salvatum
aqua cum ... mixta
et polenta trita,

Horum usus est ante erupcionem
ante ortum pustularum

Plantago
Portulaca trita cum
polentis

Rosae cum polentae
cum aceto.

applicentur in ipsis
pustulis

Sempervivum
Sesamum
Stercus ovillum
Columbinum
Sambuci folia

Thus, cum laserp-
ina aqua diluta ap-
plicatur.

Terra Chia

Terra Cretica

Terra Cymolia dilu-
ta in aceto uno admoto aceti
vel aqua

Pruritum facit [illegible]
[illegible] pustulas terra-
terri

Verbascum. Tapsus barba-
tus

TAB. VIII. DE HIS QVÆ LVMbricos necant, sumpta sunt ex Dioscoride Celso. Plinio. Scribonio Largo. Oribasio. Galeno. Aegineta et Aetio.

Theses I Amara, Acria secca et Nitrosa lumbricos enecat

Nasturtij semen tritum et epotum in Aceto vel Vino quod efficacius est si mentastrum adiectum fuerit.
Lupini farinae delinctae cum melle aut potae in posca
Taurinum fel umbelico illitum lumbricos abigit
Lumbrici macerati in sua amaritudine comestabuntur
Lumbricorum decoctum cum Ruta et pipere potum. Oribasius
Absinthium marinum aut per sese aut cum Oribaso? tineo? adiecto melle prouocat
Abrotanum, quia amarum est
Cardamomum
Hyssopi decoctum epotum
Calaminthe cum sale et melle comesta, Vel sit cruda, vel cocta, aut eius succus tantum sumit.
Thymi decoctum
Ruta frequenter ex oleo et epota
Vinum Cedrites et ipsa Cedria
Ompsanum oleum largius epotum
Omanthinum oleum idem efficit
Melimela gemiyroyyr?. emolliunt ventrem et animalia expellunt.
Brassicae semen
Cicinum oleum epotum

Myrrha eijcit et necat sua amaritudine
Helenij decoctum
Scylla ex aceto et melle sumpta modice assata, ne
  interanea lacerentur
Cortex radicis Capparis in aceto mulso
Herba Heliotropij parui cum semine pota adiecto
  nitro, Hyssopo et Nasturcio.
Cardamomum est pro nasturcio apud Paulum Æginetam
  Eruca semen ex vino epotum
v Terreni vermes septem aut quinque e passo poti
Amygdalae amarae et earum oleum
Agaricus cum melle
Styrax cum Terebinthina resina devoratus.
Aloe pota ex frigida aqua, aut lacte aut melle,
Tithymalli semen, rad[ice] eius, succus mixtus Caricis
  aut Palmulis.
Viticis folia
Polypodium
Chamaepitys
Centaurium minus ex aceto tritum et epotum
Radix Centaurij Minoris et Marrubium cum Aloe,
  similiter et lupino pari pondere in aqua mulsa
  potum cum Vino bis aut ter umbilico imposita
Costus cum aqua propellit.
Cantharis cum Brysonia radice epota
Succus Auriculae muris cum Zytho epotus
Senecio comestus
Plantaginis succus
Coriandri semen cum Mali punici succo
Beta cocta cum allio crudo sumpta, propter nitrosam
  suam qualitatem
Punicum malum totum
Rhus Syriacus

Lumbricos necantia.

Atriplicis semen.
Corallina a Coralli similitudine dum utrumque in
mari nascatur

A Dioscoride et Galeno βρύον θαλάττιον dictum : Muscus
Marinus. et si illi hanc facultatem *lumbricos pellendi* huic Mosco non
attribuerint eius posteritas adinvenit usu exquisitissi-
mo comprobata
Sunt et complura alia apud Veteres et recentiores nova
medicamenta tam simplicia quam composita lumbricos necantia
et quos sigillatim iam recitare lumbricos tamen tales eam
Tabulas illas adiungere. ꝗ. 117. Assaristas reiecerunt, ita licet tabulas adiungere pro arbitratu
quin se libet quod omnia morborum genera, et adiungere tam ex
bonorum authorum lectione quam recta et exquisita experientia
etiam [illegible] [illegible] incognita. Sequi etiam cerca
minus [illegible] materia non nisi Mateo effectus [illegible] pro-
mosi [illegible]. Tanto quod in exemplo Matthioli c. 2. li. 25. alios
usus invenit casus, alios ut auget Plinius etc.
[illegible]. extrahat quosdam et ipsa inimica aut ambicio
[illegible] non communicarat vel sibi accepta commoda esse
ri voluerit. Tabulas autem illas quis novarit
vel a [illegible] vel ab earum affectionibus. veluti Cephalicas.
Cardiacas. Stomaticas. Stomachicas. Epaticas.
Splenicas. Ischiadicas. Nephriticas. Podagricas.
Pleuriticas. (Galen. li. 5. c. 23 simplicium) Sunt etiam
superiores ab effectu dictae sunt, ut quia carnem gig-
nunt Sarcoticae, ut quae cicatricem obducunt Epuloticae.
Et sic in aliis progrediendum et iudicandum est.

DE QVARTA FA-
CVLTATE

fo. 137.

Porro superest quarta et ultima medicamentorum facul-
tas prorsus separata ab aliis. Nam huius nulla
est ratio neque a tertiis ad secundas neque a secundis
ad primas qualitates reducere licet. qui ordo in
prioribus viribus servatus est. At vero hae sunt
quae a mixtione et forma occulta (aut nobis igno-
ta) atque specifica fiunt. Galenus vocat hanc totius
substantiae similitudinem seu qualitatis proprietatem. sola
experientia investigatam. Mesues nominat aut
virtutem coelestem aut formam specificam aut occul-
tam qualitatem. Quare hodie sunt nonnulli qui
ad coeli proprietatem istas vires referunt. atque hae
utplurimum numerantur [illegible]. Ut venena
[illegible] expellens. et expurgatrix. Non tamen negamus
nonnulla simplicia medicamenta posse inveniri quorum
ratio non satis sit manifesta utique tamen eorum est
ratio non [illegible], etiamsi non [illegible] sit absoluta et exqui-
sita, et hic locus est [illegible] humani intellectus
[illegible] ex Aristotele [illegible] ex sacrarum litterarum
imbecillitate [illegible] Horum etiam confessum esse [illegible]
[illegible] [illegible] compositione fieri [illegible]
apud Galenum Sarcotica. Collutica. Epulotica. ter-
tiae facultatis esse dicuntur, et sunt et ex tertiis (fo. 114)
[illegible] quartas referri possunt veluti quae [illegible] fo. 98. fo. 105.
[illegible]. quae [illegible] et Urinas movent. Est [illegible]
hic ratio [illegible] Averroes in quinto Colliget [illegible]
c. ultimo tertiam facultatem et quartam in [illegible]
[illegible]. Sunt enim [illegible] quae utrique [illegible]
vicina sunt

Ordines facultatum ab Auctoribus confunduntur et [illegible] dicuntur.

Quae [illegible] in sexta qualitate sunt enumerata.

Tabula T. De Alexipharmacis

Alexipharmaca sunt quae venenum arcent. Est enim nomen compositum a pharmacon. Ut sit ambiguum, sic venenum est et ἀλέξειν arcere, resistere et liberare est (Hinc liberatio). Talia sunt Alexipharmaca Nicandri. Quia sunt talia remedia utpote auxiliaria, quibus a venenosa lue liberantur. Eadem et eadem sunt ἀλεξητήρια medicamenta similiter ea adversus venena atque fascinationes. Quare enim sunt auxilia et adiutoria atque adeo arma quibus tales venenati hostes repelluntur et Amuleta dici consueverunt (posterior liber Nicandri) sic et δηλητήρια sunt venena (Nicandri Theriaca) et serpentum quorundam mortiferorum ἀπὸ τοῦ δηλεῖν quod est nocere et laedere. Quare Galenus ait. Porro nihil interest deleterias facultates an pharmacticas aut phthoropoeas an alio quovis nomine appellare volumus, similiter nec an Alexiteria ac an Alexipharmacas, attamen si qui ea quae venenatorum bestiarum ictus aut venena sanant Alexiteria nominare velint. Quae vero medentur deleteriis Alexipharmaca, cum quidam senserint, dissimulandum ac pugnandum non est cum istis de nomine. Nam ex istis non comparatur medendi morbos peritia, sed ex rerum ipsarum cognitione. Haec ille.

Nomina et Res

Alexipharmaca Composita

Hiera. Montanus Centur. 1. pag. 605. q. Venenatos succos solvunt

Theses.

I. Utraque facultas et Alexiteria et Alexipharmaca modo eo alterando quod mortiferum est iuvat, modo evacuando.

II Quae Alterant aliae una aut duab. qualitatib. id agunt, Aliae tota essentia.

III Quae evacuant aliae solae similitudine, aliae calidi: tate subtili ac tenui evacuant. Quare Alexiph: armaca sunt vel extractione vel retrahunt foras vel forma specifica, vel contrarietate vel veneno vel per certas qualitates, vel Confirmatione tum princi: pum corporis partium tum totius corporis, Unde fit ut Venenum exuperetur.

Abrotanum	
Anisum	
Aristolochia rotunda	
Absinthium	
Agaricum	Evacuando aufert venena
Allium	Evacuando et alterando per caliditatem
Antirrhinum	Evacuando
Ammi	
Apium	Evacuando per urinam et sudorem

Bdellium
Butyrum rott Kolh.
Brassicae (:i: rauchs)
Succus
Bryoniae Radix
Betonica

Cinnamomũ
Castoreum
Cardamomũ
Citrei mali rax:
rix: & semen.
Chamaedrys . . . . Expurgando
Cyclaminus . . . . Expurgãdo
Carnabadiũ. Doro:
nicũ
Cassia
Costus
Calamintha
~~Cauda foetida~~

Doronicũm

Postem Lürentia.

Epaterum
Erysimon furssw̃r seu fumis
Verbena. Est
Iria

Foeniculum

Gentiana
Galbanum

Iuniperus
Iuglans

Laserpitium
Ligusticum

Marrubium

Origanum

pulegium
Polium
Piper

Ruta
Rapae sativae semen

Scordion

Terra Lemnia i.
Sigillata.
Thlaspi

Postem Luentia

Hec adjecere licet.

Radicem Smyrnij
vel Angelicam.

Erucam

Pistacia. Fistici

Nasturtium, et eius
semen.

Semen Alexandrini vel Sylvestris
Cedrorum semen.

Cardobenedictum

Hypericon

Euphorbium

Anetum

Sanguis leporis

Porrum

Radices Asparagi
et eius semen

Vrinam querorum
cum florib. Artemisiae
potam

Testiculos Asini sic-
catos et tostos

Dictamnus Creticus
Cretira

Tormentilla Praela:
Psylli spretum

Valeriana

Storchon

Testiculos Vrsi

Mentam

Poeoniam

Carlina, Italis Verb Anmolati:
in Missam.

Etiam generale morsus
Vrinam cum semine
Libystici

Verbascum
Salviam
Helenium
Galam
Piperum liquiditate
Bolum Armeniam
omnium efficacissimum.

In peste seu Veneno
Hic quoque sciendum ratio sit quorundam medicamentorum
necessariorum modo sanguinis minuendo ferantur per purgationi
ut superflui et nocivi humores evacuantur, modo
ne Cerebrum Cor Hepar et toto corpore confirmantur
ne quod morbum à Veneno obruatur. et opprimatur;
sed potius resistat et reluctatur.

Generalis scopus conficiendi recipes medicamentum in peste.

(Interlinear above "superflui et nocivi": phlegma et bilis [illegible])

Valentius aut purgantia ex Mesue Vide f. 140:

TABV: II. De Catharticis, ex solo Mesue, minus
sic est in illius Compendio.

Cathartica sunt purgantia, & hæc sumuntur dupliciter aut communiter, & sic ea sunt quæ in utramque partem nobis expurgant quorum nonnulla sunt Bechica. Errhina. Apophlegmatismata. Vretica. Menses mouentia. aut proprie siue κατ' ἐξοχήν quæ sunt vel Ἐμετικά vel ὑποχωρητικά quibus aut vomitu aut ventris dejectione humorem sibi familiarem trahunt. Trahunt autem non trahuntur cum sunt potentiora in alterando corpus nostrum propter calorem. Trahunt quoque non solo calore sed qualitatum internarum (f. 17. 9:) proprietate seu totius substantiæ similitudine, seu simili quatuor elementorum mixtione. etsi hæc ex sola experientia deprehenduntur. tamen in quibusdam calor aliquid eius insinuat. His cognata sunt Ὑπερκαθαρτικά :i: Superpurgantia, quæ nimiam purgationem excitant. aliique humores ad secundam pa: rationem & postremo sanguinem extrahunt.

 Vide Tabulas in Mesuen
pag. 20:

Facultas χολάγωγα ex Mesue f. 142:146.147.

Absinthium
Aloe
Rosa Tergendo et adstringendo.
Rabarbarum
Myrobalani flaua, aliae .n. aliud euacuant, ut Nigrae atram bilem
Cepulae pituitam.
Pruna 8:
Tamarindi Adstringendo
Cassia fistula, seu
Calsartum
Manna
Viola nigra
Psyllium lubricando
Acanthium etiam est phlegmagogon.

φλεγμαγωγα. 144:146.147:

Cnicus. Carthamus.
Inquelus - Dauc. nos
Turbith à Mesue
Hyssopus
Eupatorium
Agaricus
Trochisc.
Colocynthis
Kroton
Emolia
Bryonia
Euphorbium
Esula
Cassia
Hermodactyli.

Est et χολαγωγον

Composita.
Diaphoenicon.
Diaturpeth S.
Benedicta N.
Benedicta
Hiera picra
Pill. Alephang.
Aggreg.
De Agar.
Cocciae.
De Hiera
Fetidae.
Hermodactyl.

Μελανάγωγα. f. 138: 146: 147:

Stoechas | Myrobalani Indi | Composita
Serū lactis. Mesue | Lapis lazuli. | Confectio Hamech
aqua lactis | Armenius | Diacytoniton solutivum.
Fumaria | Sena. | Hiera Ruffini
Epithymus | | Pill. Indi.
| | De lapid. lazuli.
| | De lapid. Armenio.

Pill. de fumoterre.

Thymus leniter magis est φλεγμαγωγόν
Polypodium

Jus Gallorum educit atram bilem in Melanogogis, pituita in phlegmagogis. Haec sunt quae expurgant humores, sed sunt Radices, Lacrymae, fructus et flores et Terra quae nascuntur, sive in purgando efficaces prostant.

Valentius Purgantia

Ex Radicibus ex Mesue

Agaricus χολάγωγος et φλεγμαγωγος.
Aristolochia rotunda
Asarum purgat et vomitu et districtione et bilem, sed pituitam maxime fossilis.
Bryoniae radix ac succus purgat recta parte serosas, et spiratorias a pituita.
Cyclamini Radix bilem et pituitam
Cucumeris agrestis succus. χολ. φλεγ.
Dracunculus. φλεγ.
Helleborus uterque φλεγ. sed niger etiam est χολ. et Μελανο.
Esula aquam, pituitam et atram bilem per sedem a ventriculo, sed nocet tum cordi. stomacho et Hepati propter excoriationem, Quare miscenda ei sunt Cordialia, stomachica et Epatica. Eadem est ratio in omnibus Tithymalis. Nota sic esse Correctionem nam id tum est potentiam illius membri quod a purgante Medicina laeditur.
N.B.
Hermodactylus. φλεγ.
Iris | Pituita et ei commixta bilem
Scylla | Pituitam et atra bilem, insuebrudo tremuendo purgat.
Turbith | Pituitam. Turbith est Sodra radix Tithymalli Myrtilis a Myrtaceo folio. est vulgi familiarem, nisi Diosc: Mesu sua aut Esula est Tithymallus Cyparissias, sed

NB. pro sane distinctione posse ... controversiam Doctorum nostrae aetatis.

Serapionis Turbith est Dioscoridis Tripolium, Pi; tyusa Dioscori: est Turbith folio pini

Ex Lachrymis
in Hydropisi.

Euphorbium phlegmagogon et hydragogon.
Opopanax φλεγ.
Scamonium χολ.
Sagapenum φλεγ.
Sarcocolla φλεγ.

Ex Fructib. et Florib.

Balanus Myrepsica .i. Been . et Vomitu et devortior phlegmagoga
Cnicum [illegible] Monas Μελανόχολ.
Colocynthis . χολ. et φλεγ.
Coccus Cnidius φλεγ.
Genista est Spartium. φλεγ. et a iuncturis ducit purgatoq.
Ricinus φλεγ.
Senna . vulgo Sena . μελανό:

Ex Terris

Sine ut orum sunt in pharmacopolio. Temper Alexandri Tralliani discrepatus
Armenius lapis solus . μελανο. Lapis lazuli
Cyaneus (vulgo pelulo et lapide lazuli) est lapis stellatus . μελαν.
Halcyon quod non est Halimitum [illegible] . crassos hum. expurgat.
Sales genera quatuor, liquefaciunt incidunt, attenuant et purgant crassos hum. et lentos.

Haec tam sunt absoluta iuxta Mesuen, quae plerique omnes nostra memoria sequuntur et is in pharmacopoeijs etiam, haec vsque nonnulli nostri Euangelistam nomine [illegible] dubitant. Verum si cui placeret sic exagerent ut pro certo haberetur, quae vnicuique erat nota [illegible]

Mesue

et quae in recentioribus addita. Quemadmodum et Iaco-
bum Sylvium fecisse uidemus. Hoc modo

Χολάγωγα f. 138:

Aloë
Absinthium
Scammonium
Fumaria Dioscoridis non vulgaris fumus terrae
Thlaspi semen
Sesamoides utrunque
Cucumis agrestis.
Pepli et Peplidos semen
Sambuci et Ebuli folia atque semina
Colocynthidis fructus.
Empetrum
Polypodium

Recentiores Graeci hos addiderunt
cum Arabibus:

Mannam vel Mel aereum
Tamarindos
Myrobalanos flavos
Cassiam fistulam
Rhabarbarum
Rosas quas vocant (a procreatione) incarnatas
Violas nigras seu purpureas

Μελανόγωγα .5.140:

Epithymum
Polygala
Tragoriganon
Parthenion
Armenius lapis
Centaurium minus
Helleborus niger Dricherum. Sicut albus uomitum.

Addamus his

Lapis Lazuli
Senna
Esula

Cnici semen
Coccus Gnidius
Hypophaes. Gal. phl. famil. educ.
Lathyris vulgo Catapuctia.
Tithymallus omnis.
Cucumeris sylvestris radices et cortex
Styrax pinguis et flauus
Daphnoidis. vulgo Laureola.
Ricinus.
Stramonium
Chamelaea — das kraut [illegible] gebrandt purgiert [illegible] vnd oben.
Thymelaea. vulgo Mezereon
Sambucus.
Ebulus
Colocynthis
Helleborus utrumque
Polypodium Dioscoridis.

Hic addita sunt simplicia phlegmagoga
à Recentioribus.

Turbith
Hermodactylus
Sarcocolla
Sagapenum
Opopanax
Euphorbium

> Hydropisis

Hydragoga l. 140. quae Aquas educunt

Granum Gnidium est e Galeno φλεγμαγωγον ~~ustum e lotum~~
Æs ustum e lotum
Æris flos
Æris squama
Chamædrys
Chamæleon
Ricinus
Lactuca sylvestris quod vulgo [illegible], [illegible] est ustum.
Tripolium lavat sputula vocat Dr Barke.
Hemerocallis radix
Sambucus
Ebulus
Tithymallorum genera

Pituitam & Aquas s. 145 dūtia

Squama Æris
Euphorbiũ
Chamæleon etiam bilem

Flavam & Atram bilem

Veratrũ nigrũ etiã φλεγμάγωγον
Fumaria

Bilem Vtramq[ue] et Pituitam

Pryllion
Polypodion

Bilem et Pituitam

Colocynthis
Helleborus albus
Tithymallus
Elaterium.
Agaricus
Aristolochia
Thymus
Cyclamini Radix
Chamaepitys
Eupatorion et aquam educit. apud Diosc. et Galenum.

Hae sunt Cathartica humorum ex Veteribus collecta quibus
et adaugentur membra unde fit purgatio. certa
qualitas quae dosis est, sunt haud multo post se-
quentur.

Hae sunt Tabulae quatuor facultatum in simplicib. Medica-
mentis, quas bonam scriptorum partem complectuntur, atque adeo
indices sunt Mercuriales, quae velut intento digito di-
monstrarent, quo quodlibet referendum sit, ut tandem
aliquando genuinus usus extaret. Quorsum n. legeretur
apud Graecos de Re medica Dioscorides. Quorsum
Galenus de simplicib. medicamentis. Quorsum eius
Epitomatographus Aegineta, nisi in usum quotidianum
referretur? Ad hunc modum quid prodesset non mi-
nima Razis Continens pars (quamvis Carthaginensis fuit ela- Collegit
tur ab Avicenna) Quid aggregationis Serapionis et Averrois q-
dam collectanea. Quid Avicennae secundus Canon
Quid denique tota electorum, ut vocant, antidotariorum copia
conferret? nisi ad ipsa capita petenda respicerentur? Omitto
Plinium utrumque (alter est Plinius Valerianus, eo q. eptas Junior.
scripsit) et alios complures, si non finis huiusmodi scrip-
torum observaretur. Ultro si quis videret quali-
bus accederet si copiis meis rationem secutus fuerit atque
sic ex illorum authorum quotidiana lectione Tabulas
in promptum augeret. Verum cum Galenus
Dioscoridi primas in materia Medica explanatione
tribuerit merito et nos idem faciemus, sed cum in
illo facultatum enumerationem desideret, quibus tam multa-
rum rerum redderetur sua quam opera sine fructu (Gale-
nus li. 6. c. de Abrotano. De simplicib. Medicam.) sic n. in-
quit. Hos sufficienter ipsas formas a Dioscoride
explicatas esse aliisque non paucis eam diximus.

Itaque deinde rad. [illegible] seruant. quae à maioribus
recte prodita sunt. At si quid illi in facultatibus
omnibus non instituerunt nimis perfecto Gratia ad hanc
narrationem iungimus ea nos adiperer [illegible]
nemo. Haec ille. Ex quo non est obscurum ut
explicatio Dioscoridis esset rectior et requisitior ex
[illegible] in [illegible] praeparanda erit. Primum descri-

Methodus simplicium Tractandorum.

rerum in [illegible] à formis partium, ut foliorum, florum, Radi-
cum quibus et etymon adiungit atque locum genialem quo

quam sic habuimus.
Iovetis Illyrica radix in oleo est nasale optimum

Deinde facultatem adiunxit Dep-
quae ipsi[illegible] habetur. I facultas. II facultas.
[illegible] et [illegible]. Est. n. calida et sicca in fine Galeni
[illegible] gradus. Quare iuxta 3. III. et XI. Tabulas pag. 25. tabula superiores degerit
aperit attenuat. abstergit. et mundificat

Methodus Tractandi Dioscoridem.

Primarum partium auxilia plurima.

τὰ [illegible]

Capitis. Cephalalgiae [illegible] calidae, [illegible] administratio [illegible]
to et [illegible] [illegible], atque ita est [illegible], administratio
Dentium, ὀδονταλγικόν. dolorem remouet [illegible]
ad oris ablutionem
Oculorum, ὀφθαλμικόν prouocat lacrymas.
Conuulsis prodest (1: [illegible] spasmum) quia sua caliditate et sicci-
tate crassos humores in neruis attenuat et abstergit. [illegible]
Faucis, [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] emaculant ra-
abstergit
dices [illegible] administratio et [illegible] [illegible] pho.
causa
Pectoris. Bechicum est. Nam resoluit crassos humores et ex-
expectorat
tenuat atque [illegible]. Nam aperit obstructiones
Splenicum, Nam lienosis [illegible]. Nam [illegible]. attenuat. [illegible]
Ventris. Torminib. medetur. qz degerit. attenuat. [illegible]
n. [illegible] :1: [illegible]
Locorum muliebrium. est [illegible]. [illegible]
Administratio
te pellunt, duricies uteri emollit, quaeque [illegible]
rata.

Ἀναστομωτικόν, Venarū in utero spiracula laxat et Menstrua adolet sic Hamorrhoidas

Membrorū Genitaliū, Gonorrhoeam tollit: i: quib. est se: minis incontinentia. qz temiat. abstergit et mūdificat.

Pessus ex radice et melle Subditus partū extrahit et mensas uteri aperit radicū fomentum, aut fiat ἐγκά: θισμα, ut 3 Dioscor. de Aro cap. 2.

Coxarū. Ischiada per Clystereis (Administratio) infusione necat. Est enim ἔγκλυσμα.

Καθολικά Quae sunt Totius Corporis

Καθαρτικόν, qui infusus (Administratio) radicis succus ... Hydromelite. est χολάγωγος et φλεγμάγωγος

Σαρκωτικόν, fistulas cū et sinus carne replet et nudata ossa carne operit. (Administratio)

Ἀλεξιφάρμακον. Potae .n. radices ex uino serpētiū ic: tib. medentur

→ Febris

Febris. quas oleū (administratio) removent frigus et algorem, Radicis oleū instillā Sūmano lacti et ad spinā dorsi admotū sū affrictū. Est strictū.

Ulcerū, ea replet et mūdificant

Μαλακτικόν, τὰ χοιράδας (Strumas) et ... emolliunt elixa et imposita.

Ἄκοπον, qz obstructa deterget et aperit

Eadem repetita sunt ab Arabib. Sed cū hi aut imperite conuersi sunt aut mutili sunt, ita ut saepe in versiōnibus doctissimi quiq; haesitarent (Turro et barbarorum) sic futurū est ut vera uirgini ex ipsa collatiōe pleraq; ōia intelligant et in suū usū applicaret.

SECTIO TERTIA

DE REMEDIIS MEMBRORUM PROPRIIS.

Postea observanda sunt quae Remedia quibusdam morbis
medentur et sunt familiaria, adeoque propria quae
sic experientia artificiosa inventa sunt ut quaedam caput
iuvent, quaedam vesicam iuvent, quaedam Renes, quaedam
alias atque alias corporis partes iuvent atque opitulen-
tur. Neque ad certa membra medicamentum Unum
aliquod dirigi potest nisi istae tabulae probe cognitae
fuerint. Itaque vulgo non male, nunc Directiva, ut ap-
pellant quae et alia medicamenta ad certas partes ma-
le affectas dirigunt et quasi ducunt, nunc appropri-
ata, utpote singulis membris destinata et dedica-
ta, tamquam propria. Morbi autem et passiones sunt
in causa vel calida vel frigida, itaque prodest sub utraque
membro proprio utrumque observasse ut observetur quaenam
sit consensus partium apud explicantes contemplatio [illegible], quam si vis vult vel debet providentia
referri licet.

CEPHALICA

Calida simplicia

Ambra uel Ambarum
Anisum.
Agallochum
Asarum
Acorus uterus
Aristolochia om̄s

Betonica

Colocynthis
Castoreum
Cubebe succorum restaur
Chamemalum
Calaminta Vtraq;

Feniculum

Galanga

Hyssopus

Lauri folia & bacce
Lauendula
Ladanum

Maiorana
Moschus
Marum (nō est Marrū)
Menta
Myrobalana Belerica

Nux Muscata
Nigella

Peonia utraq; Mas / femina

Pulegium

Ruta Vtraq;
Saluia utraq;
Satureia
Sticas utraq;
Siseli.
Serpillum
Sesamum
Sisymbrium
Thus

CEPHALICA

Frigida simplicia

Acetū

Caphura
Cicuta [illegible] maior et minuta

Hyoscyami folia flores et semen
Lac humanū
Lactuca

Myrti folia, flores, baccae
Mandragorae radicis cortex

Nymphaea folia viridia
Nymphaeae utriusque flores
Papaver [illegible] nigrū ex quo fit opiū.

Rosa
Salicis folia et flores
Solanū sativū
Viola

CEPHALICA.

Composita. Temperata.

Electuariū de Gemmis
Aurea Alexandrina
Confectio Anacardina, (cuius [illegible] in [illegible] vini et [illegible] [illegible] 4:5 [illegible] [illegible])
Electuariū dia Aromaton. Arthanicu.
Dia[illegible]
Diambra
Pleris ἀρχηγοῦ πλήρης, [illegible] Arcotican.
Aromaticū rosatū
Dianthos
Diaxiloalon Iulij
Diamuski [illegible]

CEphalica Purgatoria Hoffmeh Jatrom. 66.
Simplicia, Verum composita [illegible]

Agaricus
Colocynthis. [illegible]
Stoechas
Aloe
Scylla
Epithymū
Myrobalani Cepula et [illegible]
Sal Indus
Lapis Cyaneus (Lazuli)
Armenius

Haec Cathartica magis caput et eius partes respiciunt à quib. materias potius educunt

Nunc ex partes capitis obseruandae sunt cerebuli contra
Tinnitum aurium.

Balaustium olei (vulgo oleum de Ben)
Philosophorum
Euforbij
Laurinum
Amygdalarum amararum

Ad Gargarismos facit

Diamoron
Diacaryon (vulgo Aeternum)
Nymphratum
De his in Tertio libro

Confortativa

II Tabula Thoracica. Pectoralia.

Quorum ambitu comprehenduntur tanquam potenta Pulmonica, Phthisica et Brechica f. 117.

Calida simplicia

Hyssopus
Urtica
Iris
Glycyrrhiza
Uvae passae exemptis acinis (pinguiores, mundatae)
Vinum dulce
foenugraecum
Ficus et Caricae dic[tae] seu ...
Marrubium seu Prassium
Mel et Mellita
Aristolochia
Scylla
Cinnamomum
Helenium seu Enula. Haec est enim Enula Dioscoridis
Sarsarata.
Bdellium
Amygdalae dulces et earum oleum
Strobyli i. nuclei pinei. (Cors. de pini:)
Pistacia. Fistici
Calamintha
Brassica et eius radix (caulis)
Radix Malvae et Altheae
Pulmo vulpis. (Cors.)
Sagapenum }
Opopanax } Dioscor.
Sulphur }

Frigida simplicia

Hordeum mundatum. τὸ κρίθινον.
vel τὸ κρίθινον ὕδωρ.
Lac vaccinum
Psyllium
Adianthum omne
Tragacanthum
Santala
Amylum
Semen papaveris
& Bombacis
Myxa. Jujuba.
Sebesten. alias Zizypha.
Gummi Arabicum
Viola
Mora

Composita

Calida

Loch. (liniteus) de pino (ex Strobylis)
Loch de Scylla
de Brassica
Diairicos mixtus
Diacalaminth
Diahyssopum
Diaprassium
Diathion (ex sulphure) Hodie in ussi
tatum. θεῖον sulphur.

Frigida

Diapenidion sive species
Violarum saccharum. Actuarius Josephus.
Diatragaganthi frigidi
Electuary instaurationis (species vinus)
super Sandalus.

Vide Thes. Othonis. 181:

Cathartica Pectoralia ut Hassius Jatrom. 66 ubi etiam haec composita probe enumerata.

Sunt priora efficaciter ... , illa haec sunt purgatoria

Colocynthis
Dragacanthum
Agaricus est principalis hic
Seru lactis
Lupus salictarius
Iris
Dinsent
Cassia Cathartica .i. Cassia fistula.

Alii haec adjumenta sunt Thoracica ut

Juniperus
Juncus odoratus
Dracunculus
Costus
Castor
Cinnamomum
Ammoniacum
Semen lini
Triticum
Nasturtium
Piper
Palmulae. dactyli
Scabiosa
Thymus
Therebinthina
Tussilago
Hordeum
Stoechas

Ita quis Tabulas adaugeret ex lectionib. bonorum authorum, sed Caluta i frequentis diligenter fervent nenta sunt.

III Tabula Cardiaca.

Quae cor iuvant confirmant seu confortant, vulgo confortativa

Calida simplicia

Amomum
Ambra
Buglossum utrumque
Been
Cardamomum
Coriandrum
Cinnamomum
Cubebe
Crocus ... et Ros solis sz. color zaffrani. et Granum Kermes, quod Schirenus invenit in radice Auriculae muris, est optimum Cordiale, sed illa Grana oportet aceto macerari, alioquin vertuntur in Vermes deinde in Volucres, est instrumentum colorandi in Spanis.
Cortex Citri et semen
Doronicum. id est Coronabadum Zerer: mulieris.
Ebenum
Caryophyllum
Galanga
Melissophyllum
Menta
Macis
Moschus
Nux Moschata
Ocymum
Polium
Ros solis a summo capite
Rosmarinus
Spicanardi
Xyloaloe
Zaduara

Cardiaca

Frigida Simplicia

Acetum
Argentum
Aurum

Bellericae Myrobalani.

Camphora
Corallium

Ebur

Hyacinthus

Nymphaea

Os de corde Cervi

Rosa florum purpurea

Zaphyrus (fragmentorum duo [illegible] vel Dosi)

Smaragdus
Santala
Semen oxalydis
Serum recentium.
Succinum
Spodium
Terra sigillata
Viola
Vniones
Vnguis odoratus

Composita Calida
Aromaticu Rosatu
Confectio Alkermes
Diambra
Diamargariton calidu
Exhilarans vel lætificans Galeno
ut creditur ornatum.

Composita Frigida
Diarrhodon sine speciebus.
Diamargariton frigidu
Diatrion santalon
Frigidi fructus cordiali (Cerasa etc).
Sacharu violatu et rosatu.
Trocisci de bolo
De Capsura

Hic non sunt Calefacientia quia cor non p[...]

STOMACHICA: quae sunt ventriculi et Gastrica, roborantque et intestina

Calida simplicia

Absinthium
Artemisia
Aster Atticus (Amellus Virgilij, aposcordio . et Bombonia)
Aloe
Amygdalae dulces
Anisum
Amomum
Balsamita
Cinnamomum
Cardamomum
Calaminthe
Cupressus
Calamus odoratus
Cyminum
Cassia
Cortex Citri
Caruum . Caru
Cassuta
foeniculum
Caryophylla
Galanga
Gentiana
Helenium
Juniperus
Juglandes
Juncus odoratus
Myrtus
Myrobalani

Stomachica

Marrubium
Menta
Macis
Maiorana
Mastiche
Mala punica
Mala Mattiana. Citrina.
Mel rosatum

Nux Muscata

Piper omne
Raphani semen
Salvia
Spica
Serpillum
Smyrnium
Zinziber
Xyloaloe

Trahit ad os ventriculi et ideo relaxandus et [illegible] medicinam Savonar. fol. 91. 23:

Stomachica

Frigida simplicia

Agreste
Cotonia
Cucumeres
Cicorium
Cucurbitae
Melones
Lactuca
Portulaca
Pira
Plantago
Rosae
Violae

Hic adduntur Fructus austeri.

Intybum
Hypocistum
Mespili
Nymphaea
Oxalis

Calida Composita
Aromaticum rosatum
Crispulae Myrobalani conditae
Cortex Citri conditus. vulgo citrinat.
Dianisi
Diatrion pipereon
Diacymini
Diagalangae
Diacydonion Galeni. Diacydonii,
tria composita
Electuarium stomachicum
Rosata novella
Oleum piperum
Oleum Cinini.
Theriaca
Zinziber conditum

Frigida composita
Austeri fructus conditi
Cydonia condita
Catharticum Imperiale.
Diatrion santalon
Persica condita.
Diapapaveris
Zaccarum rosatum et violatum
Sirupus rosarum et violarum

Catharctica Stomachica. fol. 66.
Plura composita 53 Hofferet Jarcomats.

Stomachicum Alexandrinum
Lenitiva Vruterum. Cassia fistula eve
Hiera picra Galeni
(Aloë parum lota aut illota, quae minus confirmat magis purgat, sed lota magis confirmat, minus purgat Galenus)
Mastiche
Macis
Galanga
Absinthium
Myrobalani obvias orationes retinent

V TABULA. Epatica, quae iecur confirmant et muniunt, vulgo Hepatis confortativa.

Calida simplicia.

Acorus
Ammi
Aristolochia
Agallochum
Absinthium
Anisum
Amygdala utraque
Asarum
Apium

Cinnamomum
Carum
Costus
Cassuta
Chamaedrys
Cicer decoctum
Calamus aromaticus seu odoratus

Daucus

Eupatorium

Fumaria
Foeniculum
Gentiana

Mel

Petroselini radix
Radices foeniculi
Spica
Scylla

Hepatica.

Schoenanthos
Vinum odoratum

Frigida simplicia
Aqua rosarum et Intybi
Aqua Hordei
Acetum
Asparagus
Capsula
Cucumerum omnia
Intybum
Ebur
Lactuca
Nympha
Oxyacantha. Berberis
Portulaca Epatica. i. Lychen diosc:
Solanum
Santala
Semina frigida
Viola

Calida Composita
Antidotum (i: electuarium) de Aroma-
tib.
Diarrhodon Abbatis cum speciebus
Dianisum
Diacyminum
Diacalaminthes
Diospoliticum

Huius ordinis sunt et
Diaprunis
Triphera Saracenica
Catapotia à Rhabarbaro

[illegible] Frigida Composita
Diasantalon.
Cerat. santalinum
Diarrhodon abbatis (sine speciebus)
Trochisci de Capsula
Sacharum Rosatum
et Violatum

Hepatica:

Cōposita Galeni Hassfurt pagina 66.

Catharctica

Agaricus
Volubilis Maior
Lupulus
Serum lactis
Rhabarbarū (quod de Anima Hepa-
tis)
Eupatoriū
Absinthiū
Succus rosarū
Myrobalani
Thamarindi (i: mirres Indicae)
Fumaria
Iris
Granū Cnidium
Sena
Esula
Æs ustum
Sagapenū
Sarcocolla

VI TABULA SPLENICA

quae splenem iuvant, confirmant, eique male affecto medentur familiarius.

Calida simplicia.

Acorus
Agnus
Ammoniacum
Ammi
Asarum
Agaricus
Absinthium
Aristolochia rotunda
Anisum
Asparagus
Amygdalae amarae

Bdellium
Buglossum utrumque
Betonica

Capparis
Cassuta
Carum
Cyclaminus
Castoreum
Calamintha
Chamaepitys
Chamaedrys
Cortex medius Fraxini et Sambuci
Cortex Capparis

Splenica

Epithymus Græcorum et Arabum

Felix

Fraxinus

Iris

Genistæ flos

Lupinum

Polium

Peucedanum

Nasturtium

Rubia tinctorum

Scordium

Sagapenum

Smyrnium

Semina quatuor calida

Splenes animalium

Thymus

Hæc refrixerunt fere omnia Hepatica.

Frigida Simplicia

Acanthum omne

Arctium

Asplenium .i.e. Ceterach. alias Hemionitis. et est Scolopendrium

Brassica sativa

Corallium

Cortex radicis Thamariscis et folia et fructus

Cotonea

Intyba

Lacrymæ vitis (vulgo Aqua vitis)

Lycium

Limonium

Splenica

Lutraium.
Lactuca
Nymphea
Santala
Scariola
Se. quor frigida magna et parua
Salix.
Thamarix.

Hic sunt atrae bilis temperant. et quae sanguinem mundificant et cor laetificant.

Composita Calida

Diacalaminthe
Diacyminum
Acetum Scylliti
Diaammoniacum Emplastrum
Diaborraginatum (Seu confortatoria) quae cor laetificant
raginis
Diabuglossatum

Splenica

Composita Frigida

Diasantalon
Ceratum santalinum
Argentum album, non distillatum
Oleum balaninum (ante Bru)
Dr Hammoniare
Diapapaueris

Catharica Hassfurt Jnno. 65.

Agaricus
Sienna
Absinthium
Sal nigrum
Pilulae fretae
Epithymum
Elleborus niger
Calamintha montana
Fumaria
Pilulae Lazuli
Sthechas
Eupatorium
Sal indus
Lapis Cyaneus?

Eius loci sunt ferè omnia Melanagoga

VII Tabula. Nephritica et Lithica.
Quae propria sunt Renib. et Vesicae et meatib.
Urinalib.
Hic sunt Uretica et Lithontriptica

Calida simplicia
Abrotanum
Asparagus
Amygdalae amarae
Anagallis
Agrimonia

Betonica
Baccae Juniperi
Calamus odoratus
Cubebae
Carex
Cinamomum
Eryngion
Erucae
foeniculum
Glycyrrhiza
Lithospermon
Juncus odoratus
Jubebae
Nardi piñei
Pimpinella
Petroselinum Macedonicum
Parietaria
Radices 5. diureticae
Ruta
Rhaponticum
Rusmus
Smyrnium. Angelica
Saxifraga
Scandix
Spica nardi
Seseli
Schoenanthos
Urtica

Huius loci sunt Epulica Splenica
et Uretica calida

νεφριτικά et κυστικά

Frig. Simp.

Hordeū
Elect. ave
Nymphæa utraq;
Plantago utraq;
Semen Psylii
Lactucæ
Sericdūm
Papaveris albi
Semina frigida magna
Dragagantsūm.

Calida Composita

Zinziber conditū
Emplastrū de baccis lauri
Oleū Scorpionū
Syrupus de duab. & quinq; radicib.
Oxymeli Scyllitic.

Νεφριτικά et κυστικά

Frig. Composita
Citratum Santalinum
Viola.

Huius loci sunt Epatica et Splenica frigida.

Catharctica

Communia ysotrium sunt et multa petenda sunt Sicderantur. Hasfurt Thrum. 60.

Pilulae de Benedicta
Catharticum imperiale
et Benedicta laxativa, quae pueris dantur

VIII - TAbula Cu̅ r Specifica̅ 5.98. Corroborantia uteru̅

Calida simplicia

Artemisia utraq;
Ambra
Aristolochia utraq;

Calamintha
Cinnamomu̅
Calamus Aromaticus
Costu̅s
foenugrecu̅
Gentiana
Juncus odoratus
Juniperus
Iris
Juglans
Laurus
Laserpicium
Origanu̅
Opopanax
Melisso phyllu̅
Moschus
Myrrha
Mentastru̅
Menta
Nux Moschata
Pulegiu̅
Parthenium
Piper
Rubea (tinctoru̅)
Ruta
Schoenanthos
Spica
Sabina
Sagapenu̅
Salvia
Spicanardi
Valeriana

Abrotanum
Ammi
Bdelliu̅
Betonica

Hec sunt Nephritica calida et que menses provocant

Frig: Simplicia.
Balaustia
Corallium utrumque Album et Rub.
Galla
Lini
Lilium
Nymphea
Polygonum utrumque
Portulaca
Sempervivum utrumque
Hec sunt que renes refrigerant et virtute supprimunt.

Calida Composita
Diacalamintha
Dianisum
Diambra
Diasatyrion
Triphera magna sine opio
Oleum Amygdalinum utrumque dulce et amarum.
Oleum Herculini
Aromaticum Moschatum
Oleum rutae
Croci Oleum
Philosophorum oleum

Frigida Composita
Diasantalon
Ceratum Santalinum

Cathartica
Sunt communia pro redundante humore (Diureticis itaque non addantur ad renes purgantia humores)

IX Tabula. Arthritica, quae venis in-
nant

Calida simplicia

Ammoniacum Artemisia aqu.
Acorus
Asarum

Bdellium
Chamaedrys
Chamaepitys
Chamaemelum
Costus
Cassia nigra
Calaminthe

Euphorbium
Galbanum
Inula
Hermodactylus
Herba Paralysis
Origanum
Opopanax
Oesypum: i: Hyssopus humida.

Phlomidis species
Pulegium
Porrum
Panis calidus
Polium
Myrrha
Mellilotus
Ruta
Raphanus
Rosmarinus
Scylla
Sagapenum
Styrax
Stoechas
Sapa
Stercus Vaccinum
Caprinum
Terebinthina
Zinziber

Frigida simplicia

Acetum
Aqua rosarum und daraus gebrant est efficacissimum.
Bolus armenia (mitt [illegible])
Folia Hyoscyami parum Calefacta.
Folia viticis parum calefacta
Intyba
Oculi cancror
Lactuca
Panis [illegible] mica cum lacte
Vaccino.
Myrti species
Nasturtium
Opium
Psyllium

Arthritica

Solanū
Semperviuū utrūq
Sericus
Salicis folia

Calida Composita.

Oleū auellanarū
Oleū seminis Arātiorū
Oleū vulpinū (ꝓ stat) Eusthatio.
Balaninū
Ex lapide Gagate
Ex Styrace
De Euphorbio
Laurinū
Ex nucleis Cerasorū
Philosophorū
Oxycrateū. cōpositū
Stroniū
Diachylon. vulgo Diaquilon.
Diamellilotū
Oxymeli Scyllitū

Huius loci sunt Capsalica et quae neruosas ꝑtes calefaciunt

Frigida Composita

Oleū violatum Eusthatio.
De Ranis (ꝓ stat)
Vnguentū populeū
Syrupus Limonū
Oxycratum. propter acetū diuiatū

Haec refriūnt Arthritica frigida.

Arthritica

Cathartica ab Articulis et Remotis membris.

Hermodactylus, scilicet,
Bellulae de Hermodactylis minoris,
Sarcocolla
Opopanax
Sagapenum
Euphorbium
Colocynthis
Turbith
Salgemma
Sal Indus
Centaurium
Cucumer Agrestis
Helleborus niger
Polypodium

Sed mitius expurgant sequentia, quae ad Arthritim accedit suaviter.

Serum lactis
Fumaria
Colocynthis
Epithymum
Agaricus
Polypodium
Violaelis
Myrobalani Indi.

In om. medicamentis sunt addenda quae roborent Stomachum quartum.
Fuchsius ex Aetio conscripsit suam quartam.
Alfonsus Neapolitanus de ligno sancto, quod est vis medicinam omnium morborum, quam diuitiis ... addit

Hae sunt praecipua membra in suis familiaris. Re
medijs, non q plura essent & in lectione aut horum
ni numerentur, sed haec sunt οἰκεῖα & κύρια in sin
gulis corporis partib. Quamobrem si quis uicos hos
humores uel concoctiuus uel expurgatorius esset sp
membri male affecti rationem haberet, ita ut, si
cuius data fuerit medicina, utpote q omnib. membris
competeret cuiusuis alterius accessio ad suum membrum
recolligeret & particularis fieret. Quare hic est
modus ut cum rectantur propria maxime in ipsis
fora accesserit tanq̃ conuenientia morbido membro appo
sita.

QVARTA SECTIO

Quemadmodum in exercitiferalibus quaelibet materia primum apta separatur, Deinde requiritur quae cui parti sit propria cum suis viribus. ut iustum exercitium instruatur, Ita hic materia medica in prima sectione proposita est. et Vires fru- usque facultates secunda sectione habes est exposita, atque quae qualia fuerint sunt propria et relatus quorundam earum applicationes et functionem tertia sectione. Quarta superest aliquid et compo- nendorum et disjunctiorum medicamentum praecepta sub- iungere. ut prioris tractationis susceptor unus aliquis usus patefferet

ex Sylvii Methodo. gr. fo. 39:

DE BASIVM DELECTV

1. Compositurus primum deligat medicamentum cui est fa- cultas maxime affectui contraria, iuxta Regulam curatio- nis quae contraria sunt morbis quam similia: li. 1. Artis Medici- nae apud Galen. Hinc frigida recalefacienda sunt. Calida re- frigeranda sunt. Quae rara sunt condensanda sunt, itaque illud medicamentum radix et basis seu fundamentum dicendi gratia dicitur. Quo sane nomine nihil

Basis quid.

aliud intelligitur quam id quo primario et proprie totius medicamenti actio perficitur, et reliqua quae cetera adhibentur. Consultum vero est hanc diligenter esse; nosse. ut hoc certo fundamento reliquum fideliter sup- struatur. Et sicut Radix est in Agricultura et Basis in aedificationibus. ita in compositis medicamentis ratio basis diligenter tenenda est.

Hic in purgantibus pilulis sive sit attrahentia ut { Resinas / Mastic. / Magnesia / Angelica } Vide Paracelsi opus Chirurgic. 172.
etiam est scopus compositionis pilularum.

Morbus .c.2. habeat basis .f.2.

II. Basis sit affectui aequipollens ut utrobique sint aequalis a medio recessus. Veluti cum morbus sit calidus duob. gradib. Sit refrigerans totidem. Quare medicamentum debet esse affectui profligando ita idoneum, ut neque sit inferius, ne affectus reliquias in corpore relinquat. neque sit superius, ne ultra quam opus est affectum aliquem in corpore inurat. Haec regula

morbo

Regula in + porem condensato modus necessitatis adhibeatur, et sic in ceteris ad portionem pergendum est.

Sylvius pag. 98.16: III. Basis saepe fit ex multis simplicib. in unum mixtis. Nam saepe fit ut simplicia non adsint quae per contrarium affectus naturam attingant et aequent. sed sunt aut supergrediuntur aut sunt inferiores. Quare sic ex multis simplicib. in unum commixtis medici basim solent. Veluti si curandus affectus ad cor-

qui in sexto offenditur.

rat utpote cum sit frigidus in sexto ordine, tunc medicamenti scopus talis erit. ut sumatur unum aliquod calidum in tertio gradu, et alterum frigidum ~~ad primum~~ in primo adsciscatur. Mox basis medicamenti in sexto gradu

primus .n. frigidus ascendat tertium calidi

calida conscribitur. per unum gradum

Non exacte convenit cum Nonnullis qui dicit esse citra sexto + unum tertium gradus.

Sylvius. 99.41: IIII. Basibus semper opus est multis, si quod medicamentum debeat esse πολύχρηστον :1: quod multis simi- affectib. medetur, Quare tot bases eligendae sunt, quot actiones ex medicamento exigimus. nisi aliquod simplex varietate actionum valeret, ut aloë est. cola- gogos et styptica, ita in Rheumaticis adstricti-

ea sunt lentium humorum attenuantia incidentia,
attenuantia[2], detergentia[3], lenientia[4] et purgantia[5]
per secessum absque asperatione. Ita ea ratione o;
quae est in affectu comburentis, ut in tertiana febri pu;
ra a bili flava caliditate et siccitate [2] orientur. Hic
refrigerantia et humectantia porrigenda sunt.

H. Hiō 13 59.

Sylvius. 99.16: V. Non semel basis fit ex plurib. contrariis mixtis ni;
lati si in pulmonib. vas aliquod est apertum, si ruptum[2]
si exesum[3] sarcotica. Hic requiritur astringentia[1] siccantia et conglu;
tinantia sarcotica cum boni succi alimentis.

Sylvius. 99.19: VI. Basis saepe fit ex reb. plurimis eadem pollentib.: ea
necessitati consulit quoties Unius quantitas satis larga
non suppetit. sit exem. Volo ἀνώδυνον ex decocto
Chamaemeli parare. sed cum non satis iusta eius
copia adsit, defectus Meliloto resarcitur

Confirmantia basis.

VII. Basi subinde adduntur medicamenta congruentia
1: quib. est eadem virtus atque facultas. Nam propter
multitudinem et efficaciam conferentes morbi multorum ex;
cum appellantur accessio fit sic in Theriaca adiicitur
Gentiana, adiicitur terra Lemnia, ita contra venenum
nervi conversam nulla Alexipharmaca commiscentur

Sylvius. 100.9: VIII. Si medicamentum simplex est imbecillius quam
duplum est commiscendum, atque in purganda atra bile cum
Epithymus sit imbecillior, quod expurget adiicitur
Helleborus niger, ita Cnicus (i: carthamus) cum sit

phlegmagogus in Corilibus additur Stramonium (vulgo
diagridium) Ita quare nō simplex faciunt sedes qui
Rhabarbaro Cholagogo aliquid aut Stramonij aut Agarici
commiscent

IX Saepe necessitas urget in simplicium medicamentorum
inopia aliud ἀντιβαλλόμενον (quid pro quo) dispen- Cassia Bruta [illegible]
sare, quare cū nō habeatur verū Cinamomum dispen-
optimae Cassiae petitur

Verū Cinamomū cū nō habemus.

Sylvius. 100. 16: X. Quū est valentius medicamentum [illegible]
Correctium: vero sint remittendae, itaq Galenus Euphorbij vi
in spissitudine facei humiditatem tam reddit.
~~Thapsia vim fregit~~ oleo Cera Thure Melle adeps
vel aliqua humiditate oleosa. Ita Philothrum [illegible]
apud Galenum
ex Arsenico & viua calce mitigatur admixtione aut
vini aut mellis aut Amyli aut terrae Selenussia
Ita uis Stramonij quarto ordine calidi [illegible] opium
uires oīs dissipans ~~refrenatur~~ ꝑ contraria tota [illegible]
& qualitate, adderentur et q quinque ꝑter referri
~~vent~~.

Aliud Correctium. Sylvius pag. 100. 29: XI. Corrigenda est qualitas corpori infesta uel cer-
ta quadam praeparatione, ut lotione, ustione, aut alijs
rationib. quas Pharmacopoeia instruit. Hoc modo
Galenus Euphorbij valentia lacte muliebri aut aqua
mitigat. Item succū [illegible] nimis calidū cū aceto
nō nihil refrigerauit, ita uis offendens in purgato-
rijs ꝑ sua correctoria (de quib. postea) retunditur.
ea est ratio cur in catapotijs ꝑfectum Stramonia-
ob confirmationem stomachi.
lo & Aloetico Mastiche addatur. dispel. pituita & bilem.

Pilularum Aurea; cū Judiciū. Ad [illegible] oculos et bile pituita. f. 192:

Rx ~~pillularum Aurea~~ Intercutis [illegible]
Aloes. Cholagogo:
bile & pituita. Diagridij ana ʒ v.
Rosarum. correctium aloes.
Se. Apij ana ʒ ij s.
Cephalicum ophthalmic. mira. Anisi foeniculi ana ʒ i s
Discretiva. Mastiches. Coforcat Ventriculum
Croci. Cor.

31
Fiant pilulae cū aqua
Betonicae
Cephalicae.

Pillularum Cochiarum secundum Rasim. in ... 312. Enarrationis. ℞ pulveris Hierae (picrae Galeni) ʒ x. purgat bilem flavam. Hic plus ... bile et pituita plus flavae bilis ʒij pituitae. aut ... sunt.

Colocynthidos ʒiij. bilem et pituitam

Scammoniae ʒij. φλεγμαγωγον

Turbith φλεγμαγωγον

Stoechados ana ʒ x. Cephalicum.

Conficiuntur pilulae cum Syrupo de Stoechade

Directiua XII. Subiecta medicamenta dirigentia ad certam corporis partem commiscentur, ut communia fiant propria, sic Margaritis et fragmentis Gemmarum Crocus additur ut sit cardiacon, ita pilulis ex Agarico in pastillos redactis Cephalicae fiunt si Betonica aut eius liquor additus fuerit, ita consultum est in reliquis.

Pilulae de octo rebus. 313. Enarrationis. ℞ Aloes
Diagridij ana ʒij.
Interioris colocynthidis
Splenicum — Epithymi . Μελανάγωγον
Agarici. pituitam.
Mastiches.
Caryophyllorum. pituit.
Stomachicum et Splenicum — Absinthij ana ʒj. Stomachicum.
Temperentur cum succo solatri. fingantur ut referentur formae absynthij.

Hic nullum est directivum

[illegible]

Sylvius. 98. 31: XIII. Multa generosa medicamenta ex contrarijs componuntur, maxime cum acribus medicis confirmationem, restringentia adduntur. Cuiusmodi sunt Stomachica Diamoron, Diacydon, quibus adduntur. Galle.

acetum, Rhus, quibus est uis astrictoria et repellens. Quoties uero commiscentur myrrha mel. Hec detergunt leniunt atque concoquunt.

XIIII. Multa adijciuntur saporis gratia plerumque. Quare sunt olim mellita frequentiora erant, ut ea hodie saccharacia. Sic fimus, sic Cocicos. Sic innumeris passim exemplis cernimus hodie inmiscentur. quod quam non semel cum incertam medicamentum uirtutis necessaria sit, et non tum saporis ratio habetur. Quoties mellita abstergunt, quoties exasperata leniunt (ut in bechicis seu eclegmatis) quae hac saccharata [illegible] praestant praeterquam quod alimentum laxant. Sic fructus dulciores leniunt, dolorem humidum mitigant, lentos humores emolliunt, et sic de alijs.

Delicatiora hodie medicamenta quam olim

Exempla Exercitij.

I Catapotia aurea [vide 3. pag. 190.]

Primum sunt Catapotia aurea, quorum basis est in Aloes et diagridio, annexa quam ulterior colocynthis iunctae. Corrigit mel, acrimoniam.

~~Ibi Aloe efficit basis diagridium acuens basim.~~ Plerumque ponit diacrydion 345: 1, reshas.
et ponderatur in dosi subdupla basis iuxta regulam acuentium, interdum duae medicinae assignantur pro basi.

Nam aloë apud exigua nimis ? rosa aut roborat? adiuvat. Ergo in fluxi hemorrhoidarum nō accomodabis aloen.

aloes et [illegible] Scamonij [dacrydij] mitigat rosarum [illegible]. [acrimoniam viscositates] Sic semina Apij, Anisi, Foeni; culi communia Cathartica [imò dilutione urinales] dirigunt ut ca; put. Confirmat ut Mastiche ventriculum, ita et ipsum [illegible]. Quapropter istaec catapotia Crysalica sunt [illegible] oculorum quorum obscuritatem tollunt cum biliosos humores ventre ʒ iij amplius expurgant quam pi; tuitam. Sunt quoque Vertica. Sunt et A; quod quae dissolvunt flatus qui posteriora maximopere vi oculorum debilitatione roduerunt.

Iodocus dicebat se nō recte computasse. Sed hāc esse proportionē 11 Bilis ʒ. 6 phlegmatis ʒ. Est ergo ferè dupla proportio.

II. Catapotia Coccia ☞ 191.

Alia sunt Coccia .i. Capitalia nam potius essent Crysalica. κόκκια aut aliqui Graecis radicem sit ~~quae~~ catapotia à Grani (quod est κόκκος) [f. 191] mag; nitudine. Horum aut basis est χολάγωγα ~~[illegible]~~ aloes ʒ v. quam iuvant si pitui; ta iuxta cum illa [χολάγ.] redundaret. [pituitae et bilis] Colocynthi; dis ʒ iij et Scamonij atque [pituitae] Turpethi br; ne ʒ. Atque tot. gradib. est vehementi; or educendo bilis quam pituitae.

Imò dupla est proportio.

Verum in capite Sternutatio & drachmae dirigunt iuxta
in fine [Sirupo] Serapio. Proinde ex capite 5 plus bibo &
tere plus pituita expurgantur. Atque ea ratione mor-
bis capitis ex decem humorum qualitate & mixtura pro-
natis tantum conveniunt. Dimidiata autem parte
istorum Catapotiorum sic extat, quos vocatur κόκκεροι [pillulae]
apud [Myrepsum Fuchsii] Nicolaum Alexandrinum secti: 32. cap. 122.

3 Sectio. Vesalii paraphrasis in nonum Almansoris.

Nicolaus vetus apud Mesue. Amanonii Agricolae Nicolaus. Fuchsii Nicolaus.

Pilulae dysentericae 32 sectio. cap. 125

Habent Lemnii sigilli, i: Terrae sigillatae

Succi plantaginis sing. ἑξάγιον 1ß

Sanguinis draconis

Boli armeniae

Succi acatiae

Masticis . singulorum ἑξάγιον .1.

Gummi Arabici ἑξάγιον .5.

Catastatis hexagii ~~sextam~~ tertiam partem.

Succi plantaginis minoris ℥ 5

Rhei barbari usti (castrengiusti (?)) hexagium .5

Hellebori nigri hexagium .1.

Frigantur pillulae

quod ro... habet ʒj.s. Sicut Galenus Saladinus

sunt Restringentia

confortat stomachum.

ad Dysenteriam. Adstringentia.

℞ Corallium
Se: plantaginis
Nuces Cupressi.
Fiant pillulae cum succo Citoniorum

Pilulae contra Coeliacos &
dysentericos. 32 sectio. cap. 49.

Cape Sidiorum .i. Malicorii
Myrtae. singulorum ʒ iiij
Aluminis scissilis
Succi hypocistidis sing. ʒ ij.
Boli armeniae
Succi Acaciae. sing. ℥ j.
Aquae pluvialis. q. s. sit. fiant pilulae

Et Sdem prosunt haec Catapotia. cap. 5.

Accipe baccarū Myrti
Costringētia balaustiorū̄
foliorū mali pūnici
Symphyti
Sanguinis draconis
Boli armenicae
Acaciae
Hypocystidis
Spodiae .i. Tartari
Rhois culinarij. i. Sumach.
Gallarum
Gummi Arabici
Cōfortātia — Croci
Nuce Moschatae
Cinnamomi
Mastichae singulorū ʒ. i.
Opij ℈. 5.
Succi Myrti et lentis q. s. fingātur pillu-
lae.

Cap. 84. Nicolaus. Libri 32.
Pillulae. contra Calculū Renū dolorem mi-
tigantes.
Cape maluae sylvestris
Graminis
Betonicae
Melyssophylli.
fumariae
Saxifragiae
Sem. Paliuri
Corvinū cucumerū exemptis acinis ℥. 5.
Lithospermatis drachmas 7.
Cicerus nigri ℥. 5.
Glycyrrhizae Hexagiū. 5.
lapidis Judaici Hexagiū 7

195:

~~Inspectio Judaici Hermetis~~

85 cap. 32 distinctione

℞ Agarici
Euphorbij
Spodii
Grani Cnidij
Colocynthidis
Aloes flavae sing. ℥ iij
Ellebori nigri
Myrrhae rubrae [illegible] sanguinem
Spicae nardi . corruptum
Diacrydij. sing. ℥ iij
Cinnamomi
Opopanacis
Epithymi . [illegible] sylvae
Piperis longi [illegible] [illegible] singulorum ℥ iiij
Polij. ℥ v.
Succi malorum q. s. ut fingatur fingantur pilulae
ad Ervorum magnitudinem

Contra defluvium capillorum Hermes. Assticus. [illegible]

℞ decoctum Ladani ex vino austero aliquo oleo myrti affuso usque ad mellis spissitudinem. Caput illinitum est ante et post balneum

Idem efficit decoctum Adianthi cum Myrto aut Nardino oleo. Si [illegible] decocta Ladani porro adiuncta fuerit

Idem efficit decoctum Cucurbitarum (der [illegible]) cum sitibus [illegible] lateris aluminis tertio olei affuso et admixto rad. [illegible] cum populato liquido. Haec simul commixta in vasculo [illegible] [illegible] sub terram ponuntur per tres menses, ut computrescant. Sic enim eius asstrictoria mitigatur et [illegible] tenuium partium

Ruellius. 8. 50:
Cedrinus in compositionem [illegible] loco.
[illegible] est viride [illegible] [illegible] [illegible] testaceum.

Ruellius. 8. 50: [illegible]

Archigenes. Aliud.
Illigato in linteolum Ladani et absinthij aequali portione

Iuniperi decem baccas (minuat bis in propter prurientionem) In oleo ℞ quinque decoquito in mercato et fiat linimentum

Idem offert actiarius decoctu in oleo Myrti ant ro, sacco. Hoc et alia defluentes capillos restringunt et capillos nigros reddunt, quibus medicamentis non plurimum delectatur. quare illi studiosiores

Medicina Persicia. Sylvius 103.52. sunt in illa medicina parte, quae κοσμητική (ornatiu) videtur aliena a natura scribere, vulgo de Decoratione. quae latinis effectu comptoria cuius scopus est ut pulchritudinem acquisitam cum inducat. Ita κομμωτική est exornatoria, id vult ut custodiat id quicquid est secundum naturam etiam bene comptum

li.4.c.2. Galenus de Compositione secundum locos. Dentes Gingiva Sic ex restringentium tabula sumuntur quibus mobiles dentes confirmantur, ut ex Asclepiade Galenus

I affert (κατὰ τόπους) cum sit usus spodij Cyprij ad Gingivarum compressionem. est enim mira vis ea ad gingivas laxas restringendi, Nam laxae Gingivae inutiles laxa restringendi, Idem decoctum radicum Veratri

II dentium causa sunt, Idem decoctum radicum Veratri facit propter virtutem astrictoriam, atque ablutio dentium

III fieret ex decocto myrtei, aut Rubi aut Lauri, si postremo pulvisculum spodij pressum adamoveris dentes, res confirmabuntur

IIII Aliud ex Asclepiade. Decoctum Veratri nigri, Radicis mandragorae. radicis Hyoscyami in vino optimo ex quo fit oris ablutio. Hoc restringunt eos, firmant dentes propter frigiditatem.

v Aliud ex fructibus Terebinthi torrefactis, sic ex tosti-
tione et ustione vim exiccandi recipit atque ita restri-
genti, aluminis scissilis usti, balaustiorumque, Gallarum, Myr-
rhae et Croci (propter [torrefactionum] acrimoniam rerum mitigandam)

Apud eundem li. 9. cap. 2.

[f. 173.] Hic Splenica dominantur in causa aut calida aut frigi-
da, aut utraque mixta. in obstructione requiruntur aperi-
entia, sicut et in Duritie Rarefacientia et emollien-
tia apponuntur, quibus tamen sit sua astrictiva adhibi-
ta, ut quae omnia essent illi parti fierent propria.

> Recepta.
> Cornarius in Galen. de compositione pharmac. secundum locos est comparatio.

Jam vero si quis in omnib. compositionib. veterum quib. sese
oblectat Galenus. Judicium medicorum adhibuerit facile
sibi rationem quandam in compositis medicamentis vehicu[illegible]
comparabit, et constat veteres varia cuiusque re-
rum facile accepisse, sed simplicioribus [illegible] fuisse,
et omnia in nostrum usum quotidianum extra regionem non erit
[illegible] posse ex duob. libris subsequentib. non erit com-
obscurum. Nam utrobique non est controversia, nam com-
munia sunt remedia, in quib. comparatio pharmacopoeorum
est exquisitior Sedes atque diuersa, fatemur multa esse [illegible]
prae inopia rerum à nobis parari nequeunt, ut aut
succedanea aut alia apparata sed tamen regulata surroga-
rentur, ut quod et veteribus accidit. Nam non
omnia tellus ubique profert, neque ubique omnia
prostant, vel in instructissimis officinis pharmaco-
polarum. Quare Galenus [illegible] rationem
(l. 3. c. 1. κατὰ τόπους) tum ex vetustissimis scripto-
rib: Alii alia atque alia scripserint remedia, quae
et illi extra dicitur [illegible] formulas quasdam compo-
[illegible] [illegible]. Verum, inquit, ob id

multa eiusmodi exempla scribunt, quibus sane omnia
in libris de simplicium pharmacorum facultatibus exta-
bunt, quid est opus iterare loco, remedijs enim
abundare volo, ut eorum memoria in promptu ha-
beatis. alia enim in alijs regionibus abundant omni-
bus, alibi rara reperiuntur existunt. Hec ille.
locum his que a. 187. Regule meminisse oportet, alio-
quin tum in quinta qui morbus calidus per calida apposita augeretur
itaque Galenus ait ... quos etiam a frigiditate ortum
oriebantur per calefacientia ... curantur. ...

Ita Scribonius Largus medicamenta bonorum authorum com-
posita κατὰ τόπους descripsisset, et quae a quibus com-
posita sunt ... suis locis interserit, sicut fatetur se
parat ... à Tiberij Caesaris ... quaedam medicamenta
... deprompta ex antiquis
excerpsisse. Quare non ... compositorum tractatu.
et probatissimis medicis compositorum ... quas ipse expertus
sit et ut ipse ait in praefatione, quas ipse ...
habuit. et cap. 38. Neque, inquit, illud ...
nouas et non aliquibus notas in hoc libro congessi-
mus compositiones, Verum etiam quasdam divulgatas
et ut ita dicam publicatas. Eiusmodi enim quia effi-
caces sunt, etiam pluribus in notitiam venerunt, ...
porro Galenus prodiit, ex illo (Scribonio) aliquot compositiones
transtulit in suos libros κατὰ τόπους. Ubi medi-
camenta per singulas corporis partes tamquam serie a
capite usque ad calcem more antiquorum librorum conscri-
buntur. Hoc consilium et antea intendit
Cornelius Celsus in li. 5. (fuit enim Galenus ... Hippo-
craticus) Ubi tabulas quasdam primus ... , que

Recepta

Victoriatus est pondus Romanum seu latinum. Nam Scribonius latine scripsit.

mixturas seu pigmenta medicamentorum, vulgo asser
nostra memoria Antidotarium, in principio sedecim
Tabulas continerat, quib. mox mixturas nobiliss.
mas contra quosdam morbos gravissimorum authorum
subiunxit. Siquidem priscis eta visum est, ea optima re
remedia, quae plurimis cognita plurimis probata
sunt. Maluerunt quoque scribi Cosmographos in Tabulas
quasdam ambitum totius Medicinae materiae in huiusce
collatis contrahere. Nam id consilium a priorib. institu
recentiores expectarunt ut Arnold. in Antidotario. Guilhel
mus Placentinus. Savanorola. Vigo. et nostra Me-
Jacobus Hollerius Stempanus moria. Jacobus Hollerius Stempanus in Johannis
Tagaultij Chirurgiam Tabulas elegantissimas collo
cat, pertinentes in Chirurgia.

Interroga 5. 193:

Finivit primum librum 19 Septembris: Hora 5 Post. M.
Anno 1552. Grassante Franckfordij peste.

Digestiva Hodie Vsitata et familiaria.

1.

Cholerae Naturalis.

Anguria
Aqua Vrri Secoris
Agresta Succus
Arantiorū Succus,
Acetosa
Acetosa poma
Acetū

Berberis

Cerasa
Citri Succus
Camphora
Capillus Veneris
Cucurbita

Endivia
Epatica

Granatorū omniū
imprimis acetosorū
Succus

Hordeū
Hyoscyamus

Iusquiamus
Iuiubes

Lenticula Aquatica
Lactuca
Limonū Succus
Lupuli SS. [illegible]

Malua

Nenufare.

Ordeū

Persica
Portulaca
Papaver
Poma acetosa

Rosa
Ribes

Sempervina
Solatrū
Spodiū
Scorsiū
Spinachia
Semina frigida Maiora
Melonū
Cucurbitae
Citrullorū
Cucumeris
Semina frig. minora
Portulacae
Scariolae
Lactucae
Endiviae.
Santali omnes

Viola

Diuretica | Usitata | Calida et sicca
11 Phlegmatis & Naturalis | mediocrament[a] cu[m] coquunt.

Absinthium.
Acrhium
Anisi semen

Betonica

Capillus Veneris
Calamentu[m]
Cinnamomu[m]
Chamaedrys
Chamaepitys
Capperes
Caryophylli

Daucus
Eupatoriu[m]
foeniculi semen
ficus sicca

Galanga

Hyssopus

Maiorana
Menta
Mel
Melissa

Origanu[m]

Petroselinu[m] triplex
Pulegiu[m]
Piper
Porru[m]
Pyrethru[m]

Rhaphanus
Ruta
Radices quinq[ue] { foeniculi, Apij, Petroselini, Sparag[i], Brusci.
Salvia
Satureia
Squilla
Squinanthu[m]
Sal
Serpillu[m]
Stichados
Scabiosa

Zinziber

Digestiua Melancholiae Naturalis.

Asarum
Acorus
Agnus castus
Amygdalae dulces
 Amarae

Balsamu dulce
Buglossa flores
 & Radix
Borrago flores
 & radix
Blitis

Capparis
Cuscuta
Cirsorea
Ceterach
Dactylus
Epithymus
Fumus terrae
Gramen

Lupulus

Melissa

Poma dulcia
Polypodiu quercinu
Pimpinella

Rosmarinus
Rapa

Scolopendria
Sena
Spica

Thymus
Thamariscus

Vua bene matura
Vinu dulce album

BASIS.

Adiuvans basis.

Regula. Quando medicamentum refractus
[illegible]itatem compositioni alicui ingredi-
tur, in qua omnia sunt cathartica,
si catharticum illum refractus in minori
sit copia, catharticum refractus illum a[d]-
[illegible] adiuuat, quod [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] in [illegible]. Brasavola in
examine electuariorum 103. Ratio [illegible]
[illegible] ex [illegible] pag. 18. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sequentur [illegible], [illegible] si sequens [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] sequens [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible].

Procrastinatio Victo in experimentis tuis C. 719. usque ad 728: & est Practica Ambrosij Keckoni Ex; ... A proprietate curant phlegma In Epilepsia

Est semper 9 Alterationis: ut 7. fol. 2. 6. ... ℞ foliorum ... florum ... an ʒ 15. ... albi ʒ j Agnini ... Cubebarum an ʒ 5. ... albi ʒ iij misce & pulverisentur ... secundina primogeniti desiccata & pulverisata ... ʒ ij experimentum.

+

Vnguentum. In Epilepsia

℞ Vnguenti arrogon marriaton althea an ʒ vj piperis pinastri an ʒ 15 Castorei ʒ j Euforbij ʒ ij olei de petra Benedicti an ʒ ij misce & fiat unguentum.

Cura quando ex Melancholia Epilepsia ortum habet. Signa.

Vrina pallida & subtilis vehemens tristitia cum quadam desipientia color faciei & oculorum fusca, siccitas linguæ, paucitas humiditatum, tempus autum,

nale & ructus ~~ratio~~ procedens melancholi=
am multiplicans.

Digestivum Melancholiæ.

℞ Aquarum Scolopendriæ Boraginis Buglossæ, Be=
tonicæ ana ℥ ij Syrupi de fumo terræ ℥iij
~~iij~~ misceantur & fiat potus & capiat do=
ses ij vesperi & mane.

Purgativum.

℞ Diasennæ in ligdis vel rotulis ℥ X iij s. &
exhibeatur ieiuno stomacho cum ℥ ij a=
quarum poeoniæ.

℞ ʒ j pillularum de lapide lasuli.

Pulveres purgantes Melancho:

℞ Folliculorum senæ ℥ s. specie diasenæ ʒ
ij thimi epithimi ana ℈ j cubebarum
ʒ s specierum dianthos ℈ j Zaccari albi
℥ 1S misce & fiat tragea dosis ʒ ij
vel iij..

Admodum raro fit Epilepsia ex humore co-
lerico itaq. cura praetermissa est.

℞ Ossium anterioris partis hominis capitis
hominis combustorum seminis paeoniae uni-
tati an ʒ s. tormentillae visci quercini
an ʒ ij misce & pulveriza dosis ʒ j in imo
stomacho.

Epileptici ferme omnes sunt melancholi-
ci, quare in cura Epilepsiae non negli-
gantur dicta in cura melancholiae cum
utraq. passione materia grossa adherens
viscosa cerebrum occupent.

De Succubo. Incubo.

Succubus apud medicos nihil aliud est
quam diminuta epilepsia Vide Thomam
Brabantinum de apibus & cura incubi
parum differt a cura epilepsia.

Confortativum phlegmate.

℞ Corallorum alborum ossis de corde cervi
margaritorum non perforatorum ℈ j

Sonici combusti (alij gemini) ℥ ß Galangi car-
damomi, grana paradisi piperis longi, Ga-
riofilorum nucis muscate, seminis peo-
niae ana ʒ j (alij ℥ j) cinamomi ℥ ß mati-
crori ana ℥ ij misces & pulverisentur sub-
tiliter. Ultimo dissolvantur lib ß Zaccari
in aquis Melissae q. s. & fiat confectio in mor-
sellis dosis ℥ ß vespere & mane vel pro
dosi ʒ ij.

De Melancholia.

Difficile est educere Melancholiam & non
turbare alios humores quemadmodum diffi-
cile est educere ex uno & vinum non
turbare.

In 9 Almanz. Sonis. Istius electionis in textu positae utimur
& ℥ vi pro dosi damus.

Matrix .i. vena mediana tam superiora
quam inferiora purgat & nunquam absque abbre-
viatione vitae incidimus quia multum
de vitali spiritu educimus.

Digestivum Melancholiae.

℞ Foliorum Boraginis Buglossae an M. ij fo-
liorum scolopendriae, Stichados arabici an M. fol-
liculorum sene ℥ j misce & decoquantur
in lib. ij aquarum fontis ad consumptio-
nem medietatis. Ultimo addatur epithimi
℥ ß & dimittantur sic donec infrigidata
fuerint. postea colentur & manibus
exprimantur & collaturae addatur Zaccari
albi q.s. & clarificetur & erunt doses 5.

Purgativum.

Postea exhibeantur pillulae de lapide lazuli.

Digestivum initio praedicto.

℞ Aquarum Boraginis Buglossae scolopendriae,
cuscutae, an ℥ ij Syrupi de Epithimo ℥ iij
misce & fiat potus & doses erunt iij
vel iiij ad maximum.

Purgativum.

℞ Confectionis hamech ʒ iij diasenae, electi
de succo rosarum an ʒ j misce & fiat

bolus & exhibeatur una nuce cum ℥ ij aquarum cuscutæ.

Confortatiuum.

℞ Serici combusti ʒ s. corallorum rub: ʒ ij ossis de corde cerui ʒ j margaritarum non perforatarum ʒ ij Cardamomi ℈ iiij s. prunorum damascenorum liquiritiæ rasæ hissopi ijsopi an ℥ j nucis muscatæ, gariofili, piperis longi cubebarum galangæ an ℈ ij s. misceas & puluerisentur Vltimo dissoluantur lib. ij Zaccari albi cum aquis melissæ & fiat electuarium liquidum dosis quantitas nucis muscatæ vesperi & mane.

Pro pauperibus.

℞ Conseruæ Boraginis buglossæ an ℥ j specierum rosatæ nouellæ, diambræ an ℈ j misce & fiat conditum dosis quantitas nucis muscatæ.

Locale.

℞ Emplastri cordialis ℥ i. & applicetur ad regionem cordis

De Catharro.

Catharrosi ad multas aegritudines sunt disposi-ti itaque cura non est neglegenda.

℞ Milij torrefacti ℔ ß salis communis ℥ v misce & torrefac in sartagine ad ignem posita applicetur capiti cum panno lineo vel sacculo & semper priusquam praevidere debet antequam talis fiat applicatio.

℞ Vinum & sal misce & pannus lineus intin-gatur & capiti applicetur & cum frigida facta iterum calefiat super lateram calidum.

℞ Storacis calamithae ℥ i nucis muscatae oli-bani ana ℈ ij nigellae torrefacte ℥ i misce & pulverisentur & pulverisata ponantur ad pannum lineum ut odorem patiens.

Cura catharri ex phlegmate.

℞ Foliorum saluiae Betonicae ana M. s. florum

Lauandulæ spicatis arabici añ ℥ j.

℞ Vini albi lib. 15 misce & decoquantur ad consumptionem duarum partium postea colentur & colaturæ aromatisetur cum ʒ j Cinamomi interioris Vltimo addatur syrupi de spicatos ℥ 15 & erunt doses iij uesperi & mane & tertio die uesperi.

℞ pillularum Cochiarum ʒ j uel ℈ ij & ex. bibeantur quarto die in aurora.

℞ Specierum diaturbith ℈ iij uel ʒ j & ex. bibeantur cum uino calido uel aqua Bethonica, uel recipe diaturbite in Tab: ℥ 5.

Confortatiuum.

℞ Specierum diamthos electuarij de gemmis añ ℈ 15 Zuccari albi ℥ 4 misceantur & fiat pulvis dosis 3 dimidia uesperi & in aurora cum exiguo frustro panis.

Aliud Confortatiuum.

℞ Dianthos ℥ 3 uel diambra uel dimar

gariton uel electuarij de gemmis uel diacameron & utatur uesperi & mane.

Pomum odoriferum.

Rx Laudani puri, Storacis calamithe an ℥ j Santali citrini rosarum rubearum foliorum menthe, Basilicum corticum citri gariofilorum ana dulcis an ℈ j Storacis liquide ʒ. 2. misce & pulverisanda pulverisentur & incorporentur cum storace liquida, pro divitibus utatur musci ambre an grana 3 & fiat pomum ambre Utimur etiam simili tempore pestis.

Sacculus.

Rx Corticis citri calamenti an ʒ j Sticados arab. pulegij calanthi aroma: an ℈. 2. foliorum saluie, Maiorane arthemisie, an ℈ j Salis Indi, usti ʒ 15 milij torrefacti ʒ. 3. rosarum rubearum camomillarum an ℈. 4. ligni aloes, galange zedoarie an ʒ 5. misce

& contundantur grosso modo & fiat sacculus quadratus & applicetur ad partem anteriorem capitis.

Sternutatio.

℞ Foliorum maioranae basiliconis an̄ ℈.s. piretri Euforbij an̄ grana 5. Castorei grana. 8. misce & pulveriza & naribus iniiciatur pulvis.

Semper observabis in calidis morbis ut ad minus una pars frigida existat.

+

Alia Sternutatio.

℞ Nucis muscatae ℈ ij piperis longi ℈ j helle-bori alb. ℈.s. fiat pul. qui adhibeatur naribus

Cura catharri cum ex caliditate fuerit orta.

℞ Aquarum rosarum ℥ j seminis 3 j misce & stent simul per horas 12 postea attrahatur rosacea per nares.

Digestivum.

Seminis papaveris albi, portulacae, lactucae, an̄ 3.15 florum violarum nenupharis an̄ M. ordei excorticati ℥ j Semina grosso modo contundantur & omnia simul coquantur in lib. 15 aquae fontis ad consumptionem medietatis

postea colentur & colaturę addatur ℥.s. Syr.
rosi de papaueris.

pro pauperibus.

Utimur solummodo lac papaueris pro digestione. purgatiuum.

℞ Draganti, gummi arabici an. ʒ.s. seminis papaueris, lactucę, portulaca, ℈ ij.s. nitri ʒ j misceantur & puluerisando pistentur in[?] incorporentur cum syrupo de papauere & fiant pillulę compressę ad quantitatem fabę quarum unam vel 2 sub lingua teneat & succum deglutire pot. Dos. pilularum bitricharum.

Aliud purgatiuum. ʒ.

℞ Electuarij de succo rosarum ℨ.4. vel diaprunis laxatiuis. ℨ.4 & exhibeatur cum aquę endiuię calida.

Confectio Scyllarum.

℞ Florum uiolarum nymphearum an. ℥.s. prunorum damascenorum numero 5. tama,

rum dorum electorum ℥ s. misce & decoquantur in lib. j aquae fontis ad consumptionem trium partium postea colentur & in colatura dissol- uantur cassia noviter extracte ℥ j electuarij de succo rosarum ʒ j. misceantur & fiat potio dosis j

Purgatiuum pro diuitibus.

℞ Decoctionis brunorum [prunorum] ℥ 3. rebarb. electi ʒ 2 & Rebarbarum stet in decoctione prunorum per 12 postea fortiter exprimatur & addatur ℥ j syrupi uiolati & dosis est j.

Apud nos constat 16 grossis.

Epithema quod mitigat capitis dolore.

℞ Aquarum rosarum nymphaearum an ℥ 2 s. aceti rosati ℥ s. Specierum triasantali ʒ s. camphorae grana tria, misce & fe epithema.

Oculorum affectus de ophtalmia.

Tria sunt que non corrodunt oculos.
- Decoctio foeni graeci 1
- Lac mulieris puel- lam lactantis. 2
- Albumen oui tamdiu agitatum donec in a- quam queritur 3

Signa quae est à sanguine.

1 Vehementia rubedinis. 2 Apparitio venarum in oculis. 3 Inflatio magna cum dolore & gravitate. 4 Multitudo lachrimarum cum lippitudine. 5 Urina crassa in substantia habens circulum rubeum.

℞ Aquarum rosarum ℥ ij Zuccari albi ʒ j albumen ovorum numero tres & fortiter agitentur & desprimentur postea applicentur oculis cum panno lineo.

℞ Aquarum plantaginis ℥ iij boli armeni ℥ j Eu-forbij quantum 8 misce & fiat epithema & applicetur cum panno lineo.

Emplastrum.

℞ Foliorum solatri capita papaveris albi ana ℥ s. aquarum fontium lib. s. misce & decoquantur ad consumptionem medietatis postea colentur & in colatura immittatur ℥ s. farine hordei & fiat emplastrum & oculis applicetur.

Omnia Emplastra vel Epithemata vel Colirria semper frigida applicantur

℞ Thuris preparati Sarcocolle in lacte mulieris in-
fuse an ℈ j Camphore ℈ s. aquarum rosar.
℥ ij uini albi ℥ ss misce & fiat collirium cuius
gutta una mittatur in oculum, & intingatur
pannus lineus in eo & applicetur oculis & fronti
℞ Unguenti nihili in melle ℈ s. & mittatur ex eo
qua tanta quantitas ad angulum oculi ad quanti-
tatem lentis.

Cura quando ex cholera oritur tunc signa.

1 Dolor acutissimus cum quadam punctura. 2 Citrinitas faciei. 3 Lachrimae adurentes. 4 Lippitudinis minoratio. 5 Urina citrina tenuis in substantia cum circulo citrino tendente ad citrinitatem.

Digestiuum.

℞ Aquarum nenupharum ℥ ij Endiuie uiolar.
an ℥ ss syrupi uiolati ℥ j misce & fiat potus
doses ij erunt.

Purgatiuum.

Pillularum aurearum ʒ j & exhibeantur duabus in cibo in [illegible]

cibus vel de Electuarii de succo rosarum vel diaprunis laxativi ℥ s & exhibeantur cum aquis Betonicae.

Cura quando ex frigiditate & phlegmate est Signa.

1 Gravitas oculorum absque ardore. 2 Vehemens fluxus lachrimarum citra rubedinem. 3 Lippitudo non digesta & si digito oculus tangitur calidi lacrimae. 4 Complexio totius corporis phlegmatica. 5 Urina alba & crassa in substantia, & postquam aliquantulum emissa fuerit vel steterit turbetur.

℞ Florum Camomillarum mellilotii ana ℥ s rosarum rubearum ʒ iij misce & infundantur albo vino, postea exprimantur & oculis panno lineo applicetur vinum.

℞ Vini albi ℥ i s aloe epatici ʒ iij misce & dissolvatur aloe epaticum, postea vinum applicatur oculis. Valet etiam in antiquâ Ophtalmia cum panno lineo Teut: uber die augen geleget.

Syllanii Rasis.

℞ Mussillaginis gummi arabici foeni graeci an ʒ ij sarrocollae infusae in lacte mulierum aloes ni- grae, sinamomi Castorei an ℈ s. misce & pul- uerisentur puluerisando & fac colirium, & ubi necessitas postulauerit applicetur cum lacte mu- lieris.

Emplastrum.

℞ Farinae foeni graeci pulueratum & florum cam- millarum an ℥ s. uini albi ℥ iij aquae flori- bus Euphrasiae an ℥ s. misce & fac emplastrum & applicetur calidum cum panno lineo ad re- gionem oculorum.

Collirium in declinatione.

℞ Absynthij uiridis M. j. farinae foeni graeci ℥ ij sarrocollae ʒ x. succi chelidoniae ℥ s. aloe epa- tici ʒ ij spumae maris croci an ʒ j misce & coquantur & decoquantur in lib. s. ui- ni albi & applicetur supra oculos. pillule chochia- rum optime purgant caput. sapitium (?) an oia ?andum est digestiuis & purgatiuis

De Vlceribus oculorum signa ex sanguine.

Regimen Curia D. Ambrosij Karlaro. Si á sanguine sit brilens & in universo corpore exuberet, fiat primo sanguinis extractio a Basilica dextra a Cephalica & si id fieri non pot extrahatur cum cucurbita dextra distilletur in oculum albumen ovi opt: conquassati & despumati, vel aquarum rosarum potest etiam applicari collirio de Camphora.

Digestivum Cholerae.

Rx Aquarum nenupharum violarum ana ℥ iij Syr. rsp. nenupharum ℥ ij misce & h potus & dosis erunt ij dentur vesperi sub somnum.

Evacuantia.

Rx Pillularum de Reubarb: ʒ j Vel Rx electuarij de succo rosarum ℥ s aut educatur colera cum electuarijs de prunis solutivis ℥ s.

Locale.

Rx Mucillago seminis citoniorum & gutta una distillet in oculum & ipsa mucillago applicetur cum panno lineo ad oculum & collirium de camphora ad frontem.

Ex phlegmate digestivum.

℞ Radicum foeniculi petroselini añ ℥ s. Betonicæ, maioranæ Eufrasiæ, chelidoniæ añ M. s. se- minis anisij, foeniculi cinamomi añ ʒ ij misce & decoquantur in lib. 3 aquæ fontis ad consumptio- nem quartæ partis & colentur & colaturæ ad- datur 4 una zaccari candidi, fiat potio dosis 4

Euacuatio.

℞ Pillularum cochiarum ℥ j exhibeantur similiter, ut in aurora possint ptia z uicibus dari

Locale puluis.

℞ Puluris nucis muscatæ Gariofilorum Cardamo- mi Castorei olibani croci, foliorum lauri, Spicæ nardi seminis anethi, opij Basilicamis rutha foe- niculi añ ʒ j foliorum mentæ, pulegij, ysopi añ ʒ s. misce & subtiliter puluerisentur. Ultimo adda- tur lib: s. zaccari candidi dosis ℥ s.

Epithema.

℞ Aquarum rosarum ℥ iij albuminum ouorum numero iij zaccari candidi ℥ s. aluminis puluerisati ʒ j misce & fortiter concuciantur & applicetur cum panno lineo supra oculos.
Si dolor uehemens fuerit addantur ʒ ij uel iij

Boharmeni & tertio die mittatur lac mulieris in oculum & statim applicatur epithema prescriptum, quinto die utatur suff. cum plumbo & cum lacte mulieris.

Decoctio.

℞ Florum Camomillarum mellilotti an ℥ ij seminis foeni greci grosso modo contusi ℥ i, misceantur & decoquantur ad consumptionem tertiam partium postea colentur & panno lineo ad oculum tepidum applicatur.

De albugine oculorum.

℞ Ossis sepie ʒ i, spume maris Zuccari albi an ʒ 15 misce & subtilissime pulverisentur postea distemperentur cum lacte mulieris & exigua quantitas mittatur in oculum.
℞ florum eris ʒ i, thuris ʒ ij aurioli uiridis ʒ.s. misce & stent simul per diem & noctem postea una gutta de aqua ista instilletur.

Recens cura D. Amb:

Albugo resolutione & consumptione & abstersione curatur resolutio fit cum vaporatione decoctionis mellilotti. Abstersio primum fit cum lingua for,

nificatur si mater pueri foeniculum aut rutham masticaverit aut mittatur saepe lac mulieris, post hoc os sepiae subtilissime pulverisatum mel lis virginis ℥ ij misceantur & incorporentur postea dissolvantur cum aqua eufrasiae, & oculo se mittatur ut consumptio perficiatur Vel ℞ ossis sepiae ʒ j. ℈℈. ʒ s. piperis nigri ℈ j misce & fiat Alkool.

De Ungula.

Est membrana nervosa oriens ab angulo nonnunquam ad pupillam perveniet.

De macula rubea.

Praemissis purgationis & digestis, accipiendus est sanguis pulli columbini aut turturis sub alis vena incisa sanguis instillandus calidus supra maculam mirabiliter operatur.

Recens Cura Doct: Amb:

℞ Albumen ovi cum aqua rosarum postea resolve cum resolutione aquae decoctionis mellilotii.

De Ungula.

℞ Mel & sepium hircinum misce. ℞ Aes ustum cum felle caprino vel mel ana misce in quantitate circa

De debilitate visus. Signa.

Signa debilitatis visus. ℞ humiditatem a cerebro ad oculos descendentem, sive humiditas multiplicatur post somnum & commotionem & ante oculos apparent humiditates quam, non minus nebulae, lippitudo post somnum.

Digestivum.

℞ Radicum acori foeniculi seminis dauri carvi siseleos montani ana ℥ j rosarum rubearum violarum passularum, abarillis mundatarum ana ʒ iiij florum sticados arab. anthos ana ℥ iij misceantur & decoquantur in lib. ij aquae fontis ad consumptionem tertiae partis, postea colentur & colaturae addantur ℥ 15 Syrupi de Sticados arab. & fiat doses iij.

Purgativum.

℞ Pillularum cochiarum ℥ j & exhibeantur ij vicibus, si fortis fuerit una vice.

Confortativum.

℞ Florum betonicae eufrasiae. seminis anisi, cinamomi foeniculi ℥ 5 Cardamomi seminis petroselini, siseris montani, Origani, Calibrasy

an ℥ i gariofilorum ℈ s misce & pulveris, tur subtiliter pulveribus addatur grt: s. Zaccari albi dosis ʒ. s. ante cibum & est generalis ille pulvis e.

Pulvis.

℞ Nucis muscatae ligni aloes, floris montani mastiris, cubebae lauri corticis cari anisi foeniculi an ʒ iS misceatur & subtiliter pulverisentur & utatur eo in cibo

Cura qui ortum habet ex mala dispositione stomachi.

Digestivum.

℞ Aquarum menthae, salviae an ℥ iij syrupi de menta ℥ ij misce & erunt doses ij & exhibe, antur ieiuno stomacho.

Purgativum.

℞ Pererpiae Galem ʒ s & exhibeantur in aurora cum aquis menthae vel exhibeatur ʒ j pilularum stomaticarum.

Cura quando ex melancholia ortum

Digestivum.

℞ Florum Boraginis, buglossae raticis foeniculi

an ʒ j foliorum maioranæ ʒ s. Verbenæ Eufrasiæ Rutha. Siseris montani. Simitatæ fumi terræ an ʒ ij Cuscutæ, seminis fœniculi an M ij Siseris montani Basiliconis an ℈ iiij Liquiritiæ rasæ, uvarum passarum absq acinis ʒ s. thimi epithimi foliorum sene an ʒ j misceantur & decoquantur in lib. 3 aquæ ad consumptionem 2 partium, postea colentur colaturæ addatur quart: s. syrupi de fumo terræ & capiat doses r.

Purgativum.

℞ Pillularum de lapide lasuli ʒ j vel dissolve in liquido ʒ s.

De debilitate Visus. Recens cura.

℞ Aquas foeniculi imbue ~~[illegible]~~ pecium & impone oculis, postea accipe linum alium imbue in colirio & superpone ut pulveres corrodant oculos etc.

Pulvis confortans Visum.

℞ Species Siseris montani foeniculi carvi, coriandri preparati. Cardamomi Cubilae, Basiliconis an ℈ s. Galangæ nucis musc.

cata an ℈ j Batho: Eufrasiæ, an ʒ. s. foliorum
verbenæ chelidoniæ an ℈ j garioffili, piperis
longi, mastilis an ℈ ij ligni aloes ℈ j misce
& k pulvis Vltimo addatur ℥ j o zuccari albiss
k tragea dosis ʒ s vesperi & mane sumatur
vel in vino vel in aqua feniculi chelidoniæ
Eufrasiæ, postea utatur refrigerantibus specitum
nibus.

De sebel & scabiæ.

℞ Vitrioli Romani ℈ j Sarcocollæ Smaragdi ppara
ti an gra s. sang. draconis ℈ s. misce & sub
tilissime pulverisentur postea incorporentur
cum aquis rosaceis & fiunt pillulæ com
pressæ, quarum una dissolvatur in lacte mu
lieris necessitate postulante.

℞ Sarcocollæ Saphiri, an ʒ. s. sanguinis draconis
margaritarum pparatarum, granatorum
corallorum rubeorum an gra. vitrioli Roma
ni ℥ iiij misce lapidibus in docta. Vltimo ad
datur ℥ j aquarum rosarum & usui reserva
tur in vitro & exigua gutta oculo immitta
tur.

℞ ~~Alum Aluminis~~ Tutiae praeparatae margaritarum pulveri„ satarum ana ʒ j Salis gemmae, Salis armo„ niaci, ana ʒ .s. lapidis calaminaris praeparati, vitrioli Romani ana ℥ j misceantur & subti„ lissime pulverisentur. Ultimo addatur ℥ j a„ quarum fontis.

Curata est quaedam cognata Halberstadiae a do„ mino D. Ambrosio cum solo vino in quo fuerat dissolutum aloe, do die angenn zu rein gebarden, so wasche sie wieder auff cum aquis formicoli vel chelidoniae, fuit tamen antea aliquoties purgata cum Pre. pigra.

Recepns Cura Doct: Ambro:

℞ Aloe hepatici ʒ ij aquarum rosarum ℥ ij misce & fiat collirium.
℞ Chinae ʒ ij s. aloe Epatici ʒ ij piperis longi & nigri ana grana vij & seminis anisi grana 5. misceantur & subtilissime conterantur fiat cum lacte mu„ lieris collirium.

De fluxu lachrimarum ex ira Sanguinea

℞ Aquarum rosarum ℥ ij Tutiae praeparatae, rosarum rubearum corallarum ana ʒ j Sang:

Draconis Boli armeni Camphore ℈ s. misce
& fe epithema.

Ex pituita.

℞ Aquarum pulegij, Betonicæ, Lauendulæ, ana ℥ ij
Syrupi de Sticados arabici ℥ iij misce & fe po,
tus & iterum doses iij.

Euacuantia.

℞ Pillularum cochiarum ʒ j exhibeantur semel,
uel uespri mediummu uel mane mediumm.

Confortatiuum.

℞ Dianthos ℥ iij utatur confortatiua vespri & mane

Locale.

℞ Aquarum feniculi, pulegij ana ℥ ij vitrioli albi
ʒ j misce & fe collirium.

Ex colera digestiuum.

℞ Aquarum nemipharum ana ℥ iij Syrupi nenu,
pharum ℥ ij misce & fe potus & iterum do,
ses iij aut duride.

Euacuantia.

℞ Pillularum Reubarb. ʒ j dosis una mane exhibeantur

Locale.

℞ Aquarum camphore, applicentur cum panno li,
neo ad frontem & tempora.

℞ Corticum granatorum lenium excorticatum
ana m. j. glutinentur & incorporentur cum
muscillagine dragant. & applicentur cum pan-
no lineo ad oculos.

Pulvis restrictivus & refrigeratiuum.

℞ Aloes acaciae glandium licii Boli armeni. gu-
mi arabici ana ℥j misce & subtilissime pulve-
risentur, quibus pulverisatis addatur q. s. a-
quarum rosarum albuminum ovorum iij misce
& fiat ad modum Epithema.

Syllamus aliud restrictiuum.

℞ Nucis cyparissi numinis sanguinis draconis
mastiris dragant. ana ʒ ij misce & pulveri-
sentur postea & incorporentur cum albumi-
nibus ovorum & oculis applicentur.

Decoctio.

℞ Myrrhae gallarum nucis cupressi numinis ana ℥
ij s. infundantur & decoquantur in lib. una
pluvialis ad consumptionem medietatis postea
oculis applicentur.

Gargarismus attractiuus.

℞ Florum & foliorum maiorana Lavendula,
foliorum Ruthae Salviae ana m. s. radicis

pristini ℥ s. misce & decoquantur in lib. ij
ad consumptionem medietatis postea colentur &
collativa patiens cochlear calidum in ore teneat

℞ Tutiae preparatae ℥ j, corallorum alborum, & rub.
mirabolanorum Rebulorum combustorum sumac
gallorum, mastices olibani Aloe Epatici ana ℥ s.
misce & pulverisentur postea incorporentur cum decoc
tioni sorbi grecj.

De tumore palpebrarum.

℞ Farinae milij ℥ j, aquarum foeniculi vel ruthae
℥ ij misce & fiat cataplasma. Si ex phleg
mate, siue ex ventositate accipe pro initio
cimiinum ~~[illegible]~~. Si ex melancholia ℞ decoctio
nis mellilotti in vino.

Epilotrium sive depilatorium pro-hibens regnationem pilorum.

℞ Fellis Ericij ℥ ij sanguinis eiusdem Castorei
Erugines ferri ana ℥ s. misce & fiat linimentum
ubi desiccatum fuerit retegatur materia pro
cessus postea manu distemperentur, cum saliua
ieiuna applicetur ad locum avulsi pili.

De Cataracta Digestiuum.

℞ Agrimoni pulegij saluie Lamiitidis an ℥ ij spe,
cierum dianthos ʒ ij misce & fiat potus &
doses ij tenue ·e·

Purgatiuum.

℞ Pillularum octomerarum uel octomerarum ʒ j
& quibus in cibis exhibeantur erica nitrei,
lium lacti. Saepe reiterentur pillulae & etiam
digestiuum pro confortatione exhibeatur dianthos.

℞ Agrimoni foeniculi ℥ s. Ruthae ℥ j fellis hirci
ʒ ij Serapini ʒ j mellis uirginis ℥ ij misce
& fiat collirium.

Collirium.

℞ Fellis hirci exsiccati baccarum lauri excorticatis
ʒ ij s. Serapini ʒ s agrimoni ruthae urine pi,
ueri an ʒ iiij mellis uirginis ʒ s. misce & fiat
collirium ·e·

Electuarium confortans caput
& stomachum.

℞ Spicenardi ʒ v Cinamomi ʒ iiij agari iiij & s.
mastici ʒ XIII misce & pulverisentur subti,
liter, mellis uirginis despumati lib. s. misce
& fiat electuarium doses ʒ ij mane ·e·

De ructilopa:

℞ Epar Caprinum ~~et~~ mistum & longo pipere con-
spersum torrendum in forma: cum destillantr
ex destillata aqua simul saniosa materia linsiosos
oculos lenire oportet. Datur etiam in usu ipsum ca-
prinum.

Collirium.

℞ Fellis hirci ʒ j piperis nigri ʒ ij armoniaci ʒ
iij mellis virginis ℥ ij misce & fiat collirium.

De dilatatione pupillae

Emplastrum.

℞ Farinae fabarum, farinae hordei ana ʒ ij olei ro-
sarum ℥ s. vitellum unius oui bene agitati mis-
ceantur & incorporentur cum aquis solatri & fiat
emplastrum postea utatur Emplastro kasis gossi.

℞ Farinae fabarum ʒ iij florum Camomillarum
ʒ ss radicum alkekenchi ʒ j misce & incor-
porentur cum aquis plantaginis vel feniculi
si non adsit calidita.

Ubi ex dolore capitis oculum habet.

℞ Succi semperuiuae. solatri plantaginis ana ℥ ij misce
& oculis cum panno lineo applicetur.

De fistulis oculorum

De fistulis oculorum. Cura fistulae in quacumque corporis parte.

Fistula est foramen profundum intus latum in orificio strictum. Ad curationem fistulae 4 requiruntur. I Aparitio foraminis ij Mundificatio fistulae iij Remotio callositatibus quae est in fundo. iiij Consolidatio.

Primum.

Aparitio foraminis perficitur cum medulla Sambuci vel radice gentiae.

Corrosivum.

Rx. Unguentum corrosivum ex arsenico rubeo, cantharidibus abiectis capitibus & alis & incorporentur cum melle.

Rx. Vel Unguentum Aegyptiaci & madefiat in eo pannus lineus subtilissimus & repleatur foramen fistulae: ista duo sunt corrosiva corrodentia quod priora duo non faciunt.

Secundum perficitur cum hydromelle facto ex melle rosaceo & aqua vitae, vel vino in malva.

Tertium perficitur cum cauterio actuali vel potentiali. Actuali in ferro ignito argento vel auro ignito. Potentiali perficitur tali decoctione.

℞ Foliorum rutha, chelidoniæ, agrimoniæ an̄
M. S. misce & conquassentur & buliant in 3
lib. uini albi ad consumptionem tertiam partem postea
colentur & de collatura sepius mittatur gutta una
in fistulam.

Aliud corrosiuum potens:

℞ Zaccari albi ℥ ij mellis M. ij misce & parum
decoquantur ad modum unguenti.

Curatum perficitur cum unguento consolidatiuo uel emplastris & decoctionibus.

Unguentum.

℞ Aloes olibani Sarcocolle preparate cum aquis forniculi an̄ ℥ ij misce subtiliss. pulueriz. olei rosarum
℥ iij Ceræ ℥ iij S. misce cera & oleum in liquefiant ultimo cetera addantur & fiat unguentum.

Emplastrum.

℞ Emplastri cochi[illegible] albi ℥ i, & applicetur de no
ad caput fistulæ.

Decoctio.

℞ Foliorum agrimoniæ, foliorum ruthæ, foliorum
oliuæ, an̄ M. ij. misce & conquassentur in lib. 4

nimi albi ad consumptionem unius librae postea colentur et colaturam bibat patiens nesperi circa meridiem lecti et in aurora ℥ iij pro j uice: sanius non purgatur set mundificatur.

℞ Foliorum agrimoniae viridae ana m ij misce buli, ant in lib iij vini albani ad consumptionem tertiae partis colo: postea et omni mane ℥ iij bibantur.

℞ ℔ albi ʒ iij teleguantur in ℥ ij vini albi ad consumptionem medietatis colentur et colatura ista lauentur fistula sic et in profunditatem penetrat.

Aurium morbi.

De dolore aurium quando oritur tr ex abundantia sanguinis et colerae.

℞ Olei rosati ℥ j, nenupharis ℥ s cerae albae ʒ ij misce et fiat linimentum cum purgatur chole ra cum pillulis aureis.

Unguentum maturatiuum.

℞ Mulcillaginis radicis altheae, seminis lini, seminis fenu graeci ana ʒ iij seminis anethi ℥ j s florum camomillarum ʒ s. Butiri recentis ℥ vj misce et fiat emplastrum et supra aurem ponatur cum panno lineo.

℞ Thuris albi sarcocollæ, sanguinis draconis ana ʒ j, nitrioli Romani ʒ. s. misce & fiat pulvis desic-cativus consolidativus. florum camomillarum origa-ni ana M. j. betonicæ, puleggij ana M. j. lib. ij vini albi ~~ana M. s. misce & decoquantur~~ ad consumptionem medietatis, postea herbæ calidæ cum panno li-neo ad aurem applicentur.

Ꝑ ana M. s. Misce et decoquantur

Si Ventositates.

℞ Mellilotum & decoquatur cum rutha & applicetur.

Cura quando oritur ex phleg-mate vel pituitoso humore.

℞ Oleorum liliorum alborum, ruthæ, ana ℥ j. cas-torei pulverisati ʒ 1 s. ceræ citrinæ ʒ ij misce & fiat unguentum. Unum quoque in hoc casu colligitur vel ponas simpliciter rutham coctam in aqua fluviali.

De tinnitu aurium.

Inter aures & oculos non temere quicquam mittatur vis maxime corrosivarum medicinarum.

℞ Olei de spica ℥ s. de amigdalis amaris ʒ ij ce-ræ citrinæ ʒ. j. s. misceantur & fiat unguentum

mollo Si pauperes fuerint ℞ oleum laurinum
℥ s pro 3 ʒ vnctitur.

Decoctio in tinnitu aurium.

℞ Foliorum pulegij Origani. florum Camomillæ
an. ℥ s. foliorum Rutæ 3 v misce & fiant par-
uis sacculis quadratis & decoquantur in Vi-
no albo postea supra aurem ponatur.

Tinnitum ex inanitione sic curabis.

℞ Capita papaueris decoque ad modum pulmenti
& circumpone auri. Vtimur etiam in tinnitu
lacte papaueris vel lactucis vel oleo rosarum.

Pro dinitibus.

℞ Oleum granorum Iuniperi est mirificum & efficax,
usitatum in discrasia ex flegmaticis humoribus.
Contere grana iuniperi infunde in vino postea
distilla vnge aurem.

℞ Olei nucum ℥ s. papaueris albi myrtillorum
an ʒ s. misce & fiat linimentum.

De grauitate auditus.

Digestiuum.

℞ Florum maioranæ roris marini an M. j.
florum Lauandulæ Sticados arab. an. ℥ j s.

misce & decoquantur in lib. j vini albi ad consumptionem medietatis postea colentur & colaturae addatur 4. s. Syrupi de Sticadis & dosis erunt iij ℥.

Purgativum.

℞ Pillularum Cochiarum ʒ j & exhibeantur duabus vicibus circa introitum lecti.

Sacculus.

℞ Foliorum pentafolionis auriculae muris Betonicae ana M j Sticados arab. foliorum Maioranae florum Camomillarum ana ʒ j vel ʒ ij misce & grosso modo incidantur & aptentur ad duos saccullos Et est Doct: Smalkaldi.

Decoctio communis:

℞ Pulegij, Origani, Betonicae, florum camillarum Sticados arab. ana M j misce & decoquantur in lib. iij aquae fontis, & patiens vaporem calidum ad aurem recipiat per traiectorium.

℞ Olei Camomillini vel liliorum alb: vel amigdalarum amararum ℥ s & liniatur locus circa aurem.

Cura quando ortum habet ex inanitione & siccitate. ℞

℞ Florum violarum nenupharum ana M ij foliorum

Endimie m. s. capita papaveris alb: iiij misce & decoquantur in lib. iiij aquarum fontium ad consumptionem medietatis. postea patiens fu- mum ad aurem recipiat Illiniatur auris cum oleo violarum vel nenupharum.

De Vermibus aurium.

Succus sive pulvis Aristologiae rotundae, sive pul- vis hellebori enecat vermes in auribus. Si in- gressi fuerint penitus mactanti sunt lacte titi- mali & dum recenti Nam deterra ejiciunt & provocant succum absynthij immitte per traiectorium in aurem.

Contra Vermes.

Aloe dissolutum in aquis Persicae licinio immissum.

Si lapillus aut tale quid tam inciderit.

Precipe in sternutare obstrictis naribus, tamen propellitur per spiritum ad aures missum.

Odores corrupti humores generantes in aure.

℞ Virgultum salicis adusta alteram extremitatem opilita ra & incende alteram extremitatem & immitte in aurem tunc calor extrahit vaporem.

Narium morbi.

De fluxu sanguinis narium.

℞. Aquarum rosarum lib. 5. aceti. Vini albi ℥ iiij
Camphorae ℥ j misce ut [illegible] & applicatur collo
in panno lineo duplicato similiter & temporibus.

℞ Bursonem tempore mensis maij & transficiatur per
os & totum corpus exsiccetur in sole postea in
duplici serico panno involvatur & sub ocellos ponatur
axillis

De vlceribus narium.

℞ Olei rosati, adipis gallinacei ℥ j cerae citrinae ʒ ij
misce & fiat unguentum.

Decoctio.

℞ Myrrhae olibani ana ʒ ij vini rubei ℥ 15 misce
& dissolvantur. Myrrha & olibanum & facies
resistentia naris abluantur cum vino calido,
postea pulverem mastiçis strano darauff.

℞ Cerusae myrrhae lapidis calaminaris praeparati a
luminis usti ana ʒ j olei rosati ℥ ij Cerae ʒ iiij
misce & fiat unguentum

De hemoroitibus narium.

Apostemata narium tria sunt: { Hemoroites. Naßblattern.
Polibus.
Cancer.

Signa hemoroitidum sunt.

Mollities narium, humores fluentes vel sanguis per vices & tactus mollis cum naris stringimini & vertit fortis eius.

De polipo, Signa sunt.

Opilatio meatus narium & grassities apparet in parte posteriori & habet figuram ficus cum quadam durities & fortiori.

℞ Foliorum roris marini, maiorane, aZaccari Basilionis ana ʒ j helebori nigri Euforbii ana ʒ .5. misce & subtilissime in pulveri risentur postea incorporentur cum melle & fit nasalia.

Fortiora nasalia.

℞ Lapidum puriffimi ʒ 15. florum aZaccari maiorane ana ʒ 5. Euforbii piretri ʒ j misce & subtiliter pulveri risentur postea incorporentur cum melle & fit nasalia postea ascerra in duela illi maium polipus cum oleo rosaceo.

Gargarismus ~~plantaginis forte~~.

℞ Foliorum rutae, pentafolionis ana m j Origani, florum Laundrule ana m 15 misce & decoquantur in lib. sex aquae fontis ad plenum pluviam in dialalis postea colentur & de colatura sumat coclearia iij pro una vice.

De Cancro, Signa.

Vene in naso nigre, plene sanguinis melancholici & virides fetor intollerabilis & calor in loco vehemens cum dolore.

Rx Cerula lote thitis præparate an ℥ j misce & pulveri risentur olei rosa: ℥ j Succi solani vel aquarum solani ℥ ij vel ℥ iij ad maximum misce & fiat unguentum & liniatur circa ulcera prohibet progressionem & ambitionem Cancri.

Rx Emplastri grysseri cum Camphora & applicetur loco ulcerato.

Ad mortificationem Cancri fetu ranæ

Rx Pannum lineum in mense Martio & intinge ter denique in fetum ranarum & reservatur & cum necesse fuerit intinge in aquam & applicatur cancro mox necat eundem.

Doctoris vender: Stady dogma:

De amissione odoratus.

Rx Seminis nigelle ℈ j misci gra iij misce & attrahatur per nares. Purgetur cum pillulis Cochis vel propigre Galeni.

Rx Nigella an ℥ s & pulverisentur similiter & pulveris supra carbones aspergatur & patiens fumum accipiat ad nares: Lege das pulver in eynem eysern loffel, oder auff einem ziegelstein vnd halts auffs die kolen vnd entpfange den rauch in die nasen.

Dentium affectus.

De dolore dentium.

℞ Aquarum plantaginis lib. 3 Sumac Bolensiacum ana ℥ ij et decoquantur ad consumptionem medietatis postea colentur et colaturam tepidam in ore teneat.

℞ Rosarum rubearum m. ij florum nenupharum violarum ana M. j misce et conterantur ad sacculum quadratum magnitudinis unius palmae postea decoquantur sacculus in aqua solani et tepidus applicetur ad maxillam.

Quando ex pituita ortum habet.

℞ Foliorum Salviae, Origani, Lavendulae, Ruthae, ana m. 5 misce et decoquantur in lib. j Vini albi ad consumptionem medietatis et si vehemens dolor fuerit fiat decoctio usque 4. j.

℞ Staphisagriae (alij Stafisgraphiae) ℥ j et grosso modo terantur postea decoquantur in lib. j Vini albi ad consumptionem medietatis postea colentur et colaturam calidam ad os sumat.

℞ Radicum altheae optime purgatae ℥ iij et decoquantur donec ex toto mollescant, quibus addantur farinae foeni graeci, seminis lini, aneti, florum Camomillarum ana ℥ ij farinae hordei ℥ ß olei

Camomillarum ana ℥ 15 misce & fiat emplastrum.

De stupore dentium.

Stupor dentium fit cum quispiam manducat prima aut poma aut herbam pontica aut stipticam. Stupor autem dentium curatur collutionis vini calidi aut cum sale fricentur stuporem tollas. Vel cum panno lineo fricentur. Cum autem dentes refrigerati fuerint facile calidis rebus curantur.

℞ Valerianam & decoque cum vino & aceto appone loco dolenti stuporem aufert.

Cornu caprinum combustum ac albatum purgat dentes & gingivas, mitigatque timorem eius.

De gingivis sanguinolentis

℞ Sumach granatorum myrtli, gallarum perforatarum, cupularum glandium, seminis myrtli, seminis plantaginis ana ʒ 1, vitrioli albi aluminis rameni ana ʒ 5. antiphilorum antherae ana ʒ ij. 5. foliorum mori celsi m. 15 misce & grosso modo cumdentur & decoquantur in lib. 6 aquarum fontium donec remaneant lib. is. postea colentur & saepius cum colatura calida os colluat.

℞ Mastiches sandarace acatiae hyppoquistidis ana ℥ ℞ thuris sparnae ʒ 1, vitrioli albi ℥ iiij misce

& pulverisentur & cum pulvere isto gingivae fricentur.

De casu uvulae.

Uvula plerumque ex abundantia sanguinis aut pituitoso humore dependet.

℞ Salis communis & parum ʒʒ & piperis.

℞ ʒʒ albi piretri piperis longi an ʒ ß vini albi ℥ 6 misce & decoquantur ad consumptionem medietatis postea patiens sumat coclear unum calidum ad os & aliquantum in ore teneat postea abluat os cum vino calido.

℞ Oximellis compositi ℥ iij piperis longi Cubebarum an ʒ ij misce & patiens per modum gargarismi in ore teneat.

Cura quando ex sanguinis multitudine ortum habet.

℞ Foliorum mali granati Sumach acaciae an ʒ j rosarum rubearum m. 15 misce & decoquantur in lib. j vini rubei ad consumptionem medietatis postea colentur & colaturam sumat calidam ad os. Vinum rubeum glacitum in fluxu humoris in quo ferrum ignitum 3 extinctum.

℞ Aquarum rosarum ℥ iij aceti rosati ℥ j misces & patiens in ore teneat.

Oris passiones. De grauitudine linguæ

Cura grauitudinis linguæ D. Amb: Karl.

℞ Agrinum Saluiæ pulegij Betonicæ, an ij Syrupi de Sticados ℥ ij misce & fiat dosis ij.

Euacuantia.

℞ Pillularum Cochiarum vel foetidarum ʒ j, vel specierum diatriobitis ʒ j, mane in aurora.

Vbi morbus non dat inducias.

℞ ʒʒ piperis Syrupi albi pirethi foliorum maiorana an ʒ vi Seminis nigellæ Staphisagr: an ʒ ij misce & grosso modo glauantur & decoquantur in lib. iij vi ni albi ad consumptionem duarum partium colem & colaturam calidam in ore teneat & repetat.

Lenimentum ad idem.

℞ Olei liliorum albo: ℥ j vel Castorei, vel Camomillarum an̄ fricetur lingua cum saluia &

Pro frioris.

℞ Pirethi saluiæ, acori, an ℥ j calij ʒ j ∂ misce decoquantur in lib. ij vini albi ad consumptionem duarum partis, postea calidam in ore teneat.

Pro diminibus.

℞ Conserua Lauendulæ, anthos ℥ j vel s. specierum diacameron vel dianthos ʒ j misce & fiat conditum postea deuoretur.

In causa calida ut accidit post febres.

℞ Olei rosati ℥ ij ceræ albæ ʒ ij misce & fiat linimentum colli.

Cura incrementi linguæ.

℞ Succum cepæ madefac digitum & asperge sale & confricato.

Cura ranula ex phlegmate.

℞ ℥ cum sale & fricato linguam ranulam sub lingua.

Ex sanguine.

℞ Pirethri & decoqui aceto teneatur sub lingua cum si-napi in vino.

Apostema linguæ ex sanguine.

Phlebotometur ex cephalica vel amplius circa cubitales ad spondiles dorsi. <Drui..>

℞ Aquarum plantaginis lib. j syrupi rosati ℥ ij misce & fiat gargarismus & uno [illegible] cochlearij.

Si magnum fuerit.

℞ Radicum capitis monachi, hederæ arboreæ ana m. j aquarum plantaginis lib. ij misce & decoquantur ad consumptionem medietatis postea colentur & sumatur colatura ad os.

Cura cholerici apostematis.

℞ Aquæ rosarum solani ana ℥ ij syrupi de papaveribus de ribes ana ℥ s. misce & fiat gargarismus.

Linimentum.

℞ Olei nenuipharini ℥ j mastices thuris ana ʒ s. misce & fiat linimentum.

Cura melancholici apostematis.

℞ Seminis citoniorum mucilaginem in aquis rosaceis & unge linguam.

Cura phlegmatici apostematis.

℞ Foliorum Betonicae, florum lavendulae, pulegij ana m. s. vini albi lib. j misce & decoquantur ad consumptionem medietatis, colentur colatura retineatur in ore calido.

Linimentum.

℞ Mellis virginis ℥ j masticis thuris ana ʒ s. misce & fiat linimentum.

De sinanche.

℞ Succi absinthij cotulae foetidae ana ʒ ij mellis munditi ʒ vj albi graeci ʒ v Cerae ʒ ij misce & fiat emplastrum & applicetur cum panno lineo ad locum doloris.

℞ Cinerum hirundinum silvestrium ʒ iiij Croci Spicae nardi ana ʒ j mellis virginis ℥ ij misce & fiat unguentum & emplastrum.

Gargarismus.

℞ Aquarum rosarum solatri ana ℥ ij diamoron ℥ s misce & fiat gargarismus.

℞ Aquarum nenuipharis solatri lib. s. balaustiarum acaciae

acaciæ hyppocistidis an̄ ʒ ij. misce & decoquantur ad consumptionem quartæ partis, postea patiens capi-tium firmat ad os & aliquantum teneat.

Sillamus.

℞ Liquiritiæ mundæ passularum mundarum abarillis dactilorum an̄ ℥ s. seminis psilij citoniorum papaveris albi an̄ ℥ s hordei excorticati ℥ ij mellis virginis ℥ ij s. misce & decoquantur in lib. iij aquarum fontium ad consumptionem medietatis postea colentur & colaturam tepidam patiens ad os firmat.

Unguentum.

℞ Unguenti dialtheæ ℥ s. mucillaginis seminis psilij citoniorum an̄ ʒ ij medullæ cassiæ fistulæ, butiri recentis sine sale an̄ ʒ s. fermenti dactilorum pinguium an̄ ʒ 15 olei violarum ʒ vj misce & fiat unguentum.

In caussa frigida.

℞ Radicum yreos capillorum Veneris ysopi an̄ m, Liquiritiæ rasæ, uvarum passularum, abarillis mundatarum caricarum an̄ ℥ s. seminis lini foeni greci an̄ ℥ s hordei excorticati ℥ ij mellis virginis ℥ iij misce & fiat decoctio in lib. iij aquæ fontium decoquantur ad consumptionem duarum

partium postea colentur & colaturam calide patiens ad os sumat.

DE TVSSI.

Cura calidi tussis.

℞ Aquarum rosarum ℥ iij Aquarum fontium ℥ xii Zaccari candidi ℥ 15 vel ℥ ij misce & bulliant una ebullatione postea colentur & fiat Julep Rosarum.

℞ Diatragacanti frigidi in tab. ℥ ij & exhibeatur cotidie una vel dimidia.

℞ Pillulas Bikichias albas pondus ad libitum.

℞ Vnguenti populeonis ℥ ij 15 dialtheae ℥ 5 B. armeni pulverisati ʒ iij misce & fiat unguentum & applicetur ad regiones pectoris.

℞ Aquarum Betonicae ysopi ana ℥ 3 Syrupi de Liquiritia ℥ ij misce & fiat potus & sumat dosis ʒ vespori circa introitum lecti.

℞ Pillularum Cochiarum ʒ j exhibeantur ij vel vespori circa introitum lecti.

Decoctio.

℞ Liquiritiae rasae ℥ j ysopi, Capillorum Veneris ana M. j seminis foeniculi, anisi ana ℥ 5

rum passarum ℥ 2 Caricarum Citrinarum numero 12 ℞ misce & semina grosso modo contundantur & decoquantur in lib. ij vini albi ad consumptionem medietatis, postea colentur & de tali colatura patiens uesperi circa introitum lecti et mane in aurora cocharia iiij sumat.

℞ Diaris: Solomonis, ℥ ij & sumat quam rotulam unam uesperi & mane uel teneat pillulas una Bikichiarum nigrarum in ore.

℞ Olei liliorum alborum Camomillarum an̄ ℥ 1 1 Cera Citrina ʒ iij misce & fiat unguentum Vnimi quoque Lochsano.

De Asmate.

℞ Aquarum ysopi, Bethonicæ an̄ ℥ 4 Syrupi, Capilli Veneris an̄ ʒ iij misce & ℞ potus.

ytromel.

℞ Mellis virg. ℥ iij Cinamomi electi ʒ 15 Croci ʒ 5. misce decoquantur in lib. 5. aquæ fontis ad consumptionem unius partis postea colentur & sumat patiens haustum unum circa introi,, tum lecti.

Electuarium.

℞ Cinamomi Liquiritiæ mundatæ, Capilli Veneris an ʒ.j. piperis albi & nigri, ysopi, nepitæ caballinæ, seminis foeniculi an ʒ.s. passularum enucleatarum ℥.s. pinearum pistacearum, amigdalarum dulcium an ℥ j Raticum yreos, seminis urticæ an ℈ ij mellis despumati ℥.s. misce & fiat electuarium dosis quantitatis nucis avellanæ.

Pulvis.

℞ Cardamomi maioris an ʒ.j. grana paradysi, gariofilorum cubebarum an ʒ.s. Croci ℈ j Cassiæ ligneæ seminis urticæ an ℈.s. pulmonis vulpis præparati ʒ ij Zuccari albi ℥ ij misce & fiat tragea, dosis ℈ j pro vice cum vino albo calido vespere & mane.

Vtuntur etiam looch de pulmone vulpis.

℞ Cimini Cinamomi piperis nigri an ℈ ij Calamenthi piretri Sinapis an ℈ s. Succi Liquiritiæ .f. ℈ j & specierum diatragacanti frigidi, diapenidionis an ℈ s. misce & pulverisanda pulverisentur, pulverisatis addantur ℥ ij mellis

dessiccati & frei electuarium liquidum.

℞ Unguenti dialthee ℥ j. nitella ovorum numero iij croci pulverisati ʒ j. misce & fiat unguentum & applicetur ad regionem pectoris. Utimur quoque in simili casu oleo liliorum alborum, rutha & unguento anodino.

Morbi Pectoris

De pleuritide Signa.

In urina ruber & cum quidam resplendentia & crassa vera pleuresis ortum habet ab ex sanguine subtili. Raro aut nunquam a melancholia ortum habet.

℞ Aquarum rosarum quart. j fontium 4 tri Zuc- cari albi ℥ j 15 misce & bulliant simul una ebullatione postea coletur & sumat haustum unum vesperi circa initium lecti. & dii quantocumque placuerit.

Unguentum.

℞ Unguentum populeonis ℥ ij dialthea ʒ vj nitellum unius ovi misce & fiat unguentum & applicetur ad locum doloris possumus unam addere ʒ j. vel ij boli armeni.

Conditum.

℞ Conservæ uiolarum nenupharum ana ℥ s. speciei trisandali diatragacanti frigidi ana ʒ s. syrupi uiolati ℥ ij misce & fiat conditum liquidum.

Decoctio digerens materiam coleram.

℞ Florum uiolarum nenupharum ana ℥ s. seminis endiuiæ Lactucæ scariolæ ana ℥ s. capillorum ueneris M. j seminis cucurbitæ melonum cucumeris ana ℥ j, malue bismal ana ʒ ij misce & decoquantur in lib. ij aquæ fontis ad consumptionem medietatis postea colentur & colaturæ addantur ℥ j syrupi uiolati Vehementer coleram in stomacho & epate digerit.

Euacuatio.

℞ Cassiæ extractæ ℥ j. & exhibeantur aquæ endiuiæ ℥ ij euacuat coleram uel cum ℥ ij aquarum rosarum.

Vnguentum.

℞ Vnguenti populeonis ceroti santalini ana ℥ s. [illegible] ℥ ij olei camomillarum ℥ ij uitellum unius oui croci ʒ s. misce & fiat unguentum & applicetur ad locum aptum.

De sanguinis provocatione ϗ αἱμοπτοΐδος

Cura ἀνχοφθυσιος

℞ Aquarum plantaginis lib. 5. Sumach balaustiarum,
rosarum rubrarum ana ℥ S. misce & decoquan-
tur ad consumptionem duarum partium ℥ j pos-
tea patiens istam decoctionem frigidam ad os su-
mat quando sanguinem spuit & illico capita
venarum astringit.

Pro pauperibus.

℞ Simplicem aquam plantaginis vel solatri vel aceto-
partem i & aquam simplicem partes iij & co-
quantur & bibantur.

Cura quando cum vomitu.

℞ Acaciae ʒ ij rosarum rubrarum & balaustiarum
ana ℥ S. gummi arabici ʒ j. dragaganti ʒ S.
misce & pistentur subtiliter postea decoquantur
in lib. 15 aquarum plantaginis vel myrtillorum,
ad consumptionem tertiae partis & colentur, & de
tali colatura exhibeatur patienti in aurora &
vesperi circa introitum lecti ℥ iiij mirabiliter re-
stringit capita venarum atque dissolvit. Trochisci Ra-
sis omnem fluxum sanguinis sistunt ut ocyssime.

Restrictiuum.

℞ Mumie mastiris, Boli armeniaci, sanguinis draconis ana ʒ.ß. misce & pulverisentur & formentur trochisci cum aquis Endiviae ana plantaginis & exhibeantur per horam dimidiam ante prandium & dum cibum super sumptum una concoquatur & vehementer restringit.

Conditum.

℞ Conservae rosarum antiquarum conservae violarum ana ʒ.ß. Specierum diasantali ana ℈.j. misce & ... cum syrupo rosarum & fiat conditum.

Epithema.

℞ Aquarum rosarum, plantaginis ana ʒ iij specierum diarodon abbatis diasantali ana ℈.ʒ.j. pulveris rosarum rubearum ʒ.ß. seminis plantaginis ana ℈ j sanguinis draconis. coralli rubri lapidis ematitis ana ℈ ij misce & fiat Epithema quod applicetur loco dolenti prius usque factum vehementer restringunt ad pectus applicatur Damnis & Syropum rosarum per se & diarodon & cetera.

De Phthysi.

Tria sunt spectanda in Phthysi videlicet { Abstergere / Consolidare / Mundificare } { Haec tria sunt in lacte caprino.

Suspecta phthysi semper adest febris.

Signa.

Vrina phthysicorum semper est citrina & tenuis, in ~~[illegible]~~ssistentiae furfureae apparent pulsus semper debilis.

In principio phthysis sic Curatur.

Rx Aquarum rosarum plantaginis ana ℥ iiij tragaganti gummi arabici lapid: ematitis ana ʒ. j. Zaccari candid. ℥ iiij misce & bulliant simul una ebullitione. postea colentur & pacienti in aurora & vespere circa introitum lecti presententur.

Rx Pillularum Bikichiarum albarum vel diatraganti frigidi dianoton albare ana ℈. j. misce & incorporentur cum Syrupo de papavere albo & fiat confectio liquidum.

Cura phthysis ubi à pituita ortum habet.

Rx Aquarum trifolij brethonicae ana ℥ j Syrupi de prassio de liquiritia ana ℥ j misce & fiat potus & tenue doses iij facilem excreationem faciens.

Decoctio.

Rx Vuarum passarum ficuum ana ℥ ij seminis foeniculi anisi, capillorum Veneris ysopi liquiritiae rasae ʒ iij misce & grosso modo contundantur & decoquantur in ℥ lib. aquae ad consumptionem 2 lib. postea colentur & colaturae addatur Syrupi de liquiritia ℥ .S. & tenue doses iij exsiccat [illegible] 9.

solidat & illa decoctio in vissi multum valet.

Pulvis.

℞ Pulmonis vulpi preparati ℨ ij cinamomi electi ℨ ij Cardamomi Cubebarum an ℨ j zuccari albi ℥ j misce & subtiliter pulverizatur dos. ℨ j.

Emplastrum per motu consolidationis.

℞ Olearum nenupharum violarum rosarum. an ℥ j Cera citrina, ℨ vj sanguinis draconis, terra sigillata boli armeni an ℥ ß. rosarum rubearum Corticum citri Balaustiarum an ℨ j misce & puta pulverizatur & fit emplastrum quod vehementer consolidat.

Damus etiam Julep rosarum aut violarum cum pulmone vulpis preparati, sepissime hectica febris comitatur phthisim proinde refrigerantia remedia sunt utilissima.

De tremore Cordis.

Quando a copia sanguinis tremor cordis est indicit ex urina, pulsu, aut oculis cernitur.

Cura de tremore cordis.

℞ Conservae nenupharum rosarum an ℥ j Cor.

Apud cordis dolorem & tremorem eius remedium.

serui buglossæ ℥ i 15 speciernm diamargariton, electi de gemmis frigidis añ ʒ. s. Jacinthorum Saphirorum Smaragdon, seminis citri acetosæ coralli rubei, añ ℈ j omn santalorum Corian-dri preparati spondi Been: albi & rubei añ ℈. s. ossis de corde cervi ℈ 15 misce & puta pistum & incorporentur ultimo cum syrupo de nemi-pharum, fiet conditum liquidum.

℞ Aquarum rosarum nemipharum añ ℥ iij bu-glossæ ℥ ij coralli rubei, rosarum rubrarum specierum de gemmis frigidis añ ʒ j aceti rosati ℥ j misce & fiat pro corde Epithema.

Quando ortum habet ex causa frigida.

℞ Specierum diamargariton diacameron diam-bre diamusci dulcis añ ʒ. s. Zaccari albi ℥ s. foliorum auri numero v misce & fiat tragea dosis ʒ j usspri circa initium lecti & in aurora.

Potus.

℞ Aquarum buglossæ melissæ añ ℥ iij gariof-lorum pulverisatorum ʒ j misce & sumat do-ses ij vesperi & mane in aurora possumus addere croci ℈. j.

Spiritum corroborat & tremorem cordis removet.

Emplastrum.

℞ Santali rubri Citrini añ ℥ S rosarum rubrarum corallorum rubrarum Corticum citri. Been albi & rubri, seminis Anethi añ ʒ j Cinamomi, gariofili Cardamomi Croci, ligni aloes añ ʒ j. Specierum diambre diamargariton añ ℈ ij florum la- nundule. Camomillarum, foliorum Maioran añ ʒ iij. olei Camomillarum rosarum añ ℥ S. Cere Citrine ℥ iij Terebentine ℥ S. misce & pista pistentur subtiliter Ultimo liquefiant olea & cera, postea misce omnia simul & fiat emplastrum.

distillatio Caponis

Quando ortum habet ex pituita.

℞ Florum anthos ℥ j Maiorane ℥ S. florum bor- ginis, buglossae, Violarum añ ʒ ij Cinamomi electi Cardamomi mar añ ʒ 1S ligni aloes ℈ ossis de corde Cervi ℈ j Santali albi & Citrini añ ʒ 1S misce & pulverisentur subtiliter, post misce cum iure & carnibus Caponis optime co- tis & distillentur lento igne.

Confortativum.

℞ Specierum aromatici rosati ex descriptione Gabrielis

ʒ ij diambre diamargariton añ ʒ j, amigdola-
rum dulcium ℥ iiij minutim incidantur Zac-
cari lib. j, dissoluatur Zaccarum in aquis Boragi-
nis uel buglossa & decoquatur ad perfectionem
Ultimo addatur speties amigdole & ℞ confectio
in morsellis & pro dosibus dandur.

℞ Epithema.

Aquarum boraginis melisse Lauandule rosarum
añ ℥ iiij Spetierum diambre dialameron
aromatici rosati ex descriptione Gabrielis dia-
margariton añ ʒ .s. aceti rosati ℥ ij misce &
fiat epithema, qui epithema fecere nequeunt
sumant flores & herbas & faciant sacculum
hic ad regionem pectoris ponatur.

De Sincope.

De cura sincopes nihil tractatur quia eodem
curatur modo fere ut tremor cordis seu
καρδιακά.
In defectu animi extrema sunt fricanda &
utendum est iisdem medicinis quibus in tre-
Vomitus more cordis.

Morbi uero.
Balsamum utrumque in Colica & Colorica passionibus
plurimum claruit efficacitur.

Quando ortum habet ex nimia gulositate & vitio stomachi.

℞ Aquarum menthae ℥ iij gariofi ʒ j misce & exhibeantur ieiuno stomacho.

℞ Emplastri de crusta panis ℥ ij & extendatur super corium & applicetur ad regionem stomachi.

℞ Fermentum in quantitate nucis ovi & pulveris menthae m j & rosarum m j applicetur ad regionem stomachi.

Emplastrum ad Vmbilicum.

℞ Pilorum leporis minutim incisorum ℥ .s. mellis virginis ℥ ij Specierum diarodon abbatis ʒ j misce simul & applicetur ad umbilicum.

Si pauperes fuerint.

℞ Boli armeni ʒ j. pro diarodon abbatis valet etiam in mulieris vomitu.

Quando ortum habet ex Colera.

℞ Aquarum plantaginis ana ℥ .s Trociscorum diarodon ʒ .s. misce & exhibeantur.

℞ Aquarum rosarum ℥ iij pulverum dragagan

gummi arabici mastici an ʒ.s. misce & postquam mixta fuerint illico patienti exhibeantur.

℞ Conserve rosarum antiquarum ℥ ij gummi arabici, mastice, tragaganti, amidi, spodij an ʒ.s. misce & fiat confectio & sumat doses iiij & sumantur semper per horam dimidiam ante cibum. qui habent debilem stomachum si acetosa biberint vel ederint fluxum ventris incurrent.

Stomachum confortantia.

Scoria ferri quomodo praeparanda.

Colligantur scoria ferri ad ollam & obturetur & mittatur ad ignem in fornacem postea colligatur & in pulverem redigatur tandem in funditatur acetum vel aqua menthe vel feniculi.

Cura frigiditatis stomachi ex frigiditate.

℞ Zinziberis albi ʒ i, gariofilorum, nucis muscatae, cinamomi, Galange an ʒ ß Zedoarij piperis longi Coriandri praeparati an ʒ i, Seminis

Alij amios

anisi feniculi, amomis (amios), spicenardi, Cardamomi, macis an ʒ ß Corticum Citri ʒ ij

misce & pulverisentur subtiliter Ultimo adde
Zuccari albi lib. ß & fit magma dosis ʒ j mane
ri quanto calidum ibit & mane totidem in aur
ra in adiuvat digestionem & stomachum confortat.

Confortativum.

℞ Conservae primulae veris Lavendulae Buglossae ana ℥ .s. Specierum aromatici rosati ex descriptione Gabrielis diambrae ana ℈ 15 misce & fit conditum dosis quantitas nucis avellanae vel muscatae.

Emplastrum.

℞ Laudani ℥ .s. masticis. Cinamomi gariofilorum nucis muscatae, Galangae Spicae nardi, ana ʒ ij Styracis calamitae ʒ j olei de spica, olei masticis ana ℥ j Cerae ℥ .s. olei de Menthae ʒ iij misce & fit emplastrum in dorso & extendatur super alutam & applicantur ad regionem stomachi. Plerumque sumuntur ℥ iij vini sublimati & parum pulveris gariofilorum quo lanam facimus succidam cum stomacho applicabimus.

Quando a caliditate fuerit ructus foetido-
ris e stomacho exeunt damus tunc
lac papaverinum quod refrigerat.

Conditum

Consilium in caliditate stomachi.

℞ Specierum diarrodon abbatis triasandali ana ʒ j
conservae nymphearum ℥ ij misce & fiat consilium
desuper micis miscatur exhibeatur in aurora cum
aliquo ...um est.

℞ Trociscorum diarrodon abbatis de camphora ana
ʒ j misce & redigantur in pulverem & exhiber-
antur ... stomacho cum ℥ j aquarum rosarum
resolutarum aut cum syrupo acetoso.

Unguentum.

℞ Omnium santalorum coriandri preparati, semi-
nis acetosae, berberis ana ʒ ij succi citoniorum ℥ j
olei rosati ℥ iiij cerae ℥ j misce & fiat pulvis pulverizetur
& liquefiat cera cum oleo postea miscantur
omnia simul & fiat cerotum & unguentum ad
regionem stomachi applicetur.

Quandoque autem in hoc casu diarrodon & applicari
potest cerotum santalinum ad regionem stomachi.

Digestivum colerae.

℞ Aquarum endiviae violarum ℥ iiij syrupi violarum
℥ ij misce & fiat potus tenuis dosis ij.

Purgativum.

℞ Diaprunis laxativi ʒ iij electuarij de succo ro-

sarum ℥ j misce & fiat purgativum quod t-
libratum cum aquis Endiviae in aurora vel c-
aqua violarum vel cum iure pisorum.

Confortativum stomachi:

℞ Conserve violarum nenupharum an ℥ j specierum
trisantali diatraganti frigidi an ℥ s. misce
& fiat conditum dosis quantitatis nucis musca-

Epithema.

℞ Seminis cucumbithe mintalae mellonum citru-
citoniorum an ℥ j omnium Santalorum an
farine ordei ℥ s. aquarum rosarum ℥ iiij m-
seminibus minutim incisis & fiat epithema q-
ad regionem stomachi cum panno lineo applica-
Speciis diatraganti frigidi aliquantulum humi-
sum Itaque utimur eis in hoc casu, quia q-
roton parum caliditatis & siccitatis habent

Quando stomachus vulneratus fuit applicabis istud epithema.

℞ Aquarum rosarum lib. s. succi sitoneorum ℥ j
santali albi rubei rosarum rubearum an
℥ ij Camphore ℈ j misce & pulverisentur s-
ubrisanda & fiat epithema emplastrum Basil.

tificat & discutit.

De dolore stomachi cum apostemate.

Digestivum in causa calida.

℞ Foliorum endiviæ scariolæ ana M. s. hordei excor-
ticati ʒ iij seminis melonum cucumeris cu-
curbitæ, citrulli ana ʒ ij. s. florum violarum,
rosarum rubearum ana ℥ s. misce & decoquantur
in lib. j aquarum fontium ad consumptionem me-
dietatis & coletur & colaturæ addatur ℥ iij
Zuccari albi & fiat syrupus vel digestivum & tri-
doses iiij. Damus etiam syrupum acetosum
de Zuccaro in isto casu.

Purgativum.

℞ Cassiæ fistulæ noviter extractæ ℥ s. electuarij de
succo rosarum ʒ ij aquarum endiviæ ℥ ij misce
& fiat potus & exhibeatur in aurora & abstine-
at quinque horis a cibo.

Yera rasis in pondere sumuntur ʒ ij ad summum iij
yerapigra Galeni plus aloes habet quam rasis.

Asarum educit potenter pituitam & melancholi-
as & materiam malam in stomacho diu re-
tentam.

(Hoc emplastrum ventos dissolvit & fortificat stomachum.)

Emplastrum.

℞ Foliorum rutæ M. j. castorei ʒ iij anisi ℥ s. Cali-

Calid i ʒ) aristologiae longae ʒ v misce & subti
liter pulverisantur. Ultimo dissolvantur ℥ ij o
de spica Nardi ℥ j Cerae citrinae ʒ iij misce o
simul & fit unguentum vel emplastrum, resol
vit ventositates & calidum applicandum est.

℞ Folia & radices Azari & coquuntur cum vino
\+ est optimum für die schutz flecke der darm
In ventositatibus damus Tyriacum ʒ j cum ℥
iiij vini calidi & illico ventositates dissolvuntur

Quando ex phlegmate ortum habet.

℞ Foliorum Menthae, absynthij, ysopi, Capilli Veneris
ana ʒ s Corticum radicum foeniculi petroselini
ana ℥ j foeniculi amios ana ʒ iij liquiritiae rasae
uvarum passularum, alarillis mundatarum ana
℥ ß misce & grosso modo terantur ac coquan
tur in lib. ij aquarum fontium ad consumptio
nem medietatis postea colentur & colaturae adda
quarta j mellis virginis & simul bulliant & de
spumentur Ultimo clarificentur & eius dosis in
detur ℥ iiij vespere & in aurora reliquum.

Diacathonilo laxati ℥ s vel diaphaenicis ℥ s

exhibeantur cum ℥ i uel ℥ i duabus aquae menthae pro confortatione stomachi aromatici rosarum.

Quando ex Melancholia ortum habet

Digestiuum.

℞ Florum boraginis, buglossae an̄ ℳ j aquarum cisi-cutae lib. 5. misce & decoquantur ad consumptionem medietatis postea colentur colaturae addatur ℥ i oxi-mellis squillit. & ortum dosis ij pro uma uice ℥ iij exhibeantur.

Purgatiuum.

℞ Confectionis hamech ʒ v et exhibeantur cum ℥ ij aquarum buglossae & scolopendriae an̄ trisemi ℥ i s. aut de lapide lazuli ʒ j sed hamech omnium optimum quia leniter educit.

℞ Emplastri de melliloto ℥ iiij & extendantur super alutam & applicetur ad regionem stomachi.

Vnguentum.

℞ Florum melliloti camomillarum an̄ ℥ i s. foliorum altheae ʒ iij seminis anisi rosarum rubearum balaustiarum an̄ ʒ ij. s. olei rosati de mentha an̄ ℥ iij cerae citrinae ℥ i misce & puluerisando pulueri-risentur ultimo liquefiat cera cum oleo & fiat unguentum quod stomacho applicetur.

De Singultu.

Vinum limphatum generat singultum plerumque autem sin-
gultus ex pipere & cibo acetoso vel ex materia fri-
gida & potu aquae frigidae vel ex nimia repletione
generatur, habet etiam hic morbus ortum ex pitui-
so humore Colerico Curamus singultum cum abs-
inthio & mentha, camomillis in vino coctis purge-
tur cum jerapigra Galeni in vino calido tamen
benedicta laxativa.

Cura quando ex repletione ortum habet.

℞ Pulveris diptami ʒ ij Tyriacae veteris ʒ j misce
& exhibeantur ℥ ij vini calidi.

Quando a frigida causa ortum habet.

℞ Foliorum absinthij menthae ana M ij Cimini ℥ j
hij Salis communis ana ℥ j misce simul cum
torrefac in sartagine & fac sacculos ad Regionem
stomachi vel torrefac cum vino super ignem.

Si ex inanitione singultus.

℞ Singultus ex inanitione similem habet curam
lem febris Hecticae: lac papaveris cum zuccaro
paratum cum exigua quantitate ~~aliis~~ & da in
tu.

Singultus post purgationem malus, quia stomachum

lacsum esse significat a purgatione Et hypp: a sin=
gultu habito si fermentatio supervenerit solvitur.

Singultus ex {Vomitu / Elixirii meatris / Fervatio} Letalis est.

De appetitu Canino.

Causa est Canini appetitus a frigiditate stomachi aut ex copia atrae bilis, quae orificium stomachi infrigitat.

Quando ab atra bile est

Digestivum Melancholia.

℞ Foliorum senae ℥ i s. florum boraginis buglossae an. p. i. Timi Epithimi an ℥ i s. misce & decoquantur in ℔ j aquarum fontium ad consumptionem medieta= tis postea colentur & colaturae addantur ℥ i s oxi= mellis, liquiritiae syrupi de fumo terre ℥ i misce & fiat potus & capiat dosis iij vesperi & mane & rursus vesperi in tres.

Purgativum.

℞. Diasene in bolo ℥ i s vel in tabulis vel fiat pillularum de lapide Lazuli ʒ j in aurora una vice exhi= beantur.

Decoctio.

℞. Florum Camomillarum mellilotti an p. iij althaeae m. iij misce & fiant sacculus & postea decoquantur in vino albo & applicentur calidus ad regionem sto=

machi postea dentur cibaria incrassa qua ma tam in stomacho.

De bolimi.

Cura bolimi ubi ex frigiditate ortum habet.

Digestiuum.

℞ Aquarum menthae ℥ iij oximellis compositi ℥ j misce & fiat potus ℥ iij pro dosi una exhibeatur uespere & mane in aurora.

℞ Euacuat pituitosum humorem.
Foetidarum pillularum ʒ j uel pillularum stomachicarum ʒ j & exhibeantur in malius ʒ. s. & mane ʒ. s.

Confortatiuum.

Diambrae diamoschi dulcis uel diatriapipereon uel diagalangae ʒ ij & exhibeantur iiij malis in pori circa in medium lecti & in aurora.

Unguentum.

℞ Habet discutiendi uim & resoluendi.
Olei mastices spicae ana ʒ. cerae Cimino ʒ ij misce & fiat & inungatur stomachus ante prandium coenam. Haustus frigidus a balneo exhibitus crudos humores incontensat & appetentiam naturalem supprimit tunc potum hanc sumat.

Si ex caliditate corporis post febres tercianas ortum habuerit.

℞ Aquarum endiuiae rosarum nenupharum ana ℥ j

syrupi de nenuphari ℥ i misce & fiat potus & ex-
hibeatur una vice.

Evacuatio.

℞ Diaprunis laxatiui an ℥ i uel electuarij de succo rosarum ℥ 5.

Unguentum.

℞ Olei rosati uiolarum an ℥ i, cere albe ʒ ij misce & fiat potius unguentum quo ungatur stomachus.

Morbi Epatis.

Causae doloris Epatis.

Omnis medicina fortis epar debilitat.

Humorum copia epar extenditur siccitate autem & inflammatione attrahitur in tantum ut naturalis actio impediatur quod cetera membra eorum fomenta non acquirunt subinde tabescunt.

Cum epar fuerit inflammatum.

℞ Succi endiuiae colati ℥ iij syrupi de endiuia ℥ i misce & fiat potus & sit dosis una.

℞ Cassie extracte absque dragantio ʒ vi diaprunis laxatiui ʒ i misce & exhibeatur cum aquis endiuie in aurora uel ℞ electuarij rosati ʒ ß.

Epithema.

℞ Aquarum rosarum ℥ iij santali albi & rubei, rosarum rubearum an ʒ ij camphore ʒ i misce & pulverisata pulverisentur. Ultimo addatur aceti ℥ i uel

loco istius recipiatur Cerotum Santalinum & ap
plicetur ad regionem epatis.

Signa frigidi Epatis.

Sunt pallida labra, ponderis dextri lateris, mult
sputi humiditas oris.

Signa calidi epatis.

Ardor in dextro latere stomachi & nigrida labior
rubedo sitis & dolor dorsi.

Sacculus in frigida epate.

℞ Florum Salviae Camomillarum Lavendulae
M j florum menthae, mentastri ana M. ij.
riofilorum Spicanardi ana ℥ ij misce & gros
modo quarantur & fiat sacculus ad regionem epa

De ictericia.

Vrina ictericorum habet croceam spumam & q
tiones sunt citrinae.

Cura Ictericiae.

Quando primus meatus ab epate Coleram trahe
obstructus erit.

℞ Aquarum Cuscutae ℥ iiij Syrupi de Bisantij
℥ ij misce & fiant potus doses numero ij.

Euacuatio.

℞ Diaprunis laxativi ℥ iij & exhibeantur c
aquis Endiviae in aurora.

Confortatiuum.

℞ Diarodon abbatis ℥ iij & exhibeantur ʒ ij pro dosi & utatur lacte papaveris.

Pauperes.

Sumant lac papaverinum & imbibant &c.

℞ Cerati sandalini ℥ ij & extendatur super collitam corium & applicetur ad regionem epatis ita quoque in alijs opilationibus epatis et fellis proficuum erit.

Pulueres.

℞ Radicum cucumeris rasurae eboris ana ʒ j, Rei barb. ʒ . 5. misce & subtiliter pulverisentur & erunt doses duo & exhibeantur cum aquis Cuscutae.

Febriens morbus cum duritie epatis malus.

De hydropisi.

Tria sunt genera aquarum subeuntia Prima quasi Vtricularium graecis ἀσκὸς i. Venter tr[?] quo liquores continentur, quia in hoc plus aqua quam spiritus est.

Secundum Tympaniticum à musico instrumento tympano in quo plus spiritus aquae vero minus.

Tertium hyposarcha ab ὑποσαρκίδιος & anasacha à carne facta, appellationem habet,

quo sic quoteris aqua in lumen corpus spargit[ur]
aut solidae partes corporis in naturam aquae vel
solvuntur cum in caloris gradus in aquam
non in ultima & humidam τραγιθόνεον gradu[s]
cam dissimulatur.

Signa.

Vrina rubicunda in hydropisi medicum non debet
perterrefacere quia per malam epatis dispositionem pe[r]
venit massa sanguinaria propter debilitatem co[n]
gregationis urina tingitur. Vrina etiam saep[e]
nigerrima est cum quidam pingruntur attam[en]
curari potest si adsit virtus fortis.

Alia signa.

Ex calida hydropisi lingua arescit & denigra[n]
tur & sputum non habet, sed ex frigida contr[a]
semper habent humidum os, sed tamen sitim
patiantur quia membra non nutriuntur.

Cura hydropsis calidae.

℞ Aquarum violarum endiviae cuscutae ana ℥ ij
syrupi de bisantijs ℥ ij misce & fiat potus
& capiat doses ij.

Euacuatio.

℞ Pillularum de Reubarb. ʒ j, praesentantur ij m[ensis]
cibus.

℞ Electuarij elescoff ℥ s. & exhibeatur ij in cibis cum aqua lactis aut sero caprino ij in cibis in aurora Interim temporis vitetur lacte papaueris.

Confortatiuum.

℞ Specierum diasandali diarroton abbatis ana ʒ ij Conserue nenupharum ℥ j misce & fiat confectio. Vel ℞ diatragantum frigidi in rotulis optimum cum humectatione oris vel diarroton in tabulis. Si pauperes fuerint applicetur lac papaueris ad regionem epatis cum panno lineo.

Pro viribus.

℞ Aquarum rosarum, nenupharum ana lb. s. Sandali albi & rubri, rosarum rubearum ana ʒ ij Camphora ℈ ss aceti rosati ℥ iiij misce & fiat epithema & applicetur ad regionem epatis cum panno lineo.

Super iterandum est de rebus in uenire tam quam aliis grasibus cum sero...

De Hipposarcha frigida.

Ascite eandem fere habeant curam

℞ Aquarum florum Sambuci Ebuli Saluiae, menthae ana ℥ iij Syrupi de menthe ℥ iij Calij iij ʒ misce & fiat potus & sumat dosis iij.

Emaciatio.

℞ Specierum diambirh absque Reubarbaro ʒ j & ex...

hibeatur duabus vncijs cum vino calido in aurora & abstineat a cibo 4 horis, pro confortatione da-bit diagalangæ drachmam tertio die quoque danda purgatio spirituum diaturbith vel ℞ Benedictæ laxatiuæ ℥ s. & exhibeatur ij vicibus cum hau-sto vini reprefacti ieiunus. Postea ad 4 horas in-medio redit. Cauete præcedendum est in purgationibus in hoc casu quia humores in hijdropicis cito in-mouentur quando supra modum profluunt facile nimis supprimeret.

Quibus medicina laxatiua fortis oper debilitat.

Emphlastrum D. Smalkaltj.

℞ Sileris montani, baccarum lauri, florum Cam-millarum ana ℥ s. Spicanardi ʒ ij misce subtili-ter pulverisentur. Ultimo misce cum melle ad mo-dum emplastri super alutam & applicetur super ventrem.

Emplastra non prosunt nisi prius digesta & purgata sit materia, postea applicanda sunt.

Emplastrum.

℞ Spicanardi Romanæ althææ mentastri ana ℥ i s. & storacis calamitæ bdellij ana ℥ i s. terebinthinæ ℥ ij axungiæ porcinæ recentis adipis anseris ana ℥ ij s. masticis olibani ana ʒ vi euforbij ℥ s. [...]ci ʒ ij misce & dissoluantur gummi cum vi[no] albo. Ultimo ℞ ceræ citrinæ ℥ iiij olei nardini ℥ 8 misce omnia simul & fiat emplastrum.

Adeps anseris ala, ni pueris & pueris pro laxatione alui.

Decoctio.

℞ Spicenardi ʒ ij et pulverisentur et bulliant in ℥ 5 lactis caprini donec redeant ad ℥ iij et exhibeantur mane in aurora.

Cura Timpanite.

℞ Cimini Ermach, seminis rutae an(a) ʒ j misce et subtiliter pulverisentur. Ultimo decoquantur mel ad perfectionem et addantur species et fac suppositoria.

Ad. Flatus.

Clistera.

℞ Radicis ireos ʒ j foliorum ysopi appij, absinthij, Brancae ursinae an(a) M j anisi maratri ameos granorum lauri an(a) ʒ iij misce et decoquantur in lb iij aquae fontis ad consumptionem duarum partium postea colentur et in colatura dissolvantur ℥ j hierapigrae Galeni ultimo addantur ℥ iij olei rutae et fac clistera in dose.

Resolutio ventorum.

℞ Aquarum rutae ℥ iiij specierum diacimini ʒ s. misce et exhibeantur ieiuno stomacho unde illico ventositates stomachi discutiuntur.

Pregnantes nonnunquam constipantur et olei de ru. ℥ 15 et fac Enema. Item eis iniiciuntur ab alijs mulieribus et alios suppositos solutivos.

De Caltaxireis (alij de Caltaraijs) quas vulgus stu-
pilas vocat D. Doct: Ambrosius hic nihil legit
Verum hoc dicebat se vidisse hydropicum qui solebat
sanguinolentum sudasse, et sane de nullo homine
auditum est praeter quam de Christo.

De dolore splenis.

Cura hypnosarum est haec quando ab atra bile splen
tumet aut a ventositate &c.

℞ Aquarum Boraginis Buglossae Salopentris Cuscutae
an ℥ iij Syrupi de Epithimo ℥ ij ß misce & fiat
potus dosis iij vicium.

Minorationes.

℞ Vel pillularum Indarum ʒ j, Vel de lapide La-
zuli ʒ j Vel diasenae in rotulis ℥ ß. & exhibean-
tur mane in dose in liquido ad libitum.

Emplastrum.

℞ Emplastri de Melliloto ℥ iij & extendatur super
albam pellem & applicatur ad regionem splenis.

Confortativum.

℞ Conservae Boraginis Buglossae an ℥ ij ß Specierum
diacameron diacurcumae an ʒ ß misce & fiat
confectio & sumat de ea quantitatem unius
nucis miscendam in aurora quae etiam damus
diacameron vel diacurcumam solum in rotulis.

A caliota ca

A calida causa Digestiuum.

℞ Aquarum Cuscutae alcanna Endiuiae an ℥ ij Sy-
rupi de Endiuia Capillorum Veneris an ℥ j
misce & fiat potio & dentur doses ij.

Purgatiuum.

℞ Confectionis hamech ʒ v & pulverisentur & dosi
quanto vero atra bilis est additione sumat acetum
cum aqua rosata mixtum & ponat super sple-
nem in modum Epithematis cum panno lineo.

Morbi intestinorum.

De colica passione.

A colica ventosa patiens multos habere vidi atque
saepe in syncopen cadere Itaque non semper digestio
medicinae erit expectanda.

℞ Aquarum Camomillarum rutae an ℥ j ss specierum
diacyminum ʒ ij misce & exhibeantur tepefacta.

Euacuatio.

℞ Specierum diaturbith ʒ j & exhibeantur cum vino
tepefacto vel benedicti laxatiui ℥ s. eodem modo.

℞ Electuarij de baccis lauri ʒ iij vel ℥ s. & exhi-
beantur in haustu vini calidi quia ventositates discutit.

℞ Emplastri agrippae dialtheae an ℥ ij extendantur
super corium applicetur valet in causa frigida.

℞ Emplastri de mellilot ℥ iij & extendatur su[per] albitam pellem & ponatur super album.

℞ Arregani Marciaton ana ℥ ij & applicentur commixta unguenta eodem modo accomodata.

Quando omnia adhibita non adiuverint.

℞ Philonij Romani ʒ ij uel iij cum uini cali[do] hausto quod dolores praesertim mitigat.

Quando à Colera fuerit.

Colica passione à colera orta utere digestiuo & eductiuo ut in colera usi sumus Deinde lucr[...] colicam à proprietate uentosam soluunt.
Eodem processu in Rasses dosa de pillulis Doctor Ambrosius non ausus fuit, q[uod] si in [...] quantitate dentur pillulas interficerent hom[inem] Itaq[ue] ultra ʒ j pillularum absumat nemo in tempore Item Galliam misceatum Doc[tor] Ambros. nemini unq[uam] ausus est dare prop[ter] fortitudinem scamonice.

De Iliaca passione.

Eodem processu iliaca passio curanda [...]

Suppositoria atque Enemata etiam nihil prosunt quia iliaca passio in gracilibus intestinis supra umbilicum esse solet, eo usque iniectiones non perveniunt D. Ambros. non Enemata quem in colica passione se leniisse aiebat, quae nam sit ratio mihi ignota est.

Iliacus morbus seu dolor si in 7 dieb. non solvatur homo perit.

De Ventris profluvio.

Tres sunt species fluxus ventris quarum prima appellatur Diarrhoea Secunda λαιεντεgia Tertia dysenteria Vide Versus:

Cruda lien. simplexque diar: cum sanguine disse:

Cura quando ortum habet diarria ex pituitoso humore & ex causa frigida

℞ Aquarum absinthii Betonicae ℥ ij Syrupi de absinthio de calamento ana ℥ j misce & fiat potus & tantum dosis ij Si vero humor pituitosus superabundat per additi ʒ j de spe. diacumini.

℞ Diacalamenti in rotulis ℥ iij & exhibeantur rotule ij ante coenam aliquot dies.

Pro pauperibus.

℞ Arillos ex uvis passis contusis & exhibeantur cum plantaginis: In fluxu ventris diarei

Vel torrefacta seu amarcinato modo facto.

utantur panperum myrtillis torrefactis in sole [vulgaribus] habent enim fortem restringendi. In causa calida quae ex colera originem traxerit & melancholia utimur fere medicinis quibus in principio dissenteriae, Nam dissenteria statim sequuntur diarrhoeam. Cum adhuc Colerici humores in intestinis generentur facias Enema ex lacte caprino & oleo rosaceo.

Epithema Rasis sic ponderatur

℞ Sandalini albi & rubei ana ʒ s pulveris rosarum rubearum ʒ vi Boli armeniaci ʒ j gallarum ʒ v panis bis cocti ℥ iij aceti rosati ℥ j aquae plantaginis ℥ iij misce & pulverisanda pulverisentur & fit Epithema quae fluxus originem a calida causa habet.

Pro fricturis in ano calido Spongia lota, madida aspergatur hoc pulvere.

℞ Boli armeniaci masticis Thuris albi ana ʒ s. Spodij Sanguinis draconis ana ʒ j calcis pulverisentur.

Cura Lienteriae in causa calida ex Colera.

℞ Aquarum plantaginis ℔ s. Syrupi violati dia-
rhodon syrupi rosati ana ℥ s. misce & fiat potio
& sumat doses iij.

℞ Conservae rosarum ʒ ij pulveris tragacanthi, gummi
arabici ana ℈ j amidi ℈ [?] s misce & fiat
confectio, dosis quantitas est nucis gallicae
per horam dimidiam ante prandium vel ℞
Diacitonicon absque speciebus ʒ ij dosis ℥ s.

Pro pauperibus.

Pauperes sumant panem assatum tinctum
in aceto & aromatizatum mutilico[?] & come-
dat ova cocta in aceto, vel ovum coctum in
fano[?] mollis & utatur omnium [?]antium.

In causa frigida lienteria.

℞ Aquarum menthae betonicae ana ʒ vj misce
& sumat doses iij.

℞ Diacitonicon capiatis & exhibeatur ʒ s ante
prandium. Si autem adfuerit humoris
pituitosi copia adhibeatur in principio ℈ [?]
syrupiorum dicimubith[?] Deinde exhibeantur
aquae menthae & diacitonicon.

Confortativa.

℞ Diagalangae in tabulas ʒ ij & utatur paucis
post absumptum cibum.

Cura disenteria ex Colera.

℞ Conserue rosarum ℥ ij gummi arabici tragacanthi amidi ana ʒ ij misce & fiat condictum nucis gallice.

℞ Aquarum plantaginis acetose ana ℥ ij syrupi rosati ℥ j ß misce & fiat potus pro dosi una in pueris vero ʒ j. vel

℞ Trocisci de terra sigillata ʒ j exhibeantur cum aquis plantaginis vel rosacis pro dosi una, in pueris vero pro ij.

Emplastrum pro paupere.

℞ Pomis assati ℥ iiij infusi aceto forti misce conterantur vel redigantur in formam pulmenti

℞ Olei rosati ℥ iiij Cere citrine ℥ j omnia & fiat emplastrum Ultimo addantur ℥ j ß Boli armeni & applicentur cum corio ad umbilicum.

Restrictiuum.

℞ Olei mastici myrtillorum citoniorum ana ℥ j ß mastici sanguinis draconis coralli rubri ana ʒ j Karabe terre sigill: ana ʒ ij Corticum uvarum castanearum scorie ferri praep

parata ana ʒ ß. cere Citrine ℥ ß misce & fiat emplastrum & applicetur in corio ad umbilicum.

℞ Smaragdi preparati ℈ j nol ʒ ß ana maxime ʒ j & exhibeantur cum aquis rosaceis.

Electuarium.

℞ Santalum rubei Balaustiarum Spodij sanguinis draconis Boli armeniaci tragacanti acatie rosarum rubrarum Sumach gallie muscate, gallarum Cinamomi electi mali granati gummi arabici ana ʒ ß. Conserve rosarum ℥ iiij misce & pulverisentur subtilissime fiat electuarium.

[...]nuna solum frigida [...] itaque ipsa non nocet [...]ne additamus ʒ Cinamomum & alea [...]ansbus qui nomen [...]tis nim laxandi [...]Vabis vero nim restringendi.

℞ Draganti, gummi arabici ana ʒ j pulverisentur cum aquis rosaceis, in extrema necessitate, similiter & virga Cervi cum aquis rosaceis detur in potu.

De difficultate Vrine.

Cum difficultate urine quando pinguiosi humores obstruunt meatus & ita generatur lapis in Vesica.

Stranguria quando urina guttatim emittitur ex potu habito a balneo.

℞ Aquarum appij genestre petroselini ana ℥ iiij & uniatur dose iij in ieiuno stomacho.

℞ Benedicti laxativi ℥ iiij & ß.

℞ Vnguenti agrippe ℥ ij & inungatur pecten.

Si difficultas urinæ ortum traxerit ex acutis humoribus.

℞ Aquarum alceanæ lb ß & inungatur pecten ex oleo violaceo vel nenuphareo.

℞ Seminis petroselini appij foeniculi Cinamomi carui anthos dauci siseris montani milij solis genestæ [struck] verticis ✱ulminis mistuli ana ℥ j foliorum sene, lapidis Judaici ana ʒ ij misce & pulverisentur dosis ℥ j cum vino calido vel aquis petroselini, genistæ pulverisatæ & collatæ in vino per noctem demisso per urinalibus dissolventur vel distillentur.

De Calculo.

Vinum post casium. Calculus sæpissime generatur in ijs qui ut plurimi caseis vescuntur qui vinum bibunt quare omnes calculosi postquam caseum comederint a vino omnino abstineant.

Mitigantia.

℞ Foliorum malvæ althææ ʒ ij seminis lini althææ ℥ j florum Camomillarum M. j ß

misce & coquantur in 4 lib aquae fon-
tis ad consumptionem 3 partium postea co-
lentur & a colatura dissolvatur ℥ 1 s Bene-
dicti laxat: olei camomillini nitri ℥ iiij salis
communis ʒ iiij & fiat clystere.

℞ Unguenti dialtheae agrippae ana ℥ 1 olei ca-
momillini olivarum ana ℥ 1 s misce & fiat unguen-
tum & inungatur spina dorsi.

Praeservativa.

Patiens utatur cibis & potibus convenientibus
& amoveantur caseum & lac.

Semen petroselinum cum vino paulo mane
bibitum comminuit lapidem.

Curativa quae comminuunt lapidem
& confractum expellunt.

℞ Baccarum lauri granorum iuniperi nucleorum
persicorum ʒ s. radicis pimpinellae, foeniculi,
apij, petroselini, Raphani, genistae, milij
solis ℥ 1 misce & grosso modo terantur pos-
tea infundantur in lib viij vini albi &
stent ita in fermentatione per spatium 4
septimanarum postea distillentur per Embi-
cum in balneo mariae dosis ʒ 1 s.

Pulvis lapidem comminuens
& expellens.

℞ Radicis pimpinellae ℥ j Sanguinis hirci desicc[ati]
oculorum cancri an[a] ʒ ij seminis milij solis g[e]
nestae petrosilini an[a] ʒ ij Zuccari albi ℥ j ß m[isce]
& fiat tragea dosis ʒ j in aurora.

Inungatur pecten vel vesica cum oleo Scorpionis.

℞ Saxifragam Gali saxifrangam rubram distil[la]
hirci in vino sublimato distillata per tres dies
calculum fortiter constringit, quando ex causa fri[
gida & phlegmatica.

℞ Reubarbari Casti oxilobalsami Carpobalsami Re[
pontica ℈ j spicae Zinziberis acori Cinamom[i]
pinsadum. melanpiperis saxifrage an[a] ℈ ij ga[l]
filorum Cyperi anthos asparagi basiliconis
rustica an[a] ℈ ß Cassia lignea poly montani
Croci sigimanti an[a] ℈ j milij solis seminis f[oe]
niculi petrosilini siluris montani, Cardamom[i]
anisi, Euforbij an[a] ℈ j misce & pulverisentur
subtiliter dosis ʒ j vel ß cum aqua fontis
vina vel genestae plurimum ipsi pulveres va[
lent in lapidibus renalibus.

Plerumque sumunt cineres vini pulverisatum

& collatum in vino per noctem & vinū cum haustu boni vini sumptum plurimū conferat in calculis in viscosos humores dissolvantur & in difficultate urinae protege si continuantur vel 6 vel 7 septimanas.

Similiter lachrimae vitis calculum vendium in duratum frangunt. Venenosi in hoc casu dam cantarides pulverisatae quod saepe atro urinam eiunt, quod & simul sanguis expellitur, nam ob causam communem praesertim aperitiua sui directum dura thecha...

Itaq. medicus semper pharmacopolam. quando sue ingredientia pulveris aperitiui. Nam magnae Cantarides an parvae Cantarides Urinam quae uiderunt radicibus fraxini minore cum periculo exhibentur, abiectis pedibus & capite, ut moris est.

Magnae ... Parvae ... fraxini ... Sorviel ... cutem ...

De apostematibus vesicae & Renum.

℞ Seminis foenigreci seminis lini ana ℥ j florū Camomillarum mellilot ana M j florum althaeae M 15 furfuris M 5. misce & grosso modo contundantur & decoquantur in 4 lb aquae fontis donec ad unam redeant,

postea colentur & in colatura dissolvantur. Bene-
dictae laxativae ℥ i & olei camomillini q^rt: i &
fiat enema.

℞ Emplastri de mellilolo ℥ ij & extendatur super
corium & applicetur renum.

pro Clystere.

℞ Benedictam laxativam cum aquis plantaginis,
bis quanto Clystere recipiant.

Cura in causa calida.

phlebotomia e[st] incisio venae quae fit ad sanguinem minuendum secundum fervoris gra.

Quando apostemata sunt a calida causa quod pa-
tet ex urina rubea convenit qtem phlebotom-
ias minime.

℞ Olei nenupharum violarum ana ℥ ij cere al-
pulveris violarum florum nenupharum ana
ʒ i ß Camphore ʒ ß misce & fiat emplastrum
& applicetur ad regionem renum & exhibea-
tur aqua alcanae.

℞ Cassiae extractae ʒ v & exhibeantur cum aqua
atrane vel rosarum.

Clystere in causa calida.

℞ Florum violarum nenupharum ana m ij foliorum
malvae altheae ana m i furfuris p. i. misces &

decoquantur in 3 ℔ aquae fontis ad consump-
tionem quartae partis. Deinde colentur & de
colatura sume et partes Cassiae extractae ℥ i
olei violati ℥ iii misce & fiat Clystere.

℞. [u]rina hic resistentias
[e]mplastrum sumere
as.

Pro pauperibus.

Vinum album cum linteo applicetur ad regionem
renum vel lac papaveris.

[illegible] caute doloris.
in dorso [illegible] mor-
tis est. Si in dor-
so latere [illegible]
[illegible] ad spale est.

De mictu saniei & sanguinis Emplastrum.

Primum utendum est resolutivis. Resolvantur
autem cum aquis plantaginis & postea applice-
tur hoc emplastrum.

℞

Boli armeni ℥ ii acaciae ʒ i aloe epaticae ʒ .5.
Licii ʒ iii aquarum plantaginis ʒ iii aceti
ʒ ii dissolvantur primum acaciam aceto &
aquis postea dissolvantur caetera & applice-
tur ad regionem renum vel vesicae.
Pauper sumat magnum haustum aquae fri-
gidae vel lactis.

Ad causam calidam.

Aquarum pentafolionis ℥ ii & exhibeantur
calidae mundificandi & consolidandi vim
habet.

℞ Vnguenti populeonis ℥ j ß vitri consolidati ʒ vi misce & fiat emplastrum & applicetur ad regionem renum vel vesice mollificanti & refrigeranti vim habet.

Pro pauperibus.

Pauper cum aqua plantaginis bolum armenium bibat & ad aliquod tempus aquas plantaginis.

Pulvis.

℞ Specierum diarrodon abbatis triasandali ana ʒ ß & exhibeantur cum aqua plantaginis ieiuno stomacho tribus vicibus simul ana dosis ij.

De diabetica passione.

Quando autem ex frigiditate habet diabetica passio epithema in motu pulveris & gramentum aliquod

℞ Aquarum menthe lb ß pulveris olibani mastices ana ʒ v nucis cypressi ℥ j ß galange ligni aloes ana ʒ j ß cinnamomi assati ℥ j ß misce & applicentur ad regionem renum vel vesice

℞ Aquarum menthe betonice ana q͠rt j cinnamomi electi ʒ j ℈ trociscus de karabe misce & fiat potus & erunt doses ij pro delicatis addatur zuccari candidi ℥ j ß & parum bulia

Vomitu utantur & venim dosis ij pro confortatione, ut dabit tiambra.

Ex causa calida in Arabica passione unguentum.

℞ Olei nenufarinum rosati ℥ j ß psilinorum rosarum balaustiarum sanguis draconis an ʒ ij Calij: Opij ʒ j. (Anibel dreck)
Camphore ʒ ß cere albe ʒ iij misce & fiat unguentum & patiens bibat aquam plantaginis ieiuno stomacho. Vel ʒ j Trociscorum de karabe cum aquis rosaceis, pauperes sumant semen anthere bibantque simplici aqua.

Anthere semen heyst in den roten rosen.

Quanto ex resolutione mucillaginum.
℞ Olei liliorum alborum de Castoreo masticis an ℥ j Castorei Euforbij an ʒ j cere citrine ʒ iij misce & fiat unguentum & inungatur loca renum & vesice.

NB Medicus queurat an sitim patiatur an dolorem in dorso, an dolorem capitis, si vero horum nihil sentiat, an aviditatem an frigiditatem. Postremo si horum nihil est Tunc de dispositione corporis inquirat an corpus macrum pingue mucillaginosum.

De Vermibus signa.

Nausea potus & cibi narium stillatio, somnia terribilia dolor capitis epilepsia vel similis

℞ Aquarum absynthij ℥ ij Rasura de cornu cervi ʒ ij & misce doses ij.

℞ Seminis cinarij ʒ j & parum contritum & pulverisetur duabus vicibus cum lacte caprino in pueris ... dosis j.

℞ Pillularum de jera simplici ʒ j & exhibeantur 5 pillulae circa mediam noctem & in aurora ... tantum.

Si haec non sufficiunt cum pulveribus .

℞ Aquarum menthae absynthij ana ℥ ij specierum diatribith Cumi: ʒ ß misce & fiat potus & doses ij ...

℞ Electuarij ... ʒ vj & exhibeantur cum vino calido.

Contra Vermes.

Si puer biberit in aurora ℥ ij aquarum centaureae & ... ℥ 4 necat Vermes in ventre.

Si puer bibat aquam ... cum aceto vermes quoque expelluntur. Item aquarum ... folij Item pul: calamenthi bibitum cum lacte caprino.

Nasturcium hortulanum bibitum cum melle simplici vermes necat.

Contra vermes

Contra uermes in utero mulierum ex retentis menstruis.

℞ Aquarum matricariae, enulae campanae ana ℥ ij misce & erunt doses ij.

Inde illiniatur umbilicus cum succo enulae campanae.

℞ Benedictae laxatiuae ʒ v & exhibeantur cum aqua enulae campanae post menstruorum fluxus.

Vnguentum.

℞ Vnguenti agrippae ℥ j s colocintidis ʒ ß misce & fiat unguentum & applicetur ad umbilicum.

Contra Vermes in Ano.

℞ Lapidis calaminaris ℥ ij pulverum olibani mastices ana ʒ j camphorae ℈ iiij aquarum plantaginis lb ij misce & bulliant simul 2 aut 3 ebullitionibus postea [illegible] [illegible] immittatur.

De hemorroidibus Ragadis & fistulis.

Ragades ortum habent ex acrimonia humorum, Fistula ex confluxione humorum. Hemorroides non statim restringendae alias { Hydropsis, Epilepsia, Mania

℞ Thuris albi, sanguinis [illegible] [illegible] sarcocollae ana ʒ ij [illegible] misce & incorporentur cum succo [illegible] [illegible] in fistulam immittantur.

[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible].

[Left margin notes: In fistulis, fistula [illegible] [illegible] [illegible] est, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ... ℞ olei [illegible] [illegible] ... misce & [illegible] ... in fistulam immittantur.]

Vel alij morbi sequuntur mulieribus [illegible]
contingit in hemorroidarum fluxum [illegible]
tempus menstrui debitum in [illegible]

Provocantia hemorroidarum
& aperientia.

℞ Cepe album assatum & appli[cetur] ad regio[nem]
ani Vel ℞ pulueris [illegible] aloe [illegible]
ana ʒ j succi cepe ʒ iij misce [illegible]
[illegible] & [illegible] extrema pars [illegible]
in recti & [illegible] [illegible]
Deinde albu[illegible] cum Vino albo

Pro pauperibus.

Surdo hemorroide [illegible] ad tempus restri[ctio]
sunt & pauperes sumant cepam a[ssatam]
& exhibeant ad regionem [illegible]

℞ Frustum [illegible] [illegible] panis porcini
applicetur ad caput hemorroidarum.

Turbith [illegible] aloes [illegible] [illegible] pilulis [illegible] resoluti[illegible]

Ad restrictionem hemorroidarum

Trociscorum de Karabe ʒ j aquarum [illegible]
[illegible] ʒ iij dissoluantur trocisci in aq[ua]
& exhibeantur in [illegible] stomacho [illegible]
dose.

℞ Frigiditatem quae reperitur in ferro quod in metro moleculum est.

Cura ragadium unguentum.

Unguenti albi ℥ i ß sanguinis draconis, antimonii ana ℈ i. S. misce et fiat unguentum et addatur ℥ i olei rosati, si haec nihil profuerint adhibe decoctionem lapidis calaminaris

Leniter fissurae et exiccat.

De ficubus.

℞ Boli armeni, thuris albi, mastic, sanguinis draconis ana ℥ i, mirrhe, balaustiorum, rosarum rubearum ana ℈ i, succi alkekengi, olei rosati ana ℥ S. butiri recentis sine sale ℥ ii & fiat unguentum.

Rubens ... ficus ...

De egressione ani & matricis ...

Eximitur ... Intimis ... non facile curatur.

Emplastrum.

℞ Olei mirtini, glomorum mastici ana ℥ i, pulveris mastic, sanguinis draconis, antimonii, ... balaustiorum ana ℥ iii ... albe

ʒ v misce & fiat emplastrum & applicetur
ad extremitatem intestini ~~intestinum~~ prius ~~lotis~~ lotis
in decoctione lapidis calaminaris.

Pro pauperibus.

Pauperibus folia quercuum & alloquantum
& fiat balneum & sumant pulveres folio-
rum quercuum & applicetur ad regionem ani
postquam immissum est & non ante nitromis-
sum fortiter enim ligatur.

Si autem ex copia humoris afflixe-
rit ea adhibenda sunt quae hu-
morem saltem non purgant.

Rx. Olei masticis de spica ana ʒ 5 cere la-
vatae ʒ ij misce & fiat linimentum &
inungatur extrema pars dorsi & partes
~~pectoris~~

Vide ~~⊕~~ fol. 56 a:

De Vlceribus Vulneris.

Cura ulcerum vulnerum & cancri.

Digestivum.

Rx Agrimoniae cuscutae scolopendriae matricariae
Boraginis ana quar: i misce & cum do-
iiij ursi plenitudine.

Purgatiuum.

℞ pillularum de lapide Lazuli ℨ i, & exhibeatur

℞ Confectionis hamech ℨ v & exhibeantur cum uino calido in aurora.

Confortatiuum.

℞ Conseruae boraginis, buglossae ana ℥ ii specierum letitiae almansoris ℨ ij misce & fiat quantitas sicut nucis auellanae.

Pro mitigatione.

℞ Oleum uiolarum liliorum alborum, foliorum altheae M. 8 florum camomillarum M ij florum uiolarum iij foliorum plantaginis M. x misce & decoquantur in sufficienti aqua ad balneum tepidum. Deinde lauetur os ueri cum tali decoctione sic deinde postea miteri in ipsa decoctione tolerabiliter calida. postremo lauetur ueri os uini ...

℞ Decoctionem lapidis calaminaris colata deinde applicatur pilulis sequens.

℞ Sanguinis draconis sarcocollae myrrhae aloes hepaticae ana ℨ. ij.

De suffocatione Uteri vel matric

Apud nos communis morbus egritudo est & vocan-
dolicum animi vel stomachi vel ita a
nostris vocatur die mutter steigen oder fur
Praefocatio uteri et elevatio eius ad superio-
ra vel nimporum elevatio putridorum
spermate retento vel superfluo retento a
humiditatibus malis per quas diaphragma
comprimitur & constringitur quo compressi
& coarctantur quare debite dilatari n-
possunt & fuligines a se expellere & a-
erem in refrigerium sui debite attrahere
(alii extrahere) unde accidit patientem
quod suffocetur provocetur. Fit tali nocumento etiam
epiglotis coartatur. vox amittitur.

Tempore accessionis fortiter ligentur &
fricentur extrema & postea cura &
& applicentur naribus castoreum postq
autem ad se redierunt adhibeatur sequens
cura.

Signa.

Quando ex spermate retento vel ex men-

fervio relenta est, vapores ascendunt ad
epar & comprimit pulmonem sic quod
dilatari non possit & etiam cor non refri,,
geratur nec recipit spiritus vitales.

Signa alia.

Multum gravatur sentit elevationem alicuius
rei a seminis ad superiora [illegible] com,,
pressio supra mamillas [illegible] difficiliter anhe,,
litus quos vix sentitur & etiam sicut epi,,
leptica sed spumam in ore non, quod
distinguit Epilepticam a suffocata & sen,,
titur quoque ablato motu [illegible] vehemen,,
tiori spiritu opus habemus ad motum
quam ad sensum

Cura vigesimum.

S. Rx Agnarum [illegible] matricariae ana [illegible]
misce & fac potus & doses eiusdem [illegible] ij
Castoreum super omnia confortat etiam
suo foetore cerebrum foetido ad nares
retolenda ad inferiora allibenda.

Purgativum.

16 ℈ ℞ Benedictae laxativae an ℥ v & exhibeantur cum vino calido post vigesimum si vero ad horam a benedicta laxa: iuvi sequentem adhibe medicinam

15 ℈ ℞ Specierum diamuschi ℥ j vel pillularum foetidarum ℥ j & exhibeantur pro dosi. fortuita vero in capite penna pauca eius. Camphorae aliaque res foetidae naribus adhibendae deinde & medicae ne cerebrum laedatur ne postea apoplexia subsequatur.

Confortativum.

8 ℈. ℞ Specierum diacameron diambrae an ℥ j s Zuccari albi ℥ ij misce & fiat pulvis dosis pondus unius dragmae ante prandium per horam dimidiam cum vino calido.

Unguentum

aperit & expellit. Unguenti agrippae ℥ ij olei liliorum alborum ℥ s misce & fiat unguentum & applicetur cum coxio ad umbilicum.

Signa praeclusionis menst:

Dolor in inferioribus & dolor mamillarum

Ex retentione menstruorum orta

Si vitium aut virgo mittat postquam pom„
ms vesicula familialis ad pro horam ming
racem sicuti epileptica nec diu multo postea;
Cum autem ad se redierit si ex menstruo
ortum traxerit sit minutio sanguinis ex
Basilicam pedibus detracto sanguine.

℞ Castorei pulverisati ʒ j cum vino calido
dando circa tempus expurgationis menstruo„
rum exhibeat medicamentum ʒ 5. castorei cum
vino calido - fomentum confortantium
et etiam calidis utaris et appositis.
Si hec non possint adhibenda etiam quod
de provocatione menstruorum scripta sunt.

De mola.

Mola est mulieris impregnatio a mixtosita
humorum „aut„ carnis frusto causata in hac
uteri tumore nulla quidem in mensura sit
durior quam in vera impregnatione existit.

Triplex mo„
la. „
- Humorosa
- Ventosa
- Carnosa Nomine quod multum carnis pariter nonnunquam sang„ uinis coagulatis existit.

Signa.

In mola mamillæ quidem minuuntur, sed non sensibili modo, duriores et squalidiores non ita tolerabiliter. appetitus deprimitur. post quinque menses sensit motum de latere in latus. Sed si vera pregnatio a post lumbis motu moventur aut de latere dextro & masculum parere aut in sinistro & femellam

Cura.

Medicus caveat ne exhilirantium promovere nisi bene cognita mola & post 27 hebdo: cognosci perfecte potest.
Qui vero veram copiam cognoscere mola utantur lacte canabis & bibant cum vinum vel vino.
Item semen feniculi comedam per aliquos dies quod si non abhorream, signum ... in pregnationis est & valde ... po. Madua ponenda in urinam & si manet viridis signum impregnationis tamen ... glaucum parum & in medicaminibus semper attamen ...

℞. Gorall pulverisati aut pulverisatam ...

ono columbino. Illa sit ergo ratio in hoc casu, quamquam liberantur abstinere, post molam ― lino ― pruriens & ?? praeparare ad conceptionem. Si laete illo ― & nihil omittimus. Vel si semen non abhorrentis fuit minus ― ― nihil ― ― ―.

De Hernia siue ruptura Siphach:

Hernia triplex. { Aquosa, accidens est non ipse morbus hernia / ? intestinorum / Humorosa.

Causae.

Casus, percussio, clamatio vel magnus clamor fortis post repletionem ventris ad ― motus saltus & ― ― ―.

Cura herniae aquosae.

℞ Aquarum saluiae ― ― lib. s ― ― et ― ― & ― ― ― iij.

℞ Benedictae laxatiuae ʒ ― exhibeantur cum vino calido in aurora. Vel ℞. pillu,

larum de melireon ℥j & exhibeatur pro
una dosi in aurora.

Siphat nunquam consolidatur sed carr̄ g.
tam calcundi in locum sed mirach glob...

℞ Foliorum rubus agni casti Origani Calam...
thus an̄ m j Anisi, foeniculi. seminis ri...
ana an̄ ʒ iij misce & grosso modo glutin...
posta decoquantur in lib. 4 aque fontis
ad consumptionem 3 partium & fit Epithem...
Si aut epithemata calidiora tamen applic...
aque plantaginis lb. j cum boli armen...
ʒ iij.

Comiscu per tres dies in torsum & reiteratur iii, cibg tribg vela. tefacto.

Emplastrum.

Emplastra per 6 vel 7 dies applicata remaneant ut si, phac uil miyeach abig... re... g. Solidata rursum ... Empl...

Mastici ʒ j nucis cypressi ʒ j sanguis
gummi arabici ʒ j olei rosati cere ci...
na an̄ ʒ iij misce & fit emplastrum ...
dum, facta reparatione ... & ...
priori corde in tandem est.

℞ Bolum armenum cum aqua plantaginis ...
bursam testiculorum quando aqua ad ...
bursam descendunt ℞ decoctionis rubus

Accidit & nobilib. in difficultate per... nis ut siphac rumpatur & ita in... naturae ... ... patet.

Cura ventosę

Aquarum radice ℔ ʒ. & vinum dosis ij fo,
liorum radice florum melliloti ana m,
Römisch kamel. Seminis Cimini & radice ana ʒ ij misce
& decoquantur in vino calido tarne in
unum rubefcat & applicetur ad scrotum.

Vel

Matricariae m iij (calij iiij) & decoquantur
in lacte caprino & applicetur ad scro,
tum per modum sacculi & alius sacculi
ex opposito ad spinam dorsi.

Confirmi fortiter ventositates ma... caria calida ... lutaria ana ... emacere & ... sanata ... falsum ... venosum ... minibiliter.

Cura herniae intestinalis

Rolenis superiorum & in principio

Digestivum.

Aquarum fumi terrae valerianae ʒ vj
Syrupi de fumo terra ʒ iiij misce & fiunt
dosis iiij

Intestinalis ... non recipit nisi per incisionem.

Purgativum.

℞ Electuarii Elephoff ʒ vj & exhibeantur
pro dosi cum aquis Valerianae.

Emplastrum.

℞ Litargirii armoniaci [illegible] consolidanti B-
lii masticis Terebentine ana ℥ i s pilis na-
lis ℥ i ij s Colophonie ℥ i s Boli armeni,
Thuris, Sanguinis draconis, Sarcocolle, aloes
Succi

Verum mumiam nos non habemus. — mumie, aristologie longe, Centau-

rae, ... consolidarum, Simach, Barbaru-

Simach fructus rubeus. — gallarum viridium, ...

milis ... , nervorum terrestrium

Aqua vermium terrestrium pro ... fortiter ... quanto in aqua ... & distillentur per alembicum. — ana ʒ i. Sanguinis humani ℥ s glutinum
piscium gallice muscate visci quercini
... ana ʒ i glutinis, pellis ...
℥ s misce & pulverisata pulverisentur.

Visci quercini ... mispoli. — Fiat emplastrum cum aqua ferrata & ace-
to simul mixtis & purgato corpore appli-
cetur ad locum rupture aegro supino iacen-

Aliud.

℞ Emplastri diaquilonis absque gummis quinque ...
unciarum Citoniorum ℥ i, rosarum rubearum

Mollificativum cum lacte caprino ... cum pul. ... mollificativis. — sanguinis draconis ana ʒ ij dissolvatur em-
plastrum & pulveres incorporentur & ...
liberantur ... radix valeriana pulve-
risati dosis ℈ j vel ʒ . s .

~~Pro calculo~~
~~℞ sol ... ...~~

Quae sequuntur pertinent ad superiora in folio 50. b: ubi est hoc signum ⊕

De Restrictione menstruorum

Vrina alba lactea cum residentijs furfureis. Mulieres abstineant ab acutis et salsis rebus et ab ijs quae generant choleram.

Epithema

℞ Aquarum plantaginis rosarum ana ℥ vj corallorum rubrorum boli armeni terrae sigillatae lanatum ana ʒ iij. Thuris albi ℥ s. Camphorae ∂ j. Misce et pulverisanda pulverisentur. postea infundantur in aquas et stent simul per integram noctem. in aurora colentur et cum colatura os uteri laventur. vel cum panno lineo sublilissimo os uteri applicetur.

℞ Lapidis sylvestris M. 4. et decoquantur in lixivio cervisia postquam infrigidata fuerit os uteri multoties laventur et applicetur Epithema supra scriptum ad regionem dorsi et pectinis et tunc parum aceti addatur.

Ubi menstrua superfluunt mederi facile in principio cum exhibitione Trocisciorum de Karabe curat

℞ Trocisciorum de Carabe ʒ j. aque plantaginis ℥ ij. misce et fiat potus et exhibeatur circa medium lecti et mane in aurora.

De menstruorum causa.

I. Labes manifesta consumptio et istis menstrua non sunt provocanda. II Humor pituitosus qui crassus est et obstruit meatus tunc non opus habemus provocatione, sed propter abstinent sed medicus a provocatione, quod obest parum sanguinis habent.
III Retenta ex restrictione mania Epilepsia. apoplexia Melancholia et alii morbi

Cura quae obstruuntur meatus ex pituita et crasso humore.

℞ aquarum Matricariae foeniculi. Melissa salviae ana ℥ iiij. Specierum diacoloti ʒ j. misce et simul bulliant una ebullitione, postea colentur, et dentur vj.
℞ Benedictae laxativae ʒ iiij et s. et exhibeantur in ieiuno stomacho cum vino calido.

Emplastrum.

Emplastrum.

Rx Specierum diacomeron [illegible] ana ʒ 15. Tripherae magnae sine opio ʒ iij. Zingiberi albi 4: T: misce & fiat Tragea dosis post Urinus Tauri cum vino calido.

Balneum

Rx. florum Chamomillarum Meliloti Citrini. ana M. v. Artemisiae M. x. misce omnia, coquantur in sufficienti aqua ad balneum, deinde postea sedeat mulier in tali balneo [illegible] tolerabiliter calido. & applicet herbas ad dorsi spinam, à balneo [illegible] ʒ j. pulveris subtilissime pulverisati cum vino calido. deinde quiescat in lecto calido.

Rx Herba [illegible].

Virginib. & mulierib. usque ad 25 vel ad 30 annos [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] saepissime.

wenn sie das wasser schmidet.

De [illegible]

Qui à causa frigida oritur.

Juniorum consolidans [illegible], [illegible] & [illegible] humores [illegible] phlegmate ortum habentes

Rx Hyssopi subtilissime pulverisati ʒ 15.

H

Croci ʒ ij. adipis anatis, medulle cerui
ceruini ana ℥ s. olei liliorum alborum ʒ vj. C
citrinae ʒ v. dissoluatur cera cum adipe
& medulla, postea alia misce & incorpor
& fiat linimentum ad modum pessarij & ap
plicetur exagonitis.

℞ olei rosati ℥ j. Cerae albae ʒ j. Misce
fiat linimentum, & applicetur ad os uteri.

Vel

℞ olei ouorum ℥ j. Cerae citrinae ʒ j. Misce
fiat linimentum.

Ex calida causa ex humorib:
salsis & siccis.

℞ Olei rosati ℥ j. Cerae albae ʒ ij. Cerussae ʒ
Camphorae ʒ j. liquefiat oleum & cera &
phora subtilissime puluerisata fiat Vnguentu
de Cerussa Cera quod aliqui
addatur Vnguento albo hec non addatur ppter
corrosionem.

Simplex vena in corpico qu
calida causa orta habet.

℞ Aquarum plantaginis. foliorum quercum ana. bo
boli Armeni ℥ ij. terrae sigillatae ℥ j. Semi
nis oleaginis Balaustiarum ana. ʒ ij. Misce
pulverisata ponantur postea infundantur (pe
aquis & stent fit per noctem in infusione
colentur in ampulla & ex colatura os uteri

corpe lauetur

℞ Crusias succi [succi simpl?] simp. inter se terantur, et misce et addatur aliquid de oleo rosarum ℥ unum resolutativi et leniendi.

Di apostematib. interi et flla, teciis. Signa.

Dolor intrinsecus. infra umbilicum et pectus similiter et fortis pulsus frequens Vrina variat secundum dispositionum humorum

Melancholice Sanguinis Cholerae Pituitae	Vrina	Nigra tincta Rubra tincta Citrina Alba

Ex repletione sanguinis

Primo incidatur Epatica in contrario latere. si sanguis exuberat in toto corpore. Sin minus incidatur Cephalica eiusdem lateris in quo est abscessus. Deinde lavetur Vlceris ex succo plantaginis. colato vel cum aquis plantaginis et epithimetur sicut et illa. et sumitur ex isto epithimate,

Epithima

℞ Aquarum plantaginis. Nenuipharis an[a] lib. 5. boli armeni. ℥ 1. pulverum rosarum ʒ iij. Camphore ℈ ij. misce et fl[at] epithima et applicetur cum panno lineo ad loca supra scripta.

Mollificationis et resolutionis utendum est.

Si apostema ex cholera ortum traxerit, apostema educatur cum Cassia extracta.

℞ Cassiae extractae ℥ vj. absque dragacan. vel ℞ diaprunis laxativi ℥ ß
Vel ℞ Electuarij de succo rosarum
Sic apostema educatur. Materia purgata liniatur uterus ex succo praescripto. j. plantaginis et applicetur ad apostema supra scriptum.

Ex pituitoso humore.

℞ olei liliorum alborum ℥ j. adipis ℥ ß
Misce et inungatur uterus.

Pessarius

℞ Camomillae, liliorum, foenugraeci, Meliloti, cum herbis M. ij. et decoquantur et posteriore sacculus.

De Uteri ulcera [illegible]:
fol: 50. b:

EX BRANDONII SPARK LIBRO.

Ein pflaster daraus man 3 salben machen mag.

℞ Pirola herba, et radix eius, Succi Sa-nicula, Succi Alchimilla. ana q.s. Oleum olivae partem.

Kreuter und wurtzeln und siede sie zusammen mit baumöl zu einer salbe theil sie in 3 theil gib einer jeden seine sonderliche farben zu erste nimm Viride aeris. Aristologia longa q.s. Die salbe wirdt grün. Damit magstu richtig [illegible] zur andern nehm. lapides Cancri, Cerussae albae q.s. Die salbe wirdt gantz weis damit magstu alle gebrechen senfftig. Zu der Dritten accipe. Boli armeni, Sanguinis draconis q.s. Die salbe ist rot und scharff lesset beist alle bös, lest auch keine zu kommen.

Ein pflaster das heile aus brüchst

℞ Ein lebendigen cancrum, [illegible]

bezoar, lapidis magnetis. g. 5. gestossen
under ein nach gemischet ein pflaster gemacht
das zeucht pfeile auss.

Ein pflaster das keine geschwulst noch glied
wasser zu lest ihr der wunden

℞ oleum lini ~~...~~ ~~...~~, Resinæ, ~~...~~,
ceræ, Turis albi. ana uncias 4. Mastix, alu
minis aluminis, Tartari, ana uncia semis.
Mache nach rechter kunst.

Ein beinbruch pflaster.

X ana uncias 4 ℞ Cera nouæ, resina de pinu X oleum rosar
uncias 3. Mumia, Tragant, mastix.
gummi arabicum, Sanguis draconis, lapidis
X uncia semis. Sanguinaris X florum camomillæ, consolida
maioris. ana uncias 2. Mache also was
zu lassen ist das zu lass auff dem feur
und seig es schon und stoss die andern
stucke klein und misch es darunter
und zertreibe die Camil: und bein: wurtz
uberainander so hastu ein gutes bein bruch
pflaster.

Ein bain bruch pflaster

℞ fabas propria, consolida maioris,
Altheae, bolus armeni, an vncias X.3
Mischs es vntereinander vnd wan du es
brauchen wilt so mischs es mit ain
ayer weis vnd ain weiß airh wasser

Ein sterkung pflaster

℞ ceram nouam, resinam albam, an vncia 1.
oleum rosarum, oleum camomilla an drag: 1
Mastix, Turis albi, galbanum an vn: semis
zerstoß das vnder einand zeich das durch
ain thuch vnd leg es auff.

Das edel pflaster zum bain bruchen

℞ ceram nouam, Resina de pino an vn: 4
oleum rosarum, sanguinem draconis, bolus
armenius, dragaganti, mastix, gumi
arabicum, lapis sanguini: an vn: semis.
Was auff dem feuer zerlassen ist das
zerlaß, dan dus darein die andern
stuckh klain gepulvert zu letz nur
auch

auch darin florib camomillarum, confecta maioris, an q. s. rurob zur bequemen dicke so ist es recht.

Ein schirbdich pflaster.

℞ ceram novam, olei olivarum, an ℥ i
Thus albi, mastyx, mirrhae, an ʒ ...
Croci q. s. ol und wax zur lass auf dem feur und tu die ander stuck darein gerurith

Ein guth thuch.

℞ beyffer wasser, Alumms, aceti ... an ℥ i
vini ij leffel voll. Sudts es auff dem feur den dritten theil ein, dardurch zeuch ein thuch oder lass es darinch in dem garwurken

Aliud.

℞ Vitrioli albi ʒ ... ein warem
kaffen gars essigk daran und nehm ein
rein lihen thuch alt und rain und
leg es ihn dem topff lass so lang sich
... ... fals so ist es gudt.

Contra tumorem mamillarum.

℞ Succi plantag: maior, oleum rosarum
butirum recentem ana q. s. temperir
Zusamen mach es zu ein unguent
bestreich damit die pectora es hilft
auch fur das schweren.

Aliud.

℞ mentae, sarracenicum praeparatam
und auff die harten mamillas ge-
legtt da die milch hart geru-
nen ist, verschwelkend verhartet,
benimpt die sehr darvon.

Ein pflaster das balde auffhebet ein
gebogen hirnschal doch nicht zerbroch

Calaminaris
℞ der wurtzel unica i. calamitatis
armoniacum, gummi elemi, ana i. semis
Coagulum leporum dragma ij. zerlass
die gummi mit einem starken
weinessig wenn die auch darzu terra
nonam oleum terpentini, q. s.

mach ain dicke salben daraus und
streich sie dicke auff ain duch, leg sie auff
die statte es zeucht aus dem fleisch
dorne eysen holtz und glass in ai
ner kurtzen zeit

Ain pflaster das pfeil aus zeucht

℞ Succi laureole mureo in flore rubris,
succi auri, mu: cum flo: ru:) succi
dictamni
crystal: lap. mag. Ex his mixtum ma
malo loco emplastri vul[n]eri impositum
à naturali vi spinas sive spiculas, ferrum
utrumque locorum sive in nervis sive in
carne infixos in se vocat, extrahit

Zu schwartzen blattern
ain pflaster.

℞ Musicatz, zerstoss sie mach daraus
ain pflaster mit honig und weissem
mel bindt es auff die blatter tag und
nacht so schwindt sie.

Ain pflaster für geschwulst
der dicken backen das sich es zum
geschwer zu gett

℞ das weis von schnecken und ein wenig
ziegen milch mach es zusammen als ein pflas
ter thu ein wenig saffran darein las
es nicht eng und wol heis werden lege warm
darüber.

Ein brandt pflaster.

℞ schweinen schmaltz lass zuer gehen und
auch nicht zu heis werden darnach nim
ayer weis rühr es darein streich es auff
ein papir leg es darauff.

Ein külung

Nim das weis von 2 ayr und ein wei
nig allaunen und ein wenig bolo
reib es und schla es lauter mit hanff.

Ein weichung.

℞ gebratten zweibel stoss die ohn wasser
duch auch dar zu schweinen schmaltz sampt
gross mach recht.

Aliud.

Nim ein gebraten zweifel zer stoss die klein
duch auch dar zu honig terpentin weitzen
meel bolg armen. tempreis. zu.

Aliud.

Wo aber ein bein achsel enckel oder was es
für ein glidt ware ein hufftbruch auss dem
gelencke wehre und verharret mit lang zeit
und du ihm helffen wilt so nim schaubenn und
mach den sauber und rein und nim darzu
Ziegen milch und saud disse stucke ihn ij
ein lopff wol zusahmen streich es auff ein
thuch und leg es auff den schaden so wirdt
es ihn iij stunnd weich darnach bint ihr den
arm fein subtiliklich wider zusahmen
wie du weist ob dan das glidt zu weich
wurde oder wolte bleyn so netz ein
thuch in frisch fliessendts wasser
schlach es so kalt darber so wir dt es wider
und hart.

Ein kulung

Rx rosen öl, bolus armenus, weis von
ejern ein wenig weinessigk saltz mach es
recht.

Aliud.

Rx bolus lobel, leinkuchen, leinwall an
xuera ℥ j. temperis mit saltz laug.

Aliud

℞ das weis von ayrn 1 loth kupffer wasser, 1 loth album mag. 1 loth bolz. 2 loth album grecum temperis unter ein nag.

Se ein wunden aussen ist zugeheilt und bint nicht und du wilt sie auff haben.

℞ So den bam koch den mit ~~wasser~~ zu ainem muss bint es uber ~~nacht~~ darauff so thuts sich selber auff

Darfur nehm ich ein schermess das ist ein sigler

~~Ein gulden saft~~

℞ Sangwinem draconis, tragant, thuris albi, mastix, sarcocolle ana Resinam ~~vitrioli~~ Colofonie an drag. 1 mulstaub drag iij. mit ayer klar wol durch ainander gerurt und auff ein barchandt fleklain ge strichen e.

Vor den wolff ein pflaster

℞ Cerussae albae. Vn una. Sal: comm
venia [illegible], Cerae albae q. s.
mache nach rechter kunst.

Ein anders zum bösen halß.

℞ alluminis ʒ ij victirioli albi ʒ ß olib
ani ʒ ij Aristologiae retun: ʒ ß darvo mach
[illegible] mit wasser.

[illegible] darzu [illegible] / wasser [illegible] / ~~[illegible]~~ [illegible] / [illegible] / [illegible]

Eine salbe zum halse

℞ mellis ~~[illegible]~~, magnae, maeis, fae ut [illegible].

Contra Ictericiam.

℞ Curcumae, rasura eboris Spodium,
renponticae an ʒ ß ʒ ij reubarbarae ℈ i
corocij ℈ ß capillos veneris ℈ ij Ra: Azari
gr v Spicanardi ℈ ß soldanellae ʒ i [illegible]
omnia ad subtilissimum pulverem redacta
homini antiquo ʒ j cum aqua [illegible] mane
et vespere ij [illegible] dunge under arßet [illegible]
9 [illegible] z [illegible] [illegible] bindet
2 3 oder 4 [illegible] [illegible] schrüyel.

Ein kündicken Wundt tranck.

℞ Cariophylorum Zinziberis, Nu: Mus: baclauri Zeduariae, capiti cancri, vitrioli albi, affodilli ana ℥ ij flo: brunellae, olibani geruinge an ℥ ß Croci Sulphuris vini an ℥ i brassica und blatta rubra ℥ i das alles gestossen und ihn die kannen gehangen.

Contra ictericiam

℞ ij h. Castra vor ij h. triakel i quart alt bier ein weinig essig, vier frische eys dotter dieß auff drey deil des morgens zu genoßen.

So mache eine ahm star flechst und ihr grose wachslagen ihr hinge hatt so nihm die schwartzen schaben drey und zer stoß sie und thue sie ihn wein und gib sie ihm.

Ein Vnguent für den aussatz

℞ Cassia (welche nur ist) allebergalb.

ollae nigri. Semi. Sinap. nigellae, pirethri an drag. vna. Euforbium, Scamonea, Sandaraca, an nu: vigin: gran. fortis Costi. Colloquintidae, rutae, alumi. Staphisagriae. Sal nitri. an scrup: S. Das alles gepulvert und mit essig temperiert und die haut damit gewaschen ist sehr gute bewart dafür

Den Salpeter aus den wunden zu bringen.

℞ Mellis boni, acetum de vino, an. lot: vigint: loffel fol, gebrachen eyer klums: viginti. büchsen schlach vncia ij. Diese stoß in einem Morser zusamen, das lege auff die wunden so kumpt der Salpeter heraus.

Ein gutter Salbe.

℞ Terebintinae vncias ij, Sepum cervi vncia m vna. oleum Rosa, oleum lini an vncia. S. laß vnder einander schmeltzen und laß es kalt werden

Zur fistelen und feig wartzen.

℞ eyr ol von tottern und das fett von eynem hecht ana iij stuck unther eina der gethan und die fistelen damit ge schmiert biß das es heilt.

Ungent zur verhaurten adern.

℞ lumbrici, axungi porci ana q. s. medullis boni, Terij albj. ana q. s. schmer und würme sendt wol mit ey nander ab wann sie erkalten so temper riere die ander stuck darunter.

Ungentum fur die har würme

℞ guten wiakel, und den rasaum (hahne) v geschottener milch damit schmir den schaden es ist gut darzu.

Ungentum ver ~~dem kalt prant~~ das wilde feur

℞ succ: virge pastoris, ana virid das stoß mit eynand mit essig zu ungent legs darauff ist gut.

So eignet mich wol hiervon kaltes öl.

℞ oleum di ni pari, oleum amigdalarum amarum an. ℥ 1 fel tauri ℥ 5 Mare ut scis.

Ein öl zum kalten gesücht der glieder.

℞ Die grossen regenwürmer mach das sie sich reinigen und thu sie in ein glas unnd setz sie in einen backofen wann man das brodt ein setzt so wasser daraus darmit schmier die gesücht.

Leischung kalt feur.

℞ Aqua Sambuci, aqua semp vivae. pastoris aqua plantaginis, aqua bursae pastoris an, schlag warm uber den schaden ist gundt.

Item.

℞ Vinum nis nössel, aqua aristologia rotundae vn: ij, kupfer wasser vnc. 1 et S. album graecum vn. 1 Sal. commun. vncia vna. Sulphuris Citrini, aluminis, Masticis, an dragm

Baumb das mit eynander den
halben theil ein eim eynem linen
thuch schla es uber den schaden alß war
thes bijden mag abents und morges
est probatu.

Den Zappen Zu stelen.

℞ Storax legeln zu vorgen zertriben,
und damit gewaschen ist bewert zu
dem erschwollen feuchten Zappen.

Ein grun augen wasser
fur die fel

℞ Cinciber, Tartari, honig seim an q. s.
Diese stucke thu ihr ein ein becken gans
ein gießen wein daruber eines fingers
breit uber das pulver das laß stehen
drei tagk und nacht darnach nim das
becken und reib das grun ab. und
was daran hangett rür es wol durch
eynander und wans sich gesetz hatt
so zeuch eß ab durch ein filtz thu kaffer
darein alß viele genug ist est
valde bona.

Fur die flechte auff der
handt oder auff den füssen.

℞ fenu graecu, viride aeris, roßscharffe
ana vn: 4, bolg armenus, alumines,
litargi:, salnitrum, sal armonia: ana dr.
Diss mit einer kanne kinder harn
von einem knablein warm gemacht
und handt und füß darin gesetz
alß warm ehrs erleijden magk ist
gewiss und probatu est.

Ein waßer zur küle.

℞ vinu ignar:, alumi: 2 h, m
lit 2 h. aloipatat. uncia 5. dieße
4 stucke duse ihr einer neugen
mit einer sturtzen verkleijdett und
die halfte eingesotten probatu est

Aliud.

℞ vom fliessendt wasser q. s. alu
minis, lauri gra: ꝑpa:, fenu gre
ana q. s. weijrauch, mastiꝯ ung

Diesse koch mit eynander und wasch
den schaden damit biß er hailet ist gut
und druckent wol.

Das badt zu scharbock

Vastur cin agnatiium, camomillaru,
agrimonia an q. s.
Seudt ihn wasser und badt den kranckh
damit daß er schwitze nach dem bade
gieb ihr den tranck welchen die freundt
wirst in andern oracken probatum.

Alem fur die warczen
und fur die schrofeln ahm
halß und schultern und
am gantzen leibe

Seudt die rindt von kappres und
wasch die schrofeln damit sie gehen
14 tagen ab on schaden und schmir
dich mit dissem ungent nim
ein rote schlangen hau ... ihr den
kopff und den schwantz ab das

vor die war-
zen.
Nym eyn rotte
schnecke thu sy
in ein glasirten
hafen, und thu
ein hantvoll saltz
daran, las es
stehen, so darff
selbs zu wasser
werden, damit
wasch die war-
zen, sie gehen
all hinweg.

fol. 3: adsoc
melishia.

vbrigs thu ihn im lehmin haffen vnd
setz diesen hafen ihn eyne ganzen haf
vnd klieb den vbersten wol zu auch den
ander vnd setz den vndristen ihr si
den heis wasser lass den stehen als
lange dich dunckt das öhl ve den
obersten haffen ihn den vndersten ga gi
stig vnd die schlang verzert ihn
hafen durch den dampff in vnder
sten hafen von diesem öl der schla
vnd von der wurtz al capparis pulu
mit vngent gemacht vnd geschmi
heilsten die schroffeln in acht tagen.

Ein wasser schwartz
har zu machen.

Rt gallöpffel die dicke, vnd schwar
nicht lochrig sein, seude die ihr öl
seige das durch ein duch vnd lass
das druckn ahn der sonne. diss
thut vnd seude mit regen wasser
damit wesch dein har vnd bart es
wurdt schwartz.

Zum flechten Recipe matri silue. decoquatur in aqua laß den lauffen ahn die hende gahn.

Vor geschwulst der augen

℞ Baccarum et aluminis, decoquatur in aqua fac ut scis.

Zum geschwulst der alten schäden

℞ buguli, flo: camomilla: flo: rosar: hordeum, an m. 1 meliloti q. s. decoquatur pariter in aqua purissima exsiccatur per pannum et addantur pulueris aluminis, boli armeni Aristolochia rotunda vitrioli Romani q. s. fac ut scis.

Vor den finnen vnder den augen.

℞ aurum puri vngari, gran sechs ij aqua vitae simplicis ℥ ij haec pariter coquatur hinc addatur

Campforae
~~Caccamforae~~ ℥ ij, tartari ℥ ij, cerussa
alba ℥ ß et misce coque ℞ hunc frig-
da albanke mercurium vivum ℥ ß m-
vnd rö wol durch eynander vnd schmir
dich damit alle abendt vnd des morg-
wasche dich ab mit guthem weinessich warm

Zum würmern im leibe
bringt sedes.

℞ fel tauri ℥ j, pulpe colocynthidis ℥ß
[illegible] ana ℥ j aloepaticum ʒ ß satis albe
~~fran~~ von [illegible] lebern oder oleum olivarum
℥ j misce fiat unguentum darschmir
den nabel mit vnd lege eyn [illegible]
[illegible] duch darüber ist gut.

Siropus Colubrina

Wann so eyner geschlagen gefallen
gestochen wer, das er in blutet oder
gerunnen blut vnter der haut hatt
so nim aqua Colubrinae, unc. ß. Si-
rupa: un: ij et mixtum cum aqua
Cariofoly un: ij durch ein duch
gesiegen vnd getruncken weil [illegible]

q. [illegible] in [illegible]
[illegible]

milch darin dann man jhm alle mor
gen gegeben zu trincken auff 3 ℥.
darunter gemischt Zuckarum: dr. ij. helffte
und ernerert ihn. (penidiorum)

So einer eynen worm Inn ey-
nem ohr hedde, der neme sal
Armoniacum, und breche das
In lauter wasser, und lasse es
zu gehen, darvon las eynen troppen
In ein ohr fallen, ist gutt,

Sirupus Cucurbite

Der samen sal wol gereinigt werden
von der eusseren rinden, den sude In ey-
nem gesoten wasser, und abgesigen, ist
vor alle febres gutt, macht wol harnen,
das gerst wasser mache wie sichs gehort
und thue zucker darein,

Sirupus Saniculi

Den Sommer zeuch das krautt mit wur-
tzeln aus, stos das mit wasser und
seige es durch ein tuch, thue darein
Zuckarum rosarum, syrupi rosarum ana q.s.
und honig das es werde schleufflich
allen wust schleim aus dem magen und
der nu der sich lange zeit verhalten hatt.

s. fol. 3. [illegible] Ein tranck zum Schorbocke
Inn munde.

Rx cuttum vermicularis, thue darzu das

pulver, so vil du auf eyner messer
spitzen halten kanst, las mit eynan
sieden, so lang es genug ist, und g
eynem krancke aus getruncke. Das
pulver nym, Croci, Cryophyllorum
Cinamomi an. drag: ij. Die zusam
gestossen ist sehr gutt,

A liud.

℞ lac de Caper | Artoses
Verminlaris | Absinthy.
Fumiterra. | Sucti
Aquatici nasturcy.

nymbs alles zusamen, und thu diese
stucke klein gepulvert dazu. Hy
Agaricum, Gentt, Cannele an. une. sem
Croci ʒ j. Das gib dem kranck
trincke, probatum est.

Fur den tobenden Hunds bis.

℞ Gentiana, mirrha, lapides cancri, usw
an dragma. diese stucke gestossen mit
wein gesotten und getruncken 7 morg
nach eynander. du hast nie kein besser
artznei gefunden.

Fur die wasser sucht und
den geschwollenen bauch

℞ maioran:, radix lili: iris an dragma
allabori albi mo ℈ gra. xxij. violas flores,
dragma 5. Diß alles zusamen gepulvert
in einer arbeits brüe getruncken vertreibt
auch ander viele kranckheit die der
mensch lange zeit getragen hatt.

für alle febres

℞ Granatenschlam, Tiriacus an drag. 1
mit einem guten wein essig das ge
truncken wan die kranckheit kome
will und darauff geschwitz vnd sich
abdecken zu liegen.

für faul oder gerunnes geblüt
im leibe

℞ Absinthi gra:, Centaurea, an m
vncia diß saut mit einem ... ein
..... wein essig trinck es
ist bewertt.

... drinck ...

℞ ... mirrham, ... an
dis 2 stuck gepulvert ... mit
honig und essig und ... guet

Ein tranck für das glid wasser.

℞ pentaphilonis, matri silvæ, herba fragi
aquilea. Betonice, veronice, plantagi
minoris et maioris. radix lappæ et
tormentillarum ana .m j. Has
p(rae)dictas herbas in Cerevisia simul coque,
tunc potum adhibe ægrotanti et in quo
bet haustum trag. ij pulveris subscripti
misce, hoc potu, quo ægrotus mane
et vesperi utatur, sic autem confice. ℞
extremas ovorum, vitrioli albi, lapides can-
cri, nuces Muscat, seu macis ana .3 j
id sicut scis conficias probatum est certissi(mum)

Zum vur schweren.

℞ sabine, gariofilorum, nuces mus: ma
cres flores [illegible] ar planctis, lapi: cancri
zetuaria, galanga, zinzibaris ana .3 j
Diese stucke stosß ehn gulden vollkom
wein und gibts dem kranken zu
trincken abents und ... gandi
probatum est.

Aliud

Du solt sehen wan die sonne den krebs sticht so nihm die kleine krebslein und mit gutem weine gekocht biß sie gahr wurden alß da nihm und pulvir sie klein und gib dem krank zu trincken ihn rotten wein. ist gut

So du wissen wolt ob eine fistel od karbunckel od krebs wolff od alle alte schad zu heilen sein od nicht so

℞ plantaginis minoris, et maioris, buglossi, pes columbarum, consolidae maioris, mille folium, pimula veris. viole florum Lappe maioris fo: an M j: diese kräuter mach wenig zu pulver und von diesem pulver gibt ihm zu trincken morgens und abents auff ein mal ij loth behelt er diß bij sich so kanstu ihm wol helffen so speit ers aber hinweg so stehet ihm nicht zu helffen etc. und ist gut.

Ein Tranck der alle gemuten sterckett.

℞ Spica nardum, Zinzi: albi, Cinnamomi, Cubebe, gariophilorum, muscato nucum ana, Rhuarice, Salvia ang. Diese Spes ... ihr wein und gib dem krancke zu trincken alle morgens und abents ein becher voll.

Ein Tranck fur den haupt fluß.

℞ Mastix, olibanu ana ʒ s daraüff gens guten wein bis die gar ein zu gehen trincke des weins abents und morgens ij loffel voll das erwarmet den magen und trucknet mechtig die fluß des haupts der do fleust von dem gehirn in den munde und auff die brust darzu ...

Ein Tranck zum blutflus der frauen und Mannen auch der gulden ader zu stopffen ist.

℞ radix tormentille, Serpentarie mayoris ana ʒ ij Cinamomi, galange Gariophilo: ana ʒ s Camphore ʒ j

Ein guth klistier vor den roten und weissen fluß der frauen

Alluminis, de ovo ana ʒ. i., alotn ʒ. i. draum rosarum ʒ ij, lapis sanguinalis ʒ s. Diß lass under ein mit eynem klistier und nutz lapis Sanguinatis pulverisatis cum succ: arnoglosser (?) r bonn.

Klistier ist guth.

℞ Samen ʒ ij, Nasturcium aquaticum ʒ s, Dringus ʒ s pennis perci ij, cardo benedictis ana q. s. Diß alles mit einander in wasser gar ...
gesotten aber gib ihr keiner schwangern frauen und brauch ihr mit vernunfft dan ehe weist also krefftig lich dabey macht blut harnen und ... zu Mutter ... vatten ... ...

Klistier.

℞ radicem petrosilini, radicem glatoli citrini ana ʒ iiij. Dieses wol mit eynander zerstossen und ihr guthen blancken wein geschutt ... disen wein ihr auch ... pody

vnd diese nach geschriebne stücke ge
pulvert. Abraham. Camaedri an ℥ ij
mirre, Cinamomum, semen lauistici,
semen violarum and ʒ ij mi weissen
wahren balsam dieß laß vber nacht
stehen vnd alß da getruncken.

Aliud.

℞ aquae maltis distillata: ℥ vij, a loco lig
num ʒ 1, piperis montani ʒ ij, Castor
ʒ s aristoloch. rotun ʒ s, Mirrhae ʒ 1.
Diß mit ey nach gtruckt ist guth

Aliud
Anetum coquatur cum sucaro et mixt
cum oleo aneti et vino hoc bibe et bonum

Du macht auch wol diesen
rauch machen.

℞ Asphaltum, gummi armoniacum, assa f
tida galbanum an q. s. auff koln
gelecht vnd vndten auff getragen v
lege Jr mi war pflaster auff de
nabel vt gebrauchen kreno lilien wur
vnd oleum rosarum ist guth.

So einer hatt gifft gegessen oder ge
drunken oder im leib hatt
Die geben laufft mir
nach.

℞ rindern milch 2 qrt, terra sigillatae,
Schmaragnus an drag. 1 Margaritarum ʒ s
gran. bromae ℥ i, castoreum pulverisatae ʒ ij
oleum balsami ʒ s Dieße stücke alle
gepulvert klein und ihn die milch
gethan und getruncken und zu letz den
balsam daran gegossen ist gut abents
und morgen des.

Aliud.

℞ Aristolochiae rotundae, glandis, an ℥ ij
Genzianae, Galangae, Zedoariae an ℥ s
radicum tormentillae, dieser zwey Zucker
Granatenmund an ℥ una Dieße stücke
alle mith einander gepulvertt und
ihn gutem wein gedruncken ist
gut brinngtt sanffte stulgän ge.

Aliud

℞ Betonicae, radicum gladioli citrini.
K.

labrum Veneris, capillum an M: Sanus
Dictamnus radicis ℥ 1, fici nro 10, rutae
lapidi cancrorum ana ʒ ... nr tins, branchen
schlein an ʒ 1. [illegible] mit einander im
wein gesotten und gedruncken ist gut
Darzu.

Ein tranck fur das
glidt wasser.

℞ Sp: canabi praeparata, M ... coque quantum
in ... fiat potus.

Den Weissen und rotten
fluss der frawen messen
gemacht.

℞ Sp: ginestae, Aristologiae rotundae,
masticis, Bacca: lauri. Seminis planta-
ginis an ʒ s. Haec omnia condantur in olla
et coquantur in vino qrt 1. et addi-
tur pro te coctione frigida: vitellum ovi
nro 1 et adhibe aegrotanti mane ...

Un folget von dem gul
denen.

Zum ersten ein pulver zu stinckend
athem ℞. rocken brod ...

galanga gariofilata an q. s. diß
mixtier und brauchs mit wein bonu.

Ein trechnig für den nachs
tagen des magens milz
bauchs und gader etc.

℞ Hermi. Cinisti. Canella galanga
von ponticol. hut zucker an q. s. diß
alles mische und ihn wein gieß mag
diß gieße vor die wunde sein leibs
wan ich mir hernach sich
samen verlohren hatt

℞ radicis Satirionis drag. una.
radix azari drag. 1 et s. piperis long.
1/3 von ein dragma. diß nitz auff
ein mahl zu warmen wein bier
du schlaffen wilt. du wirst
dieselbige nacht mächtig sein.

Aliud.

X/ ihm ein schals von einer lebendig
krebs darre diese und nehm des gilbern
unciā seminis. etc. Cumla campo.
radix brusnach. pamarron, pipp. longi

pülüer. | lassi dan an. S. dißt ihr war-
warm genommen.

Ein pülüer fürs glidt
wasser.

℞ radix tormentillae, radix lappae,
lapides cancri, veronicae, aristologia
rotundae ana q. S. pülvarum unnd es nach
drincke es ihr warme bier.

Aliud.

℞ regenwürmer bernt sie zu pulüer
strew sie ihr in schalen ist gebirth

Ein pülüer für den stein

℞ muscatnüss und schlecken mit den schalen
aus dem berg ana drag. i. alles mit ein
ander zerstossen und ihr warm gekochtes
abends und morgens gedruncken.

Aliud

℞ [illegible] cruum uitz unc. pernosilii
radix petrosilini: anisi, sem. foeniculi, lapi
di cancri ana uncia semis praeparatam
et bibe in cervisia est valde bonum

Für den schlagk ein pulver

So du dich für den schlag besorgesth
so R Cubebe, coralli, masticis, radix
violarum an drag. ij cardamomia 1 ʒ s.
Canell, Cariophilorum piper: lo gr.
calamus aromatici, rubarbara an dra. 1.
das pulver bereit und so viele man
mit 2 fingern halten kahn ein geno
men ist gudt.

Ein gude pulver für die
fallende sucht

Nym Antimonium usti, cortic lup o usti
sanguinis draconis, visci quercini
capit hois combusti, kinfor an q s.
alles mit iij na der gepulvert und
dem kranken auff ein mahl drag 1.
ein ij quante. darnach als auch
durch starcke auch schmack aus
dir ~~bijden~~ bluen wasser auch li
conal: wasser probatum est

Aliud Eius
kinder ein dri flessen

℞ dieses pulvers hernach geschriben
und gibs den kinder zu trinckhen zu
linden oder lilien wasser diss ist das
pulver: Radix Bioniae, radix serpen
tariae, foli. betonicae an drag. ij
Croci draga 1 weissen zitwurtzen
drag. 2 pulvers unter einander
brauchs recht.

Pulvis pro fistula.

℞ Maulwurff brenn ihn zu pulver
streu uss ihn die schaden e probatum

Aliud.

Fur die sich blatterung.

℞ radicis ursini succi, cum ea oblinu
intrinsecus intestinum, si intrinsecus sen
dolores sentiuntur. Si vero extra
intestinum sentiuntur dolores recipe Antimo
nium et sortices parietum sealmoque usca
et fructus frumenti dagenores, haec pa
ter contundito et contere, postea cum eo
pulvere consperge intestinum ha.c. pb.

Ein drags pulver.

℞ Vitrioli albi, thuris albi, an ij loth minij vnciam semis. Brennes zusamen zu einem holtz an einen fürschos [illegible] Dis ist [illegible] zuhanden ist gut darfür

Ein stich pulver.

℞ mumiae ʒ. S. Sperma Ceti ʒ 1. Boli ablüti in aqua rosarum lapidis cancri an dra. vna. Ex his confice pulverem vnd gibs dem kranken zu trincken

Ein pulver zu allen wunden

℞ Sang. draco. olibanum, aloepaticum, an ʒ. S. Sarcocolle, Gummi an dr. ij daraus mach ein pulver heilt die vulnera.

Ein pulver zu den Zacken in den ohren vnd auff den [illegible]

℞ Hermodactili, Gummi, mastici, os sep den die goltschmit brauche an dr. ij

viridis eris an drag. 1. Das alles
gepulvert und zusahmen gemischt
zu halbe mischt Weins ubrech.

Ein pulver so es einem
stecht, schneidt ihn der wenn
sie wille p(ro)jiciere urina.

℞ seminis, lapidis cancri, extrema
ovorum, krautmichlein, dorcmij ana q.
Diß alles wohl zusahmen gepulvertt mit
rothem Weine genommen.

Aliud

℞ hutzucker uncias 3, seminis foli. uncia 1
Anisi, Zinziberis an dragma ij, sambt
glandis, Muscat ni: an drag. 1. diß
nehm alles ihn war(m) wein q(uantum) satis.

Ein pulver domit man
den zapffen hebett

℞ Glandis, Zinziberis, aloe, greinan
preparata domit den zapffen geheben

Corrisiva.

℞ kupffer wasser, alumi: viridis aris

an g. s. acetum de vino quar. 1 diß mit einander zu pulver gebraucht ist güdt

So einer der aftern heraus gehatt ein pulver

℞ nucis ciprassi, colofonii, masticis, olibani, an g. s. diß gepulvert uber glüende kolen gelegt und ainfaß den rauch zum aftern hinauff. darnach nihm ein handvol bryßus und mach ein neuen ziegel stain haiß und besprang den bryßus mit rotem wain und lege ihn auff den ziegel stain und sitz also warm darauff und hilff ihr wie der ain.

Fur die wartzen

Kupffer schefferling gedorrt und gestossen und darauff gestrewett es ist ein etz pulver. du muist sie aber zuvor ein wenig schneiden

So einer lang ein ihn liebe hatt.

Re. Hopfft rauchen brenne sie zu pulver gib sie ihr ihr warmer milch

Ein pulver für die
harwinner.

R. kupffer schlag daß die kessler mach und einen kupfer durch geschabet diß stoß mit ... klein gebrucht wo den harwinnenn sein sie sterben in den 4 tagen.

Ein kostlich pulver für
den stein.

R. ein bere von den Epheü den ... , Cissus, vel hedera arborea daraus mag ein pulver und wirst ... abents und morgens alle mal 1 loth mit iij loth weins weiß mit gewalt darumb brauchts mit vernunfft.

Dem Antimonium zu ...

... in ein goltschmidt tigel und schmeltz ihn und gieß in ... stein biß er erkalt alß da ... klein ... und ... ihn in ... lang lassen.

Der umb vnd vmb verlutirt ist
~~mit lutirt ist~~ mit lutu, sapientie
vnd setz ein in ein grosen glutt vnd
heiß in bey 2 stund das er weis wan
du den pott uf thust als ein schon
gesel flüss, so ist er recht, brauch
In Zeit notturfft,

Contra Polypum

Rx Antimonium & resprey in tolerem
est valde bonum.

Ho gymr das butte pist,

Rx 5 marsi Callium: interiori ... ℥5,
Agrione ℥j. Rubricio Erimani. Vsti ℥
ℨiij. ... usti ... fiat pulvis
ℨiij. ... utatur in Vino calido ad pondus
Vesperi ... probasti.
ℨj. ...

Ein ohl zu Kryschendern
frantzosen vnd kalte geschl.

Rx Regen wurmen M.j. du sie In ein
glass, gues gutten brantten wein dar,
mache feste zu, vnd setze es
ahn, ... In ein warme warmen mist
la 14 Tage stehen bis ein ohl dar
aus werde, alles was du damit schmi
erest, heilt sonderlich Frantzosen, Probirt,
Eyer ohl ist auch gutt,

Iudicium Historiae de Vidua Hiero-
nymi Iotthieri.

℞ Liquiric. rasae ℥ 5. Radicis foeniculi. Brusci. Aspa
ãn ʒ iij. Corticis rad. Capparor. ℥ 5. Polypodij
quercini ℥ j. Hellebori nigri ʒ j. Turbith albi
gummosi ʒ 15 Agarici Trochiscati ʒ iij. Me
dullae Semi. cartami in pecia ligati ℥ j. Se
minis foeniculi. carui ãn. ʒ j. Herbar. Arte
misiae. Hyssopi. Betonicae. Pulegij. ãn. p. j. Fol
Sennae Alexandrinae ℥ 15. Coquantur in lb
iij. aquae purae ad casum lb. ij. Coletur
Dissoluatur in colatura oxymellis simplic
℥ j. Fiat sirupus longus.

ΤΑ ΚΑΘΟΛΙΚΑ

1 Clyster
2 Vomitorium
3 Gargarismus
4 Cataplasma
5 Nasalia siue sternutatoria et capitis purgantia
6 Masticatoria
7 Fomenta
8 Exsiccantia
9 Abstergentia
10 Contra inflammationem
11 Lac artificiale in causis
12 Lithontriba
13 Somnifera
14 Epithema
15 Caponum destillatio
16 Purgantia
17 Cauterium.

Sudorem prouocantia
Tragea

Leonellus fol. 440

1 CLYSTER

℞ Maluæ
Bismaluæ
Mercurialis
Sicle ana M. j
Stirados
Sampsuchi
Anethi ana ℥ j
Mellis anthosati ℥ ij
olei camomillæ
Hieræ picræ ℥ s
Salis communis ʒ ij
Fiat Clyster ad lib. j s

Item

℞ Maluæ
Mercurialis
Rad. Ebuli utriusque
Stirados utriusque
Rutæ utriusque
Centaureæ
Abrotani ana M. j
Bethonicæ
Rad. Arbori ana M. s
Furfuris p. j
Fiat decoctio, in qua dissoluatur

olei de chamomilla
1 De lilio ana ℥ j s
Mellis anthosati
Sum. Sicle ana ℥ j
Hieræ picræ Galeni
Hierolodin ana ℥ s
Salis gemmæ ʒ j
Fiat Clyster ad quart. 5
In decoctione addi possunt
Chamomillam
Melilotum
Anethum
In laxatiuis
oleum de squinantho
Carthami ℥ s

℞ Betæ
Maluæ
Violariæ
hordei excorticati ana M. s
Florum camomillæ
Cassiæ recens extractæ ℥ j
Fiat infusio tepefacta ex colatura lib. j
℞ Saccari rubri ʒ ij
Hieræ picræ ʒ iij

Aqua ocularis

℞ aceti rosacei ℥ j
Camphoræ
Cadmiæ ana ʒ ij
Commisceantur.

Regula
In clysteribus consolidantibus pinguia non exhibenda sunt

3 Capitis

Calefacere, aperire
extenuare.

℞ Rad: Apij
Petroselini
Brusci
Rad: Capparis
Cyperi ana M. s
Aroni M. j
Gentianae
Aristolochiae longae. rotundae
Pyrethri
Raphani
+ Gallitrici
Rad: Lilij coelestis
Squillae
Graminis ana ℥ ij

Conquassentur et temperentur
aqua pluviali et aceto alb.
per 6 horas ad minus.

℞ Melissae,
Salviae utriusque
Stichados
Rutae utriusque
Calamenti
Origani
Mentastri utriusque
Pulegij
Hyssopi
Costi
Herbae paralisirae
Iuae Muschatae
Sampsuchi
Ambrosiae
Bethonicae ana M.
Anisi
Marathri
Carui
Se: Petroselini
Apij
Cardamomi
Se: Rutae
Flor: Anthos
Salviae
Squinanthi
Spicae nardi ana ℥
Mellis anthosati lib.
Fiat syr. ad lib. iij et di
in aqua decoct. aroni.

In neruis resolutis

℞ sim in paradisi
oleum costinum.

Aqua aperitiua calida.

℞ radi: Feniculi
Apij
Petroselini ana ʒ iij
Mastiche
Spicæ nardi
Ligni aloës
Pyrethri
Carpobalsa:
Azari ana ʒ ij
Foenugreci ʒ ij
Flore squinanthi
Cassiæ lignæ
Xilobalsami
Sr. Ciminæ ana ʒ iij
Opopanacis
Armoniaci
Serapini ana ʒ j

Pastilli contra
Morpheam.

℞ Sulphuris viui ℥ s
Lithargiri ℈ ij
Thuthiæ albæ ℈ j s
Myrrhæ ʒ j
Camphoræ ℈ j
Tragaranti albi
dissoluti in aqua rosarum
Fiant trochisci

℞ Aquarum Rosarum
Liliorum albarum
et floribus fabarum
℥ iiij

In his parum ex trochisco
dissoluitur et lauatur facies
dum utitur cubitum

Clyster autem est: 1 Comunis et quotidianus seu familiaris ut supra Ptisanae vers. 23 fol. 69 ut carta 91 pag. 69
2. Artificiosus

In his recipitur quantitas lb iij aut iiij aquae in qua bulliant ad consumptionem medietatis seu 3 partis herbas mollificando et leniendo

℞ Malvae
Althaeae Ebisci, malvavisci
Brancae ursinae
Atriplicis
Semi: lini
Psylij
Foenugraeci

Lenitiuus alteratiuus

℞ Violarum
Lactucarum
Portulacae
Spinachiae

In Abstersiuis

℞ Decocti blt
Hordei
Mercurialis
Furfuris

In Subtiliatiuis

℞ Capilli veneris
Lupuli
Cuscutae
Parietariae
Hyssopi [illegible]
Chamaedrios
Chamaepithios
Senetion
Rad. brusci, sem.
Sparagi
Se. Anisi
Foeniculi

Resolutiua ventositatum

℞ Chamomillae
Melliloti
Aneti
Rutha
Sem: Anisi
Comini
Ameos
Sisileos

Constrictiua

℞ Corrigiole
Plantaginis
Bursae pastoris
Capsulae glandium
Corticis castanearum
Lambrusce
Lapatij domestici
Sem: Acetosae
Portulacae etc.

De laxatiuis

Dosis laxatiuorum est ab ℥ iij usque ad 8 ℥ De laxatiuis haec necessitati sumis ℥ j uel ss

Cassia fistula — Cholericis

Benedicta laxatiua
Diacarthami
Diaphinicenis — Phlegmaticis

Diasenae
Diacatholicenis — Melancholicis

Exemplum componendi Clysterem.

℞ 1 Lenitiua: Maluae, Altheae, Mercurialis
2 Carminatiua Ventositatum: Chamomillae, Melliloti, Ruthae ana M. s, Baccarum lauri ʒ ij

Bulliant in ℔ iij aquae usque ad consumptionem medietatis et deinde colaturae addatur.

Lenit. Oleorum Communis
Altheae: Violarij
Carmi: Anethi
In febribus ad dolorem fem: Mellis rosati colati ana ℥ ij
Diaphinicenis ʒ iij
Hierae picrae? ʒ j
Salis ℈ ij
Intestina ... Vitellorum ouorum num. ij
Fiat Clyster.

Apoplexia

℞ Malvae
Mercurialis
Chamomillae
Centaureae minoris
Salviae utriusque
Rutae
Bethonicae
Sticchados arabici ana M. j
Herbae paralysis M. ß
Pulpae coloquintidos ligatae in petia
Agarici ana ʒ ij
Carthami parum contusi ℥ ß
Infundantur in aquam frumentorum per horam, deinde decoquantur ad consumptionem mediatatis colentur colaturae

℞ ℥ xx In qua dissolve
Sacchari rubri ʒ vj
Hierae picrae Galeni
Hieralogadij ana ʒ iij
Mellis rosati colati ℥ j
Olei De Castoreo
Rutae
Chamomelini ana ℥ j
Salis communis ʒ j
Misce fiat Clyster

Καθολικὰ ἐμέτων κομιστικά
rum medicamentorum

Leuia } Apud Aëtium tetrabibli 3 ser 2 c. 31
Fortia } ibidem citatur ser: 3

1 Tonsilla pinnulis aut digitis oleo illitis sunt irritandae.

2 Ficus assa oleo imbuta et piperis pulvere conspersa.

3 Butyrum cum melle gustet.

4 Raphanus coctus adeps conditus detur.

5 Salsamentum pingue in oleo multo coquatur et Polyb. fo: 184 vers. 24 c administratur arcum

Provocat lenticula a cibo ἐμετον μιγὲν ἀπὸ σιτίων κραιπάλην ποιοῦσα

℞ Anethi M. 1
fl: Raphani
Raporum ana ℥ ij
rad. Raphani ℥ s

Fuchs. lib. cap. 19
de medendis morbis

Ebulliant in aqua iusta quantitate, usque ad tertiae partis consumptionem.
Colaturae addatur
oxymelitis Scyllitici ℥ 1 s
Commisceantur fiat potus sumatur a comestione.

Hic addes granorum catapuciae decorticatorum ℈ s

3 GARGARISMI

1 Glutinans vt est.
Eupatorij succus
2 Extergens et repurgans
3 Aperiens
Mulsa
Oxymel scilliticum
4 Emolliens
Se: Lini
Fœnugræci
Malua
Althea
Tragacantha.
5 Discussorius
Lini semen adijciatur
Fœnogræci
Althea
Radix Iridis
atque mel
Item Hyssopi
Caricarum
Rad: Glycyrrhiza
6 Restringens modice
Decoctum palmarum
vel in sola, vel adiecto
etiam melle.

Fit quoque ex
Rosis
Pampinis vitis
Rubo
Cypero
Cytinis
Siliquis
Radice mori
Malis austeris et acerbis
Sorbis

Ex firthsio in prati lib. 2 cap.

Fortior gargarismus ex
Decocto myrti
Baccarum eius .i. myrtillorum
Simplicia Acerborum malorum rotemorum
Succis quercus
glandium eius
Mespilorum et cornorum

Composita.
Ex gallis
Rhu obsoniorum
Acacia
Vnius punici mali
Floribus
Earundem putaminibus

℞ Aquarum Rosarum
Plantaginis
Oxalidos
Brunellae
Solani ana ℥ ij
Rob. Diamoron
Sum medicati e Ribes ℥ s
Aceti in quo Rhus
maceratus sit ℥ j
Sum medicati ex oxya
cantha ℥ ij s
Sum malorum granatorum ℥ s
Commisceantur fiat omnis collutio.

℞ Rosarum purpurearum
Rubi ana m. j
Balaustiorum
Putaminis malorum punicorum
Gallarum
Glandium quernarum ana 3 ij
Rhois
Hypocistidos
Acaciae ana 3 ij
Sp. Oxalidos et
Coroniarum ana 3 j
Decoquantur in lib. j aquae
fontanae donec medietas re
linquatur. Ipsi per colum
transfuso, adijciatur.

Diamoron ℥ j
Sum medicati e ribes
Dia caryon ana 3 ij
Aceti optimi 3 s
Commixtis omnibus fiat
gargarismus.

7 Gargarismi

Aut { Repellentes
Discutientes
Astringentes

Discutiens

℞ flo. rosarum
Rhus
cum aqua mulsa
fiat decoctum

Idem facit myxarum
decoctum

Aliud decoctum

Foenugraeci
Ficuum
Uvarum passarum
Glycyrrhizae

Fortius et galenius
decortum dissoluens
Iridis radicis
Ex fuchs. lib. 2. curat. cap. 5 fol. 175
Hyssopi
Nigellæ
Abrotani
Cum oximelite

Leuiter astringens

Rx Rosarum
Lenticum et
Palmularum
Fiat decortum

Rx Glycirrhizæ decorticatæ ℥ j
Vuarum passarum ℥ s
Caricarum numero vj
Fœnugræci ʒ ij
Hyssopi
Abrotani ana m. s
Coquantur lib. j aquæ fontanæ
donec medietas absumatur
huius decocti colati transfusi adjiciantur
Mellis rosacei colati ℥ j s
Oximel. simplicis ℥ j
Commixtis omnibus fiat gargarismus.

Astringens et exiccans

Rx Rosarum purpurearum
oxalidis
Eupatorij ana m j
Gallarum ʒ ij
Aluminis ʒ j
Myrrhæ
Iridis ana ʒ s
sem: Lini ʒ j s
Coquantur in aqua ad tertias
In huius decocti per colum transfusi
adjiciatur aceti optimi ℥ s
Fiat gargarismus.

Ex capite dissoluens
ex stillatitijs aquis
Hyssopi
Betonicæ
Origani
Hederæ terræ
oximelite.

℞ Rad. pyrethri
piperis longi utriusque ʒ j s
Sem. Staphisagriae ʒ s
Maioranae
Pulegij
Hyssopi
Origani
Betonicae ana M. s
Decoctum usque ad tertias
e quo decocto colato
Mellis rosacei ℥ j s
Oxymelitis Scillitici ℥ s
Fuchs. lib. j cap. 12

℞ ordei mundi p. j
Sumach ʒ iij
Rosarum rubrarum M. j
Balaustiorum ʒ j s
Foliorum caudae equinae
Plantaginis
Brunellae
Saluiae
Fol. olivarum rubrarum M. s
Gummi Arabici M. s
Liciam ℥ s
Myrabal. citrinorum ℥
Aluminis Rochae ʒ j
Bulliant artificiose lib. iij s
aquae ferratae ad consumptionem tertiae partis, e(t) de
colatura.

℞ 15 lib. in qua dissolvan(tur)
Diamoron
Mellis rosati ana ℥ j
Unguenti Aegyptiaci
Syr. myrtini ℥ j
Aceti rosacei ℥
Fiat gargarismus.

4 CATAPLASMA

Concoquens et discu-
tiens

℞ Farinae sem. Lini
Foenograeci
Hordeaceae ana ℥ i
sem. Althaeae ʒ ij
Malvae
Flor. Chamaemeli
Meliloti ana m. i
Coquantur in aqua donec
mollescant. Deinde in mor-
tario contundantur, et infr.
more cataplasma.

Emplastrum

Adijce olea: Chamaeme:
Liliaces ana ℥ i s
Iterum ebullitis fiat
Emplastrum

Astringens aut stup-
tivum frigidum

℞ Rosis
Nymphaeae
Plantaginis
Virga pastoris
Lentes excorticatae,
aut bis cortae prima
aqua reiecta
Coquantur in aqua pluviali
et modico aceto.
Expressa pista, incorporato
in oleo Rosa: myrthino.

Aut

℞ Cotoneis
Mespilis
Sorbis
piris immaturis
Balaustijs
Cupulam glandium
℞ Berbiniro cap. de
gonorrhea.

Emplastrum mollificans.

℞ Rad. altheæ pparatam
Flo. Chamomillæ
Anethi
Mellilot. ana p. j
Sem. Lini
Fœnugræci ana ʒ j
+ Far. Ordei
Furfuris ana ʒ j
Mucilag. [illegible] ℥ s
Adipis gallinarum ℥ s
Ol. Amygdalarum ℥ j
Cum cera q. s. fiat emplastrum

5 NASALIA AUT STERnutatoria et caput purgia.

ἔρρινα

Nasale.

℞ Se: Staphydis agria
Pyrethri
Piperis candidi singulo ʒ s
Nigellae
Struthij utriusque ℈ ij
Elleborii albi ℈ s
Pulverentur uniuersa in resina
Terebinthina et modica cera
fiant ἔρρινα.

Sternutatorium

Maioranae ʒ i
Nigellae ʒ s
Gariophyllorum
Piperis albi
Carpesiorum ana ℈ i
Struthij Condisi
Castorei
Elleborii albi ana ℈ s
fiant puluisculi subtilissimi
Ditioribus addere
Moschi et
Ambra ana gr ij

Fuchs. li. cap. 10.

Caput purgia

1 ℞ Aquae maioranae ℥ vj
Vini albi ℥ ij
Sem. Nigellae praeparatae et pulverizatae ʒ j
Mista stent in infusione per noctem istam mane fiat colatura et forte expressio
Cui adde
Succi betae defecati ℥ j
Misceantur fiat caputpurgium

2 ℞ Rad: Iridis illyricae ma[c]eratarum in aquis maioranae et modico vino Rhenano q. s. pro penicillis narium, quae filis alligentur

℞ olei violacei ℥ vj
Amygdalarum dulcium ʒ ij
Commisceantur
In his radix prius quam naribus indatur immergatur

3 ℞ Maioranae
rad: Iridis
Sem. Nigellae
Castorei
Calaminthae ana ʒ
Hellebori albi
Pyrethri
Radicis Myrrhatae
Myrrhae rubrae ana
Pulverisentur pulverisata
excipiantur in lactamo ʒ iij
et modico melle formentur
Fecula.

MASTICATORIA

Apud Polybium ἀποπ…
ἀπομασσόμενοι pastilli
mansiles Fit etiam saevus
mandurabilis
ἀπομασσόματα mandutiones
mandurationes.

¶ Aut restringens.

℞ Nardi Indi
Thuris albi
Masticheos ana ʒ j
Boli armeni
Acatiae
Hypocystidos
Terrae sigillatae ana ʒ s

Cum syrupo de papavere
Formentur masticatoria in
modum lupinorum
Pulveris nucis vomicae
Inti Se: Feniculi, anisos ā
Mellis q. s. Fiat electuarium
Bibatur inim aqua calida apud
Serapionem in nuce vomica.

ἀποφλεγματισμοί

℞ piperis albi ʒ j s
Pyrethri ʒ ij
Hyssopi
Origani ana ʒ j
Sinapi ʒ ij
Zingiberis ʒ j
Masticheos ʒ j s

Trita simo [illegible] cum
melle excipiantur
Cum melle et simo [illegible]
Fiant masticatoria

Trall. in [illegible].

+ [illegible]

Contra inflammatio
nes partium.

Si moderatae fuerit sit uetus
uinum et austerum. tumiumque
partium oleo exili permistum
et lana sucida exceptum im,
ponatur.

2 Si moderata sit oleum
rosaceum aut melinum, et
Chamemelinum
Cum aceto Aut

℞ olei rosacei
Cotoneorum ana ℥ ij
olei Chamelini ℥ j
Aceti optimi ℥ s

Commisceantur omnia pro fomento
et irrigatione
Fuchs. 3 pract. cap. 27

Quod si ista olea non
adsint folia rubi et mala
cotonea in oleo decoquantur
et quaedam etiam tumidum
partium addantur.

Vt est Absinthium 3 pract.
Pulegium cap. 28

℞ Centaurij minoris
Hermodactilis
Rutae ana m. j
Rad. corticis Capparis ℥ j

Decoquantur omnia in aceto.
ut sit decoctum quod spongia
applicatur.

Vnguentum loco
fomenti

℞ oleorum e capparis
Liliacei
Irini ana ℥ j
Medullae ossium mino
bubalini 3 ij
Lenti[illegible] nemoris ~~[illegible]~~
Althea
Foenograeci
Se. Lini ana 3 j
Pinguedinis Taxi
Gallinaceae
Anserinae ana 3 ij
Corticum radicis cappar[illegible]
Tamariscis
Costi
Centaurij minoris ana [illegible]
Ammoniaci
Bdellij
Galbani ana 3 s

Fomentum calorificum
et dolorem sedans.
Sacculi μάρσιπποι Ex
flo: Chamemeli
Anethi
Meliloti
Verbasci
Se: Lini
Fenograeci
Milio
Furfure, composita
Item Aqua calida
Item Decoctum quorum prius
dictorum medicamentorum
aut olea in utero infirma
vel alio vasculo adhibeat
Item ἐμβροχή per spongiam
magnam et mollem predictis
rebus irrigata et subinde
expressa et calida imposita.
Vestienda sunt fomenta ne uis
eorum celeriter evanescat ut est
hoc emplastrum.

℞ flor chamemeli
Verbasci
Anethi sing: m. s
Se: Lini
Fenograeci utriusque ʒ ij
Se. Anisi ʒ ij
Farina ordei m. s
Contusa ebulliant in aqua
donec in mellis crassitudinem
abeant. Postea adiectis oleis
℥ j s Chamelino et
Anethino
Ebulliant iterum et
addantur olio uitelli ovorum
Croci ʒ j
Fiat emplastrum
Hyppo. 43 uer. fol. 69

8 EXICCANTIA

Vehementer
Charta combusta
Amethum aridum ustum
Aloë arida in pulverem redacta
Radix pistolochiae, quam in officinis Aristolochiam rotundā appellant

℞ Aloës sicotrinae ℨ ij
Gallae ℨ j s
Sang: Draconis
Boli armeni
Pompholigis anā ℨ j
i. Arist: rotunde Radicis pistolochiae ℨ s
Myrrhae ℈ j
Gummi arabici ℨ ij
Aluminis usti ℨ s
Contritis omnibus fiat pulvis subtilis, qui inspergatur

9 ABSTERGENTIA

Abstersio primum fit dilutione mulsa. Deinde lacte caprino. Post haec pulvisculus lapidis haematitis, thuris, malicorii, seminis rosae pulverizatis.

Fuchs. 3 cap. 48

30 Contra INFLAMMATIONEM.

Linthea in aqua rosarum

Fuchs. 3 pract: cap. 48

Aut solani

Aut Aloes

Aut portulacae

Adiecto oxi rancido.

11 LAC.

℞ Phisanae lib. ij
Amygdalarum dulc: excorticatarum ℥ vj
iiij seminum frigidorum maiorum ana ʒ iiij
Zuccari ℥ j s
Fiat lac ex his commistis secundum artem, quae est in decocto phisanae et praeparatione seminum, non colatura totius decocti.

℞ Phisanae lib. j s
Amygdalarum dulcium excorticatarum ℥ s
iiij se. frig: maiora ana ʒ j
Zucchari albi ℥ j s
Misce fiat lac secundum artem.

℞ Therebinthinae lotae in aqua
althaeae ℥ s
Pulveris ossium mespilorum
subtiliter pulverizatorum ʒ s
Misce

Vngentum stomachale

℞ olei Nardini ℥ j
Cydoniorum ℥ s
Nucis muscatae ʒ j
Pul: Cinamomi
Mastiches
Garyophillorum ana ℈ j
Thuris
Coralli rubri
Macis
Ligni aloës ana ℈ s
Cum cera et modico aceti
fiat unguentum.

Vomitiuum

℞ Aquae Raphani ℥ v
Oxymelli simplicis ℥ 1 s
olei oliuarum ℥ s
Misce.

Tragema uentriculi

℞ Cinamomi electissimi
interioris ℥ s
Cassiae uerae
Zingiberis albi ana ʒ ij
Nucis muscatae
Garyophyllorum
Galangae ana ʒ j
Macis
Piperis longi albi ana ʒ s
Croci ℈ j
Cardamomi ℈ s
Sacchari candidi ℥ iiij
Misce fiat puluis.

Splenetinum unguentum

℞ olei amygdalarum dulcium
recentis ℥ j
De capparibus ℥ s
Ceterach ℈ j
Cerae et aceti scillitici
q. s. dissoluto bdellio
in aceto scillitico Fiat
linimentum.

13 SOMNIFERA.

ὑπνωτικά ὑπνοποιά

7 Diacodion Galeni
Anethum Aeginetam et Galenum
sed oleo. Et est oleum anethinum
per coctionem olei preparatum Bock
Gale: Aegineta:

Mala mandragorae somnum conciliant.

14 EPITHEMA

Cordiale

℞ Aquaz Borraginis
Buglossa
Melissa
Violarum
Rosarum
Lavendulae ana ℥ ij
Pul. subtilissimi ligni aloës ʒ ij
Coralliorum rubeorum et alborum
ossis de corde cervi
Behem albi et rubei
Doronici ana ℈ j
Galangae
Macis
Nucis muscatae ana ℈ ij
Sandalorum Citrinorum
Alborum ana ℈ j
sem. Citri ℈ ij
Pul: florum borraginis
Buglossae
Rosarum rubearum ana ʒ j
Spec. Cordialium ʒ ij
Diamuschi dulcis
Lethae Galeni ana ℈ j
Musci Alexandrini gr. ij
Vini malvatici ℥ 15
Commisceantur fiat epithema.

℞ Aquæ Boraginis
Rosarum
Nenuphari ana ℥ j
Aceti rosati ℥ s
Camphoræ gr. iii
Spe. Diamargariti frigid. ʒ j
Commisceantur fiat Epithema

Epithema ad Cor.

℞ Aquæ Rosarum
Nenupharis
Acetosæ
Buglossæ
Melissæ ana ℥ iii
Sem. Acetosæ ʒ j
Rosarum rubearum
Coralli rubri
Seminum albi et rubri
Sandali albi,
o. d. r. r. ossi ana ʒ j
Misceantur fiat Epithema

15 CAPONVM DESTILLATIO

Confortans

℞ Flor. Buglossae
Borraginis
Violarum
Rosarum rubearum ana m ij
Virgulae caballinae
Scolopendriae
Scabiosae ana m j
Se. Anisi
foeniculi ana ℥ j
Liquiritiae rasae ʒ j s
Se. Rutae
Petroselini ana ʒ ij
Foliorum Salviae m. j
Prunorum Damascenorum ℥ ij
Iuiubarum
Sebesten ana ʒ vj
Corticum Citri ʒ ij
Sp. citri excorticatam ʒ iij
Pomorum excorti: ℥ j
Dactil: ℥ s
Ligni aloes ℥ j
Cinamomi electi ℥ j s
Macis
Nucis Moschatae ana ʒ ij

Sandal: Albom
Rubeorum
Citrinorum ana ʒ ij
Ossis de corde cervi ʒ s
Corallorum rubeorum
albom ana ʒ ij
Margar: praeparatam
Spec. Cordialium ℥ s ʒ ij
Misceantur Fiat destillatio caponis in bal. neo mariae per Alembi: cum.

℞ flo: Borraginis
Buglossae
Violarum ana m. j
Nenupharis m s
Melissae parum
Spec. diarodon abbatis ʒ j s
Diamargarit: frig. ʒ j
Cinamomi electi ℈ ij
Distillentur in Capone. Grab:

10 PURGATIO.

Elaterium agitatorum, purgatorium est remedium factum ex succo cucumeris silvestris, atque unum in lactis cotyla epotum, in stomacho tres oboli evacuant. Hippo. vers. 41 pag: 69

IN CAVTERIA.

Vers. 25 fol. 69 καίειν τὴν σπῆνα, τὴν ἐν τῷ τραχήλῳ μεταξὺ τῶν φλεβῶν ἐσχάραις τρεῖς ετ̄

Pag. 69 vers. 49 καίειν ὦ λεπτότατα καὶ ὡς ἐπιπολαιότατα, ὅπως τὸ ὕδωρ ἴσχειν δύνη πε περιξ τοῦ ὀμφαλοῦ κύκλον, καὶ ἐς ὀμφαλὸν μέσον ετ̄

Sūdorem promorasha.

Tragea

℞ Cinamomi electi ʒ ij
Zedoariae ʒ j s
Zinziberis albi ℈ iiij
Macis ʒ s
Liquiritiae rasae ℈ ij
Fol. Marrubij albi ʒ j
Hysopi ʒ s
Pul. vulpis pparati ʒ j
Sem. Anisi ʒ j s
Foeniculi ʒ j
Coriandri pparati
Croci ana ℈ j
Pulverisentur omnia subtilissime et misceantur. Mixtis adde
Spec. Diagalangae ʒ s
Sacchari albissimi ad pondus omnium misce fiat Tragea.

Johannis Baptistæ montani
medici veronensis opera.

1. De characterismis febrium. De febre sanguinis quæstio Et de uterinis affectibus.

2. De simplicium medicamentorum qualitate & eorundem compositione.

3. In primam Fen primi canonis Avicennæ commentarius.

4. In secundam Fen primi Canonis.

5. In quartam Fen primi Canon:

6. In tertiam sectionem primi Aphorismorum Hippocratis explanationes.

7. In Nonum librum Rhasis ad Regem Mansorem expositio.

Peto ut Dns Præceptor mihi diagrammata in duos libros Galeni De differentijs & caussis morbo[rum] communicare pro gratia sua.

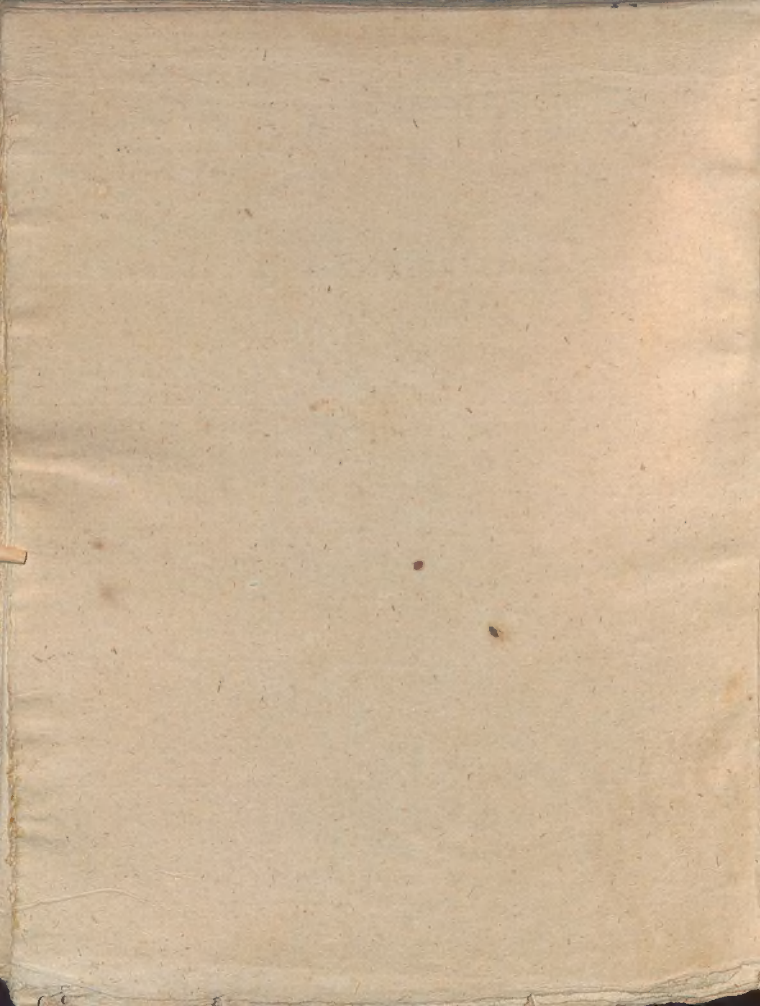

Ludwig Rosenthal's Antiquariaat Cat. 208 July 1964

135. MANUSCRIPT of the 16th century, on paper, containing student's notes from university lectures on medicine. 280 lvs. 4to. In a very interesting contemporary vellum binding, with the initials I M D on front cover, the initials are gilt-stamped, otherwise the sides are blind-stamped. Part of both sides (but not the corners and the inner part) are of green vellum. Uncut. *f* 1100.—

Exceptionally interesting 16th-century manuscript containing a diversity of medical pieces, among others: Annotationes in pharmacopoeam et aliquot morborum curandorum praxis (dealing inter alia with epilepsy, apoplexy, partly with notes in German), Ad methodum Fuchsii 1550 Parrhisis (?) regimen medicinale praeservat. apoplexiae libri V (only liber I is present) dated Franckofurdii (O) 1552 grassante peste, of 200 pp., dealing inter alia de remediis membror. propiis, cephalica, stomachica, de basium delectu. Apoplexia (ex practica Augustini Schnurpfii deprompta). Treatises and prescriptions for all kinds of diseases (digestivium melancholiae, de catharro, electuarium confortans caput et stomachum, dentium affectus, Gargarismus, de tussi, contra vermes, etc.) On the first leaf of this part mention is made of the practica Ambrosii K... (illegible) of Erfurt. Ex Brandonii Spark libro, in German (contents: plaster for fracture of a bone, plaster for burns, for fistula, eye tumour etc.) Ta Katholika, with the sections clyster, vomitorium, Gargarismi, cataplasma, nasalia aut sternutatoria et caput purgantia etc. The liber primus mentioned above contains at commencement several tables e.g. de radicibus medicamentosis, herbae medicamentosae, aromata, succi, gummi, animalia, etc. With bookplate of the Count of Nostitz and his autograph signature. The manuscript is in excellent condition.